

Audrey Hepburn overleden

NEW YORK - De actrice Audrey Hepburn, tientallen jaren één van de grootste sterren van Hollywood, is gisteren na een lange ziekte op 63-jarige leeftijd overleden. Dat heeft een woordvoerder van Unicef, het kinderfonds van de Verenigde Naties waarvoor zij werkte, bekendgemaakt. Als ambassadrice van Unicef presenteerde zij in 1988 een groot liefdadigheids gala in Maastricht.

Hepburn, die in 1929 in Brussel werd geboren als dochter van een Engelse zakenman en een Nederlandse barones, overleed in haar huis in het Zwitserse Lausanne. Zij bracht haar jeugd tijdens de Tweede Wereldoorlog in Nederland door. Zij werd bekend met haar rol in haar eerste grote film 'Roman Holiday' (1953), en werd algemeen geroemd om haar uitstraling van jongensachtige onschuld op het witte doek.

• Zie verder pagina 9
• 'Zij was ook een beetje van ons'

• Audrey Hepburn

Trekshutten
ook in België
PAGINA 7

Freek de Jonge,
geniaal en banaal
PAGINA 9

Amfetaminelab in
Heerlen opgerold
PAGINA 13

Belgische finale in
Amstel Gold Race
PAGINA 23

Krajicek uit de
strijd in Melbourne
PAGINA 23

TVM-ploeg nu
echt bij de top
PAGINA 25

Alleen dagvluchten in afwachting norm

PvdA wil impasse 'Beek' doorbreken

DOOR THEO SNIKERS

DEN HAAG - De eerste jaren alleen maar dagvluchten vanaf de Luchthaven Maastricht uitvoeren en geen aparte nachtelijke vluchtregels hanteren. Ook voor de Limburgse luchthaven zou de landelijke nachtvluchtregels die momenteel wordt ontwikkeld, moeten gaan gelden.

Het kabinet moet wel snel het definitieve besluit, de 'aanwijzing', te aanleg van de Oost-westbaan (met alleen dagvluchten) nemen. Over een paar jaar moet dan het definitieve besluit worden genomen of in Limburg nachtvluchten kunnen plaatsvinden.

Met dat idee, dat een wezenlijk aanpassing van de kabinetsplanning inhoudt, wil de PvdA-fractie in de Tweede Kamer de impasse rond de aanleg van de tweede start- en landingsbaan doorbreken. CD/woordvoerder Leon Frissen is bereid over het voorstel te praten maar voorziet dat het alleen maar verdere vertraging voor het project inhoudt. Hij is er dan ook zeer sceptisch over. De VVD is tegen. Het voorstel zou een wegluchten van de werkelijkheid zijn waarvan alleen maar de luchthaven Biersoort profiteert.

Het kabinet wil, na aanleg van de Oost-westbaan, voor 'Beek' de zogeheten Griefahn-norm gaan toepassen. Het wetsvoorstel tot wijziging van de Luchtvaartwet, dat momenteel bij de Kamer ligt, moet dat e daarmee meteen ook de aanleg van de baan, mogelijk maken. Vrijwel De Jong is er echter al zoveel tijd verloren gegaan, en levert een apart nachtnorm voor 'Beek' zoveel bij staatsrechtelijke problemen op dat het hele project dreigt te stranden.

Zie verder pagina 15
• CDA voelt weinig voor PvdA-voorstel 'Beek'

Stichting Hulp Somalië dubieus

GOES - Justitie onderzoekt stap tegen de Goese stichting Hulp Somalië. Het Openbaar Ministerie beschikt over sterke aanwijzingen, dat het om een dubieuze stichting gaat. De stichting werd medio vorig jaar opgericht en voerde een landelijke advertentiecampagne om geld in te zamelen voor voedsel- en andere hulpgoederen. Onduidelijk hoeveel geld er in totaal is binnen gekomen. Het is nagenoeg zeker dat er nog geen cent naar Somalië is gegaan.

Nieuwe president wil einde maken aan verdeeldheid Verenigde Staten Clinton kiest voor vernieuwing

Van onze correspondent

WASHINGTON - William Jefferson Clinton is sinds gistermiddag de 42ste president van de Verenigde Staten, na George Bush een ambtelos burger. „Een nieuw seizoen van Amerikaanse vernieuwing is begonnen,” zei Bill Clinton in de rede tot het Amerikaanse volk, waarmee hij zijn presidentschap aanvaarde.

Laten we, op de grens van de 21ste eeuw, beginnen met energie en hoop, met geloof en discipline, en laten we werken tot ons werk gedaan is,” riep Clinton de Amerikanen op. „Dit is onze tijd voor vernieuwing,” zei hij in een rede zonder concrete beleidsplannen, waarmee

hij vooral het Amerikaanse volk wilde inspireren.

Om 18.00 uur Nederlandse tijd legde Clinton op de trappen van het Capitool de presidentiële eed af tegenover William Rehnquist, de voorzitter van het Opperste Gerechtshof. Voor het eerst sinds Jimmy Carter (1976-1980) hebben de VS daarmee weer een Democraat in het Witte Huis.

Kort daarvoor had Albert Gore jr. de eed afgelegd, waarmee hij de 45ste vice-president werd. De zwarte dichteres Maya Angelou droeg direct na de beëdiging een speciaal voor de gelegenheid geschreven gedicht voor, dominee Billy Graham zei een gebed en de sopraan Marilyn Horne zong het Amerikaanse volkslied.

Benoeming

Een kwartier na de beëdiging tekende Clinton al de papieren waarmee een aantal ministers van zijn kabinet (Les Aspin op Defensie en Lloyd Bentsen op Financiën) werden benoemd. Daarna juichten honderdduizenden Amerikanen hun nieuwe president toe tijdens de tocht van het Capitool naar het Witte Huis.

In tegenstelling tot de algemene verwachting en ondanks het stralende, zij het koude weer, legde Clinton niet de volledige 2,5 kilometer over Pennsylvania Avenue te voet af, zoals Jimmy Carter in 1976 als eerste had gedaan. Pas de laatste 300 meter tot het Witte Huis verlieten de Clintons hun zwarte limousine.

Daarna trok een lange parade van militaire en civiele muziekkorpsen, bands, vlaggenzwaaiers, dansgroepen en gewone burgers uit alle vijfzig Amerikaanse staten aan de nieuwe president en vice-president en hun families voorbij. Gisteravond werd de inauguratie gevierd op tal van officiële bals in Washington.

• De 'oude' president Bush applaudiseert voor zijn opvolger Bill Clinton. Even eerder had de nieuwe president in zijn dankspeech Bush geëerd voor zijn vele verdiensten voor het land.

Foto: REUTERS

verbeteren en een eind te maken aan de verdeeldheid.

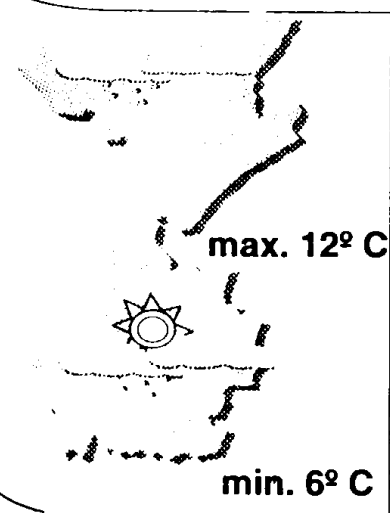
„Vandaag neemt een generatie die is opgegroeid in de schaduw van de Koude Oorlog, nieuwe verantwoordelijkheden op zich in een wereld die wordt verwarmd door de zonschijn van de vrijheid maar ook nog

steeds wordt bedreigd door oude haat en nieuwe plagen,” zei Clinton vanaf de trappen van het parlement.

Zie ook pagina 3
• 'Geen problemen die we niet kunnen oplossen'

Faxen naar Allerhoogste

TEL AVIV - Wie een verzoek om hulp aan de Allerhoogste wil richten, hoeft niet meer op de knieën. Een fax naar de Klaagmuur in Jeruzalem is voldoende. De Israëlische telefoondienst heeft een speciaal nummer geopend voor mensen die graag een boodschap in een holte van de muur willen stoppen, maar geen tijd of geld hebben om helemaal naar Jeruzalem te reizen. Twee telecommunicatiemaatschappijen in de Verenigde Staten willen met de service gaan adverteren onder Amerikaanse vlaggen.

max. 12° C

min. 6° C

LATER VEEL WIND
Vanochtend bevindt onze provincie zich in een vrij droge zone tussen twee storingen in. Er waait al vroeg een vrij krachtige zuidwestenwind en het is half bewolkt met af en toe zon. Vanmiddag bereikt het kwik een hoogste waarde van 12 graden, neemt de bewolking toe en valt er later wat regen of motregen. Door een koufront gaat het vanavond harder regenen. De wind is dan bij vlaggen stormachtig. Komende nacht daalt het kwik naar 6 graden.

VANDAAG:
van op: 08.34 onder: 17.03
van op: 07.33 onder: 16.02

Ontsnapte gevangenen krijgen zwaardere straf

(ADVERTENTIE)

OPRUIMING
OPRUIMING
60% 10% 40% 20%
30% 50%
LUCKY LEDER
SPECIALIST IN ZIMMERBILLEN

HEERLEN
In de Cramer 184 (Woonboulevard)

Tevens: HILLEN, ALKMAAR, BERKEL EN RODEN, RIJS- BEVERWIJK, DELFT, ENSCHEDE, GRONINGEN, HAZERSWOUDERINDIJK, HOOGVLIET, ROTTERDAM, RIJSWIJK, UTRECHT, ZWOLLE

(ADVERTENTIE)

GROTE MERKEN...
KLEINE PRIJZEN!!!
ALLES HALVE PRIJS
only by fashion-center
CARITA
with the best choice in the middle of the town

Kleine Staat 6 Maastricht-City
St. Amorsplein 16+17 Maastricht-City
Saroleestraat 3 Heerlen-City

(ADVERTENTIE)

DE GROOTSTE, MOOISTE, GEKSTE EN GOEDKOOPSTE KARNAVALSKOLLEKTIE
VINDT U BIJ HENDRIKS IN HEERLEN EN SITTARD

o.a. CLOWNS ..... jr. maten vanaf 19.90
CLOWNS ..... sr. maten vanaf 29.75
NINJA'S ..... vanaf 19.90
SOLDATENPAK ..... vanaf 27.50
AMERICAN FOOTBAL ..... vanaf 29.75
DISCOJURK (zie foto) 9.90

NIEMANS BETER, NIEMANS GOEDKOPER

HENDRIKS TEXTIEL

GIGANTISCH GROOT IN KWALITEIT EN LAGE PRIJZEN!

Heerlen, Schelsberg 88, tel. 045-721124
Sittard, Brugstraat 1, tel. 046-515656

(ADVERTENTIE)

LEKKERBEK?

Bent u een lekkerbek? Dan is deze aanbieding wat voor u! Vers gebakken lekkerbekjes. Overheerlijk. En ook nog handig hygiënisch, lek- en luchtjesvrij verpakt. Hebt u nou toevallig geen trek in lekkerbek, maar bent u er wel een, neem dan maatjesharing. Net zo mooi verpakt en ook lekker voordelig.

Gebakken lekkerbekjes, per twee stuks 4.99 **4.49**

Maatjesharing, per drie stuks 5.85 **4.95**

Aanbiedingen gelden t/m zaterdag 23 januari a.s.

Albert Heijn, Walstraat 71, Sittard; Schifffelerstraat 8, Brunssum.

an

GIGANTISCHE OPRUIMING

GROTE PARTIJEN GORDIJNSTOFFEN MET 50% KORTING

HEERLEN, Hambeukerboord bij Heerlerbaan.
Ter hoogte van Praxis en Wickes, autobaan afslag Kerkrade.
Daarna Heerlen-Zuid. Tel. 045-420026

limburgs agblad

U LEEST DE KRANT VAN LIMBURG MAAR U BENT NOG GEEN ABONNEE?

Vul de bon in en stuur hem op. Dan kunt u het Limburgs Dagblad elke dag lezen. De eerste 14 dagen zelfs gratis! En als u daarna automatisch betaalt, spaart u nog eens vele guldens per jaar en ontvangt u bovendien een leuk cadeau naar keuze. Ja, ik kies voor een abonnement op DE KRANT VAN LIMBURG.

Naam: .....

Adres: .....

Postcode/Plaats: .....

Telefoonnr. (i.v.m. controle bezorging): ..... (VEX)

De betaling gebeurt automatisch: ☐ f 28,40 per maand ☐ f 29,65 per maand

☐ f 85,20 per kwartaal ☐ f 86,45 per kwartaal

Mijn bank-/gironummer voor automatische betaling is: .....

(Plaats hier uw handtekening)

Als beloning voor automatische betaling kies ik voor het volgende cadeau:

☐ parkeren

☐ memokubus

☐ luxe handdoek

Stuur deze bon in een open envelop, zonder postzegel, op naar:

Limburgs Dagblad

Antwoordnr. 46

6400 VB Heerlen

OF GRATIS 06-022 99 11

8 710404 400017

uit de kunst

Rampspoed

DOOR JOS FRUSCH

Het was nog niet eerder voorgekomen dat ik het nieuwe jaar zonder fut en eelust maar met koorts en verkoudheid moest inzetten. Vanuit je bed ziet de wereld er heel anders uit, grauwer, harder. Het is net of er extra veel rampspoed over je wordt uitgestort als je door ziekte geen actieve rol kunt spelen in het leven van alledag.

Overal kommer en kwel, overal narigheid, ook in de kunstwereld. Als of de duivel er mee speelt. Tijdens mijn twee weken gedwongen dolce farniente (nou ja, dolce?) heb ik niet één positief geluid mogen opvangen.

Het begon met het nieuws van het overlijden van Dizzy Gillespie. In gedachten ging ik terug naar twee jaar geleden, naar het Mecc in Maastricht, waar ik met open mond heb staan kijken naar die ongelooflijke bolle wangen, naar die binnemelische grijns en die gekke trompet. Gillespie zal nooit meer spelen, ook al is zijn muziek onsterfelijk.

Hij was nog niet goed en wel begraven of mijn zieke hoofd werd gekweld met de dood van Noerjev, de sterdanser uit Rusland die mij meer dan twintig jaar geleden definitief op het pad van het klassieke ballet heeft gezet. Noerjev dood, zo'n vitale man, zo levenslustig en vol creatieve ideeën? Ik zie nog die milde glimlach op zijn gezicht toen Ivo Niehe hem in een show de vraag stelde hoe hij later in de herinnering van de mensen zou willen voortleven. "Moet dat dan?" was zijn even verrassend als gevat antwoord. Ook sterdansers hebben hun trots.

In vergelijking met deze berichten was het artikel over de door regen beschadigde kunst in het Stedelijk Museum in Amsterdam slechts peanuts, maar toch, het was een voortzetting van de stroom negatief nieuws die de berichtgeving bleef bepalen. En afgelopen dagen zijn we er ook niet veel beter van geworden.

Eerst de storm van kritiek op de nieuwste productie van Opera Zuid. Natuurlijk, elk gezelschap moet zich een misleken kunnen veroorloven, maar met nog steeds geen zekere (financiële) toekomst voor de boeg werd het Maastrichtse gezelschap op een wel erg ongelukkig tijdstip met deze negatieve geluiden geconfronteerd. En dan ook nog met mevrouw de minister in de zaal...

Ander 'hot news' was het definitieve vertrek van dirigent Hennie Ramaekers uit Limburg. Na de Staat, de Roermondse muziek- en harmonie van Eijsden nu ook weg bij mannenkoor Lambertus. Ik heb lange tijd getwijfeld of dit nu wel zo negatief nieuws was en ik ben er eerlijk gezegd nog steeds niet uit.

Natuurlijk, Ramaekers heeft als dirigent een behoorlijke staat van dienst opgebouwd in deze contreien. Maar een topster? Zijn opvolgers konden in elk geval slechts melding maken van 'andere klankopvattingen' en 'veel werk aan de winkel'. Ramaekers' opmerking dat 'Limburg zijn topdirigenten slecht betaalt', zou je als natrappen kunnen opvatten. Maar we geven hem het voordeel van de twijfel.

Het laatste woord is trouwens aan de vertrekkende dirigent zelf. Als hij met Glanerbrug het WMC wilt heeft hij het gelijk aan zijn zijde. Wedden dat de Limburgse korporen dan met de geldbuidel gaan rammelen. En Hennie Ramaekers Limburg weer in zijn armen sluit...

UITGEVERSMATTHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemond
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen

Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739886
Algemeen 045-739911
Piccolo-advertenties 045-739966

Fax:
Advertenties 045-739204
Algemeen 045-739364
Redactie 045-739264

Banken:
ABN-AMRO Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100

Rayonkantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 045-746888
Heerlen-Centrum 045-717719
Kerkrade 045-452932
Maastricht 045-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 0446-515577
Valkenburg 04406-15045

Abonnementen:
Bij vooruitbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:
per maand f 28,40
per kwartaal f 85,20
Per acceptgiro:
per maand f 29,65
per kwartaal f 86,45
losse nummers f 1,65
Bfr. 30

Alle orders worden afgeleverd en afgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Adverteren en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

Experimentele taalcursus in CCV-Maastricht

Cursus dichtten rond poëzie van Jan Hanlo

MAASTRICHT - Experimenteren met taal. Schrijfmogelijkheden verkennen en uitbreiden. Taboedoorbrekende gedichten schrijven. In weinig woorden veel zeggen. De cursus 'Dichterbij Jan Hanlo dichtten', die begin februari in Maastricht van start gaat, heeft als doelstelling cursisten te leren zelf poëzie te schrijven, geïnspireerd door het werk van de experimentele Limburgse dichter Jan Hanlo.

Vanaf 2 februari krijgen cursisten in het Kreatief Centrum CCV in Maastricht tien avonden lang 'les' in het lezen en schrijven van gedichten. De cursus is bedoeld voor mensen die graag poëzie lezen en schrijven en wat meer willen weten over het leven en werk van de dichter en prozaschrijver Jan Hanlo. 'Dichterbij Jan Hanlo dichtten' is onderdeel van een project dat gesubsidieerd wordt door de Stichting Kunst en Cultuur Limburg. Het is de bedoeling dat het poëzie-project in de loop van 1994 beschreven is in een boekje.

Fascinatie

José Franssen uit Maastricht, docente creatief schrijven, begeleidt de groep. Ze zal uitvoerig stilstaan bij het leven van Jan Hanlo (1912-1969). Zo wordt er een bezoek gebracht aan de permanente tentoonstelling over Hanlo in Driekant in Valkenburg, waar hij lange tijd in een tuinhuisje leefde en werkte. Verder wordt er gesproken met mensen die Hanlo persoonlijk gekend hebben en er wordt een film gedraaid van Barbara Hanlo over haar broer Jan. Wiel Kusters, dichter, essayist en hoogleraar aan de Rijksuniversiteit van Limburg gaat dieper in op de gedichten en proza van Hanlo. Jos van Hest, bekend taaldocent, vertelt over zijn fascina-

tie voor het werk van Hanlo en over de inspiratie die dat oplevert voor het werken met taal.

Het zelf schrijven van gedichten, beïnvloed door het werk van Hanlo, is het unieke onderdeel van de cursus. Het is de bedoeling om de cursisten hun eigen fantasie en beeldingskracht te laten gebruiken en te laten zoeken naar een nieuwe taalvorm, zoals Hanlo het deed. De cursisten lezen de gedichten aan elkaar voor en kunnen daarna commentaar leveren.

Jan Hanlo werd in 1912 geboren in het Indonesische Bandoeng, bracht zijn jeugd door in Deurne en woonde daarna in Amsterdam en Valkenburg-Houthem. In 1969 overleed hij aan de gevolgen van een motorongeluk in Berg en Terblijt.

Hanlo wordt in de literatuurboeken ingedeeld bij de Vijftigers, experimentele dichters die voor de poëzie nieuwe deuren openden. Taboes werden doorbroken en beperkingen niet meer geaccepteerd. Hanlo's gedichten zijn vaak kort, humoristisch, gevoelig en speels. Hij was in staat in zeer weinig woorden veel te zeggen.

Voor meer informatie over de cursus, CCV-Maastricht, 043-251951.

Djazzex naar Limburg

● Djazzex, het in 1983 uit idealisme geboren dansgezelschap dat zich heeft toegelegd op het uitdiepen van de jazzdans als hedendaagse theaterdansvorm, komt met zijn nieuwste programma naar Limburg. Dit programma is zondag te zien in het Theater aan het Vrijthof in Maastricht en volgende week donderdag in het Wijn-grachttheater in Kerkrade. Op 27 maart komt Djazzex naar Sittard, op 1 april naar Heerlen, op 2 april naar Weert en op 19 april naar Roermond.

Het programma bestaat uit vier onderdelen: in *Light Shadow* van Glenn van der Hoff hebben film, dans en muziek een gelijkwaardige positie. In *Cell Walk* confronteert dezelfde choreograaf twee inspiratiebronnen met elkaar: de muziek van Cecil Taylor en de danseressen Ellen Dijkstra en Neel Verdoorn. *From Tokio to France* van Neel Verdoorn is een productie, waarin de stem een centrale betekenis heeft. Verder presenteert Djazzex als try-out een nieuw ballet van Patrick Delcroix op muziek van de Franse slagwerkgroep Les Tambours du Bronx.

Op de foto Glenn van der Hoff en Neel Verdoorn.

Foto: THEO VAN DER SCHOOT

Speciaal themanummer van Clarino

Duits blaasblad over Nederlandse muziek

DOOR JOS FRUSCH

HEERLEN - Liefhebbers van blaasmuziek zullen waarschijnlijk gehoord hebben van Clarino, het nieuwe Duits blaasblad over Nederlandse muziek. Het is een blad met internationale pretenties en een redacteur met een musicologische opleiding én liefde voor de blaasmuziek: Joachim Buch. En wat nog het meest opmerkelijk is: Clarino is een onafhankelijk muziekblad. Dus geen 'gekleurd' federatief periodiek zoals we in Nederland kennen, maar een internationaal tijdschrift met een gevarieerd en interessant aanbod van artikelen. In februari is Clarino helemaal gewijd aan de Nederlandse blaasmuziek.

Joachim Buch weet zich verzekerd van een indrukwekkende lijst vaste medewerkers, zoals Eugen Brixel, Wolfgang Suppan en Friedrich Weyermüller en van een aantal specialisten die hun incidentele medewerking aan het blad verlenen. Zij zorgen

voor artikelen over onder meer de situatie op blaasmuziekgebied in diverse landen, over historische thema's, over nieuw verschenen cd's en boeken, over repetitiemethodieken, enz. De redacteur zet de lijnen uit en bepaalt de uiteindelijke samenstelling van het blad.

Buch is een blaasmuziekkenner en -liefhebber, die al jaren zijn hart heeft verpand aan de Nederlandse blaasmuziek. Zijn liefde gaat zo ver, dat hij binnen afzienbare tijd op dit onderwerp gaat afstuderen. Met name het werk van Kees Vlak mag de bijzondere interesse van Buch wegdragen.

Om Clarino meer bekendheid te geven buiten Duitsland, heeft de redacteur enkele themanummers gepland met speciale aandacht voor de blaasmuziek in een specifiek land. In het februari-nummer komt Nederland aan de beurt. Zo verschijnt er een artikel van Joost van Beek over de Bond van Orkestdirigenten, neemt Jan Cober de dirigentenopleiding in ons land onder de loep en stelt Nico Boom enkele

Nederlandse componisten (Mertens, Van Beurden, De Jong) voor. Verder zijn er recensies van Nederlandse cd's en analyses van composities van Nederlandse toonkunstenaars. Ook wordt de geschiedenis van het WMC aan de orde gesteld en is er een componistenportret van Johan de Mey. In de rubriek 'Orkestportret' komt harmonie St. Michael Thorn aan bod.

Joachim Buch en zijn uitgever, Obermayer GmbH in het Zuid-duitsche Buchloe, willen met dit themanummer veel aandacht en hopen ook op veel abonnees in ons land. Want het in december 1989 voor het eerst verschenen blad heeft slechts 1100 abonnees en acht advertentiepagina's, te weinig om Clarino winstgevend te maken. Het betrekkelijk hoge abonnementsgeld (70 DM) is een extra drempel voor potentiële abonnees. Maar voor dat geld krijgt de liefhebber wel een vakblad dat niet zoals vele federatieve Nederlandse bladen, bol staat van verenigingsnieuws en overlijdensberichten.

Nationale reisopera en orkest in Enschede

ENSCHEDA - Enschede wordt standplaats van de nieuw op te richten Nationale Reisopera, waar binnen twee à drie jaar alle operavoorstellingen buiten de Nederlandse Opera in op zullen gaan. Het Filharmonisch en ook Het Gelders Orkest worden opgeheven en met een verlies van 70 arbeidsplaatsen, op in een nieuw orkest: Oost-Nederlands Symfonieorkest (ONS), dat ook Enschede als opvangplaats krijgt. Dat is de beslissing van het advies van de commissie Lammers, die minister d'Ancona had ingesteld om over de fusie van het Filharmonisch en het Gelders Orkest te beslissen.

De commissie adviseert het Forum op te heffen en een nieuwe Nationale Reisopera in het leven te roepen. Enschede moet de opvangplaats worden. Wat betreft de begeleiding van de opera's moet worden gekozen, terwijl de nationale aanpak gewaarborgd moet worden. Zo moeten andere symfonieorkesten verplicht worden reisopera te begeleiden.

Het nieuwe symfonieorkest is primair een groot regionaal symfonieorkest en verzorgt daarnaast maar dan op incidentele basis begeleiding van operaproducties.

Het Oost-Nederlands Symfonieorkest (ONS) moet worden samengesteld uit musici van Het Gelders Orkest en Forum Filharmonisch.

De integratie van de operavoorstellingen in één reisopera zou kunnen leiden tot een opera-aanbod van tien producties, samengesteld uit de beoogde vijf producties van de Reisopera, drie producties van de ONS, één productie van de ONS en één productie Rotterdam.

Minister d'Ancona zal half februari beslissen.

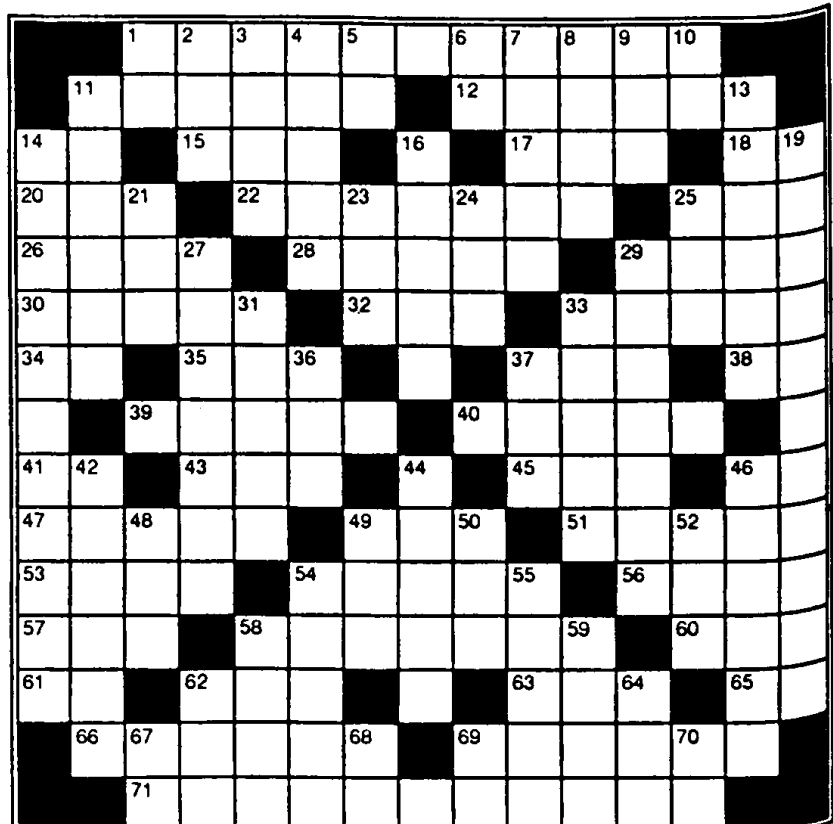
Oplossing van gisteren

HORIZONTAAL: 1 vosseslaar; 2 Waltar; 12 onrust; 14 ve; 15 met; 16 nek; 18 as; 20 elk; 22 rekenen; 23 set; 26 reus; 28 raket; 29 knie; 30 les; 31 set; 33 Liane; 34 OR; 35 ore; 37 re; 38 G.N.; 39 erven; 40 nappa; 41 k; 43 rek; 45 GEB; 46 le; 47 uit; 48 Poe; 49 nader; 50 k; 51 k; 52 k; 53 k; 54 k; 55 k; 56 k; 57 k; 58 k; 59 k; 60 k; 61 k; 62 ora; 63 moe; 65 in; 66 k; 67 k; 68 k; 69 Meerie; 71 respecteren.

VERTIKAAL: 1 va; 2 olm; 3 ster; 4 sater; 5 er; 6 t.o.; 7 Annet; 8 a; 9 ruk; 10 T.S.; 11 weleer; 13 taling; 14 verloskunde; 16 beker; 19 Steen; 20 gen; 21 kus; 23 kas; 24 net; 25 a; 26 sjorren; 27 kiep; 28 k; 29 k; 30 k; 31 k; 32 k; 33 k; 34 k; 35 k; 36 k; 37 k; 38 k; 39 k; 40 k; 41 k; 42 k; 43 k; 44 k; 45 k; 46 k; 47 k; 48 k; 49 k; 50 k; 51 k; 52 k; 53 k; 54 k; 55 k; 56 k; 57 k; 58 k; 59 k; 60 k; 61 k; 62 k; 63 k; 64 k; 65 k; 66 k; 67 k; 68 k; 69 k; 70 k; 71 k.

Winwoord:
ASSURANTIEPOLIS

puzzel van de dag

P&P 504

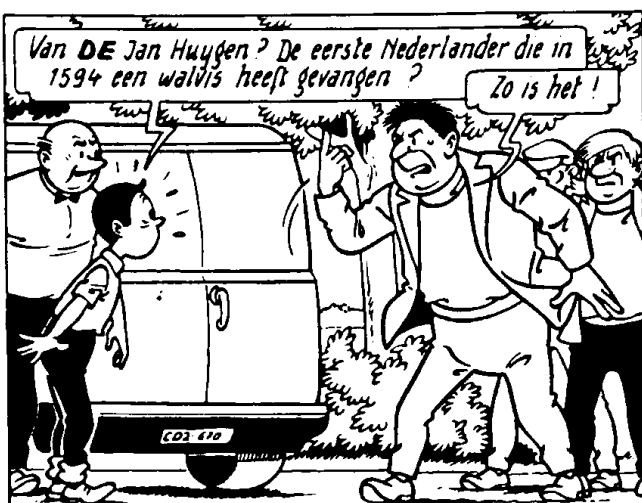
31	2	56	8	27	15	12	64	26	43	22	48	10	47
----	---	----	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Welk woord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: 1 beroep; 11 pl. in Gelderland; 12 kwast; 14 chemisch symb.; 15 gelofte; 17 vistsig; 18 uitroep; 20 zangstem; 22 zeker onderricht; 25 godin; 26 vrucht; 28 klepper; 29 tweetal; 30 godheid; 32 brandbare stof; 33 sierlijke fles; 34 Groenwicht; 35 jongensnaam; 37 ijerhoude grond; 38 den lezer heil; 39 roofdier; 40 kort en bondig; 41 Amsterdams peil; 43 splitsingsproduct van een molecule; 45 vertraging; 46 waltank; 47 kleuring; 49 soort slee; 51 schermbloemige plant; 53 drank; 54 vr. munt; 56 kleurshakering; 57 voegwoord; 58 schiellood; 60 honingdrank; 61 tegevoer; 62 onwrikbaar; 63 herf; 65 bijwoord; 66 koolstofpoeder; 69 zoogdier; 71 hoestmiddel.

VERTIKAAL: 1 pers. vnn.; 2 lofdicht; 3 pl. in N.-Brabant; 4 opsporingsmiddel; 5 deel van de dag; 6 maanstand; 7 trechtervormig net; 8 verenigingsgebouw; 9 moment; 10 loofboom; 11 fanaticus; 13 alles omvattend; 14 projectiel; 16 muziekinstrument; 19 plant; 21 vat; 23 vierhandig dier; 24 water doorlatende; 25 bloeiwijze; 27 handwijze; 29 stof; 31 draaijer; 33 van een hengel voorzien vat; 36 kippeloop; 37 handat; 42 kunststof; 44 dichtstuk; 46 specerij; 48 brandstof; 49 bundel; 50 vogel; 52 schoonmaakmiddel; 54 viervuige koets; 55 Heilige Schrift; 58 vr. titel; 59 kledingsstuk; 62 voor; 64 telwoord; 67 riv. in West-Siberie; 68 sportevenement; 69 boksterm; 70 landbouwwerktuig.

de gulden harpoen

recept

Bloemkool met pindasaus

DOOR HUBB MEIJER

De pindasaus die bij dit groenterecht gebruikt wordt, is uiteraard anders van samenstelling en veel zachter van smaak dan de pindasaus die bij saté hoort. Benodigdheden voor 4 personen: 1 bloemkool en zout. Voor de saus: 1 el boter, 1 el bloem, 1½ dl melk, 1½ dl (groente)bouillon, 4-5 el pindakaas, soja of ketjap, 2 el gezouten pinda's. Maak bloemkool schoon en verdeel groente in roosjes en kook ze in licht gezouten water gaar. Maak de saus. Smelt boter, voeg bloem toe en laat dit al roerend 2-3 minuten zachtjes pruttelen. Schenk afwisselend melk en bouillon hierbij en blijf roeren tot een gladde gebonden saus is ontstaan. Los hier lepel voor lepel de pindakaas in op. Breng op smaak met soja, ketjap of tabasco. Hak pinda's grof. Giet bloemkool af en laat groente in een schaal glijden. Schenk de saus hierover uit en strooi er als laatste de gehakte pinda's over de saus.

GRONINGEN - Patiënten zijn ontevreden over 22,3 procent van alle contacten die zij hebben met medische hulpverleners. Een op de vijf van deze onbevredigde contacten zou ook door de medisch tuchtrechter kunnen worden veroordeeld, maar slechts in een klein deel van deze gevallen gebeurt dat ook daadwerkelijk.

De ontevredenheid van Nederlanders over hun dokter is veel groter dan tot nu toe werd aangenomen. Van de dertig miljoen contacten per jaar waarover pa-

Nederlanders klagen vaak over hun dokter

tienten ontevreden zijn, leiden er slechts 53 tot genoegdoening. Dat concludeert de Groningse advocaat mr. W. Verkruijsen in zijn proefschrift waarop hij volgende week donderdag promoveert aan de Rijksuniversiteit Groningen. Verkruijsen benaderde 1.306 patiënten, 53 artsen en

65 mensen die indirect bij ontevreden patiënten zijn betrokken, zoals directeurs van ziekenhuizen, inspecteurs van de volksgeneeskunde en vertegenwoordigers van patiëntenorganisaties. Een patiënt is ontevreden als hij niet de behandeling krijgt die hij wenst. Zo kan een patiënt bij-

voorbeeld ontevreden zijn over het vervelende intermenselijk verloop van een consult of een behandeling. Maar ook kan een arts dermate blunderen dat zijn behandeling (bijna) de dood tot gevolg heeft. Volgens Verkruijsen ondernemen patiënten vrijwel nooit actie als zij ontevreden zijn over hun behandeling. Patiënten zijn vaak meer geïnteresseerd in de vraag hoe ze alsnog goede medische hulp kunnen krijgen dan dat ze klagen over iets dat toch niet meer ongedaan kan worden gemaakt.

Deense voorzitter: 'Obstructie zat, moe en beu' EG leest Griekenland les over Macedonië

Van onze correspondent

STRAATSBURG - EG-voorzitter Ellemann-Jensen heeft Griekenland ongemeen krachtig de mantel uitgeveegd over het 'onredelijke veto' tegen de erkenning van Macedonië. „De andere elf landen zijn de obstructie beu, zat en moe,” aldus de Deense minister van Buitenlandse Zaken gisteren in het Europees Parlement. Ellemann-Jensen zei te hopen dat de Verenigde Naties nu snel de voormalige Joegoslavische deelrepubliek diplomatiek zullen erkennen en verwacht dat dan de meeste EG-lidstaten zullen volgen „zodat we deze vlek op ons geweten kunnen verwijderen.”

Het Griekse kabinet kwam direct na de Deense kritiek in spoedberaad bijeen, en vroeg de EG-ministerraad om een oordeel over het 'onaanvaardbaar gedrag' van de Deense politicus. Ellemann-Jensen spottte later dat de Grieken „altijd mijn ontslag kunnen eisen.” De minister is na de val van het Deense minderheidskabinet demissionair, en keert hoogstwaarschijnlijk niet terug in een volgende regering. Vorige week botste hij al met Athene over het verwijt dat de Grieken humanitaire hulp van de EG aan Macedonië tegenhouden.

Woede

In Straatsburg lokte de tirade van Ellemann-Jensen woede-aanvallen van Griekse afgevaardigden, die hem 'onbeschoft' verweten. Griekenland blokkeert al bijna een jaar erkenning van Macedonië door de EG omdat Athene zich verzet tegen het gebruik van de naam Macedonië in plaats van 'republiek van Skopje'.

Groep zigeuners moet Nederland snel verlaten

WILNIS - De groep van ongeveer veertig Bosnische zigeuners die op een parkeerterrein in Wilnis was neergestreken, moet Nederland binnen zeven dagen verlaten. Het ministerie van Justitie heeft gisteren laten weten dat de zigeuners niet in aanmerking komen voor de Tijdelijke Regeling Opvang Ontheemden (TROO).

De zigeuners mogen tot vanmiddag vier uur in Wilnis blijven. Daarna moeten zij daar weg, maar onbekend is waar zij dan heen zullen gaan. Een woordvoerder van de zigeuners meldde dat de groep 'nog zeven dagen de tijd heeft om door Nederland te trekken', maar het land niet vrijwillig zal verlaten.

De TROO-aanvragen zijn afgewezen omdat het merendeel van de zigeuners volgens Justitie al geruime tijd in West-Europese landen, waaronder Nederland, verblijft. Verder is volgens Justitie 'niet aannemelijk gemaakt' dat de zigeuners zijn gevlucht voor het oorlogsgeweld in het voormalige Joegoslavië.

(ADVERTENTIE)

SOMA
ROGGEBROOD

Dronken chauffeur premier Lubbers ramt politiepost

ROTTERDAM - De 43-jarige chauffeur van premier Lubbers is dinsdagavond om elf uur onder invloed van alcohol met zijn dienstauto tegen het politiegebouw Marconiplein in Rotterdam gereden. De minister-president zat op dat moment niet in de auto.

De chauffeur kreeg een rijverbod van twaalf uur. De politie heeft het rijbewijs van de man ingevorderd. Dat gebeurt alleen bij een alcoholpromillage van boven de 1,3. „Hij had een flinke slok op,” aldus woordvoerder A. Geelof van de Rotterdamse politie.

De politie heeft gisteravond eerst een blaasproef afgenomen bij de chauffeur, die later in het Dijkzigt-ziekenhuis is behandeld voor kneuzingen aan zijn hoofd en zijn lichaam. Daar bleek uit een bloedproef ook dat hij onder invloed van alcohol verkeerde.

punt uit

• WHO

De zwaar omstreden Japanse directeur-generaal van de Wereldgezondheidsorganisatie WHO, Hiroshi Nakajima, is gisteren tegen alle verwachtingen in voor vijf jaar herbenoemd. Alle Westerse landen en Rusland stemden tegen, maar het blok van Afrikaanse en Aziatische ontwikkelingslanden gaf de doorslag. Hoewel er gedocumenteerde bewijzen bestaan dat Tokio zijn kandidaat met geld en zelfs waarschuwingen voor importbeperkingen heeft gesteund, verklaarde Nakajima „dat de Japanse regering zoiets niet zou kunnen doen.”

• Inkrimping

De aangekondigde inkrimping van het aantal nachtwakers heeft tot grote ongerustheid geleid onder het personeel van de Amsterdamse Bijlmerbajes. Volgens een gevangenenbewaarder leidt de bezuinigingsmaatregel van Justitie tot onaanvaardbare risico's voor gevangenen en personeel. De VVD-fractie in de Tweede kamer heeft daarover inmiddels vragen gesteld aan minister Hirsch Ballin.

• Bijlmerramp

Dat de gezagvoerder van de EL Al-Boeing 747 vlak voordat het vliegtuig in de Bijlmermeer neerstortte tegen zijn co-piloot zei alle landingskleppen in te trekken, versterkt de veronderstelling dat het vliegtuig is neergestort door zogenaamde assymetrie. Dat concludeert voorzitter Baksteen van de Vereniging van Verkeersvliegers. Assymetrie zou zijn ontstaan doordat de kleppen aan de linkervleugel wel hebben gefunctioneerd, maar die aan de rechtervleugel niet.

• Keukenhulp

Het Marokkaanse personeelslid van hotel Residence in Vinkeveen dat op 4 december gewond raakte tijdens een vuurgevecht tussen politie en drie bankrovers, is neergeschoten door een rijkspolitierman uit Breukelen. De keukenhulp is in de verwarring van dat moment aangezien voor een van de bankrovers.

• Rijbewijs

De CDA-fractie in de Tweede Kamer vindt het niet juist dat mensen met een rijbewijs waarbij de duur van de medische geschiktheid is beperkt, telkens na het verstrijken van deze periode moeten opdraaien voor de volledige kosten voor verlenging. Dit blijkt uit schriftelijke Kamervragen hierover van het Kamerlid Paulis.

• Werkloosheid

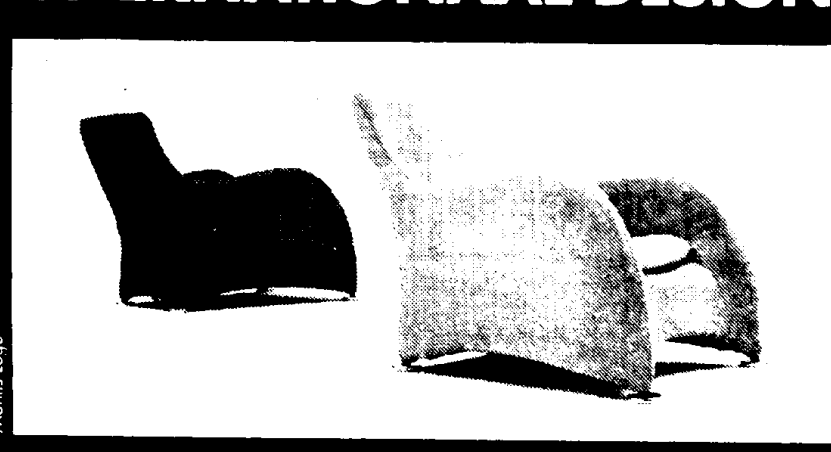
De werkloosheid in de Europese Gemeenschap heeft in november 1992 een gemiddelde van 9,9 procent bereikt. De werkloosheid steeg daarmee met 0,1 procent in vergelijking met een maand eerder. Nederland komt er in de EG nog goed af met een werkloosheid van 7,0 procent.

(ADVERTENTIE)

SCHOENSPECIALIST
POUWELS
10% 20% 30%
40% 50% KORTING
schuin vo politiebureau
Bosnistrade 42, Heerlen, tel. 045-710384
Einderstraat 15, Kerkrade, tel. 045-461493
donderdag koopavond

(ADVERTENTIE)

INTERNATIONAAL DESIGN

EEN VAN DE 8 SPECIALIZAKEN IN NEDERLANDS GROOTSTE WOONCENTER.

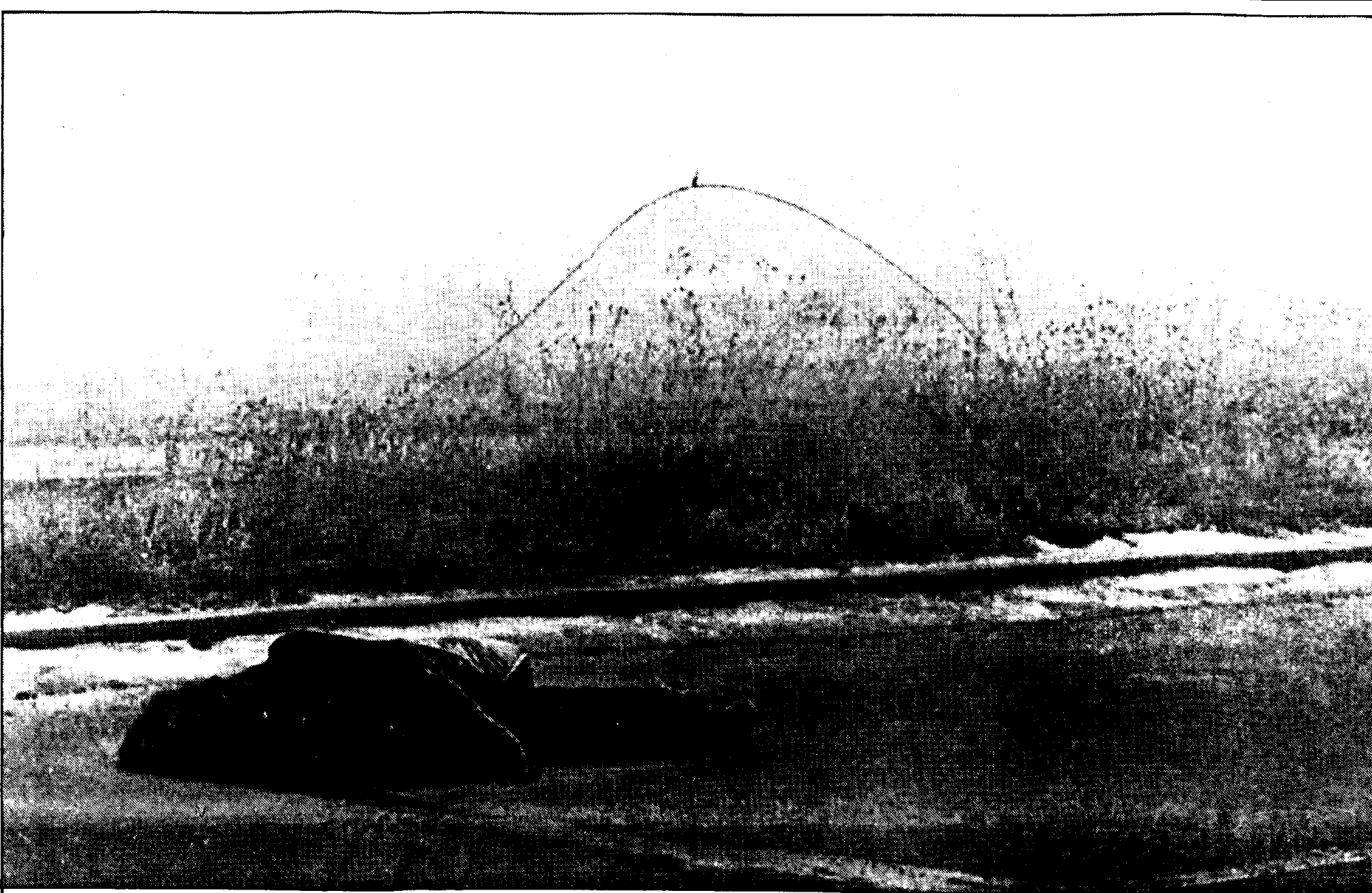
B&B Italia - deSede - Moris - Lealux - Cassina - Moroso - Behr - Molteni - Rolf Benz Creation - Afflex - Artfort - Gelderland - Cappellini - Tonon - Pastoe - Castiglioni - Arco - Metalmob - Hennie de Jong - Kartell - Rosenthal - Durier - Banz Bord - Ligne Roset - Grange - Bielefelder Werkstätten - Castle Furniture - JAB - Heldens - Sahco Hesselink - Swissflex - Alessi - Rolf Benz Forum - Koekoek - Ghycky - Gasparucci - Ploeg - Sie Matic - van Besouw - Plas - Artemide - Exclusiv - Svedex - Saporiti - Harvink - Musterring - Young - Tecno - Minotti - Bench - Möller Design - Jori - Gallina - Frighetta - Danskino - Tecta - Vira

SIJBE ROERMOND

Maasvlinderweg 33, Roermond, telefoon 04750 15141
Opengingstijden: Maandag 13.00 - 18.00 uur, Di t/m v 9.00 - 18.00 uur, Zs 9.30 - 17.00 uur
Donderdag koopavond

Lijk in de ochtendmist

● Het lichaam van een dode vrouw enkele seconden nadat zij gisteren door een sluipschutter in Sarajevo was vermoord. Het nu door alle partijen 'aanvaarde' vredesplan

lijkt op dit moment de aanleiding om elkaar nog feller te lijf te gaan en voor het begin van de nieuwe onderhandelingen nog zoveel mogelijk gebied te claimen.

Foto: EPA

Van onze correspondent

PALE - Met een verrassend ruime meerderheid heeft het zelfbenoemde parlement van de Bosnische Serviërs gisteren in de wintersportplaats Pale ingestemd met het vredesplan voor Bosnië van de bemiddelaars Cyrus Vance en Lord Owen. Na een debat van haast veertien uur stemden uiteindelijk vijftien van de twintig aanwezigen het vredesplan toe. Eén parlementariër onthield zich.

In het debat voorafgaand aan de stemming bleef lang onduidelijk wat de toekomst zou zijn. Het vredesplan gaat uit van de vorming van tien vrijwel autonome provincies binnen een gezamenlijke Bos-

Einde aan burgeroorlog nog lang niet in zicht

Bosnische Serviërs zijn akkoord met vredesplan

nische staat. Elke provincie komt onder beheer van één van de bevolkingsgroepen, maar houdt wel een gemengd etnisch karakter. Servische radicalen noemden dat voorstel verraad van de Servische doelstelling, namelijk een eigen onafhankelijke staat in Bosnië-Herzegovina. Maar voorstanders, onder wie de Bosnisch-Servische leider Radovan

Karadzic, betoogden dat het plan het minste van twee kwaden was. Als het niet zou worden aangenomen, liepen de Serviërs het gevaar van internationale interventie. Karadzic had gedreigd af te treden als het voorstel niet zou worden aangenomen. Hij bezwoer de tegenstanders van het vredesplan bovendien dat het uiteindelijke doel van een eigen staat niet vergeten zal

worden. Volgens hem is er bij de uiteindelijke onderhandelingen, die zaterdag in Genève beginnen, nog ruimte genoeg. Dat Servische uitgangspunt roept twijfels op over de oprechtheid waarmee de parlementariërs met het vredesplan hebben ingestemd. Met de acceptatie van het vredesplan hebben de Bosnische Serviërs in ieder geval voorkomen dat de Europese Gemeenschap nog deze week besluiten neemt over scherpe maatregelen tegen romp-Joegoslavië, bestaande uit Servië en Montenegro. Vance en Owen, die gisteren in Sarajevo op bezoek waren, reageerden opgelucht, maar ook afwachtend op het parlementsbesluit. De vrede is er volgens Owen nog lang niet mee getekend.

Geneefse vredesplan verder kunnen gaan. Tegelijk kan het Westen de verlamdende discussie tussen voor- en tegenstanders van militair ingrijpen in ex-Joegoslavië heel even laten rusten.

Tijdens een debat in het Europees parlement, vlak voor het bekend worden van het besluit door het Servische parlement in Pale, bleek tegelijk dat vrijwel alom de vrees leeft dat de Bosnische Serviërs 'ja' zeggen en nee doen'. In dat geval, zo maakte commissaris Van den Broek duidelijk, moet de Gemeenschap verder gaan met het totaal isoleren van partijen die 'niet coöperatief' zijn.

lozen, en het opbouwen van nu nog probleemwijken. Maar de meest opvallende passage ging over het buitenlands beleid van de VS. Clinton verwees slechts zijdelings naar Irak. Somalië en andere crisishaarden die hem snel volledig zullen op-eisen. Maar hij maakte duidelijk in actie te zullen komen, ook als niet direct Amerikaanse belangen in het geding zijn.

Actiever

Clinton heeft al eerder gezegd een actiever rol te willen spelen bij het beschermen van mensenrechten en het bestrijden van onderdrukking. Clinton lijkt verder te willen gaan. „Als onze vitale belangen worden bedreigd, of de wil en het geweten van de internationale gemeenschap worden getart, dan zullen we optreden met vreedzame diplomatie waar mogelijk, en met geweld waar nodig.” Hij krijgt gauw genoeg de kans te bewijzen wat hij daarmee bedoelt.

Van onze correspondent

STRAATSBURG - Hoewel argwanend en onzeker over de vraag of er op het Joegoslavische slagveld iets van terecht zal komen, heeft de EG gisteren het 'ja' van de Bosnische Serviërs tegen het vredesplan voor Bosnië begroet als 'goed nieuws'.

EG-voorzitter Denemarken eiste dat de gewelddadigheden nu zo snel mogelijk gestaakt worden. „Wanneer het 'ja' bij woorden blijft, moet Europa klaar staan om te handelen,” kondigde EG-voorzitter Ellemann-Jensen aan. Europees Commissaris Van den Broek noem-

Europese Gemeenschap eist naleving afspraken

Argwaan blijft na 'ja' Serviërs in Bosnië

de „naleving van afspraken nu essentieel.” De afgemeten reactie van de Deense minister van Buitenlandse Zaken Ellemann-Jensen tekent de diepe achterdocht en de frustraties die binnen de EG wortel hebben geschoten na de onafzienbare rij van

geschonden wapenstilstanden en eerdere afspraken tussen de strijdende partijen. De instemming van de Bosnische Serviërs, die tot ergernis van de EG pas een dag na het verstrijken van een ultimatum kwam, betekent officieel dat onderhandelingen over de details van het

Nieuwe president in ultra-korte speech:

'Geen problemen die we niet kunnen oplossen'

delijker', en een wereld die 'zachtmoediger' zou zijn. Maar Clinton klomk op de een of andere manier echter, overtuigender, al moet hij - in tegenstelling tot Bush destijds - nog alles bewijzen. Hoe? Dat blijft ook na deze rede gissen. Veel van zijn voorname mens zijn de laatste weken al in de prullenmand verdwenen. Geen nieuwe beloften dus, die hij straks weer zal moeten breken. Hij signaleerde problemen, geen oplossingen. „Maar er is niets fout in Amerika dat we niet

kunnen herstellen met wat goed is in Amerika.”

Eenheid

Zijn speech was vooral concreet in het signaleren van de problemen. De nieuwe president ontzag daarbij zijn voorganger niet. De economie deugt niet, de gezondheidszorg ruïneert miljoenen, meer mensen werken harder voor minder, miljoenen zijn werkloos, de misdaad neemt toe, zo klenk het bijna beschuldigend.

Clinton riep op tot eenheid en niet tot verdeeldheid. Het was bekende stof voor wie hem in de campagne heeft gehoord. Hij benadrukte ook dat het overheidsapparaat zelf aan vernieuwing toe is. Veel politici zijn vergeten voor wie zij werken en wie hen betalen. Privileges en eigen voordeel moeten verdwijnen. Opmerkelijk was ook zijn oproep aan jonge Amerikanen om zich een jaar beschikbaar te stellen voor diensten aan de gemeenschap, zoals het helpen van kinderen in nood, armen en dak-

DOOR HANS DE BRUIJN

WASHINGTON - Het meest opvallend aan de speech waarmee William Jefferson Clinton gisteren het Amerikaanse presidentschap aanvaardde, was de lengte. In ternaauwernood dertien minuten was Clinton klaar. Wie zijn breedsprakigheid en zijn voorliefde voor de kleinste details kent, was daardoor aangehaam verrast.

Clinton bedwong zich om de Amerikanen nu eens precies uit te leggen wat hij in het Witte Huis van plan is. In plaats daarvan hield hij een geïmpromptueerde en inspirerende rede, die vooral tot doel had vertrouwen te wekken, moed in te spreken en de Amerikanen te smeken samen hun land en de wereld te verbeteren. Ook George Bush sprak vier jaar geleden over vernieuwing en over „de duizenden stralen van licht” boven een land dat „vrien-

In juli 1990 kwamen de ministers van Buitenlandse Zaken van de zestien Navo-landen in Londen tot de volgende verklaring: een Europese staat is in gevaar als er een crisis ontstaat in een van zijn buurlanden. Hongarije is zo'n land dat zich bedreigd voelt vanwege de crisis in buurland Joegoslavië. Ook de Navo is in feite 'buurland', omdat de lidstaten Italië en Griekenland aan voormalig Joegoslavië grenzen. Conform de afspraak in Londen is het atlantisch bondgenootschap actief in de crisis-beheersing op de Balkan. Onder meer middels de inzet van Awacs-vliegtuigen. In oktober vorig jaar deed zich de unieke situatie voor dat de toestellen van de basis in Geilenkirchen/Teversen toestemming kregen om boven Hongarije, oftewel boven de voormalige vijand Warschau-pact, te vliegen. Deze operatie 'Sky Monitor' dreef de oude aartsvijanden in elkanders armen. De verbroedering werd dinsdag bezegeld met een goodwill-bezoek van Awacs aan Boedapest. Een bezoek dat het predikaat 'historisch' kreeg.

Meer dan honderd Hongaarse militairen en journalisten verdringen zich om dat 'vreemde' Awacs-toestel te kunnen bekijken.

Navo-Awacs en Hongarije samen in crisis-beheersing rond voormalig Joegoslavië

Oorlog verbreedert

DOOR MATH WIJNANDS

BOEDAPEST – Een happy landing is het niet voor het Awacs-toestel uit Geilenkirchen met aan boord onder meer delegatieleider generaal J.B. Davis, stafchef van het Navo-hoofdcmando SHAPE (Supreme Headquarters Allied Powers Europe). De zware Boeing 707 'met paddestoel' – alleen de extra toegevoegde radarapparatuur weegt al 50 ton – moet vier keer de landing afbreken vanwege de dichte mist. Pas bij de vijfde poging lukt het om het toestel aan de grond te zetten op vliegveld Boedapest Ferihegy I.

Ondanks de vertraging is de ontvangst groots. Meer dan honderd Hongaarse persfotografen, camera-mensen, journalisten, militairen, veiligheidsfunctionarissen en vliegveldmedewerkers zijn uitgelopen om een glimp van dat vreemde toestel op te vangen. Ze staren

ernaar alsof zojuist een soort ruimteschip uit de dikke mist is opgedoken. Niet dat de mensen uit het voormalige Oostblok achterlijk zouden zijn, maar militair-technische hoogstandjes zijn voor hen altijd verborgen gehouden. Als de meesten later een rondleiding door het toestel krijgen, menen ze op de set van een science fiction-film beland te zijn. Toegegeven, ook voor de meegeerde Westerse journalisten blijkt een reis met een Awacs-toestel een ervaring van formaat.

Vriendschap

De reis is vooral bedoeld om veel vriendschappen en wederzijdse dank uit te wisselen. Menig maal wordt herhaald dat dit bezoek zo uniek is en dat het enkele jaren geleden nog allemaal ondenkbaar was. Uiteraard valt Hongarije veel dank ten deel vanwege zijn bereidheid om Awacs-vliegtuigen toe te laten.

Operatie 'Sky Monitor' is in oktober van het vorig jaar vanuit Geilenkirchen opgestart toen de Veiligheidsraad van de

VN het vliegverbod boven Bosnië afkondigde. Eerder al vloog Awacs boven Oost-Italië en de Adriatische Zee om Joegoslavië te 'begluren'. Maar de bergen verhinderden een goed zicht op Sarajevo. Het zou beter zijn om ten oosten van Bosnië te vliegen. Maar het probleem was dat Awacs zich niet buiten Navo-territorium mag begeven. Echter, Hongarije maakt graag een uitzondering. De Amerikaanse generaal J.B. Davis in zijn officiële speech door de krakende geluidsinstallatie van het verouderde vliegveld: „In de 34 jaar dat ik dienst doe, heb ik iets dergelijks nog nooit meegemaakt. Het is er een voorbeeld van dat de goede voornemens in de Verklaring van Londen daadwerkelijk worden uitgevoerd. Daarin staat onder meer dat de banden met de Oosteuropese landen verstevigd worden.” Slechts kort gaat hij in op de politieke situatie. „Wij willen er alles aan doen om de crisis in ex-Joegoslavië te beëindigen. Maar een militaire oplossing is moeilijk te vinden. Het vechten zal voorlopig met politieke middelen gestopt moeten

worden. Onze rol blijft voorlopig die van crisis-beheersing.” Tijdens de terugreis in het vliegtuig toont generaal Davis zich iets toegankelijker. „Als het moet is de Navo in zeven dagen klaar om te interveniëren in Bosnië-Herzegovina. Maar het blijft een moeilijke situatie. Kijk, in Irak bijvoorbeeld is het makkelijk. Daar is sprake van één agressor, Saddam Hoessein, en die moet bestreden worden door de internationale gemeenschap. In Bosnië is dat allemaal ingewikkelder. En wie moet optreden?” Op de suggestie dat dat de Navo naar alle waarschijnlijkheid is, antwoordt de generaal: „Ik ben maar een eenvoudige soldaat, ik bepaal dat niet. Wij voeren alleen uit wat de politiek ons opdraagt.”

Regie

De culturele en politieke omwenteling in Oost-Europa lijkt aan de aanwezige Hongaarse generaals voorbij gegaan te zijn. Wel veel vriendelijke woorden, maar inhoudelijke reacties op de Joegoslavië-crisis vallen uit hun mond niet op

te tekenen. De regie bepaalt dat de eigen pers veel mooie beelden en plaatjes mag schieten en dan naar huis. Een verklaring of een persconferentie

Wat genoemd wordt een historisch moment. Generaal Davis (links) ontmoet zijn oude 'vijanden' van het Warschau-pact.

zit er niet in. Wellicht wel tijdens de lunch met een select gezelschap. Navo-officieren maar daar wordt iedereen uit de buurt gehouden. De Westerse journalisten en Awacs-bemanning mogen wachten in de VIP-room, die net iets gerieflijker is dan de wachtkamer van een gemiddelde sociale dienst.

Voor generaal Davis wordt dit op het laatste moment nog een privé-audientie geregeld met minister-president dr. József Antall. Het is voor de Hongaarse regering van groot belang om vriendschappelijke banden te onderhouden met het atlantisch bondgenootschap. Maar ook deze ontmoeting vindt achter gesloten deuren plaats. Volgens generaal Davis heeft de Hongaarse premier met nadruk zijn bezorgdheid uitgesproken over de oorlog langs zijn grens en over de situatie van de etnische Hongaren in voormalig Joegoslavië. Op een versneld lidmaatschap van zijn land van de Navo zou hij niet hebben aangedrongen.

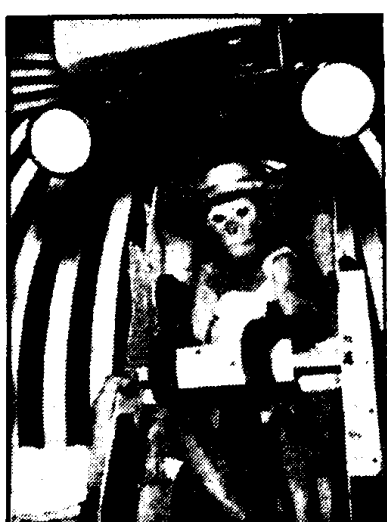
Met deze ontmoeting loopt het 'historisch' bezoek ten einde. „Voor mij niks historisch, weet de ober van de VIP-room. „Eerst waren de Russen altijd te laat en bleven te lang hangen. Nu blijken de Westersingen datzelfde te doen. Ik moet nu ook zoals altijd langer wachten.”

Niettemin is een rubriek met daarin het nieuws dat de wereld niet bezighoudt. Het zijn de berichten die doorgaans plaats moeten maken voor het 'grote wereldnieuws'. Maar toch geven ze kleur aan onze samenleving. Het kleine leed, het nieuws met een glimlach of de berichten ter nutteloze kennis. Van over de hele wereld, eenmaal per week verzameld in het Limburgs Dagblad.

Aap terug op aarde

Twee Russische aapjes keerden deze week weer terug op aarde na een reis in de ruimte. Twaalf dagen geleden bracht Rusland een raket in een baan om de aarde met aan boord twee apen. Volgens een onderzoeker maakten beide astronauten 'het goed'. Zij hadden in de ruimte alleen wat gewicht verloren en waren iets uitgedroogd.

Openbaar toilet in reclamezuil

Goed nieuws voor vrouwen met hoge nood: in Amsterdam is deze week het eerste en voorlopig enige openbare toilet onthuld. De zelfreinigende 'sanisette' gaat schuil in een reclamezuil van aluminium en gietijzer, is getooid met een gestileerd kroontje en staat bij het Rijksmuseum.

Of dit eerste openbare privaat snel gevolgd wordt door meerdere is nog zeer de vraag. Het sanitair gemak van - met name vrouwelijke - bezoekers heeft geen hoge prioriteit in Amsterdam. Al zeker vijf jaar lang worden er in de begroting bedragen voor opgevoerd. Ondanks de onvermoeibare lobby van vrouwenemancipatiebewegingen sneuvelen de voorstellen ieder jaar omdat andere zaken belangrijker worden geacht.

„Amsterdam is bepaald niet toonaangevend op sanitair gebied,” beaamt M. Bruna van Publex Stadsmeubilair, de ontwerpers van de naar Parijs voorbeeld ontworpen reclamezuil. Elf andere Nederlandse gemeenten maken al sinds een jaar of vijf dankbaar gebruik van de Publex-sanisettes.

Verdorven elite

Je hoort het in Parijs iedereen zeggen dezer dagen, taxichauffeurs, oboers, leraren en boeren: „Ze zijn allemaal verrot.” Ze is de Franse elite van politici, journalisten en zakenlieden die door de rest van de bevolking worden beschouwd als een corrupt stelletje dat boven de wet staat, ongehinderd de zakken kan vullen en elkaar de hand boven het hoofd houdt. Wie doet er iets aan? Niemand. Behalve veel kritische woorden in de media gebeurt er niets. De politiek zwijgt. En de publieke verontwaardiging neemt heviger vormen aan dan waar ook.

Na Playboy de Bijbel

Het initiatief van het maandblad Playboy om het februari-nummer gratis ter beschikking te stellen van de ongeveer 1.100 Nederlandse Unoprof-militairen in het voormalige Joegoslavië heeft navolging gekregen. Deze keer gaat het echter niet om de blote dochters van Gert en Hermien Timmermans maar om de Bijbelse dagkalender 'Lichtstralen uit het Woord' van een christelijke uitgeverij in het Gelderse Vaassen. Om eventuele schuldgevoelens weg te werken.

Topontmoeting

● Glorie vergaat snel. George Bush verdween, al voordat hij officieel het Witte Huis verliet als president van de Verenigde Staten, uit de rijen van de politieke wereldleiders in het Amsterdamse wassenbeeldenmuseum. Daar stond hij jarenlang tussen Helmut Kohl, Ruud Lubbers en andere Europese politieke leiders.

Nog voordat zijn echte rol op het wereldtoneel was uitgespeeld werd hij al bijgezet in de Koepel der Bekenden, waar hij nu naast de voormalige president van de Sovjetunie Michael Gorbatsjov staat. Daarmee komt dit politieke duo dat zoveel heeft gedaan om de relaties tussen oost en west te verbeteren permanent tot elkaar. In dezelfde ruimte bevinden zich ook de wassen evenbeelden van andere oud-politieke leiders, als Margaret Thatcher, Winston Churchill, Mahatma Gandhi en John F. Kennedy.

Foto: ANP

Jong geleerd, jong gedaan

Krijgen vrouwen in Nederland steeds vaker op latere leeftijd kinderen, in sommige landen worden de moeders jonger. Een 8-jarig meisje heeft in een ziekenhuis in het Mexicaanse Guadalajara het leven geschonken aan een baby.

De laatste vijftig jaar is het niet meer voorgekomen dat een zo jong meisje moeder is geworden. De zuigeling woog bij de geboorte 3,2 kilogram. Moeder en kind verkeren in goede conditie.

'Miss Zweeps slag' foetsie

Groot-Brittannië's bekendste prostituee, Lindi St. Clair, is spoorloos verdwenen. Volgens de politie stond St. Clair, biggenaamd 'Miss Zweeps slag', op het punt te onthullen welke politici en bekende persoonlijkheden van haar diensten gebruik maakten.

St. Clair werd het afgelopen weekeinde voor het laatste gezien in de Zuidengelse kustplaats Brighton. Haar gehuurde Jaguar werd teruggevonden bovenaan een nabijgelegen klif, die geldt als een geliefd oord voor zelfmoordenaars. De politie heeft met een helikopter naar haar lijf gespeurd.

Het alarm werd geslagen toen miss St. Clair niet kwam opdagen op een afspraak met journalisten. Ze zou tegenover hen een boekje opendoen over de beroemdheden die haar befaamde 'martelkamer' hebben bezocht voor een behandeling.

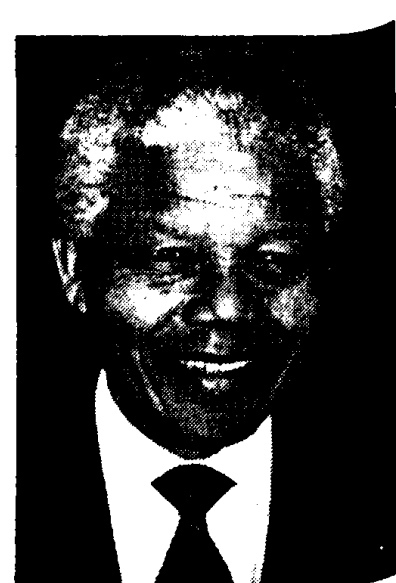
Tabé vuilnisshuif

Op de Amstel stinkt het voor het eerst in 400 jaar niet meer naar rottend huisvuil. Vijf jaar nadat de grachtengordel is aangesloten op de riolering heeft de gemeente Amsterdam per 1 januari de varende vuilstortplaatsen gesloten. De 45 vuilnisshuizen lagen al sinds 1591 in de binnenstad afgemeerd. De vuilniswagens kieperden er hun afval in, burgers en bedrijven konden er hun oude wasmachines, hout en bouwpuin kwijt. Dat is voorbij.

De vuilnisshuizen, die eeuwen lang het afval in de stad uit naar het IJ voeren, zijn geveild en zonder veel ophef van de hand gedaan. Ze zijn voorgoed uit het stadsbeeld verdwenen. Een roemloos einde van een lange Amsterdamse traditie.

Mandela's heimwee

ANC-leider Nelson Mandela heeft een replica gebouwd van het huis waarin hij de laatste twee jaar van zijn 27 jaar durende gevangenschap heeft doorgebracht. Het Zuidafrikaanse gevangeniswezen heeft de tekeningen voor het vakantiehuis geleverd.

Zegslieden van het ANC verklaarden tegenover de krant The Star dat het huis eigenlijk een perfecte kopie had moeten worden van het onderkomen van een gevangenisbewaarder bij de Victor Venster-gevangenis in Paarl, maar enkele van de vereiste materialen waren onverkrijgbaar. De replica staat in Mandela's geboortplaats Qunu, in Transkei, en heeft 400.000 rand gekost, ruim 200.000 gulden.

Tv-film brengt lochie op idee

Nederlands zwaaiend een populaire trailer film van de jaren 60-70.

scholierpartijen en Amerikaanse 'bad guys', ging het jongste buiten spelen met een Haspengoot. Het spel werd bedoeld dat ze daarbij gebruikten bleek voor het jongste niet groot genoeg te zijn, daarom bleef hij thuis een echt wapen, waarmee hij zijn vriende doodschiet.

ROTTERDAM - Mensen van 65 jaar en ouder die geld willen lenen, krijgen bij de Postbank geen doorlopend krediet meer. Bovendien moeten mensen die nu al zo'n lening hebben deze tussen hun 60ste en 65ste jaar afbetalen.

De Postbank heeft alle gebruikers van een doorlopend krediet (een persoonlijke lening waarbij binnen bepaalde grenzen bedragen mogen worden opgenomen en afgelost) in een brief op de hoogte gesteld van de aangescherpte voorwaarden. Tot de maatregel is besloten om te voorkomen dat te grote risico's worden gelopen.

Het doorlopend krediet heeft een gratis overlijdens-risico-verzekering, wat inhoudt

Postbank schrapt leningen voor 65-plussers

dat bij overlijden de uitstaande schuld wordt kwijtgescholden. Als we dat onbepaald blijven doen, lopen we te veel risico," zegt een woordvoerder.

In de praktijk betekent dit dat de dispostruimte van een doorlopend krediet (het bedrag dat maximaal mag worden geleend)

vanaf het 60ste jaar met 20 procent per jaar wordt verminderd. Zodra de lener 65 wordt, moet het gehele bedrag zijn afgelost en krijgt men geen nieuw krediet.

Volgens de woordvoerder van de Postbank worden de doorlopende kredieten ook op dit moment al op deze wijze afgebouwd. "Maar het stond niet zo expliciet in de voorwaarden".

Mensen tussen 65 en 70 jaar die toch geld willen lenen, kunnen bij de Postbank een 'gewone' persoonlijke lening krijgen. Daarbij wordt vooraf een vaste aflossingstermijn afgesproken. "En er geldt geen gratis overlijdensrisico-verzekering," aldus de woordvoerder.

Mogelijk aanleg register malafide zakenlieden

Kamer: bescherming bonafide ondernemers

DEN HAAG - Bonafide ondernemers moeten wettelijk beschermd worden tegen malafide beroepsgenoten. Deze wens hebben woordvoerders van de vier grootste partijen in de Kamer gisteren bij het kabinet op tafel gelegd. Staatssecretaris Van Amelsvoort (Financiën) belooft de Kamer een nota over de zaak te maken.

De Kamer heeft vooral het oog op ondernemers die het slachtoffer worden van onderaannemers, koppebazen en andere 'uitleners van personeel' die zich niet aan de regels inzake belastingen en sociale zekerheid houden. Daarvoor bestaat weliswaar een systeem van zogenaamde 'geblokkeerde rekeningen', maar dat biedt volgens de Kamer onvoldoende bescherming.

Het systeem werkt nu zo dat ook indien de opdrachtgever geld op de geblokkeerde rekening zet maar de onderaannemer of een ander geen belasting of premies betaalt, de opdrachtgever daar toch voor aanspra-

kelijk wordt gesteld. Die moet de fiscus en de bedrijfsvereniging dan afbetalen. De Kamer acht dat niet billijk.

Staatssecretaris Ter Veld (Sociale Zaken) zegde de Kamer toe te zullen bezien of een opdrachtgever die geld op een geblokkeerde rekening stort, daarmee een vrijwaring kan krijgen tegen fout praktijken van anderen. Op Sociale Zaken wordt ook bezien of er een register van malafide onderaannemers en anderen aan te leggen is. Op kleine schaal wordt daar al mee geëxperimenteerd.

De Kamer eiste meer actie tegen malafide ondernemers die in het buitenland zitten. Nu stoppen de activiteiten van de belastingdienst en de bedrijfsverenigingen om belastingen en premies alsnog in te vorderen vaak bij de grens.

FNV eist veiliger werk bij V en D

UTRECHT - De FNV Dienstenbond wil in de cao-onderhandelingen met Vroom en Dreesmann (15.000 werknemers) afspraken maken over de veiligheid van het personeel. In zijn voorstellenbrief stelt de FNV-bond onder meer dat daarvoor de kassa's moeten worden aangepast en dat er per kassa-eenheid ten minste twee mensen moeten werken.

Alle vakbonden van de FNV zetten de onderhandelingen in op verbetering van de werkeveiligheid. De Dienstenbond is daarop geen uitzondering. De bond wil dat de vutleed bij V en D omlaag gaat van 62,5 naar 61 jaar. Er zou verder een onderzoek moeten komen naar de mogelijkheden van een vierdaagse werkweek van 35 uur. Werknemers van V en D werken nu 36 uur per week. Afhankelijk van de bereidheid van V en D om werkgelegenheidsafspraken te maken zal de dienstenbond de looneis 'matigen' tot 2,5 procent; het geschatte niveau van de inflatie. Ook daarmee loopt de bond in de pas met het FNV-beleid. Mocht de inflatie dit jaar hoger uitvallen, dan dient het verschil te worden gecompenseerd, aldus de Dienstenbond.

Heineken rekt op forse winst van 500 miljoen

AMSTERDAM - Heineken, de op één na grootste brouwerij van de wereld, denkt 1992 af te sluiten met een nettowinst van tussen de f 450 miljoen en f 500 miljoen (1991: f 410 miljoen). De omzet van het Nederlandse brouwersconcern is gestegen van f 8,7 miljard naar negen miljard gulden. Dit heeft de bestuursvoorzitter van Heineken, Lutz Meyer-Reisenweber, verklaard volgens het gezaghebbende Duitse Handelsblatt en het persbureau DPA. Ook de afzet van het aantal hectoliters liet volgens de toman een stijging zien. In het afgelopen boekjaar kon Heineken 54 miljoen hectoliter produceren tegenover 52,5 miljoen in 1991.

Yue Loong

De fabrikant van het Taiwanese automerk Yue Loong heeft besloten de export naar Europa met onmiddellijke ingang te staken. Dit gebeurt een jaar nadat de Yue Loong Feeling in Nederland door importeur Eurimpo in Ridderkerk op de markt was gebracht. Volgens Eurimpo is de reden van dit besluit de toenemende complexiteit van de keuringseisen binnen Europa. Eurimpo verkocht vorig jaar 122 auto's.

Uitzetting

De rijkspolitie Sleen heeft gistermiddag twee vakbondsbestuurders uit het bedrijf van Lockwood BV in het tweelingdorp Veenoord Nieuw Amsterdam gezet. De twee vakbondsbestuurders, A. Dahlmans van de FNV en R. van der Woude van het CNV, hadden tijdens de geplande theepauze de medewerkers van de onderneming willen inlichten over het conflict dat zij hebben met de Lockwooddirectie. Het conflict tussen bonden en directie komt voort uit klachten over de arbeidsomstandigheden bij Lockwood. De bedrijfsleiding schuwt tot nu toe het overleg met de bonden hierover.

ITT

Het Amerikaanse conglomeraat ITT (hotels waaronder Sheraton, financiële dienstverlening) herstructureert zijn financiële dochteronderneming ITT Financial. Er verdwijnen in totaal 1.400 arbeidsplaatsen, 26 procent van de 5.400; en er worden zo'n tweehonderd kantoren gesloten.

Staal

De wereldproductie van ruwstaal is in 1992 met drie procent afgenomen tot 714 miljoen ton. Het was het derde achtereenvolgende jaar waarin de productie verminderde. In 1989 werd een hoogtepunt bereikt van 783,5 miljoen ton.

Motorfietsen

De verkoop van motorfietsen in Nederland is vorig jaar met 35 procent gestegen van bijna 40.000 in 1991 tot ruim 54.000 stuks. Hiervan werden 22.200 nieuwe motorfietsen verkocht en 31.800 tweedehands motorfietsen die uit het buitenland werden geïmporteerd.

Onderzoek

Minister Maij-Weggen (Verkeer en Waterstaat) vindt het 'geen slecht idee' om het totale veiligheidsbeleid bij de Spoorwegen te laten doorlichten door een onafhankelijk orgaan. Op dit moment worden alle veiligheidsprocedures en wetten bij de luchthaven Schiphol bekeken door twee Amerikaanse adviesbureaus. Maij reageert hiermee op een suggestie van de Vervoersbond CNV. Of het ook tot een onderzoek komt, is nog de vraag.

Onderzoek effectenbeurs naar mogelijke voorkennis

Volledige fusie Bols

en Wessanen op til

Van onze redactie economie

NIJMEUW-VENNEP - Het drankconcern Bols en de voedingsmiddelenconcern Wessanen willen een volledige fusie aangaan. De twee bedrijven, die beide het predikaat Koninklijk dragen, hebben gisteren 'naar aanleiding van geruchten in de markt' meegedeeld dat zij besprekingen houden over een fusie op voet van gelijkwaardigheid door middel van een aandelenruil.

De verwachting is gewettigd dat er overeenstemming wordt bereikt over de voorwaarden komen Bols en Wessanen met nadere mededelingen.

Aankondiging van de fusie tussen Bols en Wessanen zorgde gisteravond voor een snelle reactie van de Amsterdamse effectenbeurs. Alle aandelen in Bols en Wessanen werden verhoogd. De commissaris voor

Grootscheepse samenwerking KLM-Northwest

CHIPHOL - KLM en Northwest Airlines gaan hun samenwerking intensiveren. De samenwerking vormt een van de 454 vliegtuigen van beide luchtvaartmaatschappijen komt een gemeenschappelijk logo. Dit vignet zal ook worden gebruikt op vliegtickets, bagage, koffers, kantoortuig en vrachtkontainers. De intensievere samenwerking van KLM met haar Amerikaanse partner is mogelijk dankzij het nieuwe, liberale luchtvervoercontract (Open Skies Agreement) met de Amerikaanse regering.

De plannen van de twee luchtvaartmaatschappijen omvatten een uitbreiding van gezamenlijk uitgevoerde intercontinentale vluchten, uitbreiding van gezamenlijk uitgevoerde aansluitende diensten in Europa en de VS, samenwerking op vrachtwagen en samenwerking op vliegtuigen. De aankondiging is weer een stap verder op weg naar een volledige fusie van KLM met Northwest. Het nieuwe vignet vervangt het huidige van de bestaande logo's van KLM en Northwest.

de notering vermoedt dat er sprake is geweest van voorkennis. Volgens handelaren werden de stukken van vooral Bols opgekocht door een grote koper. Deze koper was volgens de handelaren al enkele dagen zeer actief. De effectenbeurs stelt een onderzoek in.

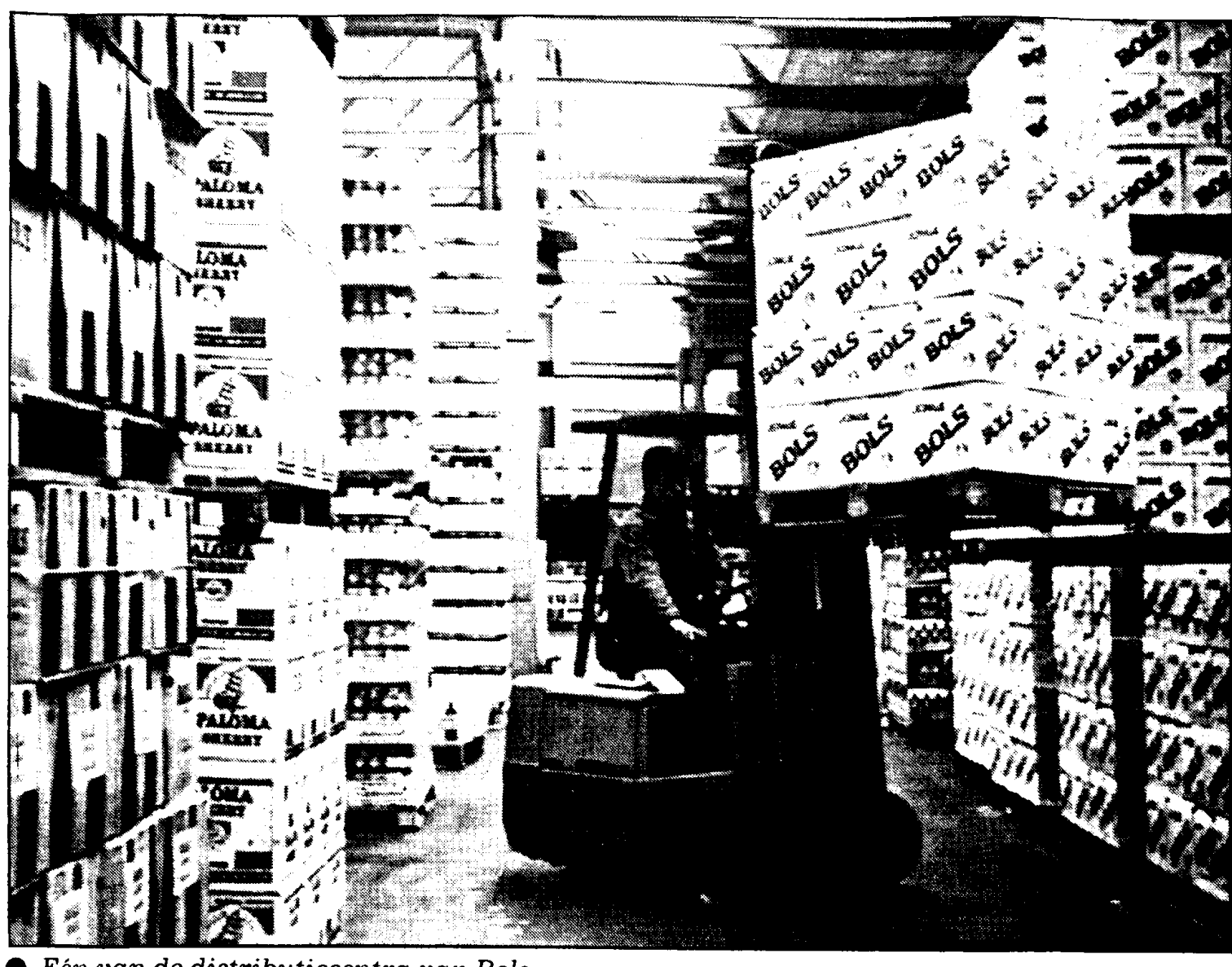
Goede partner

Over de redenen en de aanleiding voor de fusiebesprekingen wilde geen van beide partijen veel loslaten. De enige opmerking kwam van de woordvoerder van Bols die liet weten dat de ondernemingen Nederlandse bedrijven zijn en willen blijven, en elkaar aanvullen in de voedings- en genotmiddelenindustrie. Groeien kan alleen door samen te gaan met een goede partner, zo verklaarde zij. Op de marktgeruchten wilde ze niet nader ingaan.

Door de fusie ontstaat een concern met een omzet van omstreeks f 5,5 miljard, een nettowinst van ongeveer f 234 miljoen en 8.200 man personeel.

Bols is een internationaal concern dat zich toeleegt op de productie en de verkoop van sterke drank, wijnen en aperitieven alsmede alcoholvrije dranken zoals mineraalwaters, vruchtendranken en -sappen. Er zijn werkmatschappijen in de Benelux, Duitsland, Frankrijk, Italië, Spanje, Zwitserland, Argentinië en Brazilië. In 28 andere landen worden producten van de Bolsmerken gemaakt en verkocht.

Wessanen houdt zich internationaal bezig met de productie, verkoop en distributie van voedingsmiddelen. Daarbij behoren zuivel- en ontbijtproducten, gezondheidsvoeding, vruchtendranken en melk- en graanspecialiteiten. De activiteiten van Wessanen zijn vooral gericht op Europa en de Verenigde Staten.

Eén van de distributiecentra van Bols.

Foto: ANP

Directie sluit grote reorganisaties vooralsnog uit

Raet herstelt zich snel

UTRECHT - Het softwarehuis Raet, de op één na grootste van Nederland, heeft 1992 naar eigen zeggen positief afgesloten. Het bedrijf, dat begin december nog de toenmalige bestuursvoorzitter Huib Matthes wegens een verschil van inzicht naar huis stuurde, behaalde over 1992 een 'substantieel' hoger nettoresultaat.

Het flink betere resultaat is geboekt ondanks het treffen van flinke voorzieningen voor een reorganisatie in het kader van Focus 92. Verder

maakte Raet gisteren bekend dat de aandeelhouders het verzwakte eigen vermogen hebben opgekrakt tot ongeveer 35 procent door een convertibele achtergestelde obligatielening van f 30 miljoen.

Dat de winst een flinke stijging liet zien is niet zo verrassend. In 1991 behaalde Raet een resultaat van slechts f 367.000. Hoe groot uiteindelijk de nettowinst over 1992 zal zijn, kon een woordvoerder gisteren niet mededelen. De omzet ging met ruim 15 procent omhoog tot ongeveer f 690 miljoen. De groei was 'grotendeels' autonoom.

In het eerste halfjaar van 1992 toerde Raet al een nettowinst van f 7,2 miljoen. Ook in de tweede helft behaalde het softwareconcern, ondanks 'flinke reorganisatielasten' een 'positief resultaat'. Wel zal de nettowinst over de laatste zes maanden lager uitkomen dan de f 7,2 miljoen die in de eerste helft van 1992 werd behaald, aldus de zeggman.

Een verwachting voor het lopende boekjaar wilde hij niet uitspreken. Grote reorganisaties zijn echter uitgesloten. In het afgelopen jaar werd een aantal bedrijven afgestoten. Ongeveer dertig werknemers kregen ontslag.

Verwarring

AMSTERDAM - Op de Amsterdamse effectenbeurs heerste gisteren verwarring en verbazering over de fusie van Bols en Wessanen. De twee hoofdfondsen maakten vroeg in de ochtend bekend dat zij besprekingen in gang zettten over een fusie. Deze mededeling zou in een zeer vroege fase van de contacten zijn gedaan in verband met 'geruchten in de markt'. Welke markt, dat was op de beursvloer nu al het raadsel van het uur, want op de beurs was iedereen verwilderd. De handel in beide fondsen nam een grote vlucht, tot de beurs besloot alle transacties voor te halen omdat er mogelijk sprake is van gebruik van voorwettenschap.

Handelaren gingen er vanuit dat de aandeelhouders van het sterk gegroeide Bols het meeste profiteren van een mogelijk samengaan van de twee, nooit eerder met elkaar in verband gebrachte, bedrijven. Snel werd een van twee aandelen Wessanen te één van Bols in de nieuwe combinatie. De koersen bewogen ook richting f 50 voor Bols en f 100 voor Wessanen. Bols schroef daarop f 42,80 naar f 47, terwijl Wessanen f 5 moeist inleveren op f 98,50. De stemmingsindex sloot 0,6 punt hoger op 98,9 en de EOE-index steeg er 0,41 punt bij op 293,41. De stemmingsindex kreeg er 0,2 punt bij op 107,7.

De totale omzet op de beurs kwam naar liefst ruim f 6,5 miljard. Daarvan had f 925 miljoen betrekking op de aandelensector, flink boven het gemiddelde van de laatste tijd. Hieraan droegen Bols en Wessanen duidelijk hun steentje bij.

Koninklijke Olie verloor 70 cent op f 143,20. DSM steeg f 2 naar f 178,70. Het tot gokfondsen verworpen Daf ging drie kwartjes omhoog naar f 7. Frans Maas moest f 1,80 terug naar f 46,20.

Hoofdfondsen	v.k.	s.k.	Boer Boekh. Kon.	22,50f	21,30	NKF Holding	105,00	105,00	Delta Lloyd Inv.	25,20	25,40
ABN Amro	52,80e	53,60	Boer De Winkels	64,70	64,50	Ned. Part. Mij.	72,00	72,00	RG Pacific F.	92,70	92,30
ABN Amro A in F.	80,00	80,00	Borsumy Wethry	56,00	54,80	Ned Springst.	17,90	17,90	RG SP Groen	57,80	57,80
ABN Amro Obl. Gr.	193,20	193,20	Boskalis Westm.	26,60	26,90	Norit	7,00	7,00	RG SP Groen	57,80	57,80
Agon	79,00	79,70	Boskalis Westm.	26,60	26,90	Nutricia GB	109,00	110,50	RG SP Groen	57,80	57,80
Agon	90,30	89,90	Brat Beheer	28,30	28,90	Nutricia VB	115,50	115,50	RG SP Groen	57,80	57,80
Akzo	136,70	137,40	Burgman Heybroek	170,00	171,30	Nutricia VB	115,50	115,50	RG SP Groen	57,80	57,80
Alenta	208,00	209,30	Calve-Delft pref	825,00e	825,00e	Nutricia VB	115,50	115,50	RG SP Groen	57,80	57,80
Amec cert.	61,90	62,40	Calve-Delft pref	1213,00e	1225,00e	Nutricia VB	115,50	115,50	RG SP Groen	57,80	57,80
Bols cert.	42,80	47,00	Cindu Intern.	115,00	115,00	Nutricia VB	115,50	115,50	RG SP Groen	57,80	57,80
Bols cert.	30,30	31,00	Claimundo	302,00	300,00	Nutricia VB	115,50	115,50	RG SP Groen	57,80	57,80
Bols cert.	107,30	107,40	Content Beheer	24,00	23,50	Nutricia VB	115,50	115,50	RG SP Groen	57,80	57,80
DAF	6,25	7,00f	Credit LBN	17,00	17,00	Nutricia VB	115,50	115,50	RG SP Groen	57,80	57,80
Durdsche Petr.	132,80	132,80	Crown v.G. cert.	33,30	33,40	Nutricia VB	115,50	115,50	RG SP Groen	57,80	57,80
Elsevier	76,70	78,70	CSM	107,80	108,80	Nutricia VB	115,50	115,50	RG SP Groen	57,80	57,80
Fokker cert.	123,70	122,90	CSM	4,80	5,30	Nutricia VB	115,50	115,50	RG SP Groen	57,80	57,80
Gist-Broc. cert.	14,10	14,10	DAF cert.	16,80	16,90	Nutricia VB	115,50	115,50	RG SP Groen	57,80	57,80
Heineken	35,80	36,10f	Delft Instrum.	37,00	37,50	Nutricia VB	115,50	115,50	RG SP Groen	57,80	57,80
Hoogovens nrc	167,00	168,60	Dorp-Groep	23,70	23,70	Nutricia VB	115,50	115,50	RG SP Groen	57,80	57,80
Hunter Douglas	23,50	23,50	Econost	19,90	19,80	Nutricia VB	115,50	115,50	RG SP Groen	57,80	57,80
Int. Muller	56,00	55,50	EMBA	125,00e	125,00e	Nutricia VB	115,50	115,50	RG SP Groen	57,80	57,80
Int.Ned. Gr. c.	57,70	58,20	Eris Holding	68,50	68,80	Nutricia VB	115,50	115,50	RG SP Groen	57,80	57,80
KLM	26,80	26,80	Flexovit Int.	80,70	80,70	Nutricia VB	115,50	115,50	RG SP Groen	57,80	57,80
Kon. KNP	30,50	30,90	Frans Maas cert.	48,40	48,20	Nutricia VB	115,50	115,50	RG SP Groen	57,80	57,80
Kon. Olie	143,90	143,20	Fugro McClelland	25,20	25,20	Nutricia VB	115,50	115,50	RG SP Groen	57,80	57,80
Nedlloyd	28,70	28,70	Gamma Holding	84,00	82,50	Nutricia VB	115,50	115,50	RG SP Groen	57,80	57,80
Nedlloyd	41,70	42,30	Gamma pref.	5,70	5,70	Nutricia VB	115,50	115,50	RG SP Groen	57,80	57,80
Nedlloyd	35,70	35,10	Gamma pref.	11,00	11,00	Nutricia VB	115,50	115,50	RG SP Groen	57,80	57,80
Nedlloyd	22,50	22,80	Geveke	131,50	130,90	Nutricia VB	115,50	115,50	RG SP Groen	57,80	57,80
Nedlloyd	45,50	45,70	Giesse de N.	124,00	124,00	Nutricia VB	115,50	115,50	RG SP Groen	57,80	57,80
Nedlloyd	98,20	97,70	Goudsmid	30,00	31,00	Nutricia VB	115,50	115,50	RG SP Groen	57,80	57,80
Nedlloyd	47,40	47,40	Goudsmid	188,00	188,00	Nutricia VB	115,50	115,50	RG SP Groen	57,80	57,80
Nedlloyd	96,60	96,00	Goudsmid	140,20	141,10	Nutricia VB	115,50	115,50	RG SP Groen	57,80	57,80
Nedlloyd	81,80	81,70	Goudsmid	13,50	13,70	Nutricia VB	115,50	115,50	RG SP Groen	57,80	57,80
Nedlloyd	28,10	28,40	Goudsmid	13,50	13,70	Nutricia VB	115,50	115,50	RG SP Groen	57,80	57,80
Nedlloyd	192,50	192,80	Goudsmid	13,50	13,70	Nutricia VB	115,50	115,50	RG SP Groen	57,80	57,80
Nedlloyd	33,80	33,40	Goudsmid	13,50	13,70	Nutricia VB	115,50	115,50	RG SP Groen	57,80	57,80
Nedlloyd	96,50	97,70	Goudsmid	13,50	13,70	Nutricia VB	115,50	115,50	RG SP Groen	57,80	57,80
Nedlloyd	103,90	103,50	Goudsmid	13,50	13,70	Nutricia VB	115,50	115,50	RG SP Groen	57,80	57,80
Nedlloyd	87,40	87,30	Goudsmid	13,50	13,70	Nutricia VB	115,50	115,50	RG SP Groen	57,80	57,80

Volvofondsen Amsterdam	v.k.	s.k.	Boer Boekh. Kon.	22,50f	21,30	NKF Holding	105,00	105,00	Delta Lloyd Inv.	25,20	25,40
KLM 26,80-36,90 (126,80)	33,30	33,00	Boer De Winkels	64,70	64,50	Ned. Part. Mij.	72,00	72,00	RG Pacific F.	92,70	92,30
ABN Amro 52,80-53,60 (143,20)	52,80	52,80	Borsumy Wethry	56,00	54,80	Ned Springst.	17,90	17,90	RG SP Groen	57,80	57,80
Philips 22,80-23,10f (122,80)	22,80	22,80	Boskalis Westm.	26,60	26,90	Norit	7,00	7,00	RG SP Groen	57,80	57,80
Unilever 192,40-192,80 (192,80)	192,40	192,80	Boskalis Westm.	26,60	26,90	Nutricia GB	109,00	110,50	RG SP Groen	57,80	57,80

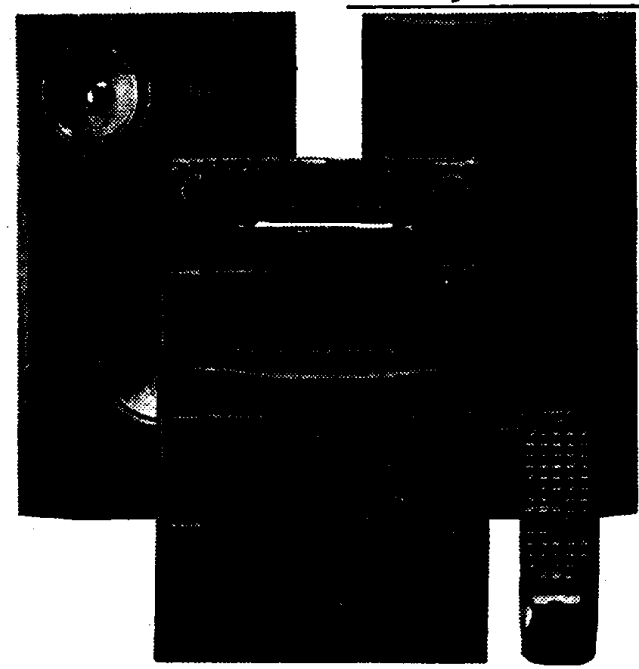
Binnenl. aandelen	v.k.	s.k.	Boer Boekh. Kon.	22,50f	21,30	NKF Holding	105,00	105,00	Delta Lloyd Inv.	25,20	25,40
Aalberts Ind.	47,00	47,10	Boer De Winkels	64,70	64,50	Ned. Part. Mij.	72,00	72,00	RG Pacific F.	92,70	92,30
ABN AmroHld pref.	5,30	6,30	Borsumy Wethry	56,00	54,80	Ned Springst.	17,90	17,90	RG SP Groen	57,80	57,80
ABN AmroHld vrf.	51,20	52,00	Boskalis Westm.	26,60	26,90	Norit	7,00	7,00	RG SP Groen	57,80	57,80
ACH-Holding c.	32,10	32,50	Boskalis Westm.	26,60	26,90	Nutricia GB	109,00	110,50	RG SP Groen	57,80	57,80
Afco-Holding c.	94,00	92,80	Brat Beheer	28,30	28,90	Nutricia VB	115,50	115,50	RG SP Groen	57,80	57,80
And Options Tr.	8,80	8,80	Burgman Heybroek	170,00	171,30	Nutricia VB	115,50	115,50	RG SP Groen	57,80	57,80</

MINISET

KENWOOD

1200,- voordeel

KENWOOD UD 100 MINISET
Deze hoogwaardige miniset voldoet aan al uw audiowensen met zijn maar liefst 2 x 40 Watt versterker met uitgebreide grafische toonregeling. De surround versterking via 4 kanalen is speciaal ontwikkeld om het beste te halen uit Kenwoods nieuwe Digital Front Surround System. De tuner beschikt over 20 voorkeuzenders. Ingebouwde schakel

klok voor automatisch opnemen. De 1 bits CD speler en het dubbele cassette deck met Dolby B/C en HX-Pro zijn absolute topklasse. Inklusief luidsprekers en afstandsbediening. Art.nr. 1004

3699,- RUIM OP PRIJS
2499

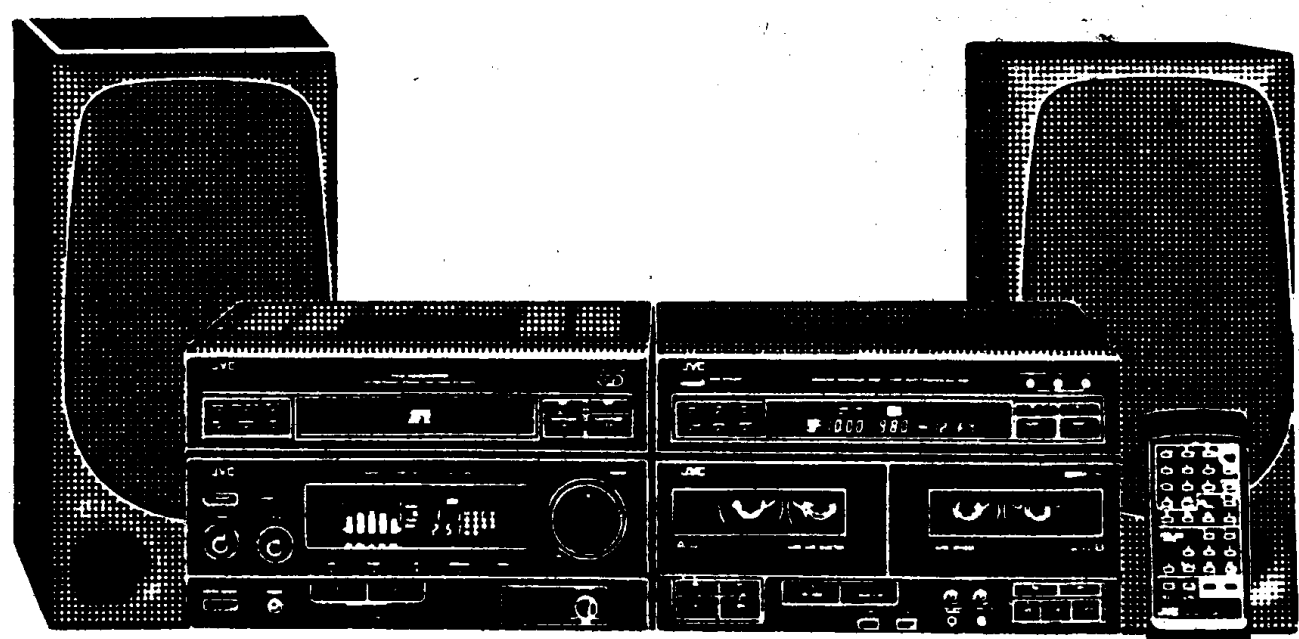
ROUPE!

BIJ VOGELZANG

MINISET

JVC

400,- voordeel

JVC MD44 MINISET
Prachtig vormgegeven miniset bestaande uit twee losse componenten. **CD SPELER MET VERSTERKER** De versterker beschikt over vijf ingangen, motor volumeregeling en 2 x 45

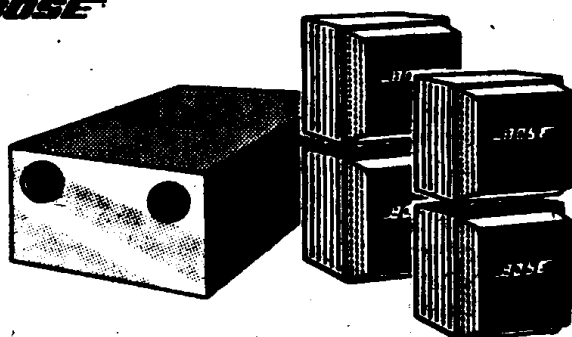
Watt muziekvermogen. De 1 bits CD speler heeft diverse werkingssfuncties. **TUNER MET DUBBEL CASSETTEDECK** Tuner met FM/MG/LG ontvangst, timer en 40 voorkeuzenders. Het dubbele cassette deck heeft

Dolby B ruisonderdrukking, automatische bandkeuze, scanfunctie en kopiëermogelijkheid. Inklusief tweeweg basreflex luidsprekers en afstandsbediening. Art.nr. 1008

1399,- RUIM OP PRIJS
999

LUIDSPREKERS

BOSE

BOSE ACOUSTIMASS AM 5 LUIDSPREKERS
De speakerjes zijn kleiner dan een pak melk, het geluid is ongelooflijk reusachtig. Met een glashelder hoog, een prachtig midden. Een perfect lage tonengebiet van de bijgeleverde bas-

module. Uitvoering speakers 6CTI. Art.nr. 1008

1799,- RUIM OP PRIJS
1199

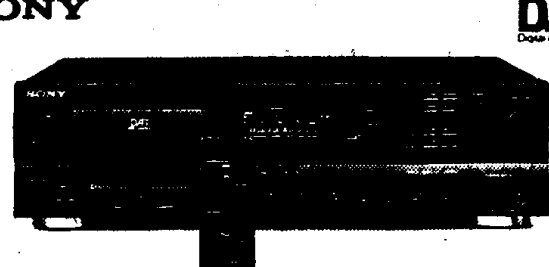
OOK TIJDENS DE OPRUIMING:

- De betrouwbare garantie van Vogelzang.
- Snel, safe en simpel betalen met uw pincode.
- Makkelijk gespreid betalen met de Vogelzang Card.
- 6 jaar garantieplan.
- Gratis bezorging, binnen 24 uur binnen ons rayon.
- Technische Dienst service bij onverhoopte reparaties.

DAT RECORDER

SONY

DAT

SONY DTC 670 DAT RECORDER
Perfekte opname en afspeelbaarheid met deze full size DAT speler, high density linear A/D en D/A omzeters, 2 koppen constructie, 2 gescheiden motoren t.b.v. het tape transport, optische in- en output, 21 segmenten piek-

meter. Inklusief afstandsbediening. Art.nr. 1008

1599,- RUIM OP PRIJS
899

TAPE

SONY

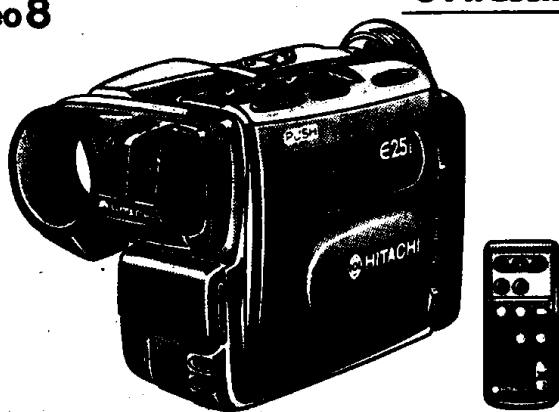
SONY UXS-90 AUDIO CASSETTE
Hoogwaardige chromo cassette, uitermate geschikt voor CD-opnamen. Speelduur 90 minuten. Art.nr. 4008

5 STUKS **22⁵⁰**

CAMCORDER

HITACHI
Video 8

64 x zoom

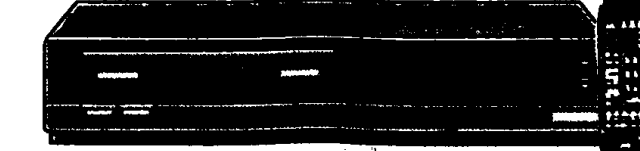

HITACHI VME 25 VIDEO 8 CAMCORDER
Twist & Shoot bediening, snel en gemakkelijk. Beschikt over veel nieuwe ideeën. De DSP bestuurt diverse intelligente functies voor perfecte opnamen. De afstandsbediening is een kaart die, als hij niet gebruikt wordt, in het camerahuis gestoken wordt. De elektronische zoom geeft u de mogelijkheid om van 16x tot 64x in te zoomen. HiFi stereo geluid opname en weergave. On screen display in de zoeker, long play afspeelfunctie, snelle herhaling van de laatste 5 seconden van de opnamen. Inklusief accessoirespakket. Art.nr. 1008

2799,- RUIM OP PRIJS
1999

VIDEORECORDER

SHARP

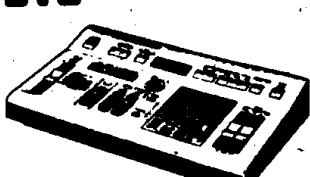
SHARP VCA-30 HQ VIDEO-RECORDER
Scherp geprijsde HQ videorecorder met digitaal programma-zoekstelsel, automatisch weergeven, 39 voorkeuzekanal en kinderslot. Programmeerbare timer: 365 dagen, 8 programma's. Inkl. infrarood afstands-

bediening met 28 functies. Art.nr. 1007

749,- RUIM OP PRIJS
599

VIDEO MIXER

JVC

JVC JX-SV 77 SPECIAL EFFECTS VIDEO MIXER

Deze semi-professionele generator is geschikt voor zowel Super-VHS, VHS, 8 mm en Hi-8. Art.nr. 1001

1799,- RUIM OP PRIJS
1299

TELEVISIE

NOKIA

EK schaats aanbieding!

ITT NOKIA 6361 STEREO KLEURTELEVISIE
63 cm Paragon beeldbuis in een strak uitgevoerde kast, 2 x 30 Watt piekvermogen, 60 voorkeuzenders en ingangen voor 2 Scart aansluitingen en super-VHS aansluiting. On screen display voor overzichtelijk instellen. CTI en automatische kleurcorrectie voor optimaal beeld. Inklusief afstandsbediening. Art.nr. 1004

1799,- RUIM OP PRIJS
1499

TAPE

BASF

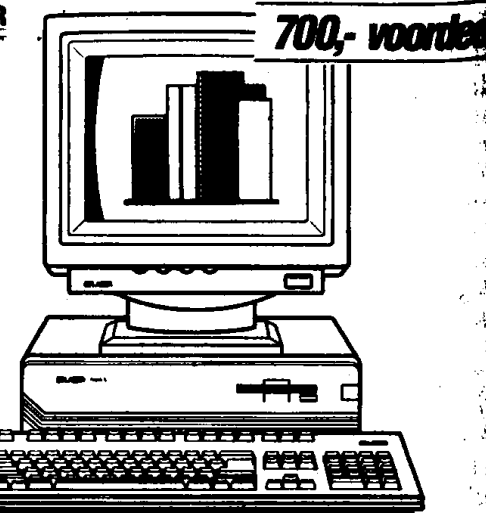

BASF E180 SHG VIDEOBAND
Super high grade VHS band perfecte opnamekwaliteit, 3 uur speelduur per band. Art.nr. 948

2 STUKS **18**

COMPUTER

ILASER

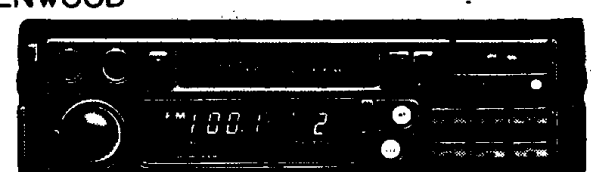
LASER BRAINBOX 386 SX2 BRAINBOX
Slime line desktop computer, 80386 SX processor, 20 Mhz klokfrequentie, 2 MB RAM geheugen, VGA videokaart, parallel en 2 x seriële interface, gesloten front, 1 diskette 3 1/2" 144 MB, 42 MB hard disk, 14" VGA monochroom monitor. Wordt

kompleet geleverd inclusief M-DOS 5.0 en PC Tools 7.0. Art.nr. 11744

2499,- RUIM OP PRIJS
1799

AUTORADIO

KENWOOD

KENWOOD KRC 253 AUTORADIO
Casseteradio met diefstalpreventie, uitgangsvermogen van 2 x 25 W, geavanceerde tuner met 24 voorkeuzekanal, automatische voorinstelling voor 6 radiozenders, automatisch doorspelen van onbespeelde bandje-

deelen, 4 luidsprekeruitgangen met fader. Art.nr. 9154

499,- RUIM OP PRIJS
399

PORTABLE CD SPELER

PHILIPS

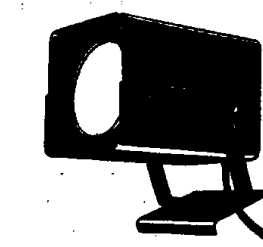

PHILIPS AZ8022 DRAAGBARE CD SPELER
Draagbare CD-radio-recorder met krachtig geluid door basreflex en Dynamic Bass Boost. Het CD gedeelte heeft vele programmeerfuncties. Radio met FM/MW ontvangst. Het cassette

teelCD gedeelte is aan de binnenzijde geïntegreerd. Art.nr. 9088

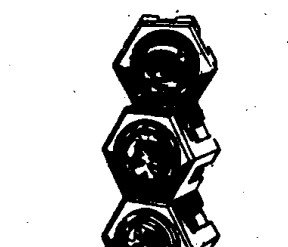
349,- RUIM OP PRIJS
299

DISCO APPARATUUR

STROBOLIGHT H4
Flashlight met metalen behuizing en regelbare flitssterkte. Maakt iedere disco-installatie compleet. Art.nr. 1007

129,- RUIM OP PRIJS
99

LICHTORGEL LS15
3 kanaals lichtorgel compleet met lampen. Art.nr. 4100

89,- RUIM OP PRIJS
77⁵⁰

TELEFOON

Profoon

PROFOON TX 560 TELEFOON

Modem toestel met 14 geheugennummers, nummerherkenning, wachtstand, doorverbinding. Geschikt voor muurmontage. Verkrijgbaar in wit en zwart. Art.nr. 8215

99,- RUIM OP PRIJS
75

VOGELZANG: DE GROOTSTE SPECIALIST IN HIFI, VIDEO, TELEVISIE, COMPUTERS EN ELEKTRONICA

Eindhoven: Hermanus Boexstraat 22, Heerlen: Akerstraat 19, Maastricht: Het Bat 2

WINDOW CONCEPTS

EXTRA VOORDELIJGE PRIJZEN! IEDERE DAG!

Window Concepts opent nu ook hier zijn deuren en wil graag kennismaken met de inwoners van Heerlen. Wij bieden aantrekkelijke prijzen en een supersnelle levering van 25 en 16 mm op maat gemaakte aluminium mini-jaloezieën! Bezoek ons en overtuig uzelf van onze prachtige kleureselectie in fraaie effen tinten en glanzende metallics. Onze jaloezieën zijn eenvoudig zelf te monteren en voor elke beurs betaalbaar. Durf de vergelijking aan!

30% KORTING

Indien u deze advertentie inlevert, krijgt u een extra korting van 30% op de normale prijs.

WINDOW CONCEPTS

Nederland
Emmaplein 9-10
6411 JP Heerlen
tel.nr. 045-718084

Geopend di. t/m vr.
v. 10.00-18.00 u.,
do. v. 13.00-21.00 u.,
za. v. 09.00-17.00 u.

GEVEN WE DE AARDE
OP OF GEVEN WE
DE AARDE DOOR?

We willen onze kinderen de schoonheid van de natuur meervan. Maar elke seconde verdwijnt er ergens op aarde natuur dat kunnen we niet meer teruggedraaien. Als we onze kinderen nog iets van de natuur willen laten zien, dan moeten we nu doen. U helpt door donateur te worden. Maak f 30,- overgiro 30 van het WNF in Zeist.

Ja, ik word donateur voor f 30,- per jaar en ontvang 11x per jaar het blad Panda.
Ik betaal na ontvangst van uw acceptatiekaart.

Dhr./Mevr. _____
Adres _____
Postcode _____ Plaats _____
Giro-/Bankrekeningnummer _____
WERELD NATUUR FONDS GIRO 30, ZEIST
Antwoordnummer 74, 3700 VB Zeist. Postzegel mag, hoeft niet.

WE HEBBEN DE AARDE IN BRUIKLEEN VAN ONZE KINDEREN

er tussenuit

Finse

Elfstedentocht

De Alternatieve Elfstedentocht in Rovaniemi, de hoofdstad van Fins Lapland, zal ongetwijfeld weer veel schaatsliefhebbers trekken. Zeker nu er rondom de traditionele rit, die op 6 maart wordt verreden, ook een weekprogramma is samengesteld met onder meer een tijdrut over drie kilometer.

Info: Fins Verkeersbureau, Stadhouderskade 69, 1072 AD Amsterdam, telefoon 020 - 6719876.

Reizen voor ouderen

De Stichting Recreatie Reizen voor ouderen organiseert sinds 1968 vakantietrips voor 50-plussers. Het vervoer geschiedt zo goed als altijd per bus en de bestemmingen liggen verspreid over heel Europa. Populair is de 12-daagse naar 'Klassiek Italië', maar naar het schijnt mag ook de 10-daagse naar 'Hartje Tirol' zich in een grote belangstelling verheugen. Nieuw is een rondreis door Drenthe en Groningen. Info: Algemeen secretariaat Stichting Recreatie Reizen voor Ouderen, Postbus 227, 4730 AE Oudenbosch, telefoon 01652-1.28.57.

Wandelen in Engeland

Als ze het wandelen al niet hebben uitgevonden, dan hebben de Engelsen er in elk geval voor gezorgd dat overal ter wereld bekwame wandelroutes zijn gekomen. Binnen de eigen grenzen begonnen ze daar immers al jaren geleden mee. Als weinig andere landen beschikt het Verenigd Koninkrijk intussen over een spinnend web van wandelroutes, dat onder meer wordt beschreven en (in combinatie met logies en dergelijke) aangeboden in de brochure English Wandelingen. In vergelijking met vorig jaar staan er drie nieuwe tochten in de folder: twee in Schotland en een langs de kust tussen Devon en Cornwall. Oude favorieten als de Yorkshire Dales en de bergen van Wales zijn natuurlijk niet vergeten. Info: Paddington, telefoon 070-345.43.45.

Winchester Mystery House in Californië

Het levenswerk van een bezeten vrouw

DOOR JAN VAN DER NAT

San Jose is een typisch gemiddelde Amerikaanse stad. Flink groot, dat wel. Zowel qua oppervlakte als inwonertal (750.000). Twee eeuwen geleden gesticht, maar van die oorspronkelijke nederzetting is niets meer over. Het San Jose van nu heeft veel kaarsrechte straten en een centrum dat nauwelijks die naam mag hebben.

Geen stad om een vakantie in Californië te beginnen, zou je zeggen. Maar niets is minder waar. San Jose (spreek uit: San José) is een prima uitvalsbasis voor het mooiste deel van de indrukwekkende Golden State: het Noorden. Bovendien is het er rustig, zijn de prijzen van hotel en motels een stuk aangenamer dan direct langs de kust. Voor een dag of twee, drie – om de vermoeienissen van de reis te verwerken – is de stad aan de zuidpunt van de San Francisco Bay best aan te bevelen.

Wie in San Jose komt mag één attractie beslist niet overslaan: het Winchester Mystery House. Het Winchester Mystery House werd tussen 1884 en 1922 bebouwd en gebouwd door Sarah Winchester, de weduwe van de man die in het (toen nog wilde) westen vooral bekend werd door het naar hem genoemde geweer, in de Amerikaanse geschiedenis ook wel 'The Gun that won the West' genoemd.

Sarah Winchester was er van overtuigd dat de geesten van hen, die waren gedood door een Winchester geweer, alles te maken hadden met de dood van haar man (die stierf aan tbc) en haar zes maanden oude dochter in 1884. Zij voelde dat ook haar een dergelijk lot boven het hoofd hing. Tenzij ze het huis, waarin het gezin woonde, zou uitbouwen om ruimte te bieden aan die geesten.

Sarah Winchester stierf, 82 jaar oud, in 1922. De bouw van het huis was dus 38 jaar eerder begonnen. Achtendertig jaar was er 24 uur per dag, 365 dagen per jaar gewerkt en was het eenvoudige familiehuys met acht kamers getransformeerd tot een landgoed met liefst 160 kamers (waarvan 40 slaapkamers), 6 keukens, 40 trappen, 52 dakvensters, 10.000 ramen, 2000 deuren. Op tal van plaatsen kom je het 'ongeluksgetal' 13 tegen. Er zijn bijvoorbeeld 13 badkamers; de seancekamer met 13 haken, waaraan even zovele tijdens de seances gedragen jurken hingen; ruimten met 13 ramen en zelfs een kroonluchter, waaraan – volledig overbodig – een dertiende kaarsdrager is gelast. Het is een werkelijk krankzinnig bouwwerk. Dat komt niet in de laatste plaats, doordat Sarah Winchester zelf bepaalde wat en hoe er werd gebouwd.

Kamertje hier, torentje daar, een paar ramen en hup, weer een stuk klaar. Zo ongeveer moet het zijn gegaan. Maar de logica ontbreekt volledig. Waarom Sarah Winchester op deze manier heeft gebouwd zal wel altijd een raadsel blijven. Had zo totaal geen verstand van architectuur en komen daarom trappen 'nergens' uit en loop je daarom bij het openen van vele deuren tegen blinde muren op? Wellicht. Maar een andere verklaring kan zijn dat Sarah Winchester dat allemaal bewust heeft gedaan om even-

● Het Winchester Mystery House telt honderdzesentwintig kamers.

Foto: GPD

tueel op haar jagende geesten te misleiden.

Verboden terrein

Zij was namelijk ongeveer de enige die de weg wist in het hele huis. Haar personeel kende hooguit een deel, omdat de eerste en tweede verdieping verboden terrein waren en omdat de meeste bedienden het niet erg lang uithielden. Sarah Winchester betaalde voor die tijd – vorstelijke salarissen (twee, driemaal zoveel als gebruikelijk), maar eiste dan ook zeer veel.

Ze kon dat doen, omdat haar man een vermogen had nagelaten van 20 miljoen dollar. Bovendien had ze inkomsten uit de Winchester Repeating Arms Company en samen leverde dat haar een dagelijks, belastingvrij inkomen op van duizend dollar. Het was voor haar dan ook geen probleem om bij voorbeeld 22 timmerlieden en 7 Japanse tuinlieden permanent in dienst te houden. Plus uiteraard een hele rits bedienend personeel, dat zo nauwlettend door Sarah Winchester in de gaten werd gehouden, dat ze zelfs besloot om de

deur van de personeelsbadkamer te voorzien van normaal glas... Maar vrijwel niemand kreeg Sarah Winchester te zien.

Een paar uurtjes in het Winchester Mystery House of in de fraaie tuinen doen je van de ene in de andere verbazing vallen. Je blijft met vragen zitten, waarop niemand het antwoord weet. Dat heeft Sarah Winchester in 1922 meegenomen in haar graf. Haar nalatenschap bestaat uit een uniek huis, ontsproten aan de waandenken van een bezeten vrouw.

Fietspaden en wandelroutes worden verbeterd

Trekshutten ook in België

Vanaf deze zomer kunnen kampeers ook op een aantal Belgische campings terecht in trekshutten. Momenteel worden de eerste twintig gebouwd, in het voorjaar zullen er nog zo'n honderd volgen. Trekshutten zijn eenvoudige houten vakantiehuizen waarin mensen die een fiets- of wandeltrektocht maken voor 46 gulden per nacht kunnen logeren. In Nederland staan er ruim zeshonderd.

De trekshut deed in 1983 zijn intrede in de provincie Overijssel. Daarmee werd de basis gelegd voor een netwerk van hutten die te voet, per fiets – en een aantal zelfs per boot en paard – bereikbaar zijn. In 1986 werd de Stichting Trekshutten Nederland opgericht, met een speciale boekingscentrale.

Deze centrale heeft sindsdien meer dan 750.000 overnachtingen genoteerd. Naar aanleiding van het succes van de Nederlandse trekshutten is nu ook in België een zusterorganisatie van de STN opgericht. Vanaf deze zomer wordt het daardoor mogelijk om grensoverschrijdende tochten van hut naar hut te maken.

De inrichting van alle trekshutten is hetzelfde en uiterst sober. Op een oppervlakte van tien vierkante meter staan twee sta-

pelbedden met matrassen en kussens, een tafel met vier stoelen, een tweekooktoestel, poetsmaterialen, een afwasteltje en een jerrycan. Potten en pannen moet de vakantieganger net als slaapzakken zelf meenemen.

Voor de overige voorzieningen zoals toilet en douche kan gebruik worden gemaakt van de faciliteiten van de camping. Een aantal hutten is aangepast voor gehandicapten. Men mag niet

langer dan drie nachten in één hut overnachten.

Samen met de Stichting Lange Afstands Wandelpaden en het Fietsplatform werkt de STN momenteel aan de verbetering en uitbreiding van de wandel- en fietsmogelijkheden tussen trekshutten.

Limburg telt twintig trekshutten. De provincie Gelderland is met honderd van deze huisjes

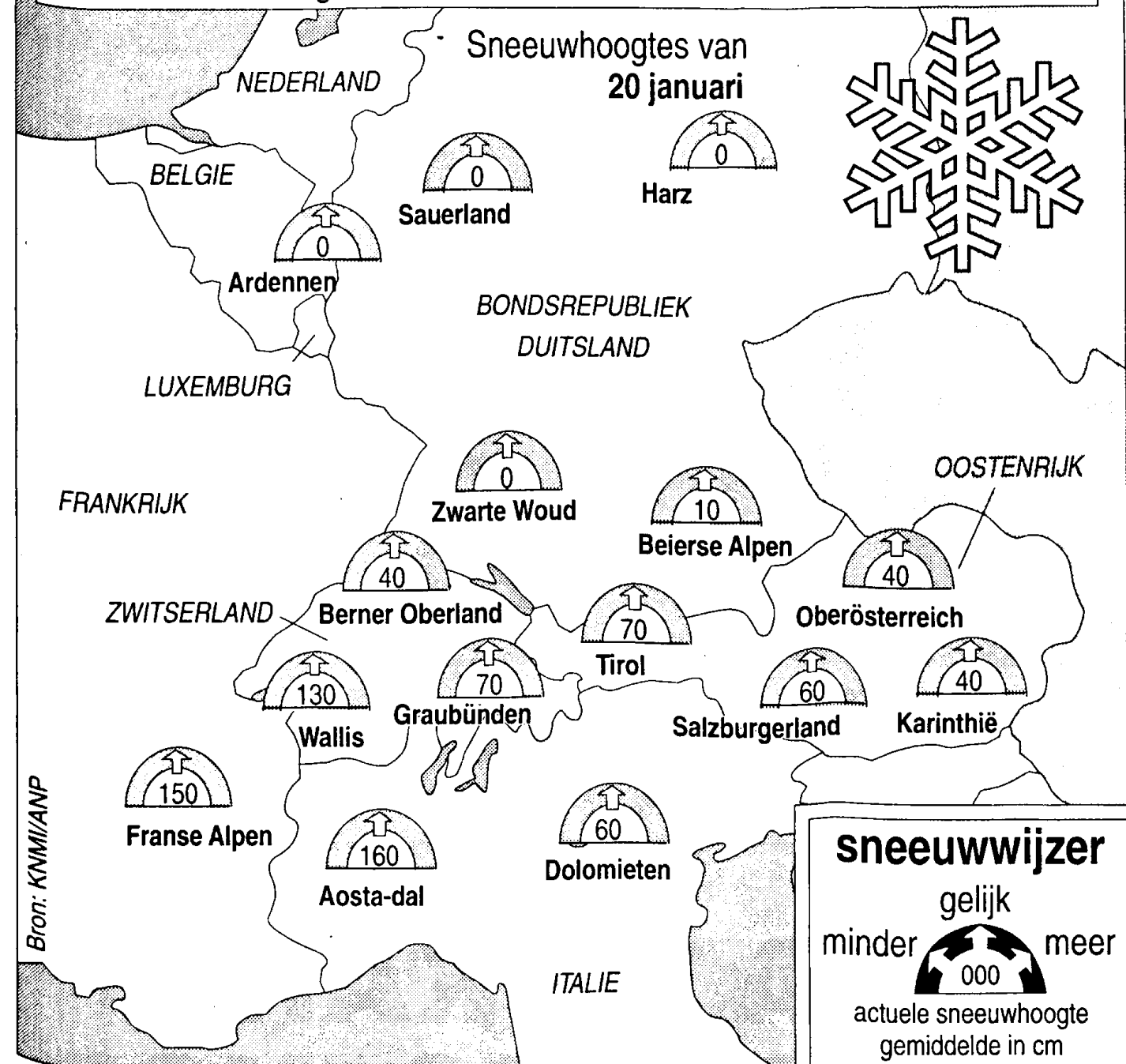
kooploper. Het Gelders Bureau voor Toerisme heeft ze onlangs – letterlijk – in kaart gebracht. Op een kaart van de provincie zijn behalve de ligging van de hutten ook de belangrijkste fietspaden, wandelwegen, ruiters- en kanoroutes aangegeven.

De kaart is, evenals meer informatie over trekshutten, verkrijgbaar bij de Stichting Trekshutten Nederland, p/a Prov. VVV Gelderland, Postbus 142, 6860 AC Oosterbeek, 085-332033.

● Een trekshut is een sober ingericht houten huisje.

VOORUITZICHTEN SKIGEBIEDEN

Verwachting voor de komende twee dagen: GEEN VERANDERING

(ADVERTENTIE)

Mäntel!! Bis zu 50% und mehr

sparen Sie bei folgenden Angeboten:

Trench-Coats

winterwarm
ausgestattet,
typische Details

98,-

Woll-Mäntel

Hüllenform,
modisch,
mit Cashmere

198,-

Woll-Mäntel

Tuch-Qualität,
mit Schal,
Kurzgrößen

245,-

Blazer-Mäntel

ein echter
Klassiker,
mit Samt

298,-

Loden-Mäntel

mit Kapuze,
aufwendige
Details

298,-

Woll-Mäntel

Markenfabrikat,
hochwertig,
20% Cashmere

345,-

Appelrath-Cüpper

Das Modehaus in Aachen
Großkölnstraße

Limburgs Dagblad
piccolo's
 Voor meer resultaat!

In de Cramer 37, Heerlen
 Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
 Postbank: 1035100
 Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
 Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
 Over 1 kolom, in kleine letters met een woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: f 1,35.
 Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist Gevonden f 1,20 per mm. Onroerend Goed en Bedrijven Transacties f 1,85.

Reuzepiccolo's
 Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal een woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: f 1,85.
 Advertenties onder nummer: f 7,50.
 Bewijsnummers op aanvraag: f 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.

Enkele rubrieken UITSLUITEND a contant en met legitiematie

Telefonisch opgeven
045-719966

Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
 Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
 Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.
 (Bron: Cebucio Summo Scanner) 1993

Personeel aanbod
 Vrouw 43 jr. zoekt een ADMINISTRATIEVE baan, zee, gemot. Wie geeft mij een kans? Sittard of omgeving en Maastricht. Br.n.r. B-03511, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Personeel gevraagd

Limburgs Dagblad
 vraagt
Bezorg(st)ers voor Heerlen

Voor meer info over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdiensten en extra's kunt u tijdens kantooruren even langskomen of bellen.
 Geerstraat 5, Heerlen. Tel. 045-717719.

V.V. Jabeek
 uitkomende in de 2e klasse van afd. Limburg, vraagt voor het seizoen '93-94

Trainer cq. spelertrainer
 Informatie Dhr. Habets, 04492-2710.

Den Os Courrier b.v.
 vraagt per 1 maart 1993
Automonteur
 voor ons eigen wagenpark.

Vereisten: min. diploma 2e monteur; ervaring in dieselmotoren.
 Bent u flexibel en heeft u geen bezwaar om over te werken. Schrijven: Postbus 3080, 6401 DN Heerlen. Tel. int. 046-753725.

Taxi-Centrale Breko B.V.
 vraagt

Groepsvervoer Chauffeurs m/v
 met klein of groot rijbewijs, part-time van maandag t/m vrijdag, p.m. tot 15 uur per week. Int. en soll. na telefonische afspraak. Tel. 045-227900.

Vil je werken als MANNE-QUIN, fotomodel, dressmen, tel 03445-2221. Ook gev. oudere dames en grote conactematen. U kunt door ins worden opgeleid.

Niet spoed gev. part-time AXICHAUFFEURS m/v evt. VAO-er, dag- en nachtienst en erv. centralist voor e nachtdienst. Julianastr. 6, brunssum. 045-252444.

Niet meisie gev. voor PRIEWERK. Werktijden zelf in 3 delen. Tel. 046-379987.

Wegens uitbreiding van onze activiteiten, is er plaats voor: een SERVICE-MONTEUR M/V, voor het repareren en onderhouden van diverse horeca-apparatuur, en speelautomaten. Leefstijf liefst rond 25 jaar. Ervaring is vereist. Uw telefonische reactie verwachten wij zo spoedig mogelijk liefst binnen 7 dagen na verschijning van deze advertentie op het volgende telefoonnummer: 045-443464. Lefel Automaten B.V. te Simpelveld.

Buro Exclusief vraagt nettes DAMES die thuis privé ontvangen goede verdiensten en eigen werktijdinndeling. 046-379987.

te KAPSTER gevraagd. Schriftelijke sollicitatie Kap-salon Marissa, Keerberg 23, 6367 EE Voerendaal.

Gezellige collega's en leuk werk? St.Gez.Lich. zoekt nog een MEDEWERKERSTER part-time. Soll. 045-352044.

Gevraagd INDONESISCHE kok m/v voor keukens, leeftijd 20-35 jaar. Ook weekends en feestdagen. Tel. 045-252525 tussen 20-22 uur.

Gevr. KEUKENHULP m/v v. a. 18-35 jr. Ook weekends en feestdagen. Tel. 045-252525 tussen 20-22 uur

Administratief MEDEWERKER m/v gev. opleiding MEAO.MBA niveau. Erv. met geautomatiseerde loon en financiële administratie. U werkt in teamverband. Bent U geïnteresseerd. Neem dan tel. contact op met Van Melik Food Group. De koutmen 150, Hoensbroek. Tel. 045-229322 voor het maken van een afspraak.

Club Nikita vrgt nog enkele SERVEERSTERS. Intern mog., pers. aanmelden, werkt van 06.00-03.00 uur, uren in overleg. Rijksweg 640, Dilsen-Kotem te België.

OG te huur
 ZUTENDAAL (B). Nog 2 luxe nieuwbouwwap., gelijkvloers, inger. keukens en badkamer, 2 slaapkamer en gar. Onmiddellijk beschikbaar int. 0932-89722001.

Te huur APPARTEMENT met slpk., badk., keukens, woonk. en bergruimte. Bel 045-257090, na 17.00 uur.

Woningruil
 Buro Start heeft voor U direct 1400 RUILWONINGEN in heel Nederland. Bel 030-941099 of 020-6476697.

Onr. goed te koop aangeb./gevr.

Woonhuis verkopen???
 Wij kopen uw woonhuis direct zelf aan 100% zekerheid + geen makelaarskosten.
Denis Vastgoed ☎ 040-518428

Te koop ruim vrijstaand woonhuis

De Echt - St. Joost met garage. Totale inhoud p.m. 650 m3. Grote tuin. Perceel opp.: 670 m2. Ind.: ruime kelder; hal; toilet; L-kamer p.m. 45 m2 vloeroppervlakte met schuifpui naar beklind terras; keukens met eetbar; bijkeuken; 3 slaapkamers; badkamer; zolder. Geheel geïsoleerd.

Lustekend afgewerkt en onderhouden. Direct te aanvaarden, vr.pr. f 265.000,- k.k. Voor int.: Rentmeesterskantoor Limburg B.V. Broekstraat 26, 6049 CJ HERTEN. Tel. 04750-36161, b.g.g. 04499-2653.

Uw huis verkopen met behulp van de **echte makelaar**
 Bel de onroerend goed lijn **046 - 750 000 !**
 Peters & Partners Geleen

Geen verkoop - Geen kosten

Te koop **gevraagd woonhuizen**

In diverse prijsklassen. Directe aankoop mogelijk!! Geen verkoop, geen kosten!

LIVAC bv
 Akerstr. Nrd. 11, Brunssum. Tel. 045-220550

Dringend woningen te koop gevraagd (alle prijsklassen!). Ook uw hypotheek ons maatwerk. Bel, u wordt er altijd wijzer van!! (rente vanaf 7,7%). N.M.W. QUADEN & Zn. Makelaardij o.g. M. Geleen, lid NVM. 046-519644.

SIMPELVELD. Houbierstr. Vrijst. huis op mooie ligging. Inruil bestaande woning is mogelijk, f 265.000,-k.k. Wijman & Partners, 045-728671

Te koop demontabele, houten CLUBHUIS, evt. opbergplaats, 7,00 x 10,00 mtr, f 5.000,- excl. montage. Tel. 043-641681 na 18.00 u.

Te k. EYGELSHOVEN ruim, goed onderh., halfvrijst. huis, gar., geh. onderkelder, tuin. Mooi gelegen. 045-315832.

Nieuw BUSINESS. Intern. onderneming zoekt ambitieuze en gemotiv. mensen, onbegrensde mogelijkheden. Bel voor afspr. 01720-93453.

Voetbalvereniging RK IVV vraagt TRAINER voor seizoen '93/94, uitk. in derde klasse afd. Limburg. Int. dhr. De Bie. tel. 04458-1726.

Bent u op zoek naar een leuke baan in een privéclub? Kijk dan iedere dag onder de nieuwe rubriek

**"Personeel
 Gevraagd
 Kontakten en
 Klubs"**
 elders in deze krant.

Taxibedrijf zoekt CHAUFFEURS en weekendchauffeurs. Persl. aanm. Homperdsweg 12, Landgraaf.

HUISHOUDELIJKE hulp en/of verpleegster gevraagd. Tel. 045-241666

Te huur gevraagd

Jongevrouw met kind zoekt woonruimte omg. HEERLEN. Max. huurpr. f 700,-. Tel. 045-441205.

f 500,- beloning voor dege- ne die ons helpt! Stel zoekt WOONRUIMTE omg. Zuid Limburg, huurklasse +/- f 750,-. Overname geen bezw. Tel. 045-214513.

WOONRUIMTE te h. gevr., omgev. Bochtolt, Simpelveld. Tel. 045-43264.

Woningruil
 Buro Start heeft voor U direct 1400 RUILWONINGEN in heel Nederland. Bel 030-941099 of 020-6476697.

Bouwmaterialen & Machines

Nu of nooit - op = op
 Diverse soorten rollen dakbedekking, laminaat parket en underlaymentplaten voor spotprijzen.
 Rennemigerveldweg 70A, Heerlen. Tel. 045-727742.

KANTELEUREN, roldeuren, sectiedeuren met of zonder afstandsbediening in 23 maten direct leverbaar. Afstandsbediening computer gestuurd, geschikt voor alle soorten garagedeuren compl. met zender voor uw auto. Fa. Straten, Eijkskensweg 18, Geulle. 043-641044

Bedrijven/Transacties

Totale kapsalon-inventaris
 te koop o.a. 2x wastafel, 2x droogkap, 1x infraroodroger, 2x herenknipstoel merk Belmont, 7x kapstoel, 2x kapstoel met pomp, 3 elec. boilers, 19x spiegel form. 150x100 cm; div. föhnen, materiaalwagens, tondeuses, Miele wasdroger, balie enz. Bel voor 045-710046, dhr. E. Nitsche.

KANTOORADRES, postbus, tel., faxservice aangeboden. Ook voor Uw complete administratie- en belastingzaken. Tel. 045-717775.

Over te nemen goed renderende PARFUMERIE en schoonheidsinst. en zonnebank in C.-Maaseik. Tel. 09-32.89.567281 na 18.00 uur.

Ter overname aangeboden FRITURE/SNACKBAR, in goede woonwijk. Fiscale jaaromzet plm. f 200.000,-. Int. Interhoreca 043-260339.

Te koop FAEMA elec. 2-pits koffie-automaat, kl. wijnrood; afwasmachine merk Winterhalter; ijsblokmachine; snijmachine; diepvrieskist; ijskasten; tosti-ijsjer; roller-toaster; porselein enz. enz. Bel voor info 045-710046, dhr. E. Nitsche.

Te koop kantoor-inventaris merk GISPEN, z.g.a.n.w.: 5x buro beige/bruin; 4x afscheidingswand beige/bruin; 3x computertafels beige/bruin; div. stoelen. Bel voor info 045-710046, dhr. E. Nitsche.

Te huur BEDRIJFSRUIMTE, Rijksweg te Geleen. Bestaande uit winkel, magazijn en kantoren. Int. 046-747166, na 18.00 uur.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Te koop gev. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

Spaarhypotheek 7,8%, 20 jaar vast. Unieke mogelijkheden voor 2 inkomens. Bel. 045-712255. STIENSTRA Hypotheek Service.

Vooroorlogs WOONHUIS met spoed te koop gevraagd, opknappen geen bezwaar. Tel. 040-520558.

Reparaties
 KOELKASTREPARATIE, geen voorrijkosten, met gar. Vroko 045-441566/ 461658.

Diepvries/koelkastreparatie meestal binnen 12 uur. TEBBEN koeltechniek (part) Geen voorrijkosten met garantie. 045-460471

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieter. Abdissenbosch. Landgraaf. Tel. 045-314122

TV/VIDEO defect, vandaag gebracht, morgen al klaar, met prijsopgave en garantie. Tel. 045-231340. E & E Electronica Brunssum.

Diepvries en KOELKASTREPARATIE zonder voorrijkosten. Bel Geleen 046-745230, service 24 uur.

TV DEFECT, binnen 4 uur klaar. Tel. 04750-11667. Knip mij uit en bewaar mij!

APK, alle reparaties, wasbeurten, cleaneren, Mercedes revisie-motoren. Auto Services GOOIKER, Apolloaan 154, Heerlen, 045-740041. Ook op zat. open.

Winkel & Kantoor

Te koop uit faillissement
 NIEUW: grote partijen kantoor- en directiemeubelen van zeer hoge kwaliteit en tegen zeer scherpe prijzen. Alle soorten directie-buro's, conferentiestoelen, brandkasten, dossierkasten, tekentafels, tekeningladenkasten, ladenkasten, archiefstellingen, magazijnstellingen, nieuwe palletwagens v.a. f 750,-, flip-overs en whiteborden. NERGENS GOEDKOPER!!!

INRUIL INVENTARIS: palletstelling, magazijnstelling, archiefstelling, burokasten, buro's, ladenkasten, burostoelelen, enz. enz. teveel om op te noemen. Alles tegen kostprijs. Verder nog 1001 artikelen, teveel om op te noemen. 1000 m2 showroom en 12.00 m2 magazijn. Alles uit voorraad leverbaar, tevens verhuur van complete kantoor-meubel-inrichting. De goedkoopste met de meeste service.

Rockmart Kantoormeubelen
 Kissel 46a, Heerlen. Tel. 045-723142. Geopend van ma. t/m vrij. 9.30-18.30 uur en zat. 10.00-16.00 uur.

Kantoormeubelen
 Wist U dat wij een speciale afdeling gebruikte kantoormeubelen hebben (Ahrend Facet en Ahrend Mehes) o.a. buro's, kasten, dossiersladenkasten, tafels en stoelen etc. EMILY KANTOORMEUBELLEN
 Industriesstraat 37, 6135 KG Sittard. 046-523738.

Aanbieding Directiestoelen Burostoelen

Rock Za f 195,- Armleggers f 50,- 25 verschillende soorten en kleuren burostoelen, Conferentie, directie- en kantinstoelen tegen fabrieksprijzen. Steeds 500 stuks op voorraad. Nergens goedkoper en 1 jr. garantie op alle modellen.

Reparatie, renovatie, service en montage aan uw AANBOUWKEUKEN. Gratis info 045-210627.

Diepvries en KOELKASTREPARATIE zonder voorrijkosten. Bel Geleen 046-745230, service 24 uur.

MAATWERK voor al uw timmerwerk en kl. verb. binnenshuis. 045-244609.

Gedipl. SCHILDER kan nog schilder- en behangwerk aannemen. Tel. 04450-1970.

SCHILDER kan nog behang- en schilderwerk aannemen. Tel. 045-310273.

Landbouw
 ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Wegens verhuizing te k. BERTOLINI, 8 pk., 2 wiel-trekker m. kirkelmaai en aanhangwagen, f 1.750,-. Tel. 04405-2544 na 17.00 u.

Stalen BUREAU en type-bureau's vanaf f 50,-. Berns, Dorpstr. 28, Landgraaf.

Rockmart
 Kissel 46a, Heerlen.

Te huur NIEUWENHAGEN, zit/slaapk., keukens, douche, w.c., eigen opgang, huur-subs. mog. Tel. 045-317786.

Nette gem. kamer te huur voor student te HEERLEN, f 275,- p.mnd. 045-725260.

Te h. KAMER met gebr. van aparte slaapruiimte en keuk., toilet en douche, borg, f 400,- en huur f 450,- p.mnd. Tel. 045-411207.

Te huur gevraagd SITTARD, kamers/app. voor 1 persoon tot f 500,- per maand. Tel. 04750-29141, toestel 294 na 17.00 uur.

Proficiat!

Opa
 gefeliciteerd met je verjaardag

René en Iris.
 Hiep hiep hoera
 Mijn wijfje is

Harry
 ziet Abraham

Proficiat, Bert, Natasha Sharon.

Valentijnsdag
 Monique
 wil je met me trouwen
 Ook iemand ten huwelen vragen op VALENTIJNSDAG? Met een piccolo's Limburgs Dagblad is huwelijksaanzoek kort. Voor info/reservering 045-719966.

Communiqué
 Te k. Sissie model MUNIEJURK, iets nw.pr. f 2.000,- nu Tel. 045-422959.

Te k. prachtige CO NIEJURK wit, (lengte 134, gekocht bij Perle e.a.b. Tel. 045-210911.

Auto's
 APK!
 Rote plekken??
 Uw snelle en vakkundige reparateur.
Peter Jansen
 Nieuwenhagerheidestr. 13, 6374 EA Landgraaf. Tel. 045 - 31 77 77.

Witte Escort Bravo 1.6 INJECTIE, bwj. 1989, 3-drs., in nieuwstaat, org. 65.000 km., dealer onderh. (boekjes ter inzage), ANWB keuring mog., APK '94, vr.pr. f 15.750,-. Bergstr. 18, Kerkrade. Tel. 045-458666.

Te k. Ford ESCORT GL, 3-drs., nw. model, veigen, bwj. 83, APK '93, wit, in nw.sit. f 2.950,-. Tel. 045-323111.

Voor Piccolo's zie verder pagina 16

ALGEMENE NED. PARKETCENTRALE (ANP) heeft toestemming van haar fabrieken om de bestaande voorraden 1992 nu ook aan particulieren te verkopen.

PARKET AANBIEDINGEN

Enkele voorbeelden uit ons assortiment van voor

Frans eiken mozaik	49,-	29,- per m²
Keiharde strookjes, 6 mm o.a. quatambu	69,-	49,- per m²
Eiken noest	79,-	59,- per m²
15 mm massief Eiken lamel	89,-	69,- per m²
kant en klaar Massief eiken, 10 mm visgraat	89,-	69,- per m²
Massief eiken, 15 mm visgraat	99,-	79,- per m²
Massief kastanje*, 20 mm stroken	99,-	79,- per m²
Landhuisdelen, 20 mm dik	99,-	79,- per m²
Lamel parket, keiharde toplaag, kant en klaar gelegd nu	105,-	per m²

*) inclusief keiharde laklaag

LAMINAAT (KUNSTSTOF) AANBIEDINGEN

10 Merken laminaat al vanaf 59,- per m² waaronder Superlaminaat.

ANP werkt niet vanuit dure showrooms maar alle vloeren zijn in het magazijn aanwezig.

Lamel parket, in eiken of essen, A-kwaliteit met 3,5 mm toplaag van 125,- voor **85,-** per m²

Massieve lamellen, eiken 14 mm, compleet met keiharde laklaag, van 185,- voor **115,-** per m²

NIEUW: opbouw brede planken vloeren met V-groef, van 12 tot 24 cm breed, compleet met keiharde laklaag, blijft naadloos voor 99,- per m²

Leggen 20,- per m²

Particulieren alleen na telefonische afspraak.

VERKOOP TEGEN GROOTHANDELSPRIJZEN
 Minimum afname 24 m².
 Garantie volgens consumentenvoorwaarden.

Gespreide betaling is mogelijk in maximaal 24 maanden, BIJ BETALING BINNEN 3 MAANDEN GEEN RENTE

Bel met landelijke parketlijn voor een afspraak met het voor u dichtstbijzijnde verkooppunt in Amsterdam, Barneveld, Brunssum, Eindhoven, Rotterdam (jan. '93) en Utrecht. Van 8.00-21.00 uur bereikbaar (ook op zondag)

045 - 27 40 21

KURK AANBIEDINGEN

Kurk 2,3 of 4 mm v.a. 29,- per m²
 Witte kurk 39,- per m²
 Mozaik kurk 39,- per m²

Kurktegels met vinyl toplaag, nooit meer lakken! 55,- per m²

Prijzen zijn vanaf magazijn per m² ongelegd, incl. BTW.

U kunt nu reserveren voor een latere datum en in 1993 betalen. Uw telefoon en reiskosten worden vergoed.

MEENEEMBONUS
 Bij een minimale afname van 24 m²

KURK, PARKET OF LAMINAAT
 (kompleet met lak & lijn) hetzelfde aantal m² kurk, laminaat of parket in slaapkamerkwaliteit zomaar

GRATIS
 (excl. lijn en lak) of 50% van de winkelwaarde f 10,- per m²

2 JAAR LANG KAN NIEMAND HIER TEGENOP.

U weet natuurlijk dat u met de Fiat Tipo over een ruime, comfortabele auto beschikt, waarmee u gezien mag worden.

En dat de Fiat Tempra de meest complete auto in z'n klasse is; denk bijvoorbeeld aan z'n standaard stuurbekrachtiging.

Maar u wist nog niet dat u tijdelijk wel heel voordelig in een nieuwe Fiat wegrijdt. Want wie vóór 1 februari 1993 'n Tipo of Tempra koopt, hoeft

bij financiering door Fiat maar liefst 24 maanden lang geen rente te betalen.

'Eigenlijk kan ik niks en toch doe ik alles'

Freek, komiek tussen geniaal en banaal

DOOR GERARD VAN PUTTEN

GOES – Al wat Freek de Jonge van nature tegen heeft, heeft hij tegelijkertijd mee. Zijn kop is mooi van lelijkheid; uilebril, glazen ter dikte van een jampot, steekneus, flaporen, polletje piekhaar. Zie hem op de planken staan met dat krom getrokken lijf, veelal gestoken in een uitmontering van een buitenmodel knippatroon. Allure van niks. Maar opeens is daar dan die onverklaarbare ge-daanteverwisseling.

● Freek de Jonge: „De domineesbank van m'n vader was al een beetje theater.” Foto: KIPPA

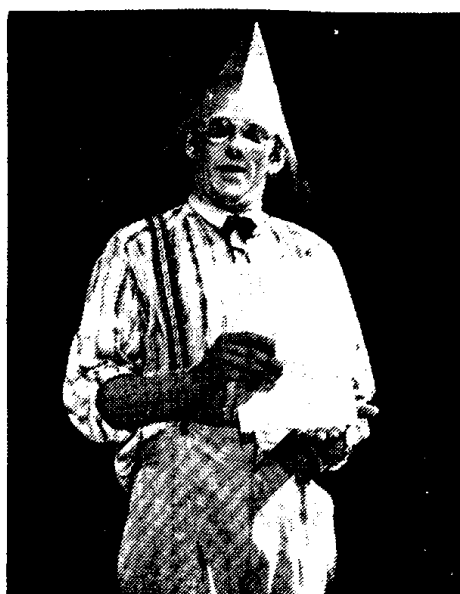
een hand snoep in mijn zak en vond dat ik me op grond van de status van domineeszoons wel het een en ander kon permitteren.

Als ik zat te donderjagen in de domineesbank werd ik door mijn vader vanaf de kansel berispt. Huhum, deed hij dan. De domineesbank was al een beetje theater. Wij keken op het gepeupel neer.

Geen uitgesproken studiehoofd trouwens, Freek de Jonge. Of zoals De Jonge het zelf liever verwoordt, indertijd had hij grote moeite zich te concentreren op de studie. De Jonge deed zeven jaar over de eerste drie klassen van de Zaanse hbs. Leraren sarren ging hem beter af. Als student wilde het ook niet bepaald vlot. Eerst voelde hij zich aangesproken door de Culturele

Antropologie, maar die bevestiging was na een college al over.

Daarna sjeesde hij als student Nederlands. Wel stortte De Jonge zich met z'n hele ziel en zaligheid in het studentenleven en ontmoette daar Bram Vermeulen, tot dan voornamelijk bekend als volleyballer van het Haagse HML/CLV en Jong Oranje.

Na zijn afscheid van Bram Vermeulen, nadat hij Neerlands Hoop had laten varen, werd Freek de Jonge door de NOS gepolst het programma Denkbeeld te presenteren. Hij nam kennis van het buitenaardse: van occultisme, van spiritisme, van astrologie. Ook tot eigen verrassing verketterde De Jonge niet alles dat tot hem kwam: „Door die uitzendingen ben ik in contact gekomen met mensen die bij mij wat los hebben gemaakt. Vroeger dacht ik ook: degenen die daar in geloven zijn gek. Sindsdien ben ik me gaan realiseren dat je op die manier een enorme bron van wijsheid ontkent.”

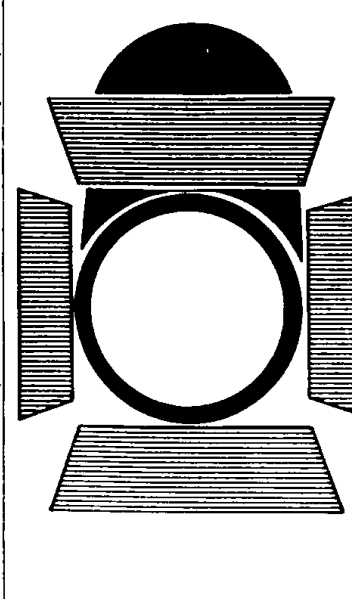
Filter

Zijn echtgenote Hella, dochter van tekstschrijver Eli Asser, werd en wordt door hem anderszins als bron van wijsheid gebruikt. Sinds De Jonge solo ging, pleegt hij haar als eerste de teksten voor te leggen van zijn theaterprogramma's. Hella fungeert als het ware als filter tussen werkkamer en theater. Wat zij niet goed vindt, haalt het podium niet.

Ooit was hij een cabaretiske anarchist, later keerde hij zich meer en meer af van zijn verleden als komische radikalinski.

De Jonge behoort vandaag de dag niet meer exclusief tot het programmapakket van de VPRO, hij verkoopt zijn conferenties ook aan het commerciële RTL4. In Barcelona, aan boord van de NOC-boot liet hij zich ten tijde van de Olympische Spelen uitgebreid fetteren door types, die hij eens als 'verkeerd' door het slijk haalde. Hoe dikwijls heeft hij ook niet afgegeven op de Apartheidspolitiek in Zuid-Afrika? Mensen die wilden degenen moesten het niet in hun hoofd halen naar dat land toe te gaan. Dat was niet done. Maar niet zodra de Culturele Boycot – let wel niet de Apartheid! – was opgeheven of De Jonge vloog in het gezelschap van andere bekende Nederlanders naar Zuid-Afrika. Zijn optredens vielen overigens in de smaak bij de zwarten.

Frees wegen zijn ondoorgronddelijk. Wie had anders verwacht van een domineeszoons? Trouwens, welke tekst schrijft voor dat een cabaretier consequent moet zijn? Alles heeft z'n voor en tegen, zoals lelijk mooi kan zijn. Of zoals hij het zelf heeft gezegd: „Niets is meer zwart-wit.”

New Old Timers en Harvest op countrymatinee

● The New Old Timers

KERKRADE – The New Old Timers uit Venlo en Harvest uit de regio Geleen zijn de twee nieuwe akoestische formaties die zondag zullen optreden tijdens een countrymatinee in 'Zum Blauen Bock', Romeinstraat 84, Kerkrade-West.

De countryformatie Harvest brengt hoofdzakelijk bluegrass gospel music met het accent op close harmonyzang. Bij The New Old Timers is dat een mix van old time, bluegrass en Ierse folk. Zowel Harvest als The New Old Timers traden al eerder op bij Country Promotion Limburg (CPL), die ook garant staat voor de matinee van zondag. Deze begint om 15.00 uur.

● The Jaguars

Jaguars in Schinveld

SCHINVELD – Liefhebbers van nostalgische klanken uit de jaren zestig en zeventig kunnen vrijdagavond hun hart ophalen in Disco Meetpoint in Schinveld. Daar laat de Limburgse formatie The Jaguars nog eens oudere nummers horen van Stones, Beatles, Kings en Tremoloes.

The Jaguars traden voor de eerste maal in 1963 op. Nadien speelden de leden in diverse groepen, onder andere in Pussycat. Na een in 1986 gehouden reünie bleek de belangstelling voor The Jaguars zo groot dat de groep nu weer zeker tweemaal per maand her en der optreedt. Deze interesse voor populaire muziek van vroeger resulteerde ook in een live-cd.

Dochter van Nederlandse barones Hollywoods meest delicate vedette

Audrey Hepburn was ook van ons

DOOR PIETER VAN LIEROP

UTRECHT – Slechts een handjevol echt opmerkelijke films heeft de gisteren overleden Audrey Hepburn nodig gehad om wereldwijd te vergaren en te bestendigen. Het hoogtepunt van haar carrière viel in de tweede helft van de jaren vijftig en de beginjaren zestig, maar daarna is de actrice nog 25 jaar lang bij het grote publiek ongewoon gebleven. Speciaal in de Lage Landen, waar ze beschouwd werd als de Hollywood-ster die een beetje 'van ons' was, want Audrey Hepburn had een Nederlandse moeder. Ze sprak Nederlands en ze kwam altijd graag naar ons land om acties voor goede doelen luister bij te zetten

of naar haar vernoemde witte tulpen in ontvangst te nemen.

Op 4 mei 1929 werd ze als Edda Hepburn-Van Heemstra geboren in de buurt van Brussel. Haar vader was een Ierse bankier, haar moeder een Nederlandse barones. En hoewel adel niet iets is dat je aan mensen kunt afzien, Audrey Hepburns fragiele maar uiterst elegante verschijning lijkt altijd te zijn gekenmerkt door wat je aristocratie zou kunnen noemen; klasse. Ze was 'every inch a lady', zoals de Engelsen dat uitdrukken. Dat geldt voor de rollen die ze in films gespeeld heeft, maar niet minder voor de stijl waarmee ze haar publieke bekendheid de laatste decennia heeft aangewend om aandacht te vragen en hulp te genereren voor de misdeelden in de wereld.

Als onbezoldigd ambassadrice van UNICEF, het kinderfonds van de Verenigde Naties, was ze vijf jaar geleden in hongerend Ethiopië te vinden en de krepere

rende Somaliërs bereikte zij twee maanden voor de Amerikanen hun actie Restore Hope aanvingen.

Uitgemergeld

Op een foto die gemaakt werd in Baidoa heeft ze een uitgemergeld kindje op de arm en het bij-schrift vermeldt dat de actrice huilend geld had lopen inzamelen bij Amerikaanse mariniers en zeelieden om ter plekke iets van de allerhoogste nood te kunnen lenigen. Het is overigens moeilijk te zeggen wie op die foto er het beroerdste aan toe is: het kleine Somalische meisje of de net zo broodmagere UNICEF-ambassadrice met de wegstarende doffe blik. Mevrouw Hepburn had in Afrika voortdurend last gehad van maagpijn. Een maand later werd ze geopereerd aan darmkanker.

Slag om Arnhem

Toen Audrey Hepburn de vergelijking maakte tussen de Somali-

sche gruwelen en de ellende van de Tweede Wereldoorlog, wist ze overigens beter dan je van een Hollywood-ster verwachten zou waarover ze het had. De hele periode '40-'45 heeft ze namelijk doorgebracht in Nederland, waar ze tijdens een familiebezoek met haar moeder (de ouders waren kort tevoren gescheiden) door het uitbreken van de vijandelijke heden verrast werd. Als 15-jarige is ze actief geweest voor het verzet en ze heeft van nabij gezien wat de Slag om Arnhem heeft aangericht.

Na de Duitse capitulatie in 1945 is Audrey Hepburn nog drie jaar in Nederland gebleven en volgde een balletopleiding in Arnhem. Ook in Amsterdam en Den Haag heeft ze enige tijd gewoond en ze is altijd balletpedagoge Sonia Gaskell blijven noemen als de persoon die het meest aan haar artistieke scholing heeft bijgedragen. In Londen is Audrey Hepburn in 1948 haar opleiding gaan vervolmaken en ging ze tevens acteertles nemen bij Felix

● Audrey Hepburn met de winnares van het Maastrichtse gala, dat zij in 1988 presenteerde. Foto: ANP

Aylmer, waarna in 1951 haar filmcarrière in beweging kwam via kleine rolletjes in films als One Wild Oat, Young Wives Tale, Laughter in Paradise en The Lavender Hill Mob.

Oscar

De grote doorbraak volgde in 1954 met Roman Holiday, waarin ze een prinses speelde die 'incog-

nito' vakantie viert in Rome. De rol leverde haar een Oscar op, waarvoor ze later nog vier keer genomineerd werd voor haar rollen in Sabrina, The Nun's Story, Breakfast At Tiffany's en Wait Until Dark. In Roman Holiday was Gregory Peck haar filmminnaar geweest. De twee andere grote Hollywood lovers van die periode, Gary Cooper en Gary Grant, volgden in Love In The Afternoon (1957) en Charade (1963).

Maar het was Mel Ferrer, haar tegenspeler in de Broadway-opvoering van Ondine (ze won er, een Tony Award mee) die in het werkelijk leven Audrey Hepburns gunsten verwierf. Het tweetal trouwde in 1954 en bleef tot 1968 bij elkaar. In 1969 trouwde de actrice met een Italiaanse psychiater en de laatste jaren was de Nederlander Robert Wolder haar levensgezel.

Karakteristiek

Het meest karakteristiek evenwel zijn de films geweest die stuk voor stuk het verhaalstramien gebruikten van het lelijke eendje dat een schitterende zwaan wordt. In Funny Face (een door Stanley Donen geregisseerde musical uit 1957) speelde Hepburn een slonzige meid die door fotograaf Fred Astaire in Parijs ontdekt wordt en gelanceerd tot topmodel. De film markeerde tevens het hoogtepunt van Audrey Hepburns populariteit als mode-ïdool en covergirl.

De bekroning van dit verhaaltje werd George Cukors verfilming van de musical My Fair Lady (1964), waarin Hepburn de rol speelde van Eliza Doolittle, het ruw gekke bloemenmeisje dat door Rex Harrison gekneet wordt tot stralende prinses van de 'beau monde'.

De enige echte.

WAARDEBON

Nutricia chocomel

vol of sporting

2 literflessen/pakken à 2.65

Samen van 5.30 voor 3.50

korting

1.80

Geldig van donderdag 21 t/m woensdag 27 januari 1993 alléén tegen inlevering van de waardebon.

Deze week staan er 24 topmerken in 'Het Allerbeste Bonnenboekje', waaronder de enige echte Nutricia Chocomel. Bij 2 pakken of flessen, krijgt u 1.80 echte korting.

Mona volle vruchtenyoghurt
keuze uit 4 smaken,
½ literbeker 2.19
Tijdelijk met gratis hersluitdeksel.

1.89

Gegrikte hampunt
per 100 gram

1.98

Fijne bakbacon
per 100 gram

1.65

Ardennen boterham-
worst per 150 gram

1.95

Zachte witte bollen
verpakt per 6 stuks ± 1.59

1.25

Alleen op vrijdag en zaterdag:
Zwitserse roomvlaai
± 1100 gram -H.50

8.95

Balance 30 + belegen kaas
per kilo 16.90
nu 4.00 voordeel
alleen in onze kaasboetieks, vers van 't mees.

12.90

Varkensfricandeau
EXTRA
VOORDELIG 1 kg
Max. 3 kilo per klant.

10.00

Gemengd gehakt
1 kilo -10.90

8.90

Babi-pangang
kant en klaar,
1 kilo -19.50

16.50

Kalkoentournedo's
per 100 gram

1.85

Grote slagersloempia's
± 200 gram per stuk.
Nu 2 stuks voor

3.50

Sperzieboontjes
500 gram

2.95

MEZE aardappeltjes
met spekjes en uitjes,
kant & klaar, 400 gram

2.45

Broccoli
500 gram

2.35

Nicola aardappelen
draagtas met 5 kilo

3.60

Rode kool
1 kilo

0.95

FILÓSOFØ
clementines
(de lekkerste) 1 kg

2.95

Hutspot
± 500 gram

1.35

Soeppakket
± 400 gram

2.35

Grapefruits
per 4 stuks

1.95

Jonagold
handappelen 1 kilo

1.45

Akties zijn geldig van donderdag 21 tot en
met zaterdag 23 januari 1993

Heeft u 'Het
Allerbeste
Bonnenboekje' al
in uw brievenbus
gevonden?
Maar liefst 96
merkartikelen
haalt u hiermee
veel voordeliger in
huis. Mocht u het
boekje (nog) niet
hebben, vraag
ernaar bij onze
caissières.

**HET
ALLERBESTE
BONNEN-
BOEKJE**

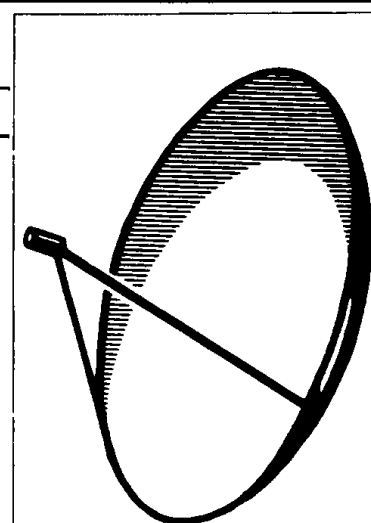
IEDERE MAAND
96 BEKEND
MERKEN VEEL
VOORDELIGER

Jan Linders

jan linders

't Allerbeste voor 'n vriendelijke prijs.

Nederland 1

Nerv/Avro/KRO/Ikon
15.53 Nieuws voor doven en slecht-horenden.
16.00 •• Journaal.
16.09 (TT) AVRO Service Salon, gevarieerd middagmagazine waarin o.a. aandacht voor de kinderafdeling van de Dierenbescherming die naar aanleiding van de Shetland-ramp een handtekeningactie zijn begonnen. Christine Groenewegen van het Nibud zal het in deze uitzending hebben over ziektekostenverzekeringen. Zij maakt daarbij ook een vergelijking tussen het Ziekenfonds en particuliere verzekeringen. Ook een interview met Bob Bouwman over Marlène Dietrich. Dit naar aanleiding van de biografie die over deze superster verschenen is, geschreven door haar dochter.
17.05 De stoel, programma waarin mensen met een opvallende levenswijze aan het woord komen. Presentatie: Rik Felderhof. Herh.
17.48 Boggle, woordspel.
18.15 Sesamstraat, gevarieerd kindermagazine. Vandaag: Drinken.
18.30 (TT) Jeugdjournaal.
18.40 (TT) Het Klokhuis, informatief kindermagazine.
18.59 De historie van de Nederlandse popmuziek, 6-delige serie over de Nederlandse popmuziek en cultuur. Af.3: 1971-1975. Presentatie: Jerney Kaagman.
19.27 Ted's familiespel, familiespelprogramma met Ted de Braak.
20.00 •• (TT) Journaal.
20.25 Jessica Fletcher (Murder she wrote), Amerikaanse misdaadserie. Jessica bezoekt met haar agent een Amish-leefgemeenschap waar deze is opgegroeid.
21.13 Kenmerk, actualiteitenrubriek.
21.43 Bericht van de Wilde Ganzen.
21.45 (TT) Versieren, 8-delige serie over erotiek. Af.4: Ze maken het nooit uit.
22.16 Vesuvius: Trouw aan de waarheid, praatprogramma over de geschiedenis van het dagblad Trouw. Presentatie: Cees Grimbergen.
23.06-23.11 •• Journaal.

Nederland 2

NOS/EO
10.00 (TT) Vrouw-zijn, vrouwenmagazine.
10.50-11.20 Nederland zingt, koor- en samenzang. Herh.
13.00-13.07 Nieuws voor doven en slechthorenden.
16.00 •• Journaal.
16.08 De familie Robinson (Swiss Family Robinson), tekenfilmserie. Af.17: De vogelverschrikker. Herh.
16.34 Ik ben Benjamin Ben, kinderserie.
17.05 Skippy, Australische jeugdserie. Af.1: De bosbrand.
Jerry sluipt naar de boomhut van een kluisenaar, die echter erg aardig blijkt te zijn en er koala's op na houdt.
17.28 Weekendweerbericht.
17.30 Tijdsin, actualiteitenrubriek.
18.00 •• Journaal.
18.19 Ik weet het beter, spelprogramma.
18.48 Hobby-tv, vrijetijdsmagazine. Presentatie: Tom Herlaar.
19.13 Black Beauty, Engelse jeugdserie. Af.1: De zieke baby.
Vicky moet Dr. Gordon zien te vinden voor een zieke baby, maar heeft het zo druk met een griepiedemie dat hij nergens te vinden is.
19.40 Was getekend, serie portretten.
19.54 Overal en nergens: De kleine zeemeermin, portret van het acteurs-echtpaar Jody en Ray Benson.
20.27 Sportvrienden (One cup of coffee), Amerikaanse speelfilm uit 1990 van Robin B. Armstrong. Met: William Russ, Glenn Plummer e.a.
In 1959 krijgt het honkbalteam van Roy Dean Bream voor het eerste een zwarte speler. Roy sluit vriendschap met de jongen, hetgeen hem door zijn medespelers niet in dank wordt afgenomen.
22.00 Donkere dagen. Kerstactie voor de kinder- en bejaardenzorg in Albanië. Herh.
22.15 Mission 1993. Reportage van dat onlangs gehouden internationale zendingscongres te Utrecht.
22.43 Wat is er aan de hand? Programma over kunst.
23.13 Lied, ter afsluiting.
23.18 Kwaliteitsmanagement, les 8.
23.48-23.53 •• Journaal.

Nederland 3

NOS/Vara
08.53 Nieuws voor doven en slecht-horenden.
09.00-10.30 The Guilford Gang.
14.00-14.10 De biseboat: De tingel-tangelside.
16.45 Studio sport, met de Open Australische tenniskampioenschappen.
17.30 Schoolse zaken, informatief onderwijsmagazine. Presentatie: Babette Niemei.
18.00 •• Journaal.
18.18 George en Mildred, Engelse comedyserie. Af.1: Ontslag.
George is een man van principes en hij neemt dan ook het moedige besluit ontslag te nemen, als hij het niet eens is met zijn baas.
18.43 Dit is Aubrey, tekenfilmserie.
18.52 (TT) Lingo, woordspel.
19.22 •• Geef nooit op, programma waarin Peter-Jan Rens hartewensen van kinderen vervuld.
20.09 Rhythm & blues, Amerikaanse comedyserie. Af.1: Huis-baas.
Een lokaal tv-station wil een programma maken over het radiostation WLBZ. Veronica wil een positief verhaal en verwacht van haar medewerkers dat niemand problemen maakt.
20.36 (TT) Bureau Kruislaan, politieke serie. Af.1: De peetvader.
21.07 De verleiding, over reclame.
22.00 •• (TT) Journaal.
22.15 Sportjournaal. Aandacht voor de loting van de Europese kampioenschappen schaatsen, die vrijdag, zaterdag en zondag worden gehouden in Heerenveen. Verder beelden van de Open Austr. tenniskampioenschappen en aandacht voor de Be partij in de schaaktweekamp Timman-Short.
22.30 Nova, actualiteitenprogramma.
23.00 Den Haag vandaag, parlementaire nieuws.
23.18 Impact: Vrouwenhandel voor Hollandse sexclub, documentaire over de handel in vrouwen uit de derde wereld. De bende opereert vanuit Rotterdam.
00.03 Natuurmonumenten, serie over Natuurmonumenten. Herh.
00.08-00.13 Nieuws voor doven.

RTL4

06.00 Hei elei kuck elei.
06.30 RTL Classique.
07.00 Nieuws.
07.05 The Flintstones.
07.26 Nieuws.
07.35 Yogi Bear.
07.55 Nieuws.
08.06 The bold & the beautiful, Amerikaanse soap.
08.30 Nieuws.
08.35 Santa Barbara, Amerikaanse soapserie.
09.00 Nieuws.
09.10 Rad van fortuin.
09.35 Goede tijden slechte tijden, Nederlandse dramaserie.
10.05 As the world turns, Amerikaanse serie.
10.50 Son's & daughters, Australische soapserie.
11.15 RTL Shop.
11.25 Trial by jury, Amerikaanse serie.
11.50 Scattergories.
11.55 Clip van de dag.
12.00 Telekids.
13.00 De vakantieman.
13.50 Ursul de Geer.
14.40 RTL Shop.
14.50 Get a life, Amerikaanse serie.
15.15 Prijzenslag.
15.45 Santa Barbara, Amer. soap.
16.15 The Oprah Winfrey show.
17.00 5 uur show. Gev. magazine.
18.00 Zes uur nieuws.
18.20 RTL Club.
18.35 The bold & the beautiful, Amerikaanse soap.
19.00 Rad van fortuin.
19.30 Avondnieuws.
19.50 Weer.
20.00 Goede tijden slechte tijden, Nederlandse dramaserie.
20.30 Ron's honeymoon quiz.
22.00 Showtime. In deze uitzending o.a. een interview met Martine Bijl over haar passie voor poppen en nieuws over Linda de Mol en Bennie Jolink van Normaal.
22.35 Barend en van Dorp.
23.35 Laatste nieuws.
23.50 Herman's head, comedyserie.
00.20 The Oprah Winfrey Show.
01.05 As the world turns, serie.
01.55 Nachtprogramma.

België/TV 1

14.00 Schooltelevisie. met: Kirsti het koeimeisje.
14.30 Esthetische opvoeding: Van Gogh. Af.2.
15.00 •• Them, Amerikaanse sf-film.
16.45 Diamond Awards.
17.00 Bordertown, 78-delige Frans/Amerikaans/Canadese westernserie.
17.25 Duupje. Af.1: Boekentas.
17.30 Saartje en Sander, animatie.
17.40 Prikballon, kindermagazine.
17.55 Tik tak, animatieserie. Af.21.
18.00 Journaal.
18.10 Mooi en meedogenloos (The bold and the beautiful), Amer. serie.
18.35 Top score, spelprogramma.
19.03 Buren (Neighbours), serie.
19.30 Journaal en sport.
20.00 Schwarzwaldklinik. Duitse serie. Af.58: Wie zorgt voor Benjamin?
20.45 Matlock, Amerikaanse serie.
21.30 Panorama.
22.30 Vandaag en sport.
22.55 Programma van ACV-informatief.
23.15 Verre vruchten, serie over exotisch fruit. Af.3: Ecuador.
23.45-23.50 Coda. Maria's hart van Johannes de Fossa, uitgegeven door Currende o.l.v. Eric van Nevel.
België/TV 2
18.50 Journaal.
19.00 Schooltelevisie. Een dag uit het leven van een kind, documentaires over de Derde Wereld.
Af.3: Kinderen van Ghana, over kinderen in dit Afrikaanse land, die ook moeten werken zodat het gezin kan overleven.
19.30 Het capitol (Capitol), Amerikaanse soapserie. Af.514.
20.00 Couleur locale, magazine met reportages over kleurrijke Vlamingen.
20.30 Tekens, portretten van 5 Duitse realisten. Vandaag: Willi Sitte.
21.30 Journaal en sport.
22.00 Première film & video.
22.30-00.00 Over de oceaan (Mee-vaer la yam), Israëlische speelfilm uit 1991 van Jacob Goldwasser.

RTL Television

06.00 RTL aktueel.
07.00 Guten Morgen Deutschland.
09.00 Dr. med. Marcus Welby (Marcus Welby M.D.), Amerikaanse serie. Af.1: Zerstörte Träume. (herh.).
10.00 Reich und schön (The bold and the beautiful), Amer. serie.
10.30 Der Preis ist heiss, spelshow.
11.00 Riskant!, spelprogramma met Hans-Jürgen Bäumler.
11.30 Familienduell, spelprogramma. Presentatie: Werner Schultze-Erdel.
12.00 Punkt 12, middagmagazine met Michael Pohl en Milena Preradovic.
13.00 Tennis. Australian Open '93, samenvattingen.
13.20 California Clan (Santa Barbara), Amerikaanse serie.
14.15 Die Springfield Story (The guiding light), Amerikaanse serie.
15.00 Mord ist ihr Hobby (Murder she wrote), Amerikaanse misdaadserie. Af.1: Geständnis auf Band.
16.00 Hans Meiser, talkshow. Thema: Terugnieren uit de dood.
17.00 Wer ist hier der Boss? (Who's the boss?), Amerikaanse serie. Af.1: Monas neue Karriere.
17.30 Eine schrecklich nette Familie (Married... with children), Amerikaanse serie. Af.1: Her mit den reichen Mädchen. (herh.).
18.00 Elf 99 - Spezial, magazine. Vandaag: Zu Besuch in der Hölle.
18.15 Tennis. Australian Open '93, samenvattingen.
18.45 RTL aktueel.
19.15 Explosiv - Das Magazin, magazine. Presentatie: Barbara Elgmann.
19.45 Gute Zeiten, schlechte Zeiten, duitse serie.
20.15 Augenzeugen Video. Presentatie: Olaf Kracht.
21.15 Notruf, dramatische reddingsacties, gepresenteerd door Hans Meiser.
22.15 Wie Beite?, show gepresenteerd door Geert Müller-Gerbes.
23.15 Gottschalk. Late night show. Aansl.: RTL aktueel.
00.00 L.A. Law - Staranwälte, Tricks, Prozesse (L.A. Law), Amerikaanse serie. Af.1: Wochenende hinter Gitter. (herh.).
01.05 Tennis. Australian Open '93, live reportage.

SAT 1

05.30 Regional-Report. 06.00 Ontbijt met frijth dran en sport. 08.50 Das Imperium - Die Colbys, Amer. serie.
09.40 Schatten der Leidenschaft, Amer. serie. 10.25 übermütig im Salz-kammergut, Duitse muziekfilm. 11.55 Herrmann, talkshow. 12.25 Glücksrad. 13.05 Bitte melde dich! 13.55 Schatten der Leidenschaft (The young and the restless), Amer. serie. Af.1: Fantasien.
14.40 Neighbours, serie. Af.1: Der Zeuge. 15.05 Das Imperium - Die Colbys Amer. serie. Af.1: Der Unfall. 16.00 Rip-tide. Amer. actieserie. Pilotaf.1: Die drei von der Riptide (1). 16.55 5 mal 5. 17.25 Geh aufs Ganze! 18.00 Regionale progr.'s. 18.30 dran, sportmagazine. 18.45 Nieuws. 19.00 Punkt, Punkt, Punkt. 19.30 Glücksrad. 20.15 Wolffs Revier. Duitse misdaadserie. Af.1: Gesühnt. 21.15 Die Goldene Schlägerparade. 22.15 Black Cobra II: Einsatz in Manila Amer. actiefilm uit 1988. Aansl.: TopNEWS. 23.55 Les Etrangers. Duits-Franse misdaadfilm uit 1969. 01.25 Trio mit vier Fäusten, Amer. serie.

(ADVERTENTIE)

Vogelzang
CD-afdeling
ruime keus
in beeld en geluid

CD: HOOGTEPUNTEN UIT DE BAROK
Een nieuwe kennismaking met CD met o.a. Jaap van Zweden, Han de Vries en Oscar Caceres, in uitvoeringen van Locatelli, Bach, Vivaldi, Monteverdi, e.v.a.

995

NU

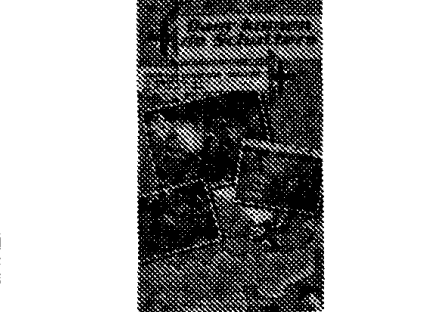
SPECIALE OPRUIMING CD SINGLES

CD singles die nét uit de Top 40 zijn verdwenen nu zéér voordelig opgeruimd.

NU VOOR

(3 voor 15,-)

995

VIDEO: DAAR KOMEN DE SCHUTTERS
De afgeschreven compagnie uit WO I, gaat in WO II opnieuw erop uit en beleefd de kolderiekste avonturen. 4 verschillende delen

NU PER STUK VOOR

(4 VOOR 100,-)

2995

CD REK: LIFTBOY
Twee zelf te monteren rekjes voor elk 20 CD's. Gemakkelijk bladeren door uw favoriete CD's. Art.nr. 10373

NU DOOSJE MET

2 REKJES VOOR

1895

VOGELZANG
Daar kun je niet omheen
AKERSTRAAT 19, HEERLEN

Duitsland 1

06.00 Morgenmagazin. Ontbijt, met elk half uur heute-Nachrichten.
06.30 Heute.
06.45 Dallas. Amer. serie. (herh.).
06.55 •• Problemzone-gym.
07.00 Heute.
07.03 ARD-Ratgeber: Reise. (herh.).
07.15 ZDF-info Verbraucher. Consumentenmagazine. Vandaag: a.s. afstandsbediening kost geld.
07.30 Heute.
07.33 Liebe, Krieg und Palmen. Tv-film. Deel 2. (herh.).
07.40 Umschau.
07.55 Persoverzicht.
08.00 ZDF-Mittagsmagazin.
08.15 Wirtschafts-Telegramm.
08.30 Tagesschau.
08.42 Hallo Spencer. Kinderserie.
08.50 Der kleine Vampir. Kinderserie.
09.00 Tagesschau.
09.03 Delphingschichten, serie.
09.10 (TT) Berlin - Ecke Bundesplatz - 14. Serie portretten.
09.15 Tagesschau.
09.20 Talk täglich. Serie praatprogramma's rondom actieve ouderen.
09.30 Die Campbells. Serie.
09.40 Tagesschau.
09.45 Sportschau-Telegramm.
09.50 Punkt 5 - Länderreport.
09.55 Marienhof, serie.
10.00 Regionaal nieuws.
10.05 Marienhof, serie. (2).
10.10 Black Meier Jensen, serie.
10.15 Regionaal nieuws.
10.20 Tagesschau.
10.25 Der Kraftakt. Documentaire.
10.30 Tagesthemen-Telegramm.
10.40 (TT) Der 7. Sinn.
10.45 Meine Show. Fragmenten op verzoek.
10.50 Tagesthemen.
11.00 ARD-Sport extra. Tennis: Internationale kampioenschappen van Australië.
11.05 Europaliga basketbal: Olympiakos Piraeus - TSV Bayer 04 Leverkusen vanuit Piraeus.
11.15 Die geheimnisvolle Insel. Varnaties op een thema van de componist Rachmaninov.
11.20 Flamingo Road. Misdaadserie.
11.25 Tagesschau.
11.30-01.25 Z.E.N. Bilder am Weekend. Die Wasserträger von Hama.

Duitsland 2

06.00 Gezamenlijk programma ARD/ZDF. Zie Duitsland 1.
13.45 Guten Appetit. Culinaire magazine. Vandaag: Warm appeltaart.
14.00 Die Dame von der Forstmarie. Portret van schilderes Eleonora Heine-Jundi, die portretten maakt van zeer oude bomen. (herh.).
14.30 Die Simpsons. Tekenfilmserie.
14.55 Pingu. Poppenserie.
15.00 Heute.
15.03 Kinderstudio. Kinderprogramma; logo, jeugdjournaal (VPS 16.00).
16.08 Heute-nieuwsflits.
16.09 Der Hausgeist. Duitse serie. Af.1: Nacht der einsamen Herzen.
16.35 Der Millionär, Duitse serie over een miljoen die steeds een miljoen weggeeft. Af.1: Alles für die Katz.
17.00 Heute.
17.10 Sport Heute.
17.15 •• Länderjournal.
17.55 (TT) Eurocop in Köln. Duitse misdaadserie. Af.1: Zahltag bei Nacht.
18.20 Heute-nieuwsflits.
19.00 Heute.
19.20 Weerbericht.
19.25 Freunde fürs Leben. Duitse serie. Af.1: Prügelknabe.
20.15 •• Hitparade im ZDF. Muziekprogramma met de maand-winnars van 1992. Gasten: Klaus & Klaus, Nicole, Valerie's Garten e.a.
21.15 Der verdammte Krieg - Entscheidung Stalingrad. Documentaire-serie over de slag bij Stalingrad, 50 jaar geleden. Af.3: Leningrad will überleben. Hitler wilde tot elke prijs Leningrad op de knieën dwingen, terwijl Stalin de 'wieg van de oktoberrevolutie' koste wat kost wilde behouden. De inwoners van de belegerde stad werden het kind van de rekening.
21.45 Heute-journal.
22.15 •• Live. Talkshow vanuit de Alte Oper te Frankfurt.
23.30 Los Abandonados - Die Niemandskinder von Camanducaia. Gedramatiseerde documentaire over zwervelingen in Brazilië. (herh.).
01.00 Heute.
01.05-02.35 (00) Der Boss kennt auch den Staatsanwalt (Bony a klid), Tjechoslowaakse speelfilm uit 1987 van Vit Olmer.

Duitsland 3 SWF

08.55 Tele-Gym. 09.10 Schooltv. 09.40 Cursus Engels. 10.10 Schooltv. 11.40 Teletekst. 11.50 •• The Munsters. Amer. serie. Af.2: Der Liebestrank.
12.15 Gesucht - Gefunden. 13.45 Auslandsreporter. 14.15 West 3 aktuell.
14.20 Fensterplatz. 15.30 Den Unter-gang überlebt - als Flüchtling auf der Wilhelm Gustloff Reportage. 16.00 West 3 aktuell. 16.05 Super-Grips. Spelprog. 16.30 Schooltv. 17.30 Cursus scheikunde. 18.00 Aktuelle Minute. 18.01 (TT) Die Sendung mit der Maus. 18.30 Abenteuer überleben. Af.1: Frühlingsswasser in Spanien. 19.00 Aktuelle Stunde. Reg. magazine met nieuws en sport. 20.00 The black windmill. Engelse speelfilm uit 1973. 21.42 West 3 aktuell. 21.55 Kulturreporter. Vandaag: Berlin HipHop. 22.25 Linie K. 22.30 (K+) Heimat, serie. Af.2. 00.00 Laatste nieuws. Aansl.: Zur Nacht.
08.15 Medizin nach Noten. 08.30 Cursus scheikunde. 09.00 Schooltv. 10.45 Non-Stop-Fernsehen. 14.00 Schooltv. 14.15 Vor 285 Jahren: Erste Porzellanhherstellung. 14.30 Cursus Frans. 15.00 Hallo, wie geht's? 15.15 Consumentenmagazine. 16.00 Lehr- und Wanderjahre. Documentaire over studenten uit het Oostduitse stadje Trebbin die een opleiding volgen in het Westduitse stadje Weil am Rhein. 16.30 Telegobus. 17.00 Cursus scheikunde. 17.30 Die Sendung mit der Maus. 17.58 Als die Tiere den Wald verliessen. Af.1. 18.26 Das Sandmännchen. 18.30 Geschichte der Oper II. Serie over opera. Af.3: Die Oper zwischen Vorklassik und Romantik: Mozart in Wien. 19.00 Hallo, wie geht's? Thema: Neurodermitis - de jeukende ellende. 19.15 Das Südwest-Journ. 19.45 (TT) Lindenstrasse. Serie. Af.1: Der Radetzkymarsch. 20.15 Die Sendung mit dem Stier. Magazine. 21.00 Nieuws. 21.15 Politik am Donnerstag. 21.45 Sport unter der Lupe. 22.30 Kulturzeit Et Zeter. 23.15 Piano Panier oder Die Suche nach dem äquator. Zwitserse speelfilm uit 1989. (Duitse versie). 00.50 Laatste nieuws. 00.55 Non-Stop-Fernsehen.

België/TV 1
19.00 Them. (1954-USA).
Eersteklas sf-film van Gordon Douglas met James Whitmore en Edmund Gwenn.
Door atoomstraling zijn mieren enorme monsters geworden. Na de verdelgung blijken een mannelijk en een vrouwje vergeten te zijn.

BBC 2
19.00 City Beneath the Sea - (1953-USA).
Spannende film van Bud Boetticher, en wie op logica let is een kniesoor.
Dijkers Robert Ryan en Anthony Quinn zoeken rond Jamaica naar schat in scheepswrak en vinden eerst monsters.

Duitsland West 3
19.00 The Black Windmill - (1974-GB).
Onderhoudende, maar onoriginele thriller van Don Siegel met Michael Caine en Joseph O'Connor.
Geheim agent zoekt naar zijn ontvoerde zoonje.

James Arness en Joan Weldon in de Amerikaanse sf-film 'Them'. (België/TV 1 - 15.00 uur).

Nederland 2
20.27 One Cup of Coffee - (1991-USA).
Sentimentale honkbalfilm met Robin B. Armstrong over de oudere blanke werper op zijn retour en het jonge zwarte opkomende talent.
Met: William Russ en Glenn Plummer.
België/TV 2
22.30. Meever la Yam - (1991-IL).
Onweerstaanbare klucht van Jacob Goldwasser over de familie Goldfarb die tracht te overleven in Irsael.
Met: Arie Muskuna en Daphna Rechter.

Super Channel
23.00 The Bay of Saint Michel - (1963-GB).
Actiefilm van John Ainsworth over drie commando's die jacht maken op een verborgen nazi-schat.
Met o.a.: Keenan Wynn en Mai Zetling.

Duitsland 2
01.05. Bony A Klid - (1987-CS).
Spannende, maatschappij-kritische misdaadfilm van Vit Olmer. Het zwart-geldcircuit, de illegale wisselhandel en smokkel in Praag.
Met: Jan Potmesil en Roman Skamene.

update. 00.25 Law and Order, misdaadserie. 04.00-05.00 BBC Select.

BBC 2

09.00 Breakfast news. 09.15 Westminster. 10.00 Schooltv. 11.15 Over the moon. 11.30 Schooltv. 14.20 The adventures of Spot. 14.25 Brum. 14.35 Henry's cat. 14.40 Schooltv. 15.00 nws. Aansl.: Schooltv. 15.15 Consumentenrubriek. 16.00 nws. Aansl.: Westminster live. 16.50 nws. 17.00 Catchword. 17.30 Behind the headlines. 18.00 Killers in the cupboard: over het toenemende aantal dodelijke slachtoffers onder tieners van het snuiven van vluchtige substanties in schoonmaakmiddelen. 18.30 Food and drink. 19.00 City beneath the sea. Amer. speelfilm uit 1953. 20.30 Reg. progr.'s. 21.00 The essential history of Europe, serie. 21.30 Notes and queries with Clive Anderson. 22.00 Joking apart, comedyserie. 22.30 The trouble with medicine, serie. 23.20 Wayne's world, comedyshow. 23.30 Newsnight. 00.15 The late show, cultureel magazine. 00.55 Behind the headlines.

Eurosport

09.00 Aerobics. 09.30 Kunstrijden op de schaats. EK. 11.30 Aerobics. 12.00 Basketbal. 13.30 Eurofun. 14.00 Snowboard. WK. 15.00 Kunstrijden op de schaats. EK. 17.00 Paardesport. 18.00 Free climbing. WK. 19.00 Ski report. 20.00 Basketbal. EK, live. 21.30 Eurosport nieuws. 22.00 Voetbal. 23.30 Kickboksen. 00.30-01.00 Eurosport nieuws.

Sportnet

08.00 Beachvolleybal. 09.00 Zaalhockey. EK dames. 10.00 Bowlen. World cup heren. 11.00 Basketbal. 12.00 NBA basketbal. 14.00 Eur. snooker league. 16.00 Zaalhockey. Frankrijk-Denemarken. 17.00 Autosport. 17.30 Motorsport. 18.30 Bowlen. PBA tour. 19.30 Football Europa. 20.30 Faszination Motorsport. 21.30 Football Holland. 22.00 Futbol Espanol. 23.00 Football France. 23.30 Franse ijsrace trofee. 00.00 Autosport. 00.30 Rugby Vijftienden-toern. '93. Schotland - Ierland. 01.30 Football Holland.

Super Channel

05.30 Victory with Morris Cerullo. 06.00 Super shop. 06.30 Business tonight. 07.00 Business insiders. 07.30 European business daily. 07.45 News watch. 08.00 ITN world news. 08.30 News watch. 09.00 Channel E. 09.30 Super shop. 11.00 The mix. 11.30 Videofashion. 12.00 Business insiders. 12.30 News watch. 13.00 Japan business today. 13.30 Inside edition. 14.00 Unesco film. 14.30 Videofashion. 15.00 The mix. 16.00 All mixed up! 17.00 Or the air, live. 18.30 Bonanza. Western. 19.30 Mediamagazine. 20.00 The rogues, misdaadserie. 21.00 Inside edition. 21.30 Film Europe. 22.00 ITN world news. 22.30 European business daily. 22.48 US Market wrap. 23.00 War and action: Bay of St. Michel. Engelse oorlogsfilm uit 1963. 00.20 Film Europe. 01.50 The mix. 02.00 China news Europe. 05.00 The mix.

MTV

07.00 Awake on the wildside. 10.00 Paul King. 13.00 Simone. 16.00 Great test hits. 17.00 The report. 17.15 At the movies. 17.30 News at night. 17.45 3 From 1. 18.00 Dance. 18.30 Prime. 20.00 Dial MTV. 20.30 Most wanted. 21.30 The pulse. 22.00 Greatest hits. 23.00 The report. 23.15 At the movies. 23.30 News at night. 23.45 3 From 1. 00.00 Kristiane Backer. 03.00 Yo Raps today. 04.00-07.00 Night videos.

CNN

09.45 CNN Newroom. 12.30 Business Morning. 13.30 Business day. 14.30 Business Asia. 15.00 Larry King. 17.30 CNN and Co. 20.00 World business tonight. 21.00 The international hour. 23.00 World business tonight. 23.30 Showbiz today. 0.00 The world today. 01.00 Moneyline. 01.30 Crossfire. 02.00 Prime news. 03.00 Larry King. 05.30 Showbiz today.

België/RTBF 1

12.05 Vacaturebank. 12.25 Jeunes docteurs (pour la vie). 13.00 Nieuws. 13.20 La table aux crêves, Franse speelfilm. 14.50 Wallonie 93. 15.50 Culinaire tips. 16.05 Clips à la Une. 16.10 Noubu noubu. 17.05 Jeu des dictionnaires. 17.30 Tropical heat, serie. 18.30 Ce soir. 18.55 Le bon numéro. 19.30 Journ. 20.05 Autant savoir. 20.35 Fear city. Amer. misdaadfilm. 22.15 Coup de film. 23.30 Noms de dieux. 23.35 Laatste nieuws. 23.50 24 H sur les marchés. 23.55-00.05 Emission politique: Reflets du libéralisme.

België/Télé 21

14.40 Le cinéma et son histoire: Histoire de MGM. 15.30 Musique: La danse du siècle. 16.30 Les arts en liberté: L'art en prison. 17.40 Noubu noubu. 18.30 Radio 21. 19.00 Emission politique: Reflets du libéralisme. 19.30 Journ. 20.00 Intérieur nuit. 20.30 Documentaires: Les Dinosauriens. 21.30 Nieuws. 22.05 Belg. plattelandsdrama uit 1970. 23.30-23.50 Le jeu des dictionnaires.

TV 5

06.00 Ochtendprogr. 11.55 Nieuwsflits. 12.00 La chance aux chansons. 12.45 Zwitsers nieuws. 13.15 Le parc des braves. 13.40 Bouillon de culture. 15.00 Viva. 16.00 Nieuws. 16.15 Vision 5. 16.30 Une pêche d'enfer. 16.55 Confidentiel femmes. 17.05 Comment ça va? 17.30 Gourmandises. 17.50 Dierenprogr. 18.00 Questions pour un champion. 18.25 Europodyssey. 18.30 Nieuws. 19.00 Le jeu des dictionnaires. 19.25 Clin d'oeil. 19.30 Belg. nieuws. 20.00 Faut pas rever. 21.00 Nieuws. 21.30 La marche du siècle. 22.50 Laatste nieuws. 23.15 Intercontinentales. 23.40 Viva. 00.30 Entretien avec Henri Guillemin. L'entre-deux guerres, documentaire. 01.10 In situ. 01.30-02.00 La chance aux chansons.

RAI UNO

06.00 Ochtendprogr. 12.00 Servizio a domicilio, met om 12.30 Nieuwsflits. 13.30 Nieuws. 13.55 TG 1 tre minuti d'... 14.00 Buonafortuna. 14.30 Primissima. 14.45 L'albero azzurro. 16.15 Uno ragazzi Big! 17.00 DSE - Supertelevisio. 17.55 Oggi al parlamento. 18.00 Nieuws. Aansl.: Appuntamento al cinema. 18.10 Italia, istruzioni per l'uso. 18.45 Ci siamo. 20.00 Nieuws. 20.40 Parità diopio. 22.45 Caffè italiano. 23.00 TG 1 - linea notte. 23.15 Caffè italiano. 00.00 Laatste nieuws. 00.30 Oggi al parlamento. parlamentair nieuws. 00.40 Mezzanotte e dintorni. Aansl.: Speelfilm. Aansl.: Nachtprogr.

BBC 1

07.00 Business breakfast. 08.00 BBC Breakfast news. 10.05 Kilroy. 10.45 Ross King. 11.00 nws. 11.05 Playdays. 11.30 Gev. magazine met o.a. fitness en medische phone-in. (Met om 12.00 en 13.00 nws.). 13.15 Pebble Mill. 13.55 Reg. nws. 14.00 nws. 14.30 Neighbours, soapserie. 14.50 First letter first. 15.15 The log summer of George Adams, Amer. tv-film uit 1982. 16.50 Rupert, animatieserie. 16.55 Melvin and Maureen's music-a-grams. 17

OPRUIMING

MET ONGEKENDE KORTINGEN

RUNDLEDER EN EIKEN

Het meest bekende bankstel 'Brasil' met een fantastische kwaliteit leder. Originele blanke eiken. Nu voor een superprijs!

Royale 3- en 2-zits bank

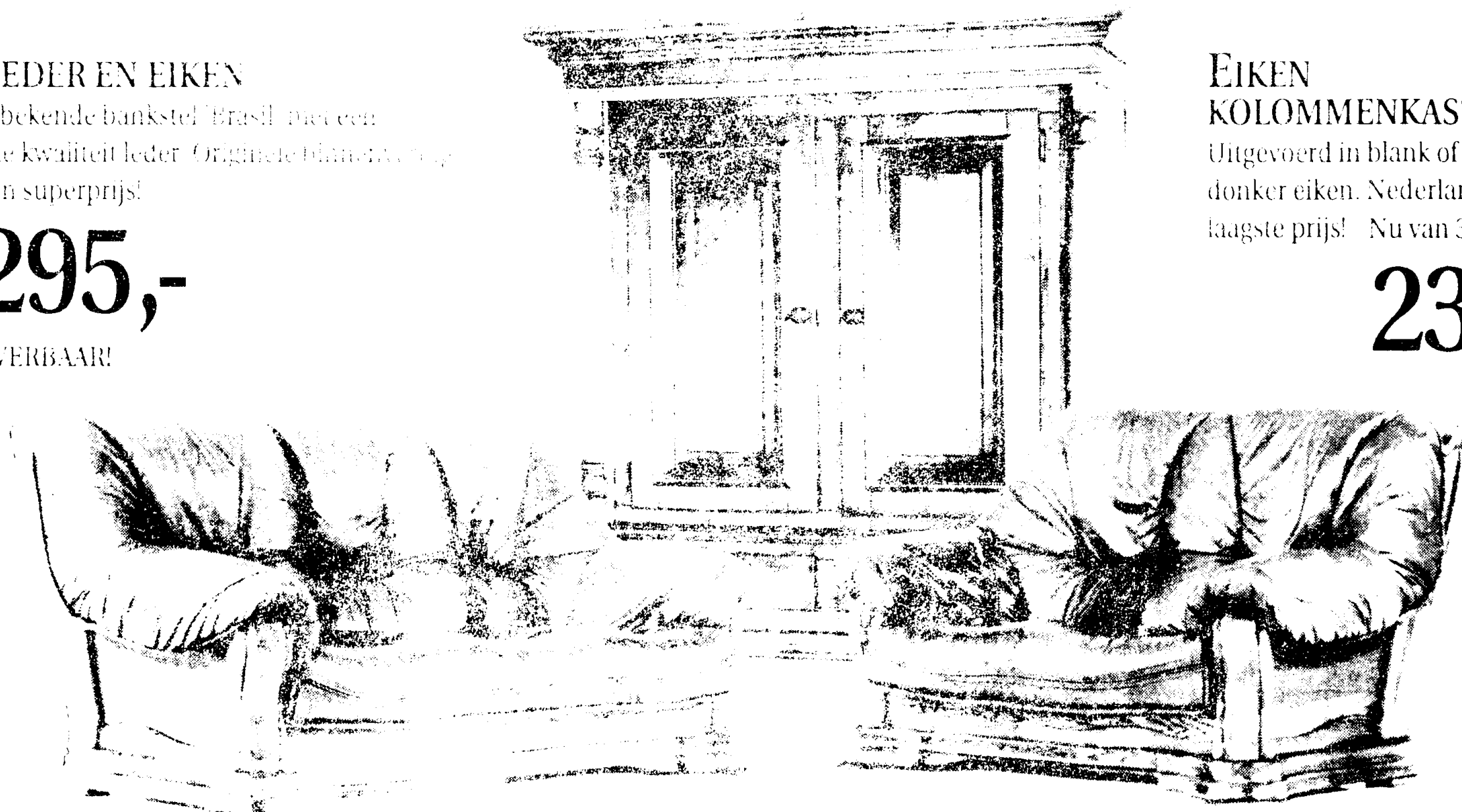
UIT VOORRAAD LEVERBAAR!

3295,-

EIKEN KOLOMMENKAST

Uitgevoerd in blank of donker eiken. Nederlands laagste prijs! Nu van 3655,- voor

2390,-

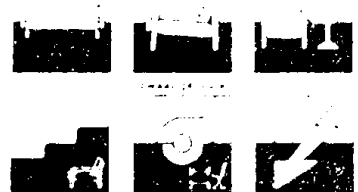
INTERTEST TAPIJT

FRISÉ TAPIJT 'HORIZON'

NEDERLANDS LAAGSTE PRIJS
Zeer luxueus tapijt in 9 prachtige tinten. 7 jaar garantie.

PRODUKT INFORMATIE TAPIJT

Elders 265,-
Onze prijs

149,-

GRATIS VAKKUNDIG LEGGEN

DISCO TAPIJT

MEER DAN 100 TINTEN! NEDERLANDS LAAGSTE PRIJS

Deze vloerbedekking is geschikt voor alle ruimtes.
Uitgevoerd in 100 verschillende kleuren.
Inclusief gratis vakkundig leggen.

Onze prijs nu

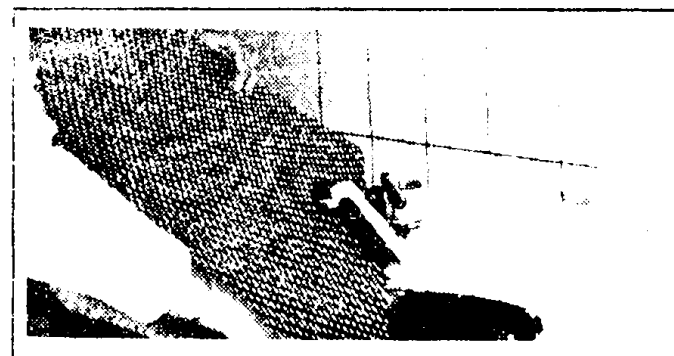
79,-

GRATIS VAKKUNDIG LEGGEN

TAPIJT TEGELS

NOG SLECHTS 5500 STUKS...

Bont en vloersyte Diagonaal 50 x 50 cm.

NEDERLANDS LAAGSTE PRIJS!

nu **2,95** per stuk (uitsluitend verkoop aan particulieren)

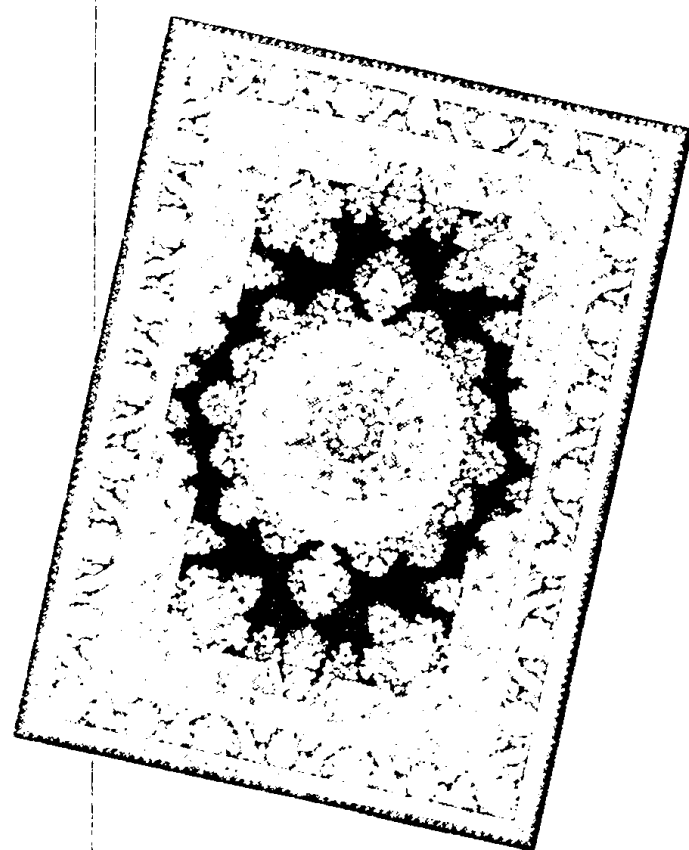
KARPETTEN

LOUIS DE POORTERE
1500 STUKS
KARPETTEN MET
30% KORTING!

170 x 240 cm. van 510,-
voor **355,-**

200 x 300 cm. van 750,-
voor **525,-**

240 x 340 cm. van 1020,-
voor **695,-**

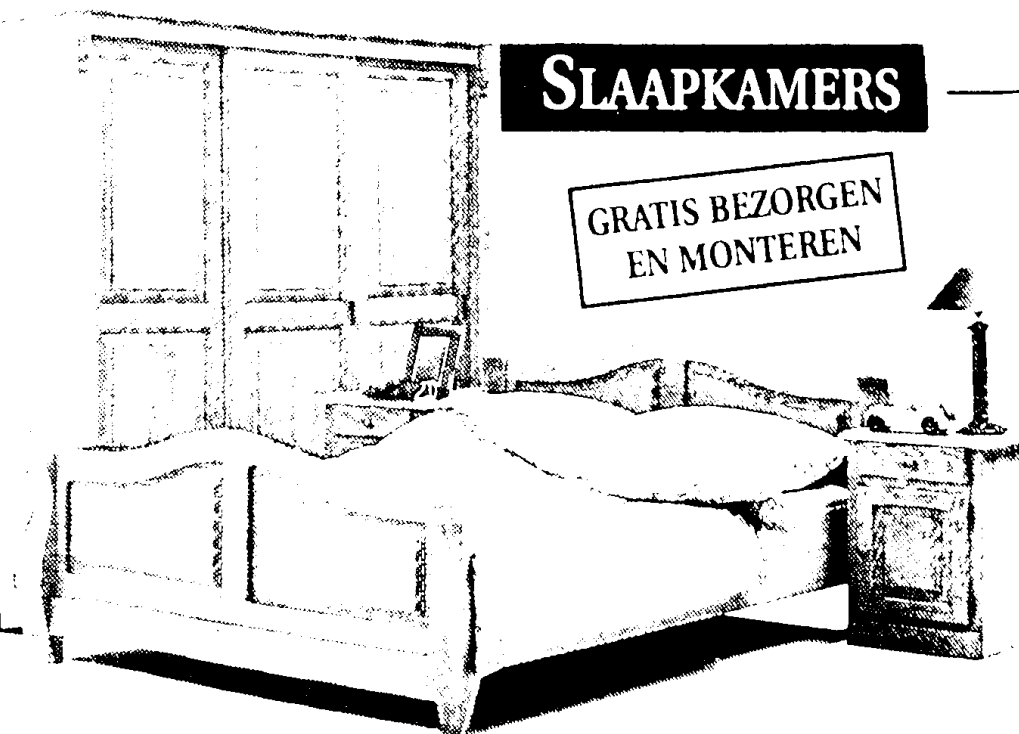
GORDIJNSTOFFEN

UITLOPENDE KOLLEKTIE '92
VITRAGES EN OVERGORDIJNEN
50% KORTING

SLAAPKAMERS

GRATIS BEZORGEN
EN MONTEREN

ROMANTISCHE EIKEN SLAAPKAMER

Uitgevoerd in honingkleur eiken.
Ledikant met twee nachtkastjes nu **1595,-**
Bijpassende schuifdeurkast **1860,-**

MEUBELEN
MODERN EN KLASSIEK
SLAAPKAMERS

Industriestraat - Sittard - Telefoon 046-511743
Handelscentrum Bergerweg

Gér. Pennings

MEUBELEN EIKEN EN KLASSIEK
SLAAPKAMERS-TAPIJT-KARPETTEN-
ZONWERING-VINYL

Brandstraat - Sittard - Telefoon 046-512843
Centrum

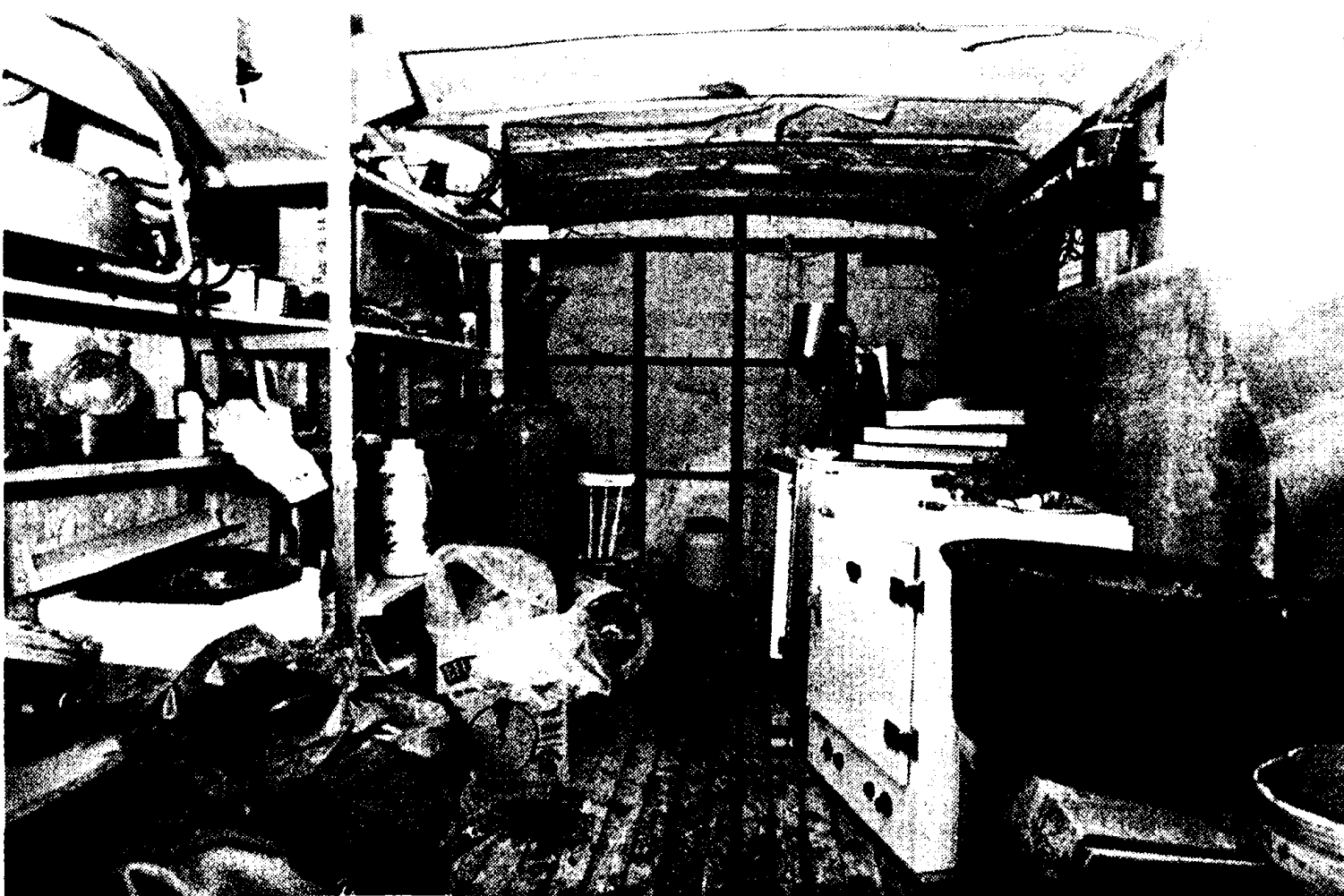

HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN. CHIEF EDITIEREDACTIE: WIM DRAGSTRA. HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5, TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, MARKT 42, TEL. 045-452932; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363.

Rechercheteam arresteert verdachten in Heerlen en Voerendaal

Een volledig ingericht
amfetaminelab kwam achter
stobalen te voorschijn bij het
instenraderbos in Heerlen.

Foto: DRIES LINNSEN

Amfetaminelab opgerold

Van onze verslaggever
HEERLEN - Het Regionale
Rechercheteam Limburg-
Zuid heeft dinsdagavond aan
de Heerlense Zandweg een
volledig ingericht amfetami-
nelaboratorium opgerold. Het
lab, waar op dat moment nie-
mand aanwezig was, bevond
zich in een twaalf meter lange
zeecontainer.

Twee verdachten zijn later in hun
woningen in Heerlen en Voerendaal
aangehouden. Bij de 31-jarige inwo-
ner van Voerendaal trof de politie
vijftig kilo amfetamine aan de vol-
gens hoofdinspecteur L. Brongers
afkomstig is van het laboratorium
aan de rand van het Instenrader-
bos. Ook werd er een vuurwapen
aangetroffen.

In de woning van de 36-jarige Heer-
lenaar werd naast een tablettermas-
chine ook een vuurwapen gevon-
den.

De 47-jarige Heerlenaar die op het
terrein woont waar de container ge-
steld was, is aangehouden op ver-
denking van het verlenen van zijn
medewerking. In zijn woning zijn
ook drie vuurwapens gevonden.

Naast een scheikundige opstelling
waren er in de container grondstof-
fen aanwezig voor het vervaardigen
van amfetamine. In de buurt ervan
werden een tablettermachine en
een zak met pillen aangetroffen. Of
het om XTC-pillen gaat, kon Bron-
gers nog niet zeggen. Het Gerechte-
lijk Laboratorium in Rijswijk ont-
dekt de in Heerlen genomen
monsters.

De 36-jarige Heerlenaar en de 31-jar-
ige inwoner van Voerendaal zijn
reder veroordeeld voor het over-
leden van de opiumwet.

Raadsleden in zwart vanwege Joegoslavië

MAASTRICHT - De negen
vrouwen in de Maastrichtse ge-
meenteraad gingen dinsdag-
avond tijdens de openbare raads-
vergadering in het zwart ge-
kleed. De reden daarvan was de
dramatische toestand in het
voormalige Joegoslavië, waar-
van dagelijks gruwelijke beelden
op de tv zijn te zien. Met name
de mishandeling en verkrachting
van vrouwen in dat land zette de
raadsleden ertoe aan een peti-
tie op te stellen. Die werd 'raads-
breed' ondersteund en is inmid-
dels naar Den Haag verzonden.
Namens de vrouwen in de raad
las Mia Ebbelink (PvdA) de ver-
klaring voor. Daarin wordt de
regering gevraagd de Tijdelijke
Regeling Opzicht Ontheemden
die in het leven is geroepen en
die betrekking heeft op zieke
ontheemden, ook van toepassing
te verklaren op vrouwen die het
slachtoffer zijn geworden van
mensonterende praktijken.

automatiserings-
deskundigen praten
zich er met
formules in en
in codes weer uit
punaise

Kockelkorn hekelt slecht imago VBO

GELEEN - Gedeputeerde G. Kockelkorn heeft gisteren in Geleen zijn teleurstelling uitgesproken over het niet al te positieve imago dat het voorbereidend beroepsonderwijs (VBO) nog steeds in de samenleving achtervolgt.

Volgens hem levert dit schadelijk imago het VBO nog steeds te weinig leerlingen op. „Onjuiste beeldvorming en onderwaardering van de onderwijskwaliteit liggen vaak ten grondslag aan de - in verhouding tot de arbeidsmarktbehoefte - te geringe instroom naar het VBO toe,” merkte Kockelkorn op.

Omdat het VBO in de samenleving niet het imago krijgt dat het verdient pleit Kockelkorn voor een juiste informatie-overdracht tussen het VBO, de samenleving en het bedrijfsleven. Volgens de gedeputeer-

de kan de maandag gestarte campagne 'Week van het beroepsonderwijs' een bijdrage leveren aan een positievere beeldvorming.

„Nog al te vaak worden de gunstige arbeidsmarktperspectieven van LBO'ers onvoldoende onderkend en bestaan er nog te veel vooroordelen tegenover handarbeid enerzijds en hoofdarbeid anderzijds. Beide soorten arbeid zijn essentieel voor het functioneren van een bedrijf en op groter niveau voor de gehele sociaal-economische infrastructuur.”

Volgens Kockelkorn tracht de provincie op haar manier hier iets aan te doen door de vorming van brede schoolgemeenschappen te stimuleren. Hierdoor wordt de infrastructuur van onder meer het voorbereidend beroepsonderwijs in Limburg versterkt. „Ons beleid is dan ook gericht op de vorming van brede scholengemeenschappen VBO/AVO/VWO en brede opleidingscentra voor middelbaar beroepsonderwijs en volwasseneneducatie.”

meldde Kockelkorn, maar hij voegde hier gelijk aan toe dat er in Limburg, naast Opera Zuid, nog plaats is voor een ander operagezelschap. Het college van Gedeputeerde Staten besloot in november aan de Nederlandse Volksopera een subsidie van 30.000 gulden toe te kennen. De amateurgezelschap had 125.000 gevraagd. „Voor de produktie die we willen brengen, hebben we 175.000 gulden nodig,” zegt de voorzitter van de Volksopera, de Maastrichtse wethouder Jan Hoen. „De bedoeling was dat het bedrijfsleven de overige 50.000 gulden opbrengt.” Volgens Hoen hebben verschillende leden van de Statencommissie Cultuur toegezegd de subsidieaanvraag aan de orde te stellen. GS hebben echter de normale weg voor de vaststelling van subsidies gevolgd en zonder inmening van de Statencommissie de aanvraag zelf algegaan. „Maar de vraag of er ruimte is voor de Nederlandse Volksopera, is een principiële vraag,” vindt Hoen. „Met de 30.000 gulden die GS ons willen geven, is nog geen behoorlijk orkest bij elkaar te halen.”

Kockelkorn was gisteren in Geleen waar hij in scholengemeenschap Don Bosco een praktijklokaal lastechniek in gebruik nam.

Kerkbestuur geeft belastingtips aan parochianen

VALKENBURG - Het kerkbestuur van de Sint-Josephparochie in Broekhem bij Valkenburg heeft de parochianen een uitgewerkt voorstel gedaan om de fiscus te laten meebetalen aan de kerkbijdrage. Daarmee hoopt het kerkbestuur wat meer geld dan in het verleden los te weken bij de parochianen.

Als de leden van de verschillende kerkgenootschappen in Nederland het goed uitkieken betaalt de fiscus veertig tot zestig procent van hun kerkbijdrage. In de folder 'Kerkbalans' die dezer dagen is verspreid wordt daar op geattendeerd. Er zijn twee mogelijkheden om de fiscus te laten meebetalen. Er kan een schenking worden gedaan, die in zijn geheel aftrekbaar is van het inkomen en niet aan een minimum of maximum gebonden is. Voorwaarde is dat de schenking door de notaris wordt vastgelegd in een acte. Het is ook mogelijk om de gewone jaarlijkse bijdrage van het inkomen af te trekken. Die moet dan minimaal 120 gulden bedragen en tenminste vijf jaar achter elkaar worden betaald. Ook deze regeling moet notarieel worden vastgelegd. Het Broekhemse kerkbestuur biedt aan de notaris kosten voor zijn rekening te nemen.

Aftrekbaar zijn de percentages die de belastingdienst daarvoor hanteert en die oplopen naarmate het belastbaar inkomen hoger is. „Stel dat u tot nu 180 gulden aan de kerk betaalde en dat u valt in het tarief van 38,55 procent. U kunt dan 112 gulden extra uitgeven aan de kerk zonder dat u dat in de eigen beurs merkt. Van de nieuwe bijdrage van 292 gulden betaalt de fiscus die 112 gulden,” zo rekent het kerkbestuur de parochianen voor.

(ADVERTENTIE)

UITVERKOOP
2 halen, 1 betalen

Rubens
mode met 'n maatje meer

damesmaten 46 t/m 58
Emmaplein - Heerlen
Tel. 045-718030

(ADVERTENTIE)

TOTALE OPHEFFINGSUITVERKOOP
KINDER/DAMES/
HERENKLEDING
NOG 10 DAGEN
ALLES MOET WEG
SUPER LAGE BODEMPRIJZEN
KOM, KIJK, KOOP.
HEERLEN emmaplein/hoek geleenstraat
(naast cafe brandpunt)

● Het interieur van de tot lab omgebouwde container.

Foto: DRIES LINNSEN

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - Volgens de van verkrachting verdachte was er met de heroinehoer die hij in Heerlen had opgepikt uiteindelijk 'niets te beginnen'. „Ze lag daar op mijn bed te bibberen. Die kon niets presteren. Dat zag je zo. En daar had ik dan honderd gulden voor betaald,” sprak de 55-jarige Sittardenaar gisteren op neerbuigende wijze nog eens zijn gespeelde of oprechte teleurstelling uit tegenover de meervoudige strafkamer van de rechtbank in Maastricht. Uit een oogpunt van 'maatschappijbeveiliging' eiste officier van justitie mr. M. Kolkert tegen verdachte acht jaar onvoorwaardelijke gevangenisstraf.

CBS-weg

De verdachte reed op 23 oktober vorig jaar in zijn auto naar de CBS-weg in Heerlen waar hij een Duitse heroineprostitutie aansprak. De vrouw, die eerst 150 gulden had gevraagd, ging voor

Eis van acht jaar voor verkrachting van prostitué

een bedrag van honderd gulden met de man mee. Onderweg zou hij de vrouw al verteld hebben dat hij ooit een vrouw vermoord had, hetgeen inderdaad het geval is geweest, zo bleek gisteren ter terechtzitting. Op zijn adres in Sittard aangekomen stuurde hij de vrouw naar de slaapkamer en sloot hij in huis alle deuren af.

„Wanneer doe je nou eens wat? zei ik. Maar ze presteerde niets, terwijl ik al lang klaar lag,” vertelde de verdachte. Volgens hem is er die nacht niets gebeurd. Hij had nog heroine voor haar willen bestellen, maar dat zou niet zijn

gelukt en hij zou haar geholpen hebben om naar de douche te lopen waar ze kon plassen.

Pas de volgende middag waren beiden volgens de lezing van verdachte weer ontwaakt. Omdat de vrouw niets zou hebben 'gepresteerd' voor het geld' zou de verdachte het slachtoffer niet naar Heerlen hebben gebracht, maar haar als straf in Sittard op de trein hebben gezet.

Wreed

Maar het werkelijke verhaal zou

Onderzoek naar vorderingen Sociale Dienst

HEERLEN - Het Rijksconsulent-schap Sociale Zekerheid stelt een onderzoek in naar de openstaande vorderingen van de Heerlense sociale dienst. Het bedrag dat daar uitrolt wordt op de gemeente verhaald.

Hoeveel dit precies is wil directeur Mathieu van Helden van de Heerlense sociale dienst, gezien het lopende onderzoek, niet zeggen. Maar hij geeft aan dat het om een aanzienlijk bedrag gaat.

Van een strafkorting op de declaratie over 1992 heeft het Rijksconsulent-schap afgezien. Dit omdat de sociale dienst haar beleid sinds de kritiek van augustus heeft bijgesteld. De gemeente heeft aan het terugvorderen van teveel betaalde uitkeringen nooit prioriteit gege-

ven. Dit was tot augustus 1992 ook niet verplicht. Het onderzoek van het Rijksconsulent-schap gaat echter over vorderingen tot 1982.

Volgens Van Helden is dit het gevolg van een strengere beleid van de overheid. „De rekenkamer heeft al twee keer geen goedgekeurde accountantsverklaring afgegeven. Ze wil meer zekerheid krijgen dat de uitgaven rechtmatig zijn toegerekend,” aldus de directeur.

De gemeente is inmiddels begonnen de openstaande bedragen op cliënten en ex-clënten terug te vorderen. Teveel betaalde bijstand verjaart echter na vijf jaar. Leningen die door de sociale dienst worden verstrekt kunnen tot dertig jaar nog worden teruggevorderd.

Van Helden geeft echter aan dat het een probleem is om van mensen met een minimum inkomen geld terug te vorderen. Zij hebben vaak meerdere schulden naast die bij de sociale dienst. De sociale dienst heeft voor deze extra werkzaamheden om meer personeel gevraagd. Het gaat volgens een schrijven van het Rijksconsulent-schap om ruim tienduizend vorderingen. Dit zijn bedragen van honderd tot een paar duizend gulden.

Of de gemeente net als Kerkrade tegen de vordering van het rijk in beroep zal gaan bij de Raad van State hangt volgens Dorien Visser, wethouder van Sociale Zaken en werkgelegenheid af van de hoogte van het bedrag. Kerkrade moest vijftig duizend gulden terug betalen voor teveel uitgekeerde bijstand.

Convenant voor rampenzender

MAASTRICHT - De provincie en Omroep Limburg tekenen volgende maand een convenant over de inschakeling van de regionale zender bij rampen. De ondertekening is tevens de start van een Limburgse voorlichtingscampagne, in maart gevolgd door een landelijke campagne Voorlichting bij Rampen.

Drietal pleegt winkeliefstallen

HEERLEN - Een echtpaar (21 en 22 jaar) uit Valkenburg en een 35-jarige vrouw uit Brunssum zijn aangehouden voor een reeks winkeldiefstallen. Het trio was de afgelopen twee maanden actief in Maastricht, Brunssum, Heerlen, Sittard en Geleen. Het drietal werd dinsdagmiddag op heterdaad betrapt in een zaak in winkelcentrum 't Loon in Heerlen. Bij huiszoeking werd een flinke verzameling gestolen goederen gevonden.

Volksopera wil uitspraak Staten

MAASTRICHT - De Nederlandse Volksopera in Maastricht vindt dat de Statencommissie Cultuur zich moet uitspreken over de vraag of er in Limburg, naast Opera Zuid, nog plaats is voor een ander operagezelschap. Het college van Gedeputeerde Staten besloot in november aan de Nederlandse Volksopera een subsidie van 30.000 gulden toe te kennen. De amateurgezelschap had 125.000 gevraagd. „Voor de produktie die we willen brengen, hebben we 175.000 gulden nodig,” zegt de voorzitter van de Volksopera, de Maastrichtse wethouder Jan Hoen. „De bedoeling was dat het bedrijfsleven de overige 50.000 gulden opbrengt.” Volgens Hoen hebben verschillende leden van de Statencommissie Cultuur toegezegd de subsidieaanvraag aan de orde te stellen. GS hebben echter de normale weg voor de vaststelling van subsidies gevolgd en zonder inmening van de Statencommissie de aanvraag zelf algegaan. „Maar de vraag of er ruimte is voor de Nederlandse Volksopera, is een principiële vraag,” vindt Hoen. „Met de 30.000 gulden die GS ons willen geven, is nog geen behoorlijk orkest bij elkaar te halen.”

Overeenkomst met zorgverzekeraars

MAASTRICHT - Gedeputeerde Riet Greweldinger en vertegenwoordigers van Liass en VGZ hebben gistermiddag een intentieverklaring getekend die het overgaan van verschillende taken van de provincie naar de zorgverzekeraars zo soepel mogelijk moet laten verlopen. De provincie loopt hiermee vooruit op het plan Simons waarin het accent komt te liggen op het afstemmen van de zorg op de vraag. De planning en financiering van de gezondheidszorg komt dan voor rekening van de zorgverzekeraars. De burger zelf merkt weinig van het overgaan van taken van de provincie naar de zorgverzekeraars. Met het tekenen van de intentieverklaring gaan de provincies aan de werking treedt, meer bezig houden met de bereikbaarheid van de zorgontwikkeling, de kwaliteit, de klachtregeling en ondersteuning van de patiënten- en consumentenorganisaties.

Overvallers aangehouden

ROERMOND - Twee Roermondse, die in december zowel in Heinsberg als in Tudderen een tankstation overvallen hebben en op beide plaatsen 3000 DM aan de haal gingen, zijn aangehouden. Het geld blijkt uitgegeven aan drugs.

Kans op noodwet voor Onderbanken

ONDERBANKEN - De kans bestaat dat het parlement in Den Haag speciaal voor Onderbanken een noodwet moet aannemen. Dat is mogelijk het geval als de raad van Onderbanken binnenkort opnieuw de begroting van 1993 verwerpt.

Dat liet waarnemend burgemeester Pierre Houben van Onderbanken gisteravond na het schorsen van de extra raad desgevraagd weten. Het opnieuw verwerven van de begroting is niet denkbeeldig nu een meerderheid van CDA en Kleine Onderbanken heeft aangekondigd dat voor de tweede maal te zullen doen. Provincie en ministerie van Binnenlandse Zaken bekijken nu wat de exacte consequenties zijn als Onderbanken zonder vastgestelde begroting blijft zitten. Volgens de nieuwe gemeentewet is er dan sprake van 'groe verwaarlozing van medebewindszaken.' Ingrijpen vanuit Den Haag is dan mogelijk. Provincie en Binnenlandse Zaken zijn er nog niet uit of de oude gemeentewet moet worden toegepast of de nieuwe, veel strengere wet. Volgens wethouder Riet Cremers loopt zelfs de uitbaling van de uitkeringen in Onderbanken gevaar als de begroting voor de tweede maal verworpen wordt.

Provincie op de bres voor streekfunctie AZM

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - Het Academisch Ziekenhuis Maastricht (AZM) mag geen streekziekenhuizen afstoten. Dat antwoorde gedeputeerde M. Greveldinger op vragen van de VVD-Statenfractie.

Het aantal bedden in het AZM wordt binnenkort uitgebreid van 662 naar 721. Het AZM wil daarbij meer voorrang gaan geven aan academische opnamen en patiënten die ook in een gewoon streekziekenhuis behandeld

kunnen worden, daar naartoe verwijzen. Nu is veertig procent van de bedden bedoeld voor 'academische' opnamen, gerelateerd aan de onderzoeks- en onderwijsfunctie van het ziekenhuis. De andere zestig procent is bestemd voor de streekfunctie die het Maastrichtse ziekenhuis heeft.

Het college van Gedeputeerde Staten vindt dat die verhouding zo moet blijven. Gedeputeerde Greveldinger schrijft dat als de uitbreiding van het aantal bedden ten koste gaat van de streekfunctie van het AZM, eerder het

aantal academische bedden moet worden bijgesteld.

De door de provincie nagestreefde verhouding veertig/zestig tussen academische en streekbedden wordt door het ziekenhuis helemaal niet bestreden, reageert AZM-woordvoerder Jean Servais.

„Het probleem is dat we door de sinds 1985 tot 98 procent gestegen bezettingsgraad nu een deel van streekfunctie van ons ziekenhuis betalen met geld van het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen, dat juist is be-

doeld voor de academische functie van het AZM.” Volgens Servais ligt daardoor het percentage academische patiënten in het AZM op slechts 27 procent. „In het opnamebeleid willen we die patiënten een hogere prioriteit gaan geven, juist om uiteindelijk op veertig procent uit te komen.” Het AZM wil mensen met 'huis-tuin-en-keukenklachten' vaker verwijzen naar andere ziekenhuizen. Servais: „Dan kunnen wij ons meer richten op moeilijke gevallen waarvoor een academisch ziekenhuis beter is ingericht.”

Overigens neemt niet de provincie, maar Den Haag de definitieve beslissing over de verhouding waarin het AZM reguliere en academische patiënten moet behandelen. „Maar het advies van de provincie weegt op de betrokken departementen (WVC en Onderwijs en Wetenschappen, red.) wel zwaar,” aldus een woordvoerder van de provincie.

Léon Frissen vreest verdere vertraging

CDA voelt weinig voor PvdA-voorstel 'Beek'

Vervolg van pagina 1

DEN HAAG - Volgens De Jong zouden de Limburgse autoriteiten en de luchthaven eens goed moeten nadenken of zijn voorstel niet een beter begaanbaar pad is dan 'alles in één keer willen oplossen', met als risico dat uiteindelijk helemaal niets van de grond komt.

● Léon Frissen

Over een paar jaar moet dan de definitieve beslissing genomen worden of vanaf de Limburgse luchthaven nachtvluchten kunnen plaatsvinden. Volgens de PvdA moet daarbij een afweging plaatsvinden tussen de economische en de milieu-belangen plaatsvinden.

De Jong zegt niet te kunnen beoordelen of voor zijn plannen weer een milieu-effectrapportage (mer) moet plaatsvinden, wat veel tijd kost.

Vertraging

CDA-woordvoerder Léon Frissen erkent dat de opgelopen vertraging zeer bedreigend is voor de aanleg van de Oost-westbaan. Daardoor dreigt het kabinet op een gegeven moment voor 330 miljoen gulden

woningen rond de bestaande Noord-zuidbaan te moeten isoleren en saneren. Dat leidt voor de luchthaven tot 'een nieuwe koersbepaling' binnen het kabinet.

Juist omdat hij verdere vertraging vreest, voelt Frissen weinig voor het PvdA-idee. Volgens het Limburgse Kamerlid zal dat waarschijnlijk wel degelijk tot een nieuwe mer en aanwijzingsprocedure leiden. De CDA'er vreest dat uitstel tot afstel voor de Oost-westbaan zal leiden. De christen-democraten willen overigens in ieder geval nachtvluchten als de Oost-westbaan is aangelegd.

Frissen voelt ook weinig voor een voorstel van de VVD-fractie om C impasse rond 'Beek' te doorbreken ook nu omdat hij vertraging vreest. VVD-Kamerlid Jan te Veldhuis wil de Luchtvaartwet zo wijzigen dat een geluidnorm in komt die voor alle luchthavens in Nederland geldt. Die norm zou niet, zoals voor 'Beek' bedoeling is, in een apart uitvoeringsbesluit moeten worden vastgelegd. Dat levert juridische problemen op.

De landelijke nachtnorm zou moeten worden gebaseerd op de adviezen van de landelijke commissie die zich daar momenteel mee bezighoudt, maar ook op de relatief strenge normen die in 'milieuvriendelijke' landen als Duitsland en Denemarken worden gehanteerd.

Te Veldhuis zal zijn voorstel alleen maar indienen als hij er steun van een Kamermeerderheid voor krijgt en er geen verdere vertraging ontstaat. Volgens Frissen is dat laatste wel degelijk het geval, en ook De Jong denkt dat het VVD-voorstel geen oplossing biedt voor 'Beek'.

Het ontwikkelen en invoeren van een nieuwe geluidnorm kost inmers jaren. De Jong staat wel sympathiek tegenover het idee van een in de wet vastgelegde geluidnorm.

Uitspraak Raad van State verontrust veehouders Vrees voor inkrimping veestapel of stoppen

Van onze verslaggever

ROERMOND - Ook onder Limburgse veehouders heerst grote onrust, nu de Raad van State recent de hinderwetvergunning van een boer in Ambt Delden heeft vernietigd. De Raad vindt dat bos en natuur in Ambt Delden niet zwaarder mogen worden belast. De Raad hanteerde een model van het Rijksinstituut voor Milieuhygiëne dat verder gaat dan de ecologische richtlijnen van de ministeries van VROM en Landbouw, Natuurbeheer en Visserij. De tolerantiegrens trok de Raad bij 2.600 zuureenheden per ha per jaar.

Volgens ir. Frits Vink van het consumentenbureau voor de land- en tuinbouw in Roermond werd die hoeveelheid in Limburg reeds in 1988 gemeten. „In Noord- en Midden-Limburg is zij voornamelijk toe te schrijven aan de uitstoot van ammoniak; in Zuid-Limburg ook aan de uitstoot van zwaveldioxyde en stikstofdioxide door fabrieken, kolencentrales en het wegverkeer.”

Daar de ernst van de situatie verslechterd bleef, komt doordat hinderwetvergunningen bij uitbreidingen in de veehouderij niet werden geactualiseerd.

Aangescherpt

„Wie in het verleden een bouwvergunning kreeg, kon ook op een hinderwetvergunning rekenen,” verduidelijkt in Roermond ir. Herman Vrehen, de milieudeskundige van de LLTB. „Regels werden echter

Justitie stoot zich twee keer aan zelfde steen

Van onze Haagse redacteur

DEN HAAG - Ook het aangifte doen van een misdrijf is niet zonder gevaar. Het leverde een Heerlense in ieder geval voor korte tijd ten onrechte een strafblad op, zo blijkt uit een uitspraak van de Nationale Ombudsman.

De naam van de vrouw was bij de aangifte opgenomen in het computerbestand van de politie in Heerlen. Door een foutieve bediening van dit systeem werd de Heerlense, en niet de echt verdachte met dezelfde achternaam, op 24 december 1991 gedagvaard om zich voor de politierechter in Maastricht te verantwoorden voor openlijke geweldpleging en vernieling.

Nadat de Heerlense bij de politie aan de bel had getrokken, trok de officier van justitie in Maastricht de dagvaarding in. De afhandeling van de strafzaak tegen de echte verdachte werd op 14 januari 1992 aangehouden. Bij het uitbrengen van een nieuwe dagvaarding op 22 april ging het arrondissementsparket opnieuw in de fout: de Heerlense werd weer ten onrechte opgeroepen in plaats van de echte verdachte. Na inschakeling van de Heerlense politie en op verzoek van de inmiddels ingeschakelde Ombudsman, werd op 29 mei de dagvaarding een tweede keer vernietigd.

De burgemeester en Heerlen en de officier van justitie in Maastricht hebben inmiddels, tot tevredenheid van de Ombudsman, het boetekleed aangelegd en hun excuses aangeboden aan de ongelukkige Heerlense. Haar strafblad is inmiddels, door het verwijderen van de verzamelde documentatie, weer blanco.

aangescherpt. Werd bij de uitgifte van een hinderwetvergunning voorheen alleen gekeken naar gevaar, schade en hinder, nu wordt ook getoetst op de effecten van de ammoniakuitstoot voor bos en natuur. Bepalend zijn de grootte van de veestapel en de afstand van het bedrijf tot het zuurgevoelige bos en/of natuurgebied.”

Ammoniak

Een koe produceert per jaar 8,8 kg ammoniak, een zeug 8,1 kg en een mestvarken 3 kg. Licht het bedrijf binnen 20 meter van een bos of natuurgebied dan wordt die hoeveelheid vermenigvuldigd met de factor 7. Licht het op 100 meter dan wordt de vermenigvuldigingsfactor 0,7 gehanteerd.

„In de problemen komen nu,” volgens Vrehen, „de bedrijven die in of nabij een bos zijn gebouwd; veelal om ze uit de stad of uit het dorp weg te hebben. Achteraf konden die bedrijven geen kwaad. Over een hinderwetvergunning zou niet moeilijk worden gedaan. Nu de regels echter zijn aangescherpt, kunnen sommige bedrijven zelfs niet met emissiearme stallen onder de norm blijven.”

„Na de uitspraak van de Raad van State in de zaak Ambt Delden is het niet uitgesloten dat aanvragen of actualisering van de hinderwetvergunning kan leiden tot sluiting van een bedrijf of tot inkrimping van de veestapel.”

Achterstand

Hoeveel veehouders in Limburg zonder of dan wel met een ontoereikende hinderwetvergunning boeren durft Vrehen niet te zeggen.

„Wel is de achterstand in legalisatie geringer dan in het oosten van het land. Maar evenals in het oosten bestaat in het zuiden de vrees dat de Hinderwet wordt gebruikt om de veestapel in te krimpen. Dat vraagt om confrontatie.”

Van onze Haagse redacteur

DEN HAAG - De VVD-fractie in de Tweede Kamer zal vandaag voorstellen een parlementair onderzoek te houden naar de juistheid van de beschuldigingen in een eind 1991 uitgebracht 'zwartboek' van de afdeling onroerend goed van het ABP. VVD-kamerlid Jos van Rey zal dat voorstel doen tijdens een procedurevergadering van de Vaste Kamercommissie voor Financien. Het is echter zeer twijfelachtig of de Kamer ermee instemt. Het CDA voelt er niets voor, en ook PvdA-woordvoerder ambtenarenzaken Martin Zijlstra is fel tegen. Financieel woordvoerder Ad Melkert van de PvdA twijfelt nog.

Volgens de opstellers van het zwartboek zou bestuursvoorzitter Jan Reijnen zich tegen de regels in met allerlei transacties hebben

Opvallend

● Cliff Essers met een zelf ontworpen en gemaakte leren jas van slangehuiden.

Foto: DRIES LINSEN

Van onze verslaggever

HEERLEN - „Omdat ik zo onder de indruk was van het verkiezingsprogramma van Bill Clinton heb ik hem na zijn overwinning per fax gefeliciteerd. Kort daarna stuurde ik hem een catalogus met daarin mijn kledingontwerpen. Tot mijn grote verbazing kreeg ik begin januari een bericht terug van het Witte Huis.” Kledingontwerper en -maker Cliff Essers (34) uit Heerlen is door

Heerlense kledingontwerper in bestand Hillary Clinton

Hillary Clinton, de vrouw van de Amerikaanse president, opgenomen in haar bestand van privé-ontwerpers. „Clinton zei minder geld te zullen besteden aan defensie, en meer aan economie. Dat trok me wel, dus stuurde ik hem

een fax toen bleek dat hij president werd,” aldus Essers. „Ik schreef hem ook dat ik kledingontwerper ben en kort daarna heb ik de catalogus gestuurd met mijn ontwerpen.”

„Hillary Clinton schrijft

dat ze het jammer vindt dat ik geen kleding meer kan ontwerpen voor de inhuldiging van haar man, die vandaag plaatsvond. Daar was geen tijd meer voor.” Wanneer Essers nu weer bericht krijgt van de first lady, weet hij niet. Aan het

eind van de brief staat volgens de modeontwerper „Ik hou je op de hoogte”, dus is het nu even afwachten volgens onze beroemdheid. Als het zover komt dat ze me komt opzoeken, geef ik je een seintje,” grapt hij. Voor het zover is komt Cliff Essers vanmiddag om 16.09 uur bij Avro Service Salon op Nederland 1, waar hij, ex-Miss Holland en ex-Miss Benelux, zijn collectie winterkleding zullen presenteren.

Voorstel van VVD wordt vandaag besproken

Onderzoek Kamer naar ABP onwaarschijnlijk

bemoeid en bevriende relaties een graantje hebben laten meepikken.

VVD-woordvoerder Van Rey wil dat deze zaak en de rol van Reijnen in een parlementair onderzoek worden onderzocht, omdat mogelijk ambtenaren en gepensioneerden benadeeld zijn. Volgens het Limburgse Kamerlid moet zelfs bekeken worden of de verzelfstandiging van het ABP niet wat moet worden uitgesteld voor het onderzoek omdat het een het ander 'in de wielen zou kunnen rijden'.

Het CDA reageert echter zeer afwijzend op het VVD-voorstel. Volgens financieel woordvoerder en voorzitter van de Vaste Kamercommissie voor Ambtenarenzaken Gerrit Terpstra zou een parlementair onderzoek de zeer gewenste verzelfstandiging van het ABP vertragen en schade toebrengen.

Hij vindt een onderzoek bovendien onnodig. De Kamer buigt zich al over de omstreken aankoop door het ABP van een groot belang in de vastgoedgigant Rodamco. Bovendien zal de Kamer in het kader van de verzelfstandiging van het ABP overleg voeren met het bestuur en directie van het pensioenfonds, met de bonden

en met het kabinet. Het ABP krijgt met het oog op de verzelfstandiging al snel een nieuwe organisatiestructuur (bestuur en directie).

De woordvoerder ambtenarenzaken van het ABP Walter Paulis wijst er bovendien op dat Reijnen op zijn laatste 1 januari volgend jaar vertrekt. Hij verwacht ook dat de huidige hoofddirecteuren nog dit jaar het veld moeten ruimen.

„Bovendien zaten in het zwartboek geen nieuwe elementen.” Paulis voelt ook niets voor het door de AbvaKabo bepleite onder-

zoek door Binnenlandse Zaken naar de beweringen in het zwartboek; minister Ien Dales evenmin.

PvdA-woordvoerder ambtenarenzaken Martin Zijlstra deelt de bezwaren van het CDA grotendeels.

Hij wijst er bovendien op dat de vice-voorzitters van het ABP de beschuldigingen in het zwartboek al diepgaand hebben uitgezocht, waarbij gebleken is dat er niets is gebeurd wat niet echt door de beugel kan.

Twijfels

Alleen de financieel woordvoerder van de PvdA, Ad Melkert, twijfelt nog. Hij zegt dat zijn fractie zich nog beraadt op de noodzaak van een apart onderzoek, of dat het zwartboek moet worden behandeld ('toegevoegd') bij de al lopende discussies over het ABP in de Kamer. „Wij willen in ieder geval meer informatie.” Het zwartboek was overigens al geruime tijd geleidelijk verspreid onder leden van de Vaste Kamercommissie voor Ambtenarenzaken.

Kogelvrije vesten voor proces De la B

DOOR JOS VAN DEN CAMP

MAASTRICHT - In het paleis van justitie in Maastricht zullen tijdens het in februari te houden strafproces tegen de vermeende huurmoordenaar Ricardo de la B. en zijn handlangers, zeer strenge veiligheidsmaatregelen gelden. Leden van de parketpolitie worden naar verluidt uitgerust met kogelvrije vesten. Een officier van justitie n.l. Ummels heeft gisteren toegezegd dat er rondom het paleis van justitie aan de doodlopende Minderbroedersberg afzettingen zullen komen waar strenge controles of wapenbezit worden uitgevoerd.

Eenmaal in het gebouw aanwezig zal het publiek vervolgens opnuet worden gefouilleerd. Tevens worden gebruik gemaakt van metaaldetectoren. Over nadere veiligheidsmaatregelen is niets bekend.

De zitting waarop de verdachte Ricardo de la B. zich had moeten verantwoorden voor het uitlokken van twee moorden en het plegen van een moord, afrekeningen, op Va Mulken, Collard en Schneider gaat niet door op de aangegeven datum (27 januari). De officier van justitie heeft gisteren bekend gemaakt dat justitie de rechtbank zal voorstellen de zaak aan te houden tot 24 februari aangezien de gerechtelijk psychiater nog niet klaar is met het psychiatrisch rapport van De la B.

Man gewond bij bankoverval

MAASMECHELEN - Twee gemaskerde mannen, onder wie een gewond, hebben gisteren rond 20.30 uur een brutale overval gepleegd op het kantoor van de HSA-spaarbank in Boorsema-Maasmechelen. Daar werd een schot gelost. Een 25-jarige man uit Opgirimbie, client en broer van de kantoorhouder, kreeg hierbij een kogel in het dijbeen. Hij werd naar het ziekenhuis vervoerd waar hij een spoedoperatie onderging. De omvang van de buit was gisterenavond nog niet bekend. De daders zijn spoorloos.

(ADVERTENTIE)

OPRUIMING

VAN SLOUN

JUWELIERS-DIAMANTAIRS

Brunssum

winkelcentrum De Parel 1
telefoon 045-271771

30 - 70% KORTING

op alle artikelen in onze speciale uitverkoopetages

Ebel, Omega, Bouchard, Tissot, Seiko, Pulsar, Swatch, Le Chic, Desirée, C. Bauer, Flamingo

Van onze redactie economie

Vijfzeventig banen weg in Maastricht

Bandenfabriek van Vredestein dicht

ders aan de slag kunnen, gezien de slechte werkgelegenheidssituatie in Zuid-Limburg.

De industriebandenafdeling, met een omzet van 17 miljoen gulden, lijdt al jaren verlies. Het noodlijdende Vredesteinconcern heeft in de afgelopen jaren nauwelijks in modernisering geïnvesteerd. Vico Holding, sinds 1991 de nieuwe eigenaar van Vredestein, heeft een marktonderzoek gehouden waaruit bleek dat de afdeling het ook in de toekomst aflegt tegen de concurrentie uit het Verre Oosten en Oost-Europa, die de banden 20 tot 40

procent goedkoper levert. Dat is zelfs onder de kostprijs van de Maastrichtse banden. Op basis van dat rapport is besloten tot sluiting van de fabriek en verhuizing van de commerciële activiteiten naar Enschede.

De vakbonden zijn verontwaardigd. Een half jaar geleden hebben ze met de directie afgesproken dat de fabriek tot eind 1993 de tijd zou krijgen zich te bewijzen. Reijnders wil dat Vredestein zich aan die afspraak houdt: „Dit lijkt op de bewuste invoering van een sterfhuisconstructie ten koste van 75 mensen.”

De bonden gaan in overleg met de ondernemingsraad een deskundige inschakelen om te bekijken of de fabriek sluiting werkelijk noodzakelijk is. Volgens Reijnders is in het verleden vaker gebleken dat de directie verkeerde informatie verstrekke. „Ik verdenk de directie van mismanagement, omdat uit een recent extern onderzoek is gebleken dat de divisie industriebanden wel degelijk overlevingskansen had. De directie heeft echter de afgelopen jaren geen cent meer in de fabriek of in nieuwe machines gestoken.

Voor de regeneraat-afdeling, de enige activiteit die Vredestein in Maastricht overhoudt, ziet de toekomst er volgens Pfeiffer en Reijnders ook niet erg rooskleurig uit. De afdeling maakt van oude autobanden nieuwe rubberproducten. Er werken ruim zestig mensen. Dat is alles wat resteert van een concern dat ooit anderhalftuizend werknemers in Maastricht had.

Italië maakt zelf kopie van beeld Marcus Aurelius

'Nee' voor Arthur Spronken

Van onze verslaggevers

BEEK – Het ruiterbeeld van keizer Marcus Aurelius zal binnen een jaar – in replicavorm – terugkeren op de belangrijkste heuvel van Rome, het Kapitol. De Italiaanse minister van Cultureel Erfgoed, Alberto Ronchey, heeft dat besloten. De bronzen kopie wordt gemaakt door het Nationale Instituut voor Restauratie en niet de Limburgse beeldhouwer Arthur Spronken, die al vele jaren werkt aan een 'herscheping'.

Hiermee lijkt een einde gekomen aan een discussie die vooral de afgelopen weken zeer hoog opliep. De Romeinse Groenen voerden fel actie voor terugkeer van het geliefde beeld, dat stamt uit de tweede eeuw na Christus. Het bronzen origineel werd elf jaar geleden, aangevreten door smog en zure regen, verwijderd van het plein en staat sinds twee jaar, na een restauratie, in het Museum van het Kapitol. De politici zijn 'om' gegaan nadat in enkele dagen tijd 4000 handtekeningen waren ingezameld.

De keus van minister Ronchey voor het Italiaanse restauratie-instituut betekent echter dat Arthur Spronken en de bronsgieter Piet Sijen voor niets hebben gewerkt. Elf jaar geleden vatten zij het idee op een replica te maken. Met hulp van politici als gouverneur Sjeng Kremers en grote namen uit het Limburgse

● Arthur Spronken bij het paardehoofd. Foto: PETER ROOZE

bedrijfsleven werd acht jaar geleden een Marcus Aurelius-stichting opgericht, die de financiering voor het gieten (vier miljoen gulden) moest zien rond te krijgen. Het werk zou worden gedaan op basis

van een door het Italiaanse restauratie-instituut gemaakte (en betaalde) fotogrammetrie, een methode die alle hoogteverschillen van het beeld in kaart brengt.

Stiller

Spronken en Sijen maakten het hoofd van het paard (kosten acht ton), maar aan Italiaanse kant werd het steeds stiller. Totdat enkele weken geleden de Groenen met hun actie begonnen. De hoofdstedelijke bestuurders vertelden enigszins schaamt dat er in Nederland aan een replica werd gewerkt, maar voegden er meteen aan toe niet te vreden te zijn over de resultaten. Het hoofd van het paard zou te mechanisch zijn gesneden en er 'Japans' uitzien.

Minister Ronchey heeft nu bepaald dat er een kopie gemaakt wordt, op basis van de fotogrammetrie, maar door het Nationaal Instituut voor Restauratie in Rome.

Arthur Spronken reageert laconiek op de nieuwste berichten uit Italië. Bij hem geen teleurstelling of rancune. „Het is graag of niet. We hebben de Italianen een vriendelijke aanbod gedaan. Maar als ze niet willen, dan houdt het op.”

Vragen

Toch blijft Spronken met een aantal vragen zitten: „Hebben de Italianen nu ineens een beeldhouwer en bronsgieter die dit kunnen. Tien jaar lang hebben ze ons de indruk gegeven dat in Italië die mensen niet voorhanden zijn. Waarom zijn ze nu na ons toe gekomen, waarom hebben ze een samenwerkingsverband in het leven geroepen? Vragen waarop de Kelmondse kunstenaar zelf het antwoord probeert te geven. „In een tijd van Europese eenwording steken nationalistische gevoelens nu eenmaal de kop op. Dan gaan andere zaken een rol spelen. Maar nogmaals, ik heb er verder niet zo'n problemen mee. Het belangrijkste is dat er een mooi beeld komt. Het gaat om het resultaat, niet om persoonlijke belangen. Bovendien kunnen wij er trots op zijn de definitieve aanzet te hebben gegeven tot de Italiaanse oplossing.”

Naar een bestemming voor het inmiddels vervaardigde paardehoofd heeft Spronken niet lang te zoeken. „Ik ben bezig met het inrichten van een museum. Daarin krijgt het een ereplaatsje.”

(ADVERTENTIE)

'Uw hotel ligt op steenworp afstand van zee'

HOTEL

Voorkom verrassingen. Boek vertrouwd. Boek bij de ANWB.

ANWB reisbureau

Heerlen 045 - 717833
Donderdags tot 20.00 uur

Dood veroorzaakt door uitgebreide hersenvliesbloeding

Gebruik geweld bij Turk niet geheel uitgesloten

Van onze verslaggever

ROERMOND – De dood van de 32-jarige Turk Huseyn Köksal uit Venlo is veroorzaakt door een uitgebreide hersenvliesbloeding, ontstaan op basis van een reeds langer bestaande ziekelijke verwijding van de hersenslagader.

Dit heeft een onderzoek door de patholoog dr. M. Voortman van het gerechtelijk laboratorium aangetoond, zo heeft de Roermondse officier van justitie mr. J. Eland eerder bekendgemaakt.

Bloeddrukverhogend
Een dergelijk bloeding kan, aldus de patholoog, spontaan ontstaan worden geprovoceerd. „Provoocerende factoren kunnen daarbij zijn: met bloeddrukverhoging gepaard gaande gebeurtenissen. Bijvoorbeeld opwinding. Maar ook geweldsinwerking op het hoofd”, zo wordt gesteld.

Hoewel de anatomisch aanwijzende veranderingen door de geweldsinwerking op het hoofd beperkt en oppervlakkig zijn en buiten de schedel liggen, kan een verergering als gevolg daarvan niet geheel worden uitgesloten. Aannemelijk is dat de ziekteverschijnselen zich reeds bij Köksal manifesteerden voordat de politie hem aanhield.

De man werd verdacht van rijden

Huseyn Köksal

Bramson neemt deel Koerto Venlo over

Van onze redactie economie

VENLO – De Bramson Groep in Amersfoort neemt het machinepark en dertig werknemers over van de failliete enveloppenfabriek Koerto in Venlo.

Bramson is een grafische onderneming waarin Fortis en de NPM deeldeel voor 34 procent deelnemen. Koerto wordt in afgeslankte vorm door Bramson voortgezet. Tegen het eind van dit jaar kunnen er 40 van de oorspronkelijke 250 werknemers weer aan de slag.

Het oude familiebedrijf Koerto ging eind november failliet als gevolg van slecht management. De fabriek was al drie generaties in handen van de familie Ebus, maar het management werd geverd door de familie Welp. Het bedrijf leidde jarenlang een marginaal bestaan. Boy Welp jr wilde afleveren de jaren tachtig uitbreiden en koert een Duitse concurrent en twee Belgische bedrijven op. Met name de overname van de Belgische bedrijven was een succes. De Waalse bleef verlopen tijden en de directie wilde niet samenwerken.

onder invloed van alcohol omdat hij met zijn auto tegen een paaltje was gebotst. Een dag na de aanhouding door de politie overleed de man.

Uit het onderzoek door de rijksrecherche is tot nu toe niet bewezen dat Köksal onder invloed van alcohol verkeerde. Het onderzoek naar de gedragingen van de politie is nog niet afgerond. De laatste getuigen moeten nog worden gehoord.

De hoofdofficier van justitie in Roermond, die opdracht gaf voor het onderzoek door de rijksrecherche, overweegt een nader onderzoek door een neurochirurg te laten instellen. Deze zou een antwoord moeten geven op de vraag of Köksal baat zou hebben gehad bij een onmiddellijke medische behandeling. Hij werd in een cel opgesloten. Pas een dag later werd een arts geraadpleegd die de arrestant meteen liet opnemen in het ziekenhuis, waar hij overleed.

Bloedingen

Dr. Voortman heeft enige onderhuidse bloedingen aangetroffen aan de linker- en rechterzijde van het hoofd en enkele oppervlakkige huidverwondingen aan armen, linkerbeen, rechtersteultbeen en linkerschouder. De onderhuidse bloedingen op het voorhoofd zijn een gevolg van uitwendig mechanisch botsend geweld, hetgeen past bij bijvoorbeeld vallen, stoten of slaan.

Getuigen beweren dat de politie bij de aanhouding Köksal heeft geslagen en met zijn hoofd tegen de grond heeft gegooid. De hoofdagent die zich hieraan zou hebben schuldig gemaakt, werd na het voorval door een hartaanval getroffen. De politie houdt vol dat Köksal zich liet tegen zijn aanhouding heeft verzet. De resultaten van het onderzoek zijn ter kennis gebracht van de advocaten van de familie van de Venlonaar.

Boter, kaas en eieren

● In het kader van de Zuivelweek, die momenteel in bezoekerscentrum Schrieversheide in Heerlen wordt gehouden, kunnen leerlingen van basisscholen zelf kaas en boter maken. Ook mogen de kinderen een koe melken. Maar voor het zover is, moeten zij eerst een lesbrieft bestuderen, een film-

pje bekijken en de demonstraties goed volgen. Voor individuele bezoekers zijn er zondag 24 januari van 11 uur tot 17 uur soortgelijke activiteiten in het bezoekerscentrum. Op de foto proberen leerlingen van de gereformeerde basisschool uit Brunssum kaas te maken. Foto: KLAUS TUMMERS

Binnenstad wil tegenwicht voor Ikea en Woonboulevard

DOOR JOOS PHILIPPENS

HEERLEN – Met de komst van een Ikea-vestiging hoopt Heerlen toe te treden tot het illustere rijtje Delft, Amsterdam, Eindhoven, Slidrecht en Duiven-Arnhem. Het Heerlense college noemt Ikea 'een belangrijke aanwinst.' Heerlen kan met Ikea op het gebied van grootschalige meubeldetailhandel zelfs een vooraankomende rol spelen in Zuid-Limburg en de omliggende grensstreken, zo verwachten burgemeester en wetshouders.

De ervaring in den lande leert dat mensen gemakkelijk vijftig kilometer (enkele reis) rijden voor een bezoek aan dit Zweedse woonwarenhuis. Dat betekent dat meer dan voorheen kopers uit de verre omtrek naar Heerlen zullen komen.

De Ikea-vestiging is gepland aan de rand van de stad, naast de Woonboulevard. Deze Woonboulevard, een verzameling van 21 winkels op het gebied van de woningbouw, trok het afgelopen jaar bijna 1,5 miljoen bezoekers. Met Ikea zal dat aantal nog fors toenemen.

De promotie van 'Heerlen-totaal'

Uit een onderzoek van de gemeente blijkt dat Ikea Heerlen een omzet van ongeveer 35 miljoen zal realiseren. Ruim de helft van dat bedrag komt uit de portemonnee van Nederlandse kopers, maar de Duitsers scoren met aankopen voor tien miljoen

Koophandel zijn bedenkingen op tafel gelegd.

Die van de KvK komen in het kort hierop neer: Heerlen heeft grote plannen met het stadscentrum, die met enige moeite tot stand komen. Laat Heerlen eerst

achtergrond

gulden ook verre van slecht. Belgen zullen naar verwachting meubels en aanverwante artikelen mee naar huis nemen voor een waarde van 4,6 miljoen.

Voorwaar internationale aantrekkingskracht dus, waar nog bij komt dat Ikea goed is voor 110 full-time-banen.

Bedenkingen

Perfect dus, meteen doen, zou je zeggen. Maar door de Limburgse Organisatie van Zelfstandige Ondernemers (LOZO) afdeling Heerlen en door de Kamer van

voor de ondernemers in de binnenstad (en dat geldt voor heel Zuid-Limburg) 6,5 procent bedraagt voor meubels en voor textiel, huishoudelijke artikelen en verlichting gemiddeld ruim twee procent. Dat nadeel zou niet opwegen tegen het belang van Ikea voor Heerlen als regionale koopstad.

Campagne

Maar de ondernemers willen wel garanties dat de binnenstad niet ondersneeuwt door alle aandacht voor de twee giganten aan de rand van de stad. Daar moet de campagne 'koopcentrum Heerlen-totaal' voor zorgen. De gemeente, Ikea, de Woonboulevard, en de ondernemers van Heerlen-centrum plus die van Hoensbroek moeten een gezamenlijke pr-campagne starten. Heerlen moet eendrachtig naar buiten treden.

Het college ziet hier een belangrijke rol weggelegd centrummanagement. Deze organisatie in oprichting moet de (koop)stad Heerlen gaan promoten. Dat gebeurt nu onvoldoende doordat te veel personen en organisaties langs elkaar heen werken 'of zelfs erger', erkent de gemeente.

De Heerlen-totaal-gedachte is prima, maar over de vorming van een centrummanagement wordt al de nodige jaren alleen maar gepraat. Die impuls moet eerst maar eens overwonnen worden.

Auto's

Garage Wolters bv

eredes 560 SEC diamantzwart alle opties 1988
eredes 260 E groenmetallisch alle opties 1991
eredes 200 D grijsblauw 1988
eredes 190 D champ met. zeer compleet 1987
itsubishi 3000 GT blauwmet. demo alle opties 1992
itsubishi Galant 2.0 GLI HB LPG 5-drs. apart 1990
W Passat Turbo D Combi grijsmet. extra's 1990
W Passat 1800 CL grijsmetallisch 1989
W Passat 1.8 GL diamantzw. zeer luxe LPG 1990
ord Sierra 2.0 grijsmet. alle opties 1991
ord Sierra 2.0 Combi wit LPG 1990
ord Sierra 2.0 GL Diesel Combi rood 1991
ord Scorpio 2.0 GL blauwmetallisch 1990
ord Escort 1400 grijsmetallisch 1983
ord Escort 1300 GL groenmetallisch 1988
ord Orion 1800 Diesel wit 1988
ord Orion 1600 GL champagnemetallisch 1985
ladda 626 2.0 grijsmet. autom. div. opties 1988
onda Accord Aerodeck 2.0i GLX roodmet. 1988
onda Civic 1400i 16V wit 1988
ord Sierra XR4i wit alle opties 1984
olvo 480 ES Turbo USA uitvoering 1988
olvo 480 ES Turbo wit alle opties 1990
oyota Corolla 1.3i 12V rood 1989
iat Ritmo type 60 GL rood 1985
eugeot 305 Diesel wit grijs kent. 1984
itsubishi Cordia wit zeer sportief 1984

Heerlenweg 39, Sittard. Tel. 046-520303
Ook het adres voor uw APK-Keuringen.

RENAULT

KERRES

Topoccasions

Diverse merken met 1 jaar garantie.

RENAULT-DEALER voor de OOSTELIJKE MIJNSTREEK

Kerkrade, Med. Mijnsr. 25, tel. 045-452424

Heerlen, Breukerweg 196a tel. 045-230999

BUDGET AIR

Vliegtickets

retour vanaf retour vanaf

Europa	Amerika
Faro f 325,-	Montreal (B) f 595,-
Rome f 400,-	New York f 665,-
Heraklion f 514,-	San Francisco f 995,-
Malta f 515,-	Holguin f 1.021,-
Agadir f 675,-	Mexico City f 1.295,-
Tel Aviv f 755,-	Curaçao f 1.325,-

Verre Oosten	Afrika
Bangkok f 1.165,-	Tunis f 490,-
Beijing f 1.565,-	Caïro f 675,-
Manila f 1.735,-	Dakar f 1.195,-
Hongkong f 1.775,-	Lagos f 1.495,-
Auckland f 2.165,-	Johannesburg f 1.825,-

B = vertrek vanaf Brussel

postkantoor

budget vakanties

VUEGVAKANTIES

BUSVAKANTIES

Kos: 15-daagse vliegreis. 2-kamerappartement in hoogseizoen (juli), p.p. vanaf f 1.223,-

Oostenrijk: 10-daagse boerderijvakantie. Logies, ontbijt, p.p. vanaf f 421,-

Florida: 23-daagse vlieg- reis inclusief hotels en autohuur. Bijvoorbeeld 8 juli, 4 personen, p.p. vanaf f 1.890,-

STEDENVAKANTIES

Parijs: 3 dagen met eigen auto. Logies, ontbijt, p.p. vanaf f 150,-

Tsjechië en Slowakije: 8-daagse rondreis. Half pension, p.p. f 595,-

Londen: 3 dagen per bus. Logies, ontbijt, p.p. vanaf f 299,-

Frankrijk: 8 dagen een 4-kamer bungalow in de Ardèche. Per bungalow vanaf f 614,-

Honigmanstraat 42, Heerlen, tel. 045-711211
Kloosterwandstraat 6, Roermond, tel. 04750-72888

postkantoor

Autocentrum P. VEENSTRA

Opel Omega 2.0i stationcar '89 f 20.500,-; Opel Kadett '90 f 17.750,-; Toyota Corolla 1.3i GTS '88 f 12.700,-; Toyota Corolla 1.6i XL 4-drs. '88 f 14.900,-; Toyota Celica 1.6i ST sportiv. '87 f 20.900,-; Ford Escort 2.0i CL '87 f 10.900,-; Ford Fiesta 1.1i CL '90 f 14.900,-; Nissan Sunny 1.3i Trend '89 f 15.900,-; Nissan Micra Trend '89 f 12.700,-; Mazda 626 HB 2.0i GLX '89 f 19.500,-; Fiat Panda 1000 CL '90 f 10.900,-; Fiat Uno 60 S '87 f 8.750,-; Peugeot 205 XS 1.4i GTi uitv. '90 f 16.900,-; Peugeot 309 1.6i GR '86 f 9.500,-; Volvo 340 GL 1.7 5-drs. '89 f 14.900,-; Mitsubishi Colt GL '86 f 9.400,-; Suzuki Swift '89 f 9.650,-; Suzuki Swift '90 f 10.900,-; VW Polo Fox veel acc. '88 f 9.750,-; VW Golf 1.6i 1600i veel acc. '89 f 16.500,-; Honda Prelude 2.0i EX '86 f 14.900,-; Bovaggarantie, inruil, financiering, Autocentrum P. Veenstra, Valkenburgweg 13, Voerendaal, Tel. 045-752999.

O.K. CARS, Oirsbeek. Mini Metro '86; Ford Escort XR3i '83; Escort 1.6 '85; Escort 83i; Fiesta '84; Opel Rekord 2.0i LS '84; Kadett 1.6i nov. '85; Ascon '84; Kadett station '82; Mazda 626 GLX 2.0i HB '86; Honda Prelude EX '85; Mitsubishi Galant TD '85; VW Golf diesel bwj. '81. Diverse inruilers t.e.b. Verlangde Lindelaan 23, Oirsbeek. Tel. 04492-5782.

Autocentrum P. VEENSTRA

Opel Omega 2.0i stationcar '89 f 20.500,-; Opel Kadett '90 f 17.750,-; Toyota Corolla 1.3i GTS '88 f 12.700,-; Toyota Corolla 1.6i XL 4-drs. '88 f 14.900,-; Toyota Celica 1.6i ST sportiv. '87 f 20.900,-; Ford Escort 2.0i CL '87 f 10.900,-; Ford Fiesta 1.1i CL '90 f 14.900,-; Nissan Sunny 1.3i Trend '89 f 15.900,-; Nissan Micra Trend '89 f 12.700,-; Mazda 626 HB 2.0i GLX '89 f 19.500,-; Fiat Panda 1000 CL '90 f 10.900,-; Fiat Uno 60 S '87 f 8.750,-; Peugeot 205 XS 1.4i GTi uitv. '90 f 16.900,-; Peugeot 309 1.6i GR '86 f 9.500,-; Volvo 340 GL 1.7 5-drs. '89 f 14.900,-; Mitsubishi Colt GL '86 f 9.400,-; Suzuki Swift '89 f 9.650,-; Suzuki Swift '90 f 10.900,-; VW Polo Fox veel acc. '88 f 9.750,-; VW Golf 1.6i 1600i veel acc. '89 f 16.500,-; Honda Prelude 2.0i EX '86 f 14.900,-; Bovaggarantie, inruil, financiering, Autocentrum P. Veenstra, Valkenburgweg 13, Voerendaal, Tel. 045-752999.

O.K. CARS, Oirsbeek. Mini Metro '86; Ford Escort XR3i '83; Escort 1.6 '85; Escort 83i; Fiesta '84; Opel Rekord 2.0i LS '84; Kadett 1.6i nov. '85; Ascon '84; Kadett station '82; Mazda 626 GLX 2.0i HB '86; Honda Prelude EX '85; Mitsubishi Galant TD '85; VW Golf diesel bwj. '81. Diverse inruilers t.e.b. Verlangde Lindelaan 23, Oirsbeek. Tel. 04492-5782.

Autocentrum P. VEENSTRA

Opel Omega 2.0i stationcar '89 f 20.500,-; Opel Kadett '90 f 17.750,-; Toyota Corolla 1.3i GTS '88 f 12.700,-; Toyota Corolla 1.6i XL 4-drs. '88 f 14.900,-; Toyota Celica 1.6i ST sportiv. '87 f 20.900,-; Ford Escort 2.0i CL '87 f 10.900,-; Ford Fiesta 1.1i CL '90 f 14.900,-; Nissan Sunny 1.3i Trend '89 f 15.900,-; Nissan Micra Trend '89 f 12.700,-; Mazda 626 HB 2.0i GLX '89 f 19.500,-; Fiat Panda 1000 CL '90 f 10.900,-; Fiat Uno 60 S '87 f 8.750,-; Peugeot 205 XS 1.4i GTi uitv. '90 f 16.900,-; Peugeot 309 1.6i GR '86 f 9.500,-; Volvo 340 GL 1.7 5-drs. '89 f 14.900,-; Mitsubishi Colt GL '86 f 9.400,-; Suzuki Swift '89 f 9.650,-; Suzuki Swift '90 f 10.900,-; VW Polo Fox veel acc. '88 f 9.750,-; VW Golf 1.6i 1600i veel acc. '89 f 16.500,-; Honda Prelude 2.0i EX '86 f 14.900,-; Bovaggarantie, inruil, financiering, Autocentrum P. Veenstra, Valkenburgweg 13, Voerendaal, Tel. 045-752999.

O.K. CARS, Oirsbeek. Mini Metro '86; Ford Escort XR3i '83; Escort 1.6 '85; Escort 83i; Fiesta '84; Opel Rekord 2.0i LS '84; Kadett 1.6i nov. '85; Ascon '84; Kadett station '82; Mazda 626 GLX 2.0i HB '86; Honda Prelude EX '85; Mitsubishi Galant TD '85; VW Golf diesel bwj. '81. Diverse inruilers t.e.b. Verlangde Lindelaan 23, Oirsbeek. Tel. 04492-5782.

Schadeauto's

Ik betaal de hoogste prijs in Limburg. Tel. 045-272019.

ALFA 75 1.8 IE kat., '90, stuurbek., im-velg., Auto-bedr. Albert God, Heerlebaan 72, Heerlen.

AUDI 100 CC 136 PK, alle acc. en airco, LPG, 11-1987, pr. f 15.900,-. Autopark, Locht 44, Kerkrade.

BMW coupé 630 CS, '78, APK '94, i.z.g.st. f 6.750,-, inr. mog. 045-316940.

Te k. 2 BMW 's 728i automaat (1x Duits kent.), '87-'80, met sportvelg., boardcomp., vaste prijs f 6.500,-. Tel. 04454-65085.

Te k. BMW 316, nieuw mod., LPG, bwj. 6-'83, f 8.500,-. Tel. 045-414372.

Uw vakantie begint voor- delig op het postkantoor.

BUDGET AIR

Vliegtickets

retour vanaf retour vanaf

postkantoor

budget vakanties

VUEGVAKANTIES

BUSVAKANTIES

Kos: 15-daagse vliegreis. 2-kamerappartement in hoogseizoen (juli), p.p. vanaf f 1.223,-

Oostenrijk: 10-daagse boerderijvakantie. Logies, ontbijt, p.p. vanaf f 421,-

Florida: 23-daagse vlieg- reis inclusief hotels en autohuur. Bijvoorbeeld 8 juli, 4 personen, p.p. vanaf f 1.890,-

STEDENVAKANTIES

Parijs: 3 dagen met eigen auto. Logies, ontbijt, p.p. vanaf f 150,-

Tsjechië en Slowakije: 8-daagse rondreis. Half pension, p.p. f 595,-

Londen: 3 dagen per bus. Logies, ontbijt, p.p. vanaf f 299,-

Frankrijk: 8 dagen een 4-kamer bungalow in de Ardèche. Per bungalow vanaf f 614,-

Honigmanstraat 42, Heerlen, tel. 045-711211
Kloosterwandstraat 6, Roermond, tel. 04750-72888

postkantoor

Autocentrum P. VEENSTRA

Opel Omega 2.0i stationcar '89 f 20.500,-; Opel Kadett '90 f 17.750,-; Toyota Corolla 1.3i GTS '88 f 12.700,-; Toyota Corolla 1.6i XL 4-drs. '88 f 14.900,-; Toyota Celica 1.6i ST sportiv. '87 f 20.900,-; Ford Escort 2.0i CL '87 f 10.900,-; Ford Fiesta 1.1i CL '90 f 14.900,-; Nissan Sunny 1.3i Trend '89 f 15.900,-; Nissan Micra Trend '89 f 12.700,-; Mazda 626 HB 2.0i GLX '89 f 19.500,-; Fiat Panda 1000 CL '90 f 10.900,-; Fiat Uno 60 S '87 f 8.750,-; Peugeot 205 XS 1.4i GTi uitv. '90 f 16.900,-; Peugeot 309 1.6i GR '86 f 9.500,-; Volvo 340 GL 1.7 5-drs. '89 f 14.900,-; Mitsubishi Colt GL '86 f 9.400,-; Suzuki Swift '89 f 9.650,-; Suzuki Swift '90 f 10.900,-; VW Polo Fox veel acc. '88 f 9.750,-; VW Golf 1.6i 1600i veel acc. '89 f 16.500,-; Honda Prelude 2.0i EX '86 f 14.900,-; Bovaggarantie, inruil, financiering, Autocentrum P. Veenstra, Valkenburgweg 13, Voerendaal, Tel. 045-752999.

O.K. CARS, Oirsbeek. Mini Metro '86; Ford Escort XR3i '83; Escort 1.6 '85; Escort 83i; Fiesta '84; Opel Rekord 2.0i LS '84; Kadett 1.6i nov. '85; Ascon '84; Kadett station '82; Mazda 626 GLX 2.0i HB '86; Honda Prelude EX '85; Mitsubishi Galant TD '85; VW Golf diesel bwj. '81. Diverse inruilers t.e.b. Verlangde Lindelaan 23, Oirsbeek. Tel. 04492-5782.

Autocentrum P. VEENSTRA

Opel Omega 2.0i stationcar '89 f 20.500,-; Opel Kadett '90 f 17.750,-; Toyota Corolla 1.3i GTS '88 f 12.700,-; Toyota Corolla 1.6i XL 4-drs. '88 f 14.900,-; Toyota Celica 1.6i ST sportiv. '87 f 20.900,-; Ford Escort 2.0i CL '87 f 10.900,-; Ford Fiesta 1.1i CL '90 f 14.900,-; Nissan Sunny 1.3i Trend '89 f 15.900,-; Nissan Micra Trend '89 f 12.700,-; Mazda 626 HB 2.0i GLX '89 f 19.500,-; Fiat Panda 1000 CL '90 f 10.900,-; Fiat Uno 60 S '87 f 8.750,-; Peugeot 205 XS 1.4i GTi uitv. '90 f 16.900,-; Peugeot 309 1.6i GR '86 f 9.500,-; Volvo 340 GL 1.7 5-drs. '89 f 14.900,-; Mitsubishi Colt GL '86 f 9.400,-; Suzuki Swift '89 f 9.650,-; Suzuki Swift '90 f 10.900,-; VW Polo Fox veel acc. '88 f 9.750,-; VW Golf 1.6i 1600i veel acc. '89 f 16.500,-; Honda Prelude 2.0i EX '86 f 14.900,-; Bovaggarantie, inruil, financiering, Autocentrum P. Veenstra, Valkenburgweg 13, Voerendaal, Tel. 045-752999.

O.K. CARS, Oirsbeek. Mini Metro '86; Ford Escort XR3i '83; Escort 1.6 '85; Escort 83i; Fiesta '84; Opel Rekord 2.0i LS '84; Kadett 1.6i nov. '85; Ascon '84; Kadett station '82; Mazda 626 GLX 2.0i HB '86; Honda Prelude EX '85; Mitsubishi Galant TD '85; VW Golf diesel bwj. '81. Diverse inruilers t.e.b. Verlangde Lindelaan 23, Oirsbeek. Tel. 04492-5782.

Autocentrum P. VEENSTRA

Opel Omega 2.0i stationcar '89 f 20.500,-; Opel Kadett '90 f 17.750,-; Toyota Corolla 1.3i GTS '88 f 12.700,-; Toyota Corolla 1.6i XL 4-drs. '88 f 14.900,-; Toyota Celica 1.6i ST sportiv. '87 f 20.900,-; Ford Escort 2.0i CL '87 f 10.900,-; Ford Fiesta 1.1i CL '90 f 14.900,-; Nissan Sunny 1.3i Trend '89 f 15.900,-; Nissan Micra Trend '89 f 12.700,-; Mazda 626 HB 2.0i GLX '89 f 19.500,-; Fiat Panda 1000 CL '90 f 10.900,-; Fiat Uno 60 S '87 f 8.750,-; Peugeot 205 XS 1.4i GTi uitv. '90 f 16.900,-; Peugeot 309 1.6i GR '86 f 9.500,-; Volvo 340 GL 1.7 5-drs. '89 f 14.900,-; Mitsubishi Colt GL '86 f 9.400,-; Suzuki Swift '89 f 9.650,-; Suzuki Swift '90 f 10.900,-; VW Polo Fox veel acc. '88 f 9.750,-; VW Golf 1.6i 1600i veel acc. '89 f 16.500,-; Honda Prelude 2.0i EX '86 f 14.900,-; Bovaggarantie, inruil, financiering, Autocentrum P. Veenstra, Valkenburgweg 13, Voerendaal, Tel. 045-752999.

O.K. CARS, Oirsbeek. Mini Metro '86; Ford Escort XR3i '83; Escort 1.6 '85; Escort 83i; Fiesta '84; Opel Rekord 2.0i LS '84; Kadett 1.6i nov. '85; Ascon '84; Kadett station '82; Mazda 626 GLX 2.0i HB '86; Honda Prelude EX '85; Mitsubishi Galant TD '85; VW Golf diesel bwj. '81. Diverse inruilers t.e.b. Verlangde Lindelaan 23, Oirsbeek. Tel. 04492-5782.

Schadeauto's

Ik betaal de hoogste prijs in Limburg. Tel. 045-272019.

ALFA 75 1.8 IE kat., '90, stuurbek., im-velg., Auto-bedr. Albert God, Heerlebaan 72, Heerlen.

AUDI 100 CC 136 PK, alle acc. en airco, LPG, 11-1987, pr. f 15.900,-. Autopark, Locht 44, Kerkrade.

BMW coupé 630 CS, '78, APK '94, i.z.g.st. f 6.750,-, inr. mog. 045-316940.

Te k. 2 BMW 's 728i automaat (1x Duits kent.), '87-'80, met sportvelg., boardcomp., vaste prijs f 6.500,-. Tel. 04454-65085.

Te k. BMW 316, nieuw mod., LPG, bwj. 6-'83, f 8.500,-. Tel. 045-414372.

Uw vakantie begint voor- delig op het postkantoor.

BUDGET AIR

Vliegtickets

retour vanaf retour vanaf

postkantoor

budget vakanties

VUEGVAKANTIES

BUSVAKANTIES

Kos: 15-daagse vliegreis. 2-kamerappartement in hoogseizoen (juli), p.p. vanaf f 1.223,-

Oostenrijk: 10-daagse boerderijvakantie. Logies, ontbijt, p.p. vanaf f 421,-

Florida: 23-daagse vlieg- reis inclusief hotels en autohuur. Bijvoorbeeld 8 juli, 4 personen, p.p. vanaf f 1.890,-

STEDENVAKANTIES

Parijs: 3 dagen met eigen auto. Logies, ontbijt, p.p. vanaf f 150,-

Tsjechië en Slowakije: 8-daagse rondreis. Half pension, p.p. f 595,-

Londen: 3 dagen per bus. Logies, ontbijt, p.p. vanaf f 299,-

Frankrijk: 8 dagen een 4-kamer bungalow in de Ardèche. Per bungalow vanaf f 614,-

Honigmanstraat 42, Heerlen, tel. 045-711211
Kloosterwandstraat 6, Roermond, tel. 04750-72888

postkantoor

Autocentrum P. VEENSTRA

Opel Omega 2.0i stationcar '89 f 20.500,-; Opel Kadett '90 f 17.750,-; Toyota Corolla 1.3i GTS '88 f 12.700,-; Toyota Corolla 1.6i XL 4-drs. '88 f 14.900,-; Toyota Celica 1.6i ST sportiv. '87 f 20.900,-; Ford Escort 2.0i CL '87 f 10.900,-; Ford Fiesta 1.1i CL '90 f 14.900,-; Nissan Sunny 1.3i Trend '89 f 15.900,-; Nissan Micra Trend '89 f 12.700,-; Mazda 626 HB 2.0i GLX '89 f 19.500,-; Fiat Panda 1000 CL '90 f 10.900,-; Fiat Uno 60 S '87 f 8.750,-; Peugeot 205 XS 1.4i GTi uitv. '90 f 16.900,-; Peugeot 309 1.6i GR '86 f 9.500,-; Volvo 340 GL 1.7 5-drs. '89 f 14.900,-; Mitsubishi Colt GL '86 f 9.400,-; Suzuki Swift '89 f 9.650,-; Suzuki Swift '90 f 10.900,-; VW Polo Fox veel acc. '88 f 9.750,-; VW Golf 1.6i 1600i veel acc. '89 f 16.500,-; Honda Prelude 2.0i EX '86 f 14.900,-; Bovaggarantie, inruil, financiering, Autocentrum P. Veenstra, Valkenburgweg 13, Voerendaal, Tel. 045-752999.

O.K. CARS, Oirsbeek. Mini Metro '86; Ford Escort XR3i '83; Escort 1.6 '85; Escort 83i; Fiesta '84; Opel Rekord 2.0i LS '84; Kadett 1.6i nov. '85; Ascon '84; Kadett station '82; Mazda 626 GLX 2.0i HB '86; Honda Prelude EX '85; Mitsubishi Galant TD '85; VW Golf diesel bwj. '81. Diverse inruilers t.e.b. Verlangde Lindelaan 23, Oirsbeek. Tel. 04492-5782.

Autocentrum P. VEENSTRA

Opel Omega 2.0i stationcar '89 f 20.500,-; Opel Kadett '90 f 17.750,-; Toyota Corolla 1.3i GTS '88 f 12.700,-; Toyota Corolla 1.6i XL 4-drs. '88 f 14.900,-; Toyota Celica 1.6i ST sportiv. '87 f 20.900,-; Ford Escort 2.0i CL '87 f 10.900,-; Ford Fiesta 1.1i CL '90 f 14.900,-; Nissan Sunny 1.3i Trend '89 f 15.900,-; Nissan Micra Trend '89 f 12.700,-; Mazda 626 HB 2.0i GLX '89 f 19.500,-; Fiat Panda 1000 CL '90 f 10.900,-; Fiat Uno 60 S '87 f 8.750,-; Peugeot 205 XS 1.4i GTi uitv. '90 f 16.900,-; Peugeot 309 1.6i GR '86 f 9.500,-; Volvo 340 GL 1.7 5-drs. '89 f 14.900,-; Mitsubishi Colt GL '86 f 9.400,-; Suzuki Swift '89 f 9.650,-; Suzuki Swift '90 f 10.900,-; VW Polo Fox veel acc. '88 f 9.750,-; VW Golf 1.6i 1600i veel acc. '89 f 16.500,-; Honda Prelude 2.0i EX '86 f 14.900,-; Bovaggarantie, inruil, financiering, Autocentrum P. Veenstra, Valkenburgweg 13, Voerendaal, Tel. 045-752999.

O.K. CARS, Oirsbeek. Mini Metro '86; Ford Escort XR3i '83; Escort 1.6 '85; Escort 83i; Fiesta '84; Opel Rekord 2.0i LS '84; Kadett 1.6i nov. '85; Ascon '84; Kadett station '82; Mazda 626 GLX 2.0i HB '86; Honda Prelude EX '85; Mitsubishi Galant TD '85; VW Golf diesel bwj. '81. Diverse inruilers t.e.b. Verlangde Lindelaan 23, Oirsbeek. Tel. 04492-5782.

Autocentrum P. VEENSTRA

Opel Omega 2.0i stationcar '89 f 20.500,-; Opel Kadett '90 f 17.750,-; Toyota Corolla 1.3i GTS '88 f 12.700,-; Toyota Corolla 1.6i XL 4-drs. '88 f 14.900,-; Toyota Celica 1.6i ST sportiv. '87 f 20.900,-; Ford Escort 2.0i CL '87 f 10.900,-; Ford Fiesta 1.1i CL '90 f 14.900,-; Nissan Sunny 1.3i Trend '89 f 15.900,-; Nissan Micra Trend '89 f 12.700,-; Mazda 626 HB 2.0i GLX '89 f 19.500,-; Fiat Panda 1000 CL '90 f 10.900,-; Fiat Uno 60 S '87 f 8.750,-; Peugeot 205 XS 1.4i GTi uitv. '90 f 16.900,-; Peugeot 309 1.6i GR '86 f 9.500,-; Volvo 340 GL 1.7 5-drs. '89 f 14.900,-; Mitsubishi Colt GL '86 f 9.400,-; Suzuki Swift '89 f 9.650,-; Suzuki Swift '90 f 10.900,-; VW Polo Fox veel acc. '88 f 9.750,-; VW Golf 1.6i 1600i veel acc. '89 f 16.500,-; Honda Prelude 2.0i EX '86 f 14.900,-; Bovaggarantie, inruil, financiering, Autocentrum P. Veenstra, Valkenburgweg 13, Voerendaal, Tel. 045-752999.

O.K. CARS, Oirsbeek. Mini Metro '86; Ford Escort XR3i '83; Escort 1.6 '85; Escort 83i; Fiesta '84; Opel Rekord 2.0i LS '84; Kadett 1.6i nov. '85; Ascon '84; Kadett station '82; Mazda 626 GLX 2.0i HB '86; Honda Prelude EX '85; Mitsubishi Galant TD '85; VW Golf diesel bwj. '81. Diverse inruilers t.e.b. Verlangde Lindelaan 23, Oirsbeek. Tel. 04492-5782.

Muziek

balans-opruiming 10-50% korting!

Keyboards, drumstellen, orgels, gitaren, piano's, accordeons, orkestapparatuur enz. Altijd aanbiedingen en occasions. Alles van Flight-Case.

Muziekhuys Lyana

Mauritsweg 48, Stein. Tel. 046-333227.

Maandag t/m zaterdag open. Donderdag koopavond.

PIANO'S huur met kooprecht van f 50,- tot f 200,- p.m. Gratis transport. Alle merken. Gebruikte piano's f 450,- per jaar. Van Urk, Westersingel 42, Rotterdam. Tel. 010-4363500

Te k. zeer goede TROMPET vaste pr. f 500,-. Inl. 045-314959.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RE-SULTAAT! Bel: 045-719966.

Braderieën/Markten

Snuffelmarkt Mecc Maastricht

Zaterdag 13 en Zondag 14 februari

Huur een kraam op deze grootste overdekte vlooiemarkt van Zuid-Nederland. Kraamhuur f 45,- p.d. Bel 01640-57521.

TV/Video

KLEUREN TV grote sortering vanaf f 65,-. Nieuwe KTV's v.a. f 298,-, betaling v.a. f 25,- p.mnd. Radio-TV van Voorst, Ganzewiede 48 Heerleheide. 045-213879.

KTV GEVRAAGD va f 85,- video- en stereotoren, videocamera. 04406-12875.

Goede KLEUREN TV's met gar., zeer grote sortering v.a. f 95,- meer dan 25 jaar. TV Occasion Centrum Geel, Grasbroekerweg 25, Heerlen. Tel. 045-724760.

Kleuren TV's 12-16 kan. v.a. f 60,- met afst.bed. v.a. f 125,- met teletekst v.a. f 250,- o.a. Philips. Radio-TV FRANK BV, Bokstr. 33 Heerleheide. 045-213432.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RE-SULTAAT! Bel: 045-719966.

Vlees/AGF

Extra VOORDELIG: 1 kg. paardepoulet f 6,50; 1 kg. kipfilet f 12,98; Aldi-KS-lagerijen, Willemstr. Heerlen, Aldi G.v. Sloun slagerijen, Leyenbroekerweg, Sittard; Aldi G.v. Sloun slagerijen, Annastr. Geelen.

Te koop mooie Argentijnse OSSEHAAS, f 26,- per kg. Tel. 045-230955.

Te koop gevr.

Te k. gevr. ROMNEYLOOD-SEN, Nissenhuten en units. Tel. 01891-15603 of 18368.

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN. Gebr. Swinkels, Beitel 74, Heerlen. 045-422025.

Examengarantie

Basiskennis boekhouden, Praktijkdipl. boekhouden MBA en SPD-1, NIMA-A, Praktijkdipl. Informatica.

Informatie en gratis prospectus tijdens kantooruren 077-520440 of 046-599559. Bedrijfs Hogeschool Katholieke Leergangen/Limburgse SPD Opleiding Brouwers.

Mode Totaal

Te koop BONTJAS 3/4, bruin, maat 44, f 500,-. Tel. 045-259774.

Wat VERKOPEN? Adviseur via: 045-719966.

Zonnehemels

Superbruiners voor perfecte bruining nu met 10 lampen snelbruiners, gasdrukkers en ventilator v.a. f 945,-. Compleet met bezorgen en volledige garantie bij van ERP, Hapselstr. 8 te Sittard (naast Göttingen) de zaak met superservice. Tel. 046-528575.

Huw./Kennism.

ALLEENSTAANDE: heden gezellige dans en contactavond met DJ Richard in Chalet Treebeck. Toegang boven 30 jaar, legitimatie verplicht. Het bestuur.

Jongmeid 22 jr. zkt. JONGEMEID (niet lesb. type) die ook alleen is, om mee uit te gaan, vak., kletsen, paarden en andere akt. Leef 20-25 jr. Brief met foto: Br.n.r. B-03479, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

ROYAL RIVOLI MAXIM

Programma van 21 t/m 27 januari

Meryl Streep
Bruce Willis
Goldie Hawn

Een doodleuke film over eeuwige schoonheid

Death Becomes Her

Te k. gehele antiek INBOEDEL. Anjeliersstraat 139, Heerlen. Tel. 045-216234.

Te k. noten SALONTAFEL vrij groot plus Zaanse klok, t.e.a.b. Palmstr. 62, Heerlen.

AANBIEDING! te k. 2-per-soons DEKBEDDEN met hoofdkussens v.a. f 69,- tot f 75,-. Winkel T. Sluisje, Akerstraat 89, Brunssum. Tel. 045-275100.

Rijles

VRACHTAUTO eerste 5 lessen f 55,- (60 min.). Trekker-oplegger eerste 5 lessen f 75,- (60 min.). Start chauffeurscursus 5.3.1993 (garantie bij niet slagen, 2e cursus gratis). Bovag Verkeersschool Roger Keybeck, 04499-4844 / 06-52984720.

Wat VERKOPEN? Adviseur via: 045-719966.

Kunst en Antiek

De mooiste grenen en eiken keus volgens VT-wonen en Aniane vindt u bij INTER-ART antiek Simpelveld, Irmstraat 64, 045-443161 eigen restauratie en logier. Ma. gesl./do. koopav.

ROYAL RIVOLI MAXIM

Programma van 21 t/m 27 januari

Meryl Streep
Bruce Willis
Goldie Hawn

Een doodleuke film over eeuwige schoonheid

Death Becomes Her

Te k. gehele antiek INBO

De acht medische faculteiten in Nederland leiden over twee à drie jaar basisartsen op volgens een zogenaamd Raamplan. Een nieuwe leidraad die wordt ontwikkeld onder aanvoering van de Katholieke Universiteit Nijmegen (KUN) en aangeeft wat een basisarts moet weten en kunnen. Dr. J. Mets benadrukte bij zijn installatie tot bijzonder hoogleraar aan de KUN het belang van een andere aanpak. De patiënt verandert en daarmee moet ook de opleiding veranderen. Het Raamplan vertoont grote overeenkomsten met de opleiding zoals die al jaren door de Rijksuniversiteit Limburg wordt gegeven: probleemgestuurd onderwijs en de patiënt als uitgangspunt. Toch trekt Maastricht in dit geval niet de kar. „Misschien hebben we een kans laten liggen. Maar wellicht is het wel goed om dit aan Nijmegen over te laten. Anders krijg je weer zo iets van 'ze zijn al de jongste faculteit geneeskunde en moeten ze ons nu ook nog vertellen hoe het moet',” licht Harry Crebolder, hoogleraar huisartsgeneeskunde aan de RL het Raamplan toe. Weer blijkt dat het Maastrichts systeem zijn tijd ver vooruit was. Zeventig tot tachtig procent van de studenten rondt de opleiding tot basisarts binnen zes jaar af en dat heeft volgens Crebolder allemaal met het Maastrichtse systeem te maken.

in het nieuws

DOOR ANITA KEYDENER

MAASTRICHT – De rol van de huisarts verandert. Hij of zij, meer dan vijftig procent van de studenten is inmiddels vrouw, is niet langer meer de allesweter die ook alles kan. „De artsen en patiënten hebben tegenwoordig een meer horizontale relatie. Er is weinig niveaueverschil,” vertelt Harry Crebolder, huisarts in Venlo en hoogleraar in Maastricht. De Maastrichtse studenten weten niet beter. In hun opleiding is de patiënt steeds belangrijker geweest. „Andere universiteiten geven colleges aan kleine groepen studenten. Ze zijn gericht op kennisoverdracht. In Maastricht wordt veel aandacht besteed aan de houding van de toekomstige dokter en zijn vaardigheden. In speciale oefenruimtes, de skilllabs, wordt de praktijk van alle dag nagebootst,” verklaart de hoogleraar in zijn werkkamer die uitzicht biedt op het Academisch Ziekenhuis aan de overkant van de weg.

De basisarts heeft te maken met

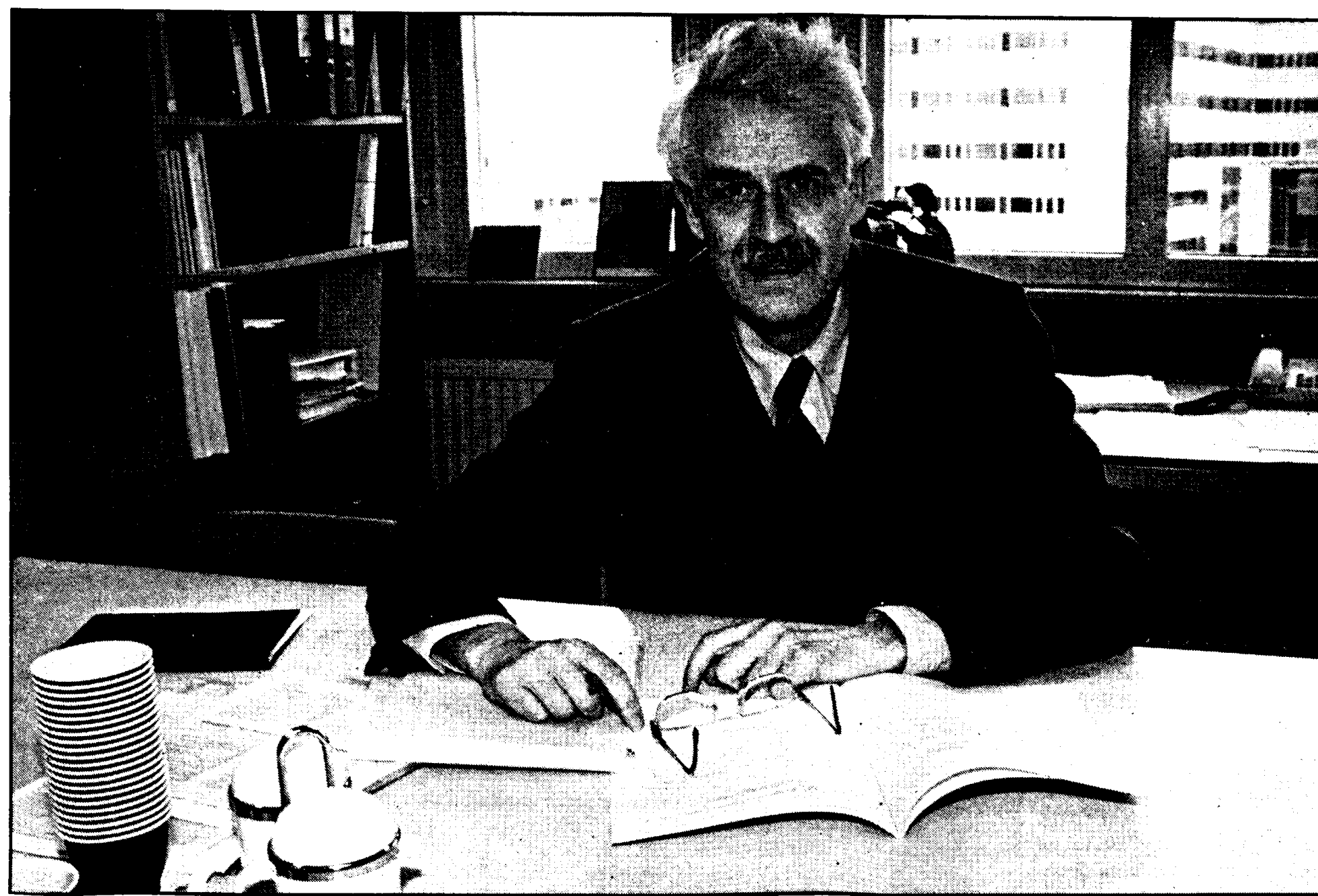
een explosie van kennis. Hij kan niet alles weten, maar heeft geleerd, door zijn manier van studeren, hoe hij de kennis moet vergaren. In Maastricht worden ze opgeleid in groepjes van steeds tien studenten, begeleid door een docent. De student kan dertig procent van het lespakket zelf invullen. Een aanpak die er ieder jaar weer toe leidt dat ruim vijfhonderd studenten Geneeskunde bewust voor Maastricht kiezen.

Probleemgestuurd

Als de opleiding van de arts verandert, kan de training van docenten niet achterblijven. De docent mag dan niet langer alleen maar kennis overdragen, maar moet een actieve rol gaan spelen. Wat dat betreft kan volgens Harry Crebolder nog wel wat veranderen aan de Limburgse universiteit. Iedereen die aan de RL wordt aangenomen als docent moet een cursus probleemgestuurd onderwijs volgen en een tutortraining, zodat hij in staat is onderwijsgroepen te begeleiden. „Een opfriscursus op

Methode medische faculteit Maastricht maakt school

Nieuwe patiënt vraagt aanpassing opleiding arts

● RL-hoogleraar huisartsgeneeskunde Harry Crebolder.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

zijn tijd zou niet slecht zijn,” meent hij.

De opleiding tot basisarts duurt zes jaar. Wie huisarts wil worden moet daar nog twee jaar aan toevoegen. Ongeveer de helft van de basisartsen wil huisarts te worden, een kwart kiest voor een specialisatie en de overigen voor sociale geneeskunde, als arts bij de GGD of het GAK om twee voorbeelden te noemen. Voor de huisartsen is het geen probleem om werk te vinden, want sinds enkele jaren is er een

tekort. „De bevolking vergrijsd. Op termijn is meer hulp nodig. En als je nagaat dat zeventig procent van alle gevallen die op de eerste hulp van een ziekenhuis binnenkomen ook door de huisarts behandeld hadden kunnen worden, is er werk genoeg.”

Mondiger

Crebolder heeft zelf ondervonden hoe de patiënt de laatste decennia is veranderd. Van iemand die aanneemt dat de

dokter altijd gelijk heeft en ja en amen knikt, tot iemand die met een hoop goede ideeën op het spreekuur komt. De huisarts van nu, deelt de verantwoordelijkheid met de patiënt, maar oloopt haar niet. „Als het om een echt medisch probleem gaat, heeft de arts natuurlijk zijn eigen verantwoordelijkheid, maar de patiënt bepaalt zelf uiteindelijk wat er gebeurt. Wel of geen medicatie, wel of geen röntgenfoto's? Hij regelt samen met de arts het traject.”

Een dag per week werkt de hoogleraar nog als huisarts in Venlo. Dat wil hij graag zo houden. „Na een opleiding van zeven jaar in Utrecht begon ik als huisarts. Maar, wat wist ik? Ik had nog nooit iemand gezien met hartklachten of met kanker. Als ik dat vergelijk met de beginnende huisarts van nu was ik een gevaar. „De studenten zouden eens moeten weten hoeveel beter het nu is. Maar dat zegt bijna iedereen van voor de oorlog.” Hij moet er zelf om lachen.

streeksgewijs

kort

Helmenverzamelaar verlaat brandweer

● Hoofdbrandwacht Toon Savelberg verlaat per 1 februari in verband met functioneel leeftijdsontslag het Brandweerkorps in Heerlen. Savelberg, die ruim 25 jaar in dienst was bij de brandweer in Heerlen, heeft in de afgelopen jaren een archief opgebouwd over de brandweer. Daarnaast is hij in 1986 begonnen met het verzamelen van brandweerhelmen. Zijn fraaie verzameling, die inmiddels bestaat uit 225 verschillende helmen, is regelmatig te bezichtigen tijdens brandweeractiviteiten (foto). Vrijdag 22 januari neemt 'der Tön' afscheid tijdens een receptie van 19 tot 20.30 uur in café-restaurant 'A gen Baag', Kerkstraat 17 in Nyswiler. Foto: FRANS RADE.

BRUNSSUM

● Vandaag, donderdag, is het nog mogelijk om in het bestuurscentrum aan het Lindeplein de expositie van Trienke Barendrecht-Rozeveld te gaan bekijken. Openingstijden: 9-12.30 uur en 13.30-17 uur.

● D66 houdt vanavond om 20.30 uur openbaar fraktiebijeenkomst in café De Postwagen aan de Raadhuisstraat.

Choreografieles voor dansdocenten

HEERLEN – Het Scapino Ballet Rotterdam houdt tijdens het vijfde Dansfestival te Heerlen een Masterclass.

Dansdocenten kunnen onder leiding van Heerlenaar Thom Stuart meewerken aan het ontstaan van een choreografie. De Masterclass wordt gehouden op zondag 24 januari vanaf 12 uur in een dansschool in het centrum van Heerlen. Aanmelden voor de Masterclass: via de kassa van de Stadsschouwburg Heerlen 045-716607.

Deelnemers moeten vooraf inschrijven en zij ontvangen naast hun toegangskaart voor de Masterclass ook een entreekaart voor de voorstelling van Scapino van vrijdag 21 mei. De kosten zijn 45 gulden per persoon.

CDA-sprekkuur in Kerkrade

KERKRADE – De CDA-fractie in Kerkrade houdt van januari tot en met april spreekuur in de wijk. De sprekkuren vinden plaats op vier donderrdagen van 19 tot 20 uur voorafgaand aan de reguliere fractievergaderingen. Burgers die bepaalde problemen willen bespreken kunnen zich op het spreekuur zonder afspraak melden.

Vandaag is spreekuur in het gemeenschapshuis Bleijerheide, op 25 februari in het Socioproject Eygelshoven, 25 maart in café Goebbels, centrum en op 22 april in gemeenschapshuis Terwinstelen.

per persoon

Benoeming

● Luitenant-kolonel P. Wincelmolen, geboren in Hoensbroek en al op jeugdige leeftijd verhuisd naar Maastricht, is benoemd tot commandant van de 42ste nucleaire veldartillerie in Havelte. De kolonel geniet internationale bekendheid doordat hij tijdens één schietkamp met de nucleaire batterij Honest John op Kreta een score behaalde die tot op heden nog niet werd verbeterd.

Gala-orde

● Pastoor W. Vreuls ontving onlangs uit handen van Frans Bodelier, president van de Woeëlsjoepje Prinsenraad, de Simpelveldse Gala-orde. De pastoor ontving de Gala-orde voor zijn vele verdiensten voor de gemeenschap.

Geslaagd

aan het Opleidingsinstituut voor Verloskundigen in Heerlen. ● Voor het doctoraal examen technische bedrijfskunde slaagde aan de Technische Universiteit in Eindhoven Guido Fröhlich uit Landgraaf. ● Roger van Wersch uit Voerendaal slaagde aan de Katholieke Universiteit Brabant voor het doctoraal examen bedrijfsconomie.

carnavaria

● Prins Patrick I van Schinveld. Foto: TON DIRKX.

● In de muziekkiosk bij Schunck aan de Promenade in Heerlen wordt zaterdag om 15 uur de CD van de Klumpkes-Blumkes gepresenteerd. Voor de jeugd wordt een ballonwedstrijd gehouden. Vanaf 11 uur kunnen de kaartjes voor deze wedstrijd worden ingevuld.

● Tot prins van de Berguule Molenberg werd Hub Lendfers uitgeroepen. Prins Hub I houdt zaterdag vanaf 20.11 uur receptie in café Wilhelmina, Molenberglaan 125.

● Sijlvend Alaaf riep zaterdag Patrick Severens uit tot prins Patrick I. Severens is 26 jaar en gehuwd. Hij is van beroep bedrijfsleider.

● De Molmuus van Klimmen houden zondag om 11.11 uur de derde Dameszitting in zaal Claessen. Om 14.45 uur zijn de mannen welkom.

● Deelnemers aan de grote optocht van Kerkrade kunnen zich vanavond en donderdag 28 januari vanaf 20 uur aanmelden in café Goebbels aan de Markt.

● Jubileumprins Marcel I van D'r Heksenbergse Vasteloavens Veren houdt zaterdag van 18.30 tot 21 uur receptie in het gemeenschapshuis aan de Heigrindelweg.

in de theaters

● HEERLEN:

- za. 23/1: musical: Cyrano.
- zo. 24/1: musical: Cyrano.
- di. 26/1: musical: Cyrano.
- wo. 27/1: kindertheater Sirkel met Glans (14.30 uur, kleine zaal).
- wo. 27/1: musical: Cyrano.

● KERKRADE

- do. 21/1: opera: De Repetitie door Opera Banana met Boudewijn de Groot.
- za. 23/1: ballet: Nationaal Litouws Ballet met Giselle.
- zo. 24/1: muziek: Mitsuku Shirai, mezzo-sopraan, en Hartmut Holl, piano, met liederen van Schubert.

● MAASTRICHT:

- do. 21/1: cultureel café: met Marga Minco (redoutezaal).
- vr. 22/1: popmuziek: The Nits (20.15 uur).
- za. 23/1: muziek: Städtisches Orchester Aachen met werk van Part, Weber en Tsjajkovski (20.15 uur).
- zo. 24/1: dans: Jazzex (20.15 uur).
- di. 26/1: uittegvond: opera Wolz-zeek (19.30 uur, redoute).
- di. 26/1: cabaret: Hans Liberg (20.15 uur).
- wo. 27/1: muziek: Luchconcert door Paul Huys (12.30 uur, redoutezaal).
- wo. 27/1: toneel: We hebben samen een paard van Annie M.G. Schmidt (20.15 uur).

● ROERMOND:

- ma. 25/1: toneel: Et Voilà door Nova Zembla.
- di. 26/1: muziek: pianorecital door Rian de Waal met werk van Liszt en Chopin.

● SITTARD:

- do. 21/1: musical: Revue, Revue.
- vr. 22/1: musical: Revue, Revue.
- zo. 24/1: ballet: Nationaal Ballet van Litouwen met Giselle.
- di. 26/1: poppenspel: Feike Boschma met Eenmaal sterft de zee.
- wo. 27/1: uittegvond: Il Barbiere di Siviglia (19.30 uur).

● WEERT:

- do. 21/1: cabaret: Paul de Leeuw met Wie plukt mij?
- za. 23/1: muzikale komedie: De Nieuwe Snaar met William.
- wo. 27/1: toneel: Meneer Ornifle door Toneelgezelschap Ivonne Lex.

Tenzij anders aangegeven beginnen de voorstellingen om 20.00 uur.

exposities

● HEERLEN

Stadsgalerij, Raadhuisstraat 19. Werk van Jurgen Partenheimer. Tm 24.1. Open ma tm vr 9-17 uur. **Thermen-museum**, Cortivaalstraat 9. Tekeningen en schilderijen van Pierre Delnoy. Tm 31/1.

● HOENSBROEK

Kasteel Hoensbroek, Klinkertstraat 118. Kartoonexpositie. Tm 31/1. Open dagelijks van 10-12 uur en van 13.30-17 uur. **Fotogalerie Kasteel Hoensbroek**. Werk van Matjaz Preseren. Tm 14.2. Open ma tm vr 10-12 uur en 13.30-17 uur, za en zo 13.30-17 uur.

Onderbanken nog altijd zonder begroting 1993

Wethouder verrast door actie Houben

Van onze verslaggever

ONDERBANKEN - Geheel onverwachts schorste waarnemend burgemeester Pierre Houben gisteravond de raadsvergadering voor onbepaalde tijd. Daardoor kwam de raad niet toe aan een tweede behandeling van de eerder verworpen begroting. De gemeente Onderbanken zit nog steeds onder een vastgestelde begroting van dit jaar. De actie van Houben leidde tot een openlijk protest van een totaal verraste wethouder Jo Theunissen (Kleine Onderbanken).

De schorsing sprong Theunissen vanachter de collegetafel om de publieke tribune toe te spreken. „Ik wil eraan toe zeggen dat ik niets weet van deze schorsing.“ Na afloop van de raad toonde Theunissen zijn uitermate ontstemd over de afloop van zaken. „De mensen zijn niet hier naar toe gekomen. Ze hadden de begroting dit keer willen aannemen. De rest van het college had daarvoor alleen maar de schorsing van de brandweerwastie aan het vaststellen van de begroting onjuist.

„Hij zit nou net het probleem voor de hand. Riet Cremers-Koekoek (Onderbanken) en waarnemend burgemeester Pierre Houben. Deze twee collegeleden hebben het koppelen van de brandweerwastie aan het vaststellen van de begroting onjuist.

Onduidelijk

Onduidelijkheid over de exacte gevolgen van een opnieuw verworpen begroting was voor Houben de reden voor onbepaalde tijd schorsen. Provincie en ministerie van Binnenlandse Zaken buigen momenteel over de vraag wat de consequenties zijn voor de gemeente als de raad de begroting opnieuw weigert vast te stellen. Na verworpen van de begroting op 1 januari heeft een meerderheid bekendgemaakt dit opnieuw te zullen doen.

Politiepartner Kleine Onderbanken heeft van de brandweerwastie een halszaak gemaakt. Wethouder Theunissen verklaarde de afloop van de raad dat de begroting niet opweegt tegen de geschorste brandweerlieden. „Het gaat hier om mensen. Het is voor ons daarom een zeer principiële zaak. Nu zijn er brandweerlieden, morgen misschien anderen. De schorsing moet gedaan worden. De gemeente van een schorsing blijven hangen. Mensen anders altijd achterlaten, ook al worden ze achteraf in het gelijk gesteld.“

De afloop van de vergadering ontving zich in de raadszaal nog een heftige discussie. PvdA'er Henk Wiersma trok het felst van leer. Deze man vindt dat Onderbanken zich door de gekrakeel en het verwerpen van de begroting 'volstrekt belachelijk maakt'.

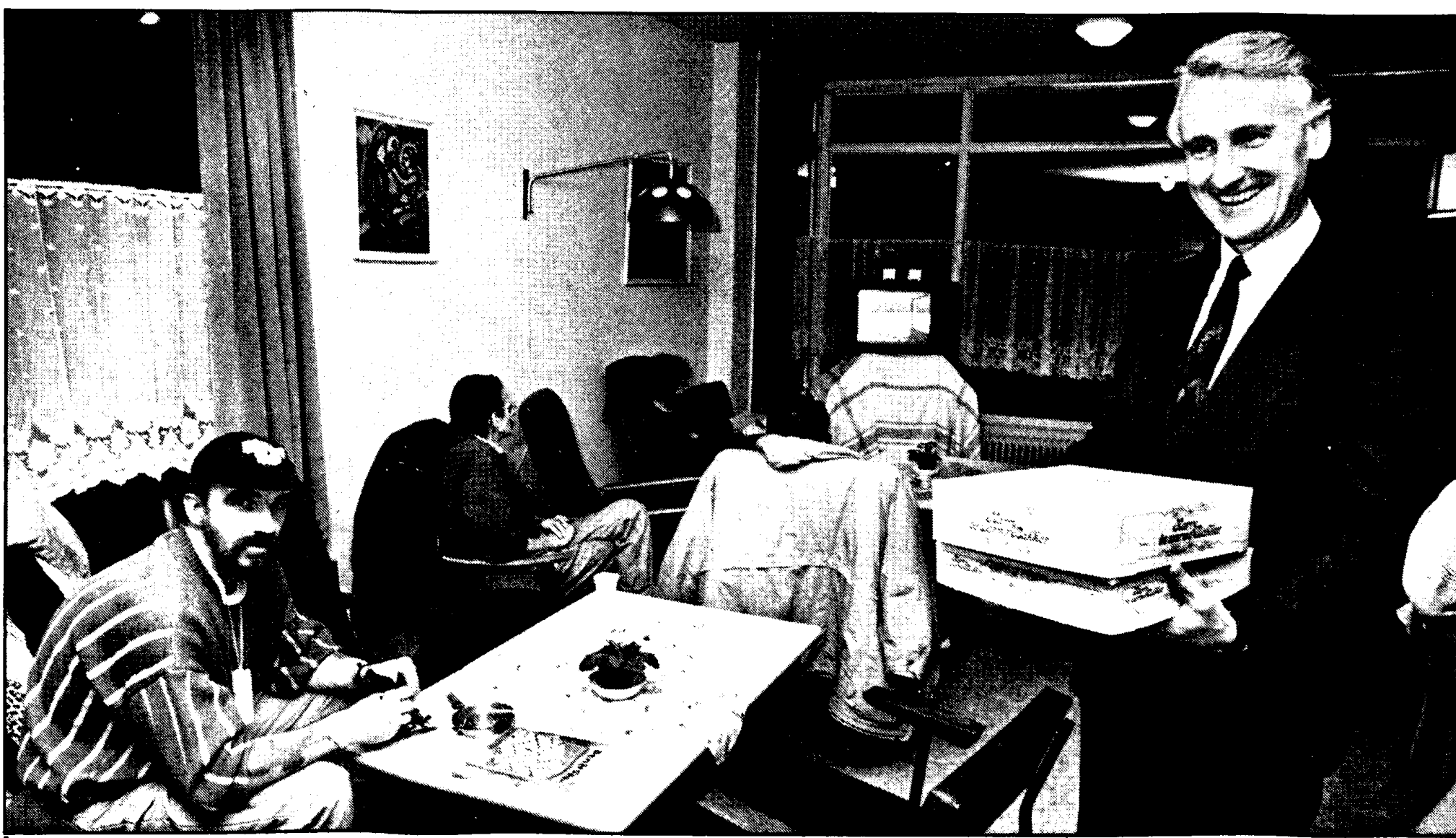
„De mensen weten altijd de weg te vinden naar een burgerpartij. Ik vergelijk mezelf met de ombudsman.“

Rutjens is net 59 geworden. De verjaardagsvisite loopt nog af en aan, een kleinzoon ligt met griep bij opa en oma op de bank. Tusschen van al die drukte doet Rutjens zijn verhaal. Kalm en onverstoord, maar met een uitgesproken mening over kwesties als bijvoorbeeld de beruchte wethoudersaffaire, de uitbreiding van winkelcentrum Op de Kamp en de vrijwel lege Landgraafse schatkist.

Moed

Politieke moed, dat schort eraan in Landgraaf, weet Rutjens. Niemand durft verantwoording te nemen, knopen door te hakken. De wethoudersaffaire heeft de politiek volledig lamgelegd. Landgraaf heeft zich gebrand en moet op de blaren zitten. Boetedoening vooruit, maar deze prijs vond én vindt Rutjens ruim een half jaar na dato nog steeds te hoog. „Als je alle leed en ellende op tegen de zwaarte van de overtredding.“

Burgemeester bezoekt zwervers

De gasten van het Inloophuis aan de Groene Boord in Heerlen kregen gisteravond bezoek van Heerlens burgemeester J. Pleumeekers. De burgervader kwam zich persoonlijk op de hoogte stellen van het reilen en zeilen van het opvanghuis voor dak- en thuislozen naast het belastingkantoor. Het Inloophuis - onlangs uitgeroepen tot Vrij-

willigersproject 1992 - is dagelijks geopend van zes tot tien uur 's avonds. Zo'n vijftig zwervers kunnen er terecht voor een kop koffie, thee of soep en een boterham. Bij het Inloophuis werken een coördinatrice, een stagiaire en ongeveer vijftig vrijwilligers.

Foto: DRIES LINSSEN

Gemeente draagt zelf vijftien miljoen bij aan centrumplan

College wil stadskantoor Kerkrade in Wijngracht

Van onze correspondent

KERKRADE - Het college van Kerkrade kiest definitief voor de hoek Mozartstraat-Van Beethovenstraat in de Wijngracht als locatie voor het nieuwe stadskantoor. Een ander voorstel van B en W is om maximaal één miljoen gulden bij te dragen aan de komst van het museum voor Industrie en Samenleving.

Na jarenlange voorbereidingen, twee raadsconferenties en drie inspraakavonden in de Rodahal worden nu knopen doorgehakt.

Voor een bedrag van 43,5 miljoen wordt de stad tussen 1993 en 1996 grondig vermodern. Zo'n 15 miljoen gulden moeten het centrum een nieuwe impuls geven.

Naast de herinrichting van het winkelgebied, de komst van een winkelpassage, de bouwplannen op het NS-terrein, 975 parkeerplaatsen en het verplaatsen van de bibliotheek, spelen vooral het stadskantoor, museum en zwembad D'r Pool een grote rol.

Kerkrade wil al haar gemeentelijke diensten op een centrale

plek bundelen. De locatie tussen de Rodahal en het Wijngrachttheater biedt volgens het college goede mogelijkheden daarvoor. De strategische plek Wijngracht is in de ogen van het gemeentebestuur beter dan alternatieven als de buitenaf gelegen Hammolenweg en het Defensiekantoor. „Sterker nog, het Defensiekantoor dient geen mogelijkheid te zijn. Negatieve ontwikkelingen bij de Rijksdiensten moeten altijd worden gecompenseerd,“ stelt het college.

Grondverwerving, infrastructuur en de verplaatsing van het

NS-station leveren voor het museum nog een exploitatiekort van vier miljoen gulden op. Het college wil dit bekostigen door een sobere uitvoering (besparing van één miljoen), een bijdrage uit de 'centrumtop' van twee miljoen en één miljoen uit eigen middelen. Naast het museumgebouw (5.200 vierkante meter) komt een museumtuin.

Zwembad

Sportfondsen Nederland onderzoekt op dit moment de opties 'nieuwe zwembadvoorziening Erenstein' en 'renovatie d'r Pool'. In het eerste kwartaal van 1993 zullen de resultaten op tafel liggen en wordt een definitieve keuze gemaakt. Het college heeft een alternatief in petto als d'r Pool mocht verdwijnen; op die plek komt in dat geval woningbouw met op de begane grond dienstverlenende functies.

De gezamenlijke raadscommissies behandelen woensdagavond het centrumplan voor Kerkrade.

Slopers van brommer gepakt

HEERLEN - De Heerlense politie heeft twee jongens van 15 en 16 jaar uit de gemeente aangehouden voor de diefstal van een bromfiets. De Heerlenaren stalen het voertuig vrijdagmiddag op de Markt in Hoensbroek. De brommer was eigendom van een 16-jarige jongeman uit Merkelbeek. De gestolen bromfiets was inmiddels helemaal gesloopt. De goede onderdelen had de 16-jarige verdachte gebruikt voor zijn eigen brommer.

brandweerwastie. Kleine Onderbanken stemt tegen de begroting omdat het college de problemen bij de vrijwillige brandweer niet naar haar zin oplost. Zolang het college de schorsing niet ongedaan maakt, blijft de grootste coalitiepartner aanname van de begroting blokkeren. Wethouder Jo Theunissen liet deze week namelijk weten dat hij met zijn fractiegenoten tegen zal stemmen zolang deze 'principiële zaak' niet naar tevredenheid is opgelost. De handelswijze van de partij is verworpen te noemen. De belangen van de gemeente Onderbanken worden door het verwerpen van de begroting flink geschaad. Verenigingen en instellingen kunnen voorlopig geen subsidies ontvangen en er bestaat zelfs de mogelijkheid dat het uitbetalen van uitkeringen van burgers van die gemeente in gevaar komt. Waarnemend burgemeester Pierre Houben sloot gisteravond niet uit dat het parlement speciaal voor de Onderbankense impasse een noodwet moet aannemen. De exacte consequenties zijn niet te overzien van deze 'gijzeling' van de begroting. Provincie en Binnenlandse Zaken buigen zich momenteel over de exacte gevolgen als de begroting, zoals aangekondigd, opnieuw wordt verworpen. Het middel dat Kleine Onderbanken in de strijd gooit, weegt niet op tegen het doel dat zij wil bereiken: de zaak waarvoor zij strijdt. Al is zaak de waarvoor Theunissen en zijn fractiegenoten strijden nog zo lovenswaardig. De fractie dient in het belang van de gemeente haar toevlucht tot een ander middel te zoeken.

J.H.

Onvriendelijk

Landgraaf wordt een zeer kindonvriendelijke gemeente! Het afschaffen van het schoolzwemmen, sluiten van speeltuinen en daarnaast de sluiting van het Grand Theater zijn niet de enige blunders die de gemeente begaat. Nu wordt ook nog zodanig het mes gestoken in het kinderkantoor, dat de vrijwilligers noodzaak krijgen om hun werkzaamheden te staken. De enige beroepskracht die Landgraafs kinderkantoor heeft, wordt weggehaald omdat de gemeente vindt dat kinderkantoor niet belangrijk genoeg is om aandacht aan te besteden. Welzijn in Landgraaf betekent dat je tussen de 16 en 25 jaar bent. De consequenties van dit beleid zijn dat diverse kindercclubs nu moeten ophouden omdat ze niet de begeleiding krijgen die ze nodig hebben. Voor de speel-o-theek wordt het ook moeilijk, want die moet zich nu bezighouden met alleen maar 'draaiwerk', terwijl ze in het verleden allerlei activiteiten organiseerde in samenwerking met kinderkantoor. Denk maar eens aan kindervakantiewerk, activiteiten in korte schoolvakanties, koninginndag, straatspelendag en nog veel meer. Dit moet allemaal verdwijnen omdat de gemeente vindt dat jongerenwerk het allerbelangrijkste is in Landgraaf. Zo krijg je dus weer dat degenen met het grootste mondwerk alles krijgen en de kinderen onder 16 jaar die zich niet kunnen weren niets krijgen. Op wie gaat de gemeente hierna bezuinigen? Ouden van dagen misschien?

LANDGRAAF
Marianne Limbach, Birgit Bitter, Ina Meesters en Trudy Weber

Motorrijder zwaar gewond

MAASTRICHT - Een 49-jarige motorrijder uit Eijsden is ernstig gewond geraakt bij een aanrijding ter hoogte van de Bloemenweg in Maastricht. Hij moest per ambulance overgebracht worden naar het AZM.

wil je niet meer aan de zijlijn staan," verklaart Rutjens. De gelijknamige eenmansgroepering maakt momenteel deel uit van de Landgraafse coalitie. In de elf fracties tellende raad is Rutjens eerder de grijze muis, dan de getapte jongen. Velen zien hem als een stroman van het CDA.

Lachend: „Ik ben wel christelijk opgevoed, maar het CDA, nee! De idee kan ik me voorstellen, omdat we zeker nu, als coalitie een lijn trekken, maar eerder lonk ik naar D66. Net als die fractie ben ik bijvoorbeeld een sterk voorstander van een open politiek. En zo zijn er nog wel meer parallellen.“

Scepter

Drie burgemeesters heeft het raadslid in die 25 jaar 'versleten'. Prik en Vrouwenraets die de scepter zwaaiden over de vroegere gemeente Schaesberg en, na de herindeling in 1982, Hans Coenders.

Bert Janssen, kersvers uit Echt, is nummer vier. „De man die Landgraaf uit het dal gaat halen,“ meent Rutjens stellig. De nieuwe burgervader mag rekenen op een hoop krediet van de coalitiepartner. „Niet dat ik slechte burgemeesters heb meegemaakt, hoor, maar die mannen torerden altijd zo hoog boven de gemeenteraad uit. Janssen wil in het midden zitten. Daar hebben de burgers van Landgraaf behoefte aan.“

Hub Rutjens viert vrijdag zijn jubileum met een receptie in de burgerzaal van het Landgraafse gemeentehuis. Belangstellenden zijn welkom van 18 tot 19.30 uur.

Dorpspolitiek

Dorpspolitiek op zijn smalst. Dat kan gezegd worden van de handelwijze van de fractie Kleine Onderbanken. Mede door toedoen van deze coalitiepartner werd op 7 februari de begroting van dit jaar van de gemeente Onderbanken verworpen. Reden voor die halstarrige houding van de fractie is de

brandweerwastie. Kleine Onderbanken stemt tegen de begroting omdat het college de problemen bij de vrijwillige brandweer niet naar haar zin oplost. Zolang het college de schorsing niet ongedaan maakt, blijft de grootste coalitiepartner aanname van de begroting blokkeren. Wethouder Jo Theunissen liet deze week namelijk weten dat hij met zijn fractiegenoten tegen zal stemmen zolang deze 'principiële zaak' niet naar tevredenheid is opgelost. De handelswijze van de partij is verworpen te noemen. De belangen van de gemeente Onderbanken worden door het verwerpen van de begroting flink geschaad. Verenigingen en instellingen kunnen voorlopig geen subsidies ontvangen en er bestaat zelfs de mogelijkheid dat het uitbetalen van uitkeringen van burgers van die gemeente in gevaar komt. Waarnemend burgemeester Pierre Houben sloot gisteravond niet uit dat het parlement speciaal voor de Onderbankense impasse een noodwet moet aannemen. De exacte consequenties zijn niet te overzien van deze 'gijzeling' van de begroting. Provincie en Binnenlandse Zaken buigen zich momenteel over de exacte gevolgen als de begroting, zoals aangekondigd, opnieuw wordt verworpen. Het middel dat Kleine Onderbanken in de strijd gooit, weegt niet op tegen het doel dat zij wil bereiken: de zaak waarvoor zij strijdt. Al is zaak de waarvoor Theunissen en zijn fractiegenoten strijden nog zo lovenswaardig. De fractie dient in het belang van de gemeente haar toevlucht tot een ander middel te zoeken.

J.H.

Koffie

In de koffiekolom van afgelopen dinsdag meldten wij dat in de gemeentehuizen van Simpelveld en Voerendaal geen Max Havelaar-koffie meer wordt geschonken, omdat een aantal mensen die koffie niet lekker vindt. Nu zijn er verschillende merken die het stempel Max Havelaar dragen, waaronder het merk 'Solidaridad'. Een mevrouw die het belangrijk vindt om de boeren in de Derde Wereld te steunen, maakte ons erop attent dat deze koffie wel heel lekker is en door veel mensen wordt gewaardeerd. Of de ambtenaren in Simpelveld en Voerendaal deze koffie eens willen proberen?

Trouwen

Jos van Loo uit Ubachsberg is al tijden hartstikke verliefd op Hilde Scheijen uit Bocholtz. Een huwelijksaanzoek zat er dus wel een beetje in. Maar de manier waarop, die maakt het verschil. Dus zocht Jos toevallig tot Linda de Mol en samen smeedden ze een plan om Hilde te verrassen. Nou, dat lukte. Maar hoe? Zet het televisietoestel maandag om 20.15 uur aan en kijk naar Love Letters.

Huilen

Wat kranteberichten bij de lezer teveelbrengen is voor de schrijvers van de artikelen vaak een grote gok. Een ding is zeker: het artikel 'Guns 'n Roses spelen op de Draef- en Renbaan' (in de krant van gisteren) heeft menige tiener volledig uit zijn dak laten gaan. Er kwamen bij een ons bekende tienerdochter zelfs vreugdetrillen aan te pas. Ooit was deze 15-jarige jongedame beloofd dat ze het concert van haar favoriete groep mocht bezoeken als... het op de Draef- en Renbaan zou plaatsvinden. Pa en ma hadden echter bij die belofte geen rekening gehouden met het feit dat dit ook ooit zou gebeuren. Belofte maakt schuld... en dat is diep in het bezorgde ouderhart ook een beetje om te huilen!

Verhuizen

Maandag valt een van de oudste schoolgebouwen van Kerkrade onder de slopershamer. Het twee verdiepingen tellende gebouw aan de Bleyerheidestraat 125 in Bleyerheide heeft een bijna negentig jaar oude onderwijshistorie achter de rug. Bij de ouderen is de school beter bekend als de meisjesschool van de Zusters Ursulinen. Nu is daar de basisschool Bleyerheide gevestigd. Zaterdag is de grote verhuisdag. Ouders en leerkrachten zijn dan druk in de weer om alles te verhuizen naar een tijdelijke huisvesting in Bleyerheide.

Verhuizen 2

Na de sloop wordt op dezelfde plaats een nieuwe school gebouwd. Maar zover is het nog lang niet. Eerst moet de school al haar overvloedige meubilair, gordijnen, speelgoed, houtwerk, boeken, wanddecoraties en 1001 andere spulletjes zien kwijt te raken. Vandaar een tweedaagse rommelmarkt: op zaterdag van 15 tot 17 uur en op zondag van 10 tot 12 uur.

Hub Rutjens gepikt en gemazeld na 25 jaar raad

'Ombudsman van de Leenhof'

Schaesbergenaar Hub Rutjens maakt 25 jaar deel uit van de Landgraafse politiek.

Foto: FRANS RADE

Mensen kun je niet op deze manier afschieten, en publieke Rutjens: „Het is niet aan ons om

te oordelen, maar aan de kiezers, straks in '94.“ Zelf kan Rutjens rekenen op een

vaste kern aanhangers. Zijn eenmansfractie haalde bij de vorige gemeenteraadsverkiezingen zo'n

800 stemmen binnen. „En dat was laatste minutenwerk. Eigenlijk had ik al min of meer besloten om eruit te stappen. Maar de mensen wisten me toch over te halen. Op het nippertje, precies veertien dagen vóór het grote circus.“

Zijn electoraat zit in Schaesberg. Preciezer: de Leenhof. Is dat nog wel van deze tijd, zo'n wijkgebonden partij? Ongewoon fel: „Pas op, mijn achterban komt dan wel uit deze wijk, maar ik zit op die stoel voor heel de gemeente.“

Lijstduwer

Rutjens is toevallig in de politiek verzeild geraakt. Zoals zoveel populaire dorpelingen fungeerde hij destijds slechts als lijstduwer voor de fractie Ernst. Actief als Rutjens was in het verenigingsleven, verwachtte de partij veel stemmen. „Mijn raadslidmaatschap was een complete verassing. Ernst zat met twee man in die raad Schaesberg, maar eentje ging verhuizen naar Heerlen. En wie was nummer drie op de lijst, de gedoodverfde opvolger? Juist, Hub Rutjens.“

Het politieke strijdtonel heeft hij nimmer meer verlaten. Verslaafd? „Als je eenmaal weet hoe het is om mee te beslissen, dan

NISSAN Heel lang heeft de kracht van motoren rechtstreeks samengehangen met de inhoud. Met de nieuwe Micra wordt duidelijk dat er meer uit een liter te halen valt, in meer dan één opzicht.

Allereerst meer kilometers, door z'n extreme zuinigheid, maar vooral ook meer vermogen. Z'n geheel nieuw ontwikkelde 1.0 liter en 1.3 liter benzine-motoren bieden souplesse en kracht. Met 16 kleppen, dubbele bovenliggende nokkenas en elektronisch motormanagement systeem. Dat houdt in dat een Micra veel meer presteert en meer rendement haalt uit een liter.

Met twee geregelde katalysatoren is-ie bovendien v  el milieubewuster en de mogelijke combinatie met de unieke N-CVT automaat (Nissan Continuu Variabele Transmissie) maakt 'm veel comfortabeler.

Wat te denken van 14 verschillende uitvoeringen, in luxe oplopend tot stuurbechrachting, centrale portiervergrendeling en elektrisch bedienbare ramen voor. Of veiligheidsvoorzieningen als energie-absorberend stuur, deurbalken en extra verstevigd dak, dorpels en deursloten, lak op waterbasis en 3 jaar of 100.000 km algemene garantie plus 6 jaar carrossiergarantie.

Daaruit wordt snel duidelijk waaraan de Micra de titel Auto van het Jaar 1993 te danken heeft. Deze kant moet 't op met de auto: de nieuwe Micra, het nieuwe denken! Ontdek 't bij uw Nissan dealer // **v.a. 21.895,-**

WE ZIJN ER IN GESLAAGD EEN LITER MEER INHOUD TE GEVEN.

DE NIEUWE MICRA: HET NIEUWE DENKEN.

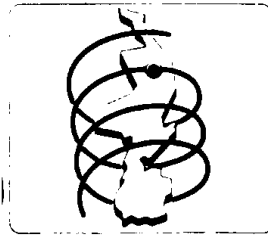
NISSAN
JE BLIJFT ERIN RIJDEN.

Documentenadviesprijs incl. BTW en BPM excl. kosten rijklaar maken. Wijzigingen voorbehouden. * ECE verbruik (l.0 vijfbak) stad 1:16,7; 90 km/h 1:20,8; 120 km/h 1:14,9. Nissan is ook de maker van de Sunny, de 100 NX, Prairie, Serena, Primera, Maxima, 200 SX, 300 ZX, Q-bic, Terrano, King Cab, Patrol, Vanette, Urvan, Cabstar en Trade.

Heek, Jo Crutzen Auto's B.V., Stationsstraat 115, tel. 046-371727. Heerlen, Jurgen Autocentrum Heerlen B.V., Breukerweg 200, tel. 045-231111. Kerkrade, Jurgen Autocentrum B.V., Langheckweg 36, tel. 045-462353. Maasbracht, Auto Van Laar B.V., Hazenspoor 9, tel. 04746-3811. Maastricht, Autobedrijf Andr   Feyts B.V., Duitse Poort 15, tel. 043-214175. Melick (Roermond), Garagebedrijf Geelen B.V., Roenstraat 33, tel. 04752-2021. Sittard, Garage Schoenmakers Sittard B.V., Geerweg 14, tel. 046-512814. St. Geertruid, Autobedrijf G. Nelissen B.V., Burg. Wolfsstraat 6, tel. 04408-1201.

LAAT U DE VERSPREIDING VAN UW DURE REKLAMEFOLDERS NOG OVER AAN HET VRIENDJE VAN UW ZOONTJE...?

Bel Spiral als 't gekonteerd verspreid moet worden!

bedriksstraat 7, 5961 PK Horst, telefoon 04709-84222.

Postbus 6094, 5960 AB Horst, fax 04709-84333.

SPIRAL

Op 12 november 1992 werden ter Griffie van de Arrondissementsrechtbank te Maastricht onder nummer 017023 ingeschreven de huwelijksvoorwaarden aangegegaan door de heer **Arnout Haalman** en mevrouw **Vera Anna Wilhelmina Antonia Valkenberg**, wonende te Geleen, zoals deze werden vastgesteld bij akte op 3 november 1992 voor mr. P.H.M. Gerver, notaris te Amsterdam, verleden.

Ik lees de krant in de klas
Stichting Krant in de Klas
Tel. (020) 6647536

OPRUIMERS

PRUUSTREFFER
Gewatteerd jack in kit, rood, groen en rose.
Maten S-M-L-XL.
Normaal 149.95
Bristolprijs 120.-

69,-

Lange sweater in mix-grey, rood, koraal en groen.
Maten S-M-L-XL.
Normaal 49.95
Bristolprijs 45.-
29,-

Fantasie pullover in zwart en rood.
Maten M-L-XL.
Normaal 59.95
Bristolprijs 45.-
39,-

Trui in rood en zwart.
Maten 1-2.
Normaal 74.95
Bristolprijs 60.-
39,-

HALVE PRIJS
29,-
Su  de moli  re in zwart en bruin.
Maten 36 - 41.
Normaal 59.95 Bristolprijs 50.-

HALVE PRIJS
49,-
Leder moli  re in blauw-multicolour.
Maten 21 - 35.
Normaal 69.95 Bristolprijs 60.-
LEER GEVOERD

HALVE PRIJS
45,-
Leder broque moli  re in zwart en bruin.
Maten 40 - 46.
Normaal 69.95 Bristolprijs 55.-
LEER GEVOERD

HALVE PRIJS
29,-
Zwart su  de gesploafer
Maten 36 - 42.
Normaal 59.95 Bristolprijs 49.-

HALVE PRIJS
49,-
Bruin leder enkellaars
Maten 37 - 42.
Normaal 99.95 Bristolprijs 85.-

HALVE PRIJS
59,-
Leder loafer in zwart/bordo.
Maten 40 - 46.
Normaal 89.95 Bristolprijs 75.-

49,-
Leder kuitlaars in zwart en bruin.
Maten 36 - 42.
Normaal 89.95
Bristolprijs 75.-

BRISTOL

Week 3 - 1993   Aanbiedingen geldig t/m 23 januari, zolang de voorraad strekt.

ALS U STAAT OP KWALITEIT VOOR EEN LAGE PRIJS

HEERLEN: Hoogeweg 2 - 4 (zijstr. Schelsberg) Gratis parkeergelegenheid tel. 045 - 722388
ROTHEN/MEERSSEN: koopcentrum 'AU CIEL' Kuilenstr. 75 Gratis parkeren tel. 043 - 641064
KERKRADE: Nulanderstraat 102 (bij Mijnsmonument) Gratis parkeergelegenheid tel. 045 - 455919
SITTARD: winkelcentrum 'DEN TEMPEL' Tempelplein tel. 046 - 517080. ALLE FILIALEN DONDERDAG KOOPAVOND

BEKENDMAKING

In opdracht van belanghebbenden start vr. 22-1-'93 om 9.30 uur een tweedaagse **OPENBARE LIQUIDATIEVERKOOP** van een door de BANK ingenomen partij topklasse.

SLAAPKAMER EN HUISHOUDTEXTIEL

welke wegens eigendomsoverdracht direkt aan publiek zal worden verkocht
VER EN VER BENEDEN ELKE NORMALE WINKELPRIJS!!!

DEKBED-OVERTREKKEN

Een enorme sortering in de mooiste kleuren en dessins, voorradig in de maten 1-pers. 140 x 200, 2-pers 200 x 200, l  tsjumeaux 240 x 200 en extra lengtes. Alle overtrekken inclusief 1 of 2 slopen.

LAMSVACHT ONDERDEKENS

De origineel zuiver scheerwol- onderdekens. Volledig thermo-isolerend met een lichte anti-vocht en anti-reuma werking. Alle maten voorradig.

DEKBEDDEN

Topklasse dekbedden in o.a. dons, halfdons, carr   gestikt en 4 seizoenen deelbare uitvoering. Voorradig in alle 1-persoons, 2-persoons, l  tsjumeaux en extra lengtematen.

HOESLAKENS

in o.a. 100% katoen, in badstof, stretch en in molton, voorradig in alle gangbare matrasmaten en voorzien van een rondom wisselbaar elastiek

SCHEERWOL DEKBEDDEN

Toonaangevend merk superdekbed, natuurzuiver en behaaglijk gevuld, t  k 100% katoen. Voorradig in alle maten, ook in deelbare dubbele 4 seizoenen-uitvoering.

KUSSENS

Diverse soorten waaronder speciale anti-allergische gezondheidskussens met een t  k van 100% katoen, schone bacterievrije vulling. Deze kussens zijn goed wasbaar en blijvend veerkrachtig.

VERDER: dekbedovertrekken in de leukste jeugd- en kinderdessins, maat 140 x 200 met opdruk van tv-helden, stripfiguren en favoriete automerken. Incl. sloop.
Luxe dekbedovertrekken met ruches op overtrek en sloop in de mooiste decoratieve dessins en LET OP: NOG 1000-den stuks aanverwante artikelen!

Op uitdrukkelijk verzoek van fabrikanten mogen van deze artikelen geen merknamen worden vermeld. Alle aanbiedingen onder voorbehoud en zolang de voorraad strekt. Van sommige artikelen kunnen slechts max. 1    2 stuks per klant worden verstrekt.

BEZICHTIGING en VERKOOP

Vr. 22-1-'93 van 9.30-21.00 uur.
Za. 23-1-'93 van 9.00-17.00 uur.

MOTEL HEERLEN

Terworm 10, 6411 RV Heerlen
Rijksweg N 281 Heerlen-Aken
afslag In de Cramer
Verkoop staat onder auspici  n van Beddenschap Nederland
* Geen verkoop aan handelaars *

Slotfase van klassieker grotendeels op Belgisch grondgebied

Mes in Amstel Gold Race

DOOR WIEL VERHEESEN

VAALS - De achtentwintigste Amstel Gold Race, die op zaterdag 24 april plaatsvindt met medewerking van het Limburgs Dagblad, krijgt een sterk gewijzigd parcours. De laatste twintig kilometer worden grotendeels op Belgisch grondgebied verreden. Het eindpunt van de enige Nederlandse wereldbekerklassieker blijft echter onveranderd op de Maasboulevard in Maastricht. Start in Heerlen.

Met de Cauberg achter de wielen wordt na binnenkomst in Maastricht via de Kennedybrug en het Ringerseplein naar Kanne gereden, aldus technisch organisator Herman Krott. „Aldar is de Muizenberg het eerste nieuwe obstakel. Vervolgens wordt bij Eben-Emael de Hallembaye opgezocht, een beklimming, die zeker in de slotfase zal doen.”

Klauterwerk

Daarmee is het klauterwerk in het eerste half uur nog niet ten einde. Na enkele minuten na de Hallembaye wordt de karavaan via Lanaye immers terug in Maastricht, om voor de ENCI-fabriek links af te slaan en de achterkant van de Sint Pietersberg te beklimmen. Na de afdaling hiervan wordt rechtstreeks via de Luikerweg, langs het politiegebouw, naar de finish op de Maasboulevard gereden.

De organisatie van onder meer

Nieck Wassenaar, algemeen leider van de Amstel Gold Race-organisatie, woonde Herman Krott gisteren de presentatie van de TVM-ploeg in Kasteel Vaalsbroek bij. Met het uitstippelen van een nieuw traject voor de koers, wil hij vooral voorkomen, dat weer zoals vorig jaar door een grote groep wordt gesprint om de eindzege.

Krott: „De door Olaf Ludwig gewonnen massasprint in 1992 vormde de apotheose van een spetterende finale. Niets dan lof. Toch had ik het mooier gevonden indien zich een groepje van bijvoorbeeld vijf of acht man aan de streep had gemeld.”

Bugno

Met de Cauberg, de Muizenberg en de Hallembaye in de benen, kan volgens Krott de Sint Pietersberg na 250 kilometer wel eens de beslissende rol spelen.

„Een renner, die in staat is daar op pure macht weg te rijden van de concurrentie, wordt niet gauw meer teruggepakt. Eenmaal beneden is hij vlak bij de finish. Iets voor wereldkampioen Bugno?” De Amstel Gold Race heeft in de loop der jaren fantastische winnaars gekend: Merckx, Raas, Knetemann, Hinault, Maassen, Ludwig, noem maar op, maar nooit een Italiaan. Krott: „Wie weet, wordt nu mijn wens vervuld.”

Overigens heeft hij nog diverse andere route-wijzigingen doorgevoerd. Zo wordt in de aanloop naar de heuvels vanuit Geleen niet meer langs Maastricht Airport en over de Lange Raasberg gereden. In plaats daarvan zoekt het peloton via de Adsteeg in Beek onder andere Hulsberg op, om vandaaruit door Heek, Klimmen en Kunrade naar Ubachsberg te koersen.

Gulpen

Geschrapt uit het vroegere traject zijn zowel de Piemert als de Koning van Spanje. Na de eerste beklimming van de Gulperberg wordt namelijk vanuit Gulpen over de Rijksweg richting Margraten gereden.

Met de eerste finishpassage in Maastricht (circa 100 kilometer) achter de rug is de route vooralsnog vrijwel onveranderd: Bemelerberg, afdaling Cauberg, afdaling Sibbergrubbe, beklimming Dode Man bij Wijlre, Schwebelberg en een kleine lus door België via Teuven en Sippelaken. Daarna vanuit Gemmenich de beklimming naar het Drielandpunt. Vervolgens via Mechelen, Wahlwiller, Eys, Elkenrade, Valkenburg/Neerhem en beklimming Sibbergrubbe naar de Cauberg. Daarna richting eindstreep over het grotendeels nieuwe trajectgedeelte.

Timman maakt met veegpartij gelijk

ESCORIAL - Partijdiger kon het haast niet. Terwijl Short zonder de uitzichtloze strijd nog even bezig was, ging de duim van Luis Renteiro omhoog. Voor de rentenieren-grootgrutter, die de kandidatenlijst naar San Lorenzo de El Escorial haalde, is Jan Timman na Johan van der Sluis - en wellicht straks Dennis van der Sluis - het beste wat Nederland Spanje te bieden heeft.

Karpov een psychiater op de eerste rij had gezet om hem uit het evenwicht te brengen. Nu is hij door Timmans blunders in de derde en vierde partij in de favorietenrol gemanoeuvreerd. Dat gaat hem heel wat minder goed af.

Rond de twintigste zet was zijn stelling al hopeloos: de koning in groot gevaar en de dame ingesloten op de a-lijn. Terwijl op de klok de laatste seconden bedenktijd wegtikten, capituleerde hij pas op de 32ste zet. Met deze inhaalmanoeuvre is het momentum weer aan Timmans kant. Is hij in de vorm om het af te maken? Dat is de vraag. „Natuurlijk...”, zei zijn vrouw Ilse, tevens secondant: „Dit is precies wat we hopen en willen.”

Wit: Jan Timman. Zwart: Nigel Short: 1. e2-e4, c7-c5, 2. Pgl-f3, Pbh-c6, 3. Lf1-b5, a7-a6, 4. Lb5xc6, d7xc6, 5. 0-0, Dd8-d6, 6. Pbl-a3, Lc8-c6, 7. Dd1-e2, f7-f6, 8. Tf1-d1, g7-g5, 9. d2-d4, g5-g4, 10. P3-e1, 0-0-0, 11. Lc1-e3, h7-h5, 12. d4-d5, c6xd5, 13. e4xd5, Lc6-f7, 14. c2-c4, Dd6-d7, 15. d5-d6, Dd7-c8, 16. c4-c5, Pgh-h6, 17. b2-b4, Dc6-a4, 18. Pa3-a4, Dd8-d7, 19. Pcd-a5, c7-c6, 20. Pcl-d3, Dd6-f5, 21. a2-a3, Kc8-b8, 22. P3-b2, Dd4-b5, 23. Dc2-e1, Pf5xc3, 24. f2xc3, Lf8-h6, 25. Kg1-h1, h5-h4, 26. a3-a4, Dd5xa5, 27. b4xa5, g4-g3, 28. h2-h3, Lh6-g5, 29. Pbd-d3, Kbh-a8, 30. Tal-b1, Th8-e8, 31. Tbl-b6, Lf7-d5, 32. c3-e4, zwart geeft het op.

● Beeld uit de Amstel Gold Race twee jaar geleden. Frans Maassen halverwege de koers in actie op de Zonneberg, de achterzijde van de Sint Pietersberg. Op 23 april ligt de helling amper 3 kilometer vóór de finish.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

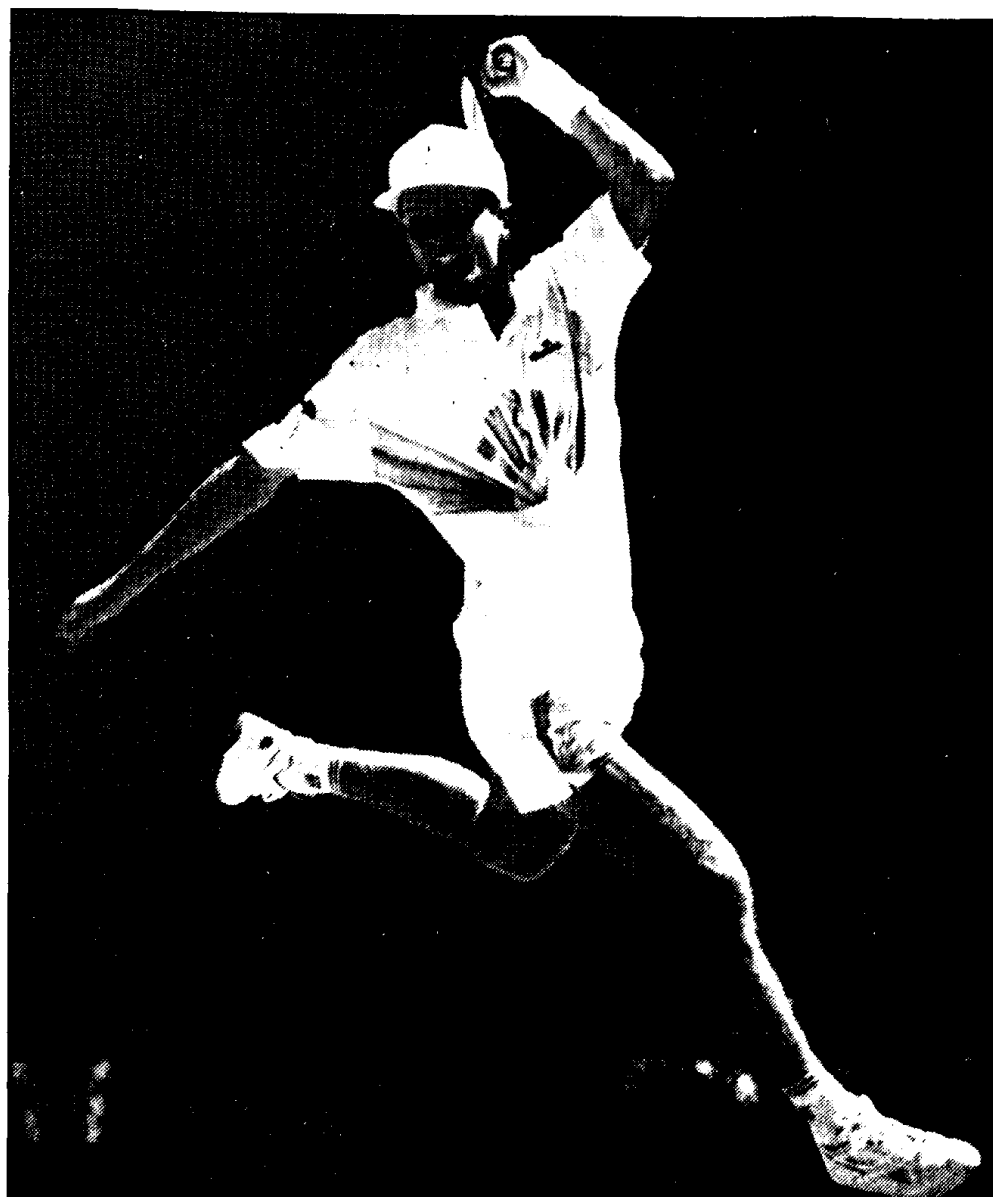
Krajicek nog niet rijp voor wereldtop

DOOR ERIC DE BIE

MELBOURNE - De absolute wereldtop is nog een tree te hoog voor tennisser Richard Krajicek. De 21-jarige Hagenaar kreeg dat gisteren tijdens de tweede ronde van de open Australische kampioenschappen onder zijn neus gewreven. De Amerikaan Todd Witsken, nummer 111 van de wereldranglijst, had op het snikhete Flinders Park weinig respect voor zijn als negende geplaatste tegenstander en schakelde hem in vier sets uit: 4-6, 6-1, 1-6, 4-6.

Door deze nederlaag zal Krajicek, die vorig jaar in Melbourne nog de halve finale haalde, weer uit de toptien duikelen. De verwachting is dat hij zo'n drie tot vier plaatsen zal zakken. Dat valt nog mee, maar als Neerlands meest talentvolle tennisser zo blijft spelen als hij gisteren deed, gaat hij nog zware tijden tegemoet. Krajicek bevindt zich in een zware vormcrisis, die zich in de aanloop naar de Australian Open al openbaarde. In Adelaide verloor hij in de tweede ronde van de Amerikaanse studentenkampioen Alex O'Brien en een week later struikelde hij in Sydney meteen over Emilio Sanchez. Krajicek lijkt zich er echter niet zo druk om te maken. Zoals altijd relativeerde hij zijn positie.

„Gezien mijn spel hoor ik momenteel niet in de toptien thuis”, lispelde hij na afloop van zijn partij in de volgestroomde interviewruimte. „Die ranking maakt me eigenlijk

● Jan Siemerink, de enige Nederlander die nog in de strijd is in Melbourne.

Foto: ANP

niet zo veel uit. Als ik daarop ook nog moet letten, sla ik helemaal geen bal meer over het net. Mijn goede presteren hier vorig jaar heb ik ook niet als een extra druk ervaren”.

Eenvoudig

Bij Jan Siemerink ging het daarentegen van een leien dakje. De linkshandige Rijnsburger versloeg vrij eenvoudig de afgezakke Rus Andrej Tsjesnokov met 6-1, 6-3, 6-4. Daarmee is hij nog de enige Nederlandse deelnemer aan het mannentoernooi. Jacco Eltingh hield de als zevende geplaatste Petr Korda namelijk alleen in de eerste set bij: 6-7 (0-7), 2-6, 3-6.

Siemerink gold ooit samen met Krajicek als het grootste talent van Nederland. Met zijn reisgenoot vormde hij een perfect koppel, tot Krajicek een grote sprong maakte en hij achterbleef. In vergelijking met zijn generatiegenoot zou de 22-jarige Siemerink veel te lief zijn.

„Hij zal nooit iemand een mes tussen zijn ribben steken en in deze wereld is dat absoluut noodzakelijk dat je dat wel eens doet”, gaf zijn coach Frits Don eens te kennen.

Bewust

Siemerink, die in de volgende ronde de Spanjaard Sergi Bruguera ontmoet, is zich van die karakteristiekenschap terdege bewust. „Als ik een mooie bal kan slaan, heb ik nog wel eens de neiging dat te doen. Terwijl het dan eigenlijk veel beter is het punt meteen af te maken. De aard van het beestje, zullen we maar zeggen. Vandaag tegen Tsjesnokov heb ik echter weinig kansen weggeven. Vooral over de eerste set ben ik erg tevreden”, aldus de huidige nummer vijftig van de wereld, die lijkt te zijn verlost van zijn darmklachten. „Ik heb gisteren voor het eerst gewoon gegeten en ik heb daarna nog geen last gehad van diarree. Het is te hopen dat het zo blijft”.

scorebord

eredivisie

FC Twente-FC Den Bosch	5
PSV	16 12 2 2 26 43-1
Feyenoord	17 10 5 2 25 40-1
FC Utrecht	17 9 6 2 24 30-1
MVV	17 9 4 4 22 29-1
FC Twente	16 9 3 4 21 32-1
Ajax	14 7 5 2 19 30-1
Vitesse	16 6 7 3 19 24-1
Volendam	16 6 5 5 17 26-1
RKC	17 6 4 7 16 19-1
Sparta	15 4 7 4 15 17-1
Willem II	17 5 5 7 15 15-1
Groningen	17 5 5 7 15 18-1
GA Eagles	17 5 4 8 14 23-1
Roda JC	17 6 0 11 12 27-1
Cambuur	17 3 6 8 12 18-1
Fortuna	16 4 2 10 10 16-1
Dordrecht	17 2 3 12 7 9-1
Den Bosch	17 1 5 11 7 13-1

FC Twente-FC Den Bosch 5-0 (3-0) - 1. Gaasbeek 1-0, 20. Arts 2-0, 45. De Boer 3-0, 71. Van Halst 4-0, 87. De Boer 5-0. Scheidsrechter: Schuurmans. Toeschouwers: 4300. Gele kaart: Verhoeven, Zoran en Nijhuis. **FC Twente:** Boscher, Gaasbeek (63, Hilgerink), Paus, Hoogma en Karnebeek (71). Van den Heuvel, Pahlplatz, Van Halst, Arts e. Koel, Prince Polley en De Boer. **FC Den Bosch:** Vonk, Lagendor, Volkerink, Van Eck en Goossens, Nijhuis, Verhoeven, Petrovic en Zoran, Derksen e. Netten (13, Burg).

FC Twente simpel langs Den Bosch

ENSCHDEDE - FC Twente heeft in het inhaalduel tegen het armetierige FC Den Bosch niet meer dan zijn plicht gedaan. Het verzuimde de kandidaat voor de eerste divisie in de stromende regen volledig af te drogen. In het Diekman Stadion lieten de cijfers desondanks niets aan duidelijkheid te wensen over: 5-0. Met wat meer inspiratie had de Enschedese ploeg de dubbele cijfer kunnen bereiken. Het troosteloze weer en het al even bedroevende verweer, bezorgden de formatie van trainer Baan geen echte uitdaging. Al na twintig minuten bestond over de verdeling van de punten geen enkele twijfel meer. Gaasbeek en Arts, de laatste uit een zeer fraai genomen vrije trap, zorgden snel voor zekerheid (2-0). Op slag van rust haalde ook De Boer nog eens verwoestend, 3-0.

Na de pauze maakte Twente er helemaal een trainingspartijtje van. Het onderdeel afwerken op doel bleef royaal onder de maat. Alleen Van Halst en De Boer werkten de bal nog achter de Brabantse doelmaat. Vonk. Voor De Boer betekende dat zijn elfde treffer in deze competitie waarmee hij naast Bergkamp (Ajax) en Kiprich (Feyenoord) aan de top van de vaderlandse schutterslijst kwam.

Sneller beslissen bij Roda

KERKRADE - Om adequater te kunnen reageren op actuele ontwikkelingen wordt bij Roda JC uit het negenokoppige bestuur een groep van drie, bestaande uit voorzitter Theo Pickee, penningmeester Je Willems en bestuurslid technisch zaken Nol Hendriks, geformeerd met grote bevoegdheden. Voordeel van de nieuwe constructie is dat e met het nemen van beslissingen niet steeds gewacht moet worden tot het voltallige bestuur bijelkaar is.

De voetbaltechnische verantwoordelijkheden blijven een zaak van de trainers Koster en Versluys in samenwerking met Nol Hendriks. Van verdergaande inmenging in het technische beleid door oud-manager Hens Coerver, sinds zijn pensioen anderhalf jaar geleden als bezoldigd adviseur in dienst bij Roda JC, is geen sprake. Coerver verricht alleen diensten als hij daar door algemeen directeur Serve Kuijer om gevraagd wordt.

Oud-voetballer Real Sociedad doodgeschoten

SAN SEBASTIAN - In een restaurant in de Spaans-Baskische stad San Sebastian is dinsdagnacht Jose Antonio Santamaria doodgeschoten, oud-voetballer van de eerste divisieclub Real Sociedad. Santamaria (47) werd met een schot in het achterhoofd gedood terwijl hij met vrienden zat te eten. De dader wist te ontkomen. De politie vermoedt op grond van het gebruikte type kogel dat de aanslag het werk is van een lid van de Baskische afscheidingsbeweging ETA. Volgens berichten in de Spaanse media zou Santamaria, die eigenaar was van een nachtclub op het eiland Ibiza, in 1991 in een rapport van de hoofdofficier van justitie van San Sebastian over drugsmokkel genoemd zijn.

Miriam Oremans naar derde ronde

Van onze verslaggever

MELBOURNE - Miriam Oremans heeft haar eerste doel bereikt. De tennisster uit Berlicum had haar blik vorig jaar op de top-honderd gericht en gisteren overschreed ze die grens door zich tijdens de open Australische kampioenschappen simpel te plaatsen voor de derde ronde. Met tweemaal 6-1 slachtte de twintigjarige slagersdochter de Zuidafrikaanse Elna Reinach. Oremans verbaasde zich na haar partij vooral over het gemak waarmee haar tweede zege op Flinders Park tot stand was gekomen. „Het

liep onverwacht goed”, aldus de Brabantse, die in de eerste ronde de Amerikaanse Amy Frazier verrasend had verslagen en nu voor het eerst van haar leven in de derde ronde van een Grand-Slamtoernooi staat. „Normaal gesproken is Reinach een lastige tegenstandster. Ze slaat heel vlak. Maar vandaag had ik weinig moeite met haar”.

Haar plaats bij de laatste 32 van de Australian Open betekent voor Oremans het eerste succes sinds ze in oktober een nieuw aanbod van de tennisbond voor Jong Oranje af sloeg en met Stephanie Rottier onderdak vond bij Hugo Ekker, de trainer van Nicole Muns-Jagerman.

„Ik heb drie jaar lang een prima opleiding bij de bond gehad”, verklaarde de nuchtere Oremans de overgang. „Maar ik vond dat ik aan verandering toe was. Het werd tijd dat ik op eigen benen kwam te staan. Ik heb daar met mijn ouders over gesproken en zij hebben toen contact gezocht met Hugo. Ik heb voor hem gekozen omdat hij altijd zo rustig is. Ik moet niet iemand hebben die na de wedstrijd meteen aan mijn kop begint te zeuren”.

Tijdens haar volgende partij krijgt Oremans de kans om namens trainingspartner Rottier wraak te nemen. Ze ontmoet nu namelijk Martinez, van wie ze zelf in de aanloop

naar de Australian Open nipt verloor. In Brisbane had ze de Spaanse bijna op de knieën, maar de ervaring van de top-tienspeelster gaf uiteindelijk de doorslag. „De hele wedstrijd heb ik toen gedomineerd, maar de belangrijke punten gingen naar haar. Ik weet nu echter dat ik niet bang voor haar hoeft te zijn”.

De andere Nederlandse tennisster die op de derde dag van de titelstrijd in Melbourne in actie kwam, Monique Kiene, werd uitgescheid. De achttienjarige Purmerendse kwam tegen Lindsay Davenport uit de Verenigde Staten net iets te kort: 5-7, 4-6.

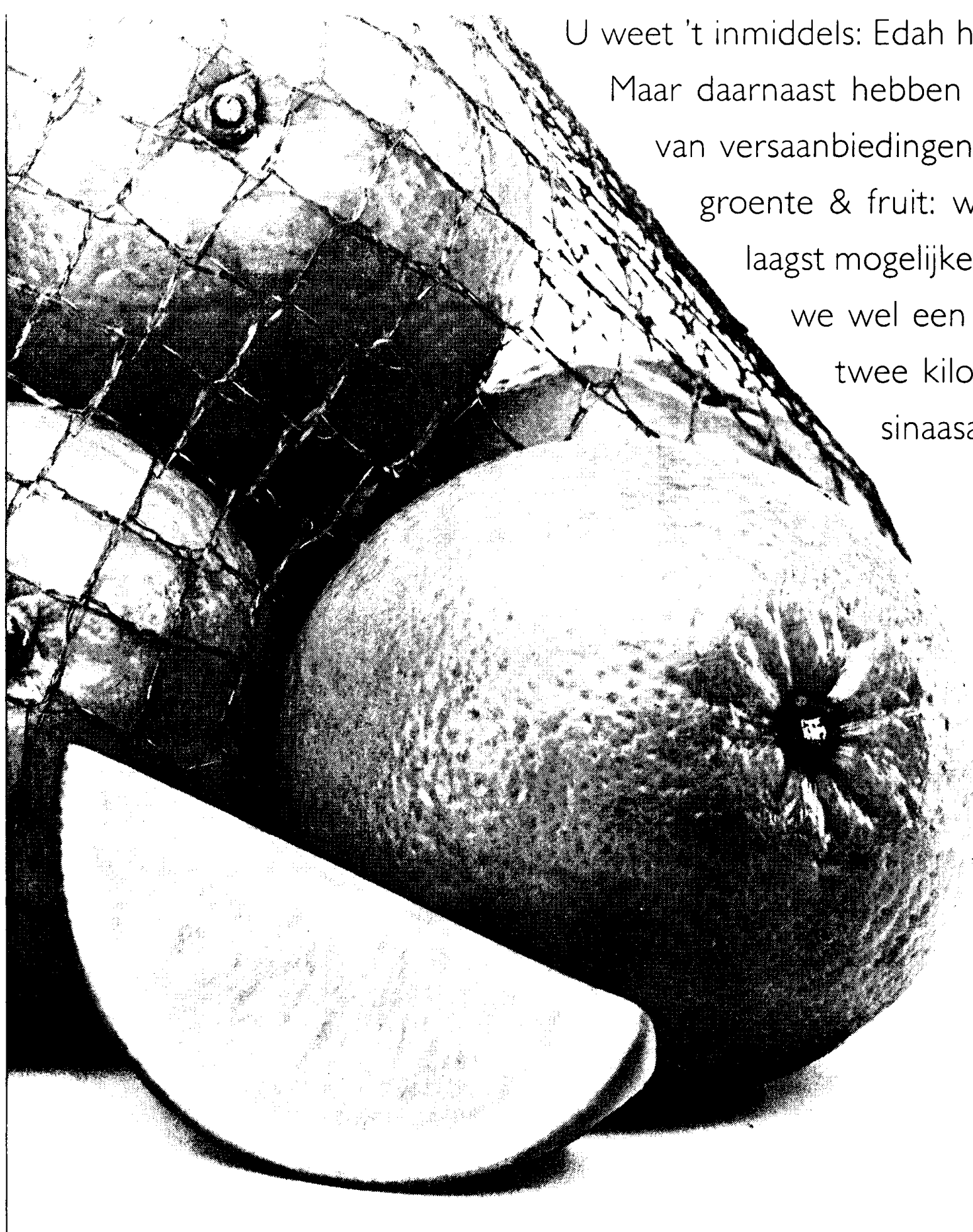

- Roodmerk koffie
vacuum, gemalen,
pak 500 gram **3.79**
- Menuet snelkookrijst
pak 400 gram **1.39**
- Lupack
achterham
blik 450 gram
- EDA H Aardappelpuree
2 x 110 gram **1.29**
- Ananasschijven
blik 580 gram **1.19**
- Tropisch fruitcocktail
blik 850 ml. **1.99**
- EDA H Appelmoes extra
blik 850 ml. **1.49**
- Wortelen
extra fijn, pot 720 ml. **95**
- Haricots verts
extra kwaliteit, blik 425 ml. **1.49**
- Mentos
drop of fruit, pak 3 stuks **1.59**

- Inproba boemboe
nasi goreng groente
zakje 50 gram **59**
- Venz chocoladehagel
melk of puur,
pak 400 gram **2.98**
- Capri chocoladereep
melk, puur, noot of wit,
80 gram **69**
- Mini Brosjes
zak 156 gram **2.94**
- Kletsmajoors
pak 12 stuks **1.89**
- Boterhamkorrels
licht of donker,
zak 300 gram **1.19**
- Anta flu
groen, rood of blauw,
zak 175 gram **1.29**

- Côte d'Or chocotoff
zak 200 gram **1.98**
- Haribo colaflesjes
zak 250 gram **1.69**
- Buys negerzoenen
doos 9 stuks **99**
- Appelstroop
beker 450 gram
- Ardennenkoeken
pak 250 gram **1.49**
- Nibb-it pico's cocktail
zak 80 gram **1.65**
- Zoute stengels
pak 2 x 125 gram **99**
- Bryta crackers
naturel, pak 250 gram **1.39**

U weet 't inmiddels: Edah heeft blijvend lage prijzen.
Maar daarnaast hebben we ook iedere week tal
van versaanbiedingen voor u. Vlees, brood en
groente & fruit: we berekenen u altijd de
laagst mogelijke prijs. Deze week hebben
we wel een hele sappige aanbieding:
twee kilo heerlijke Spaanse hand-
sinaasappelen voor maar f1.89.

VANDE TV
Spania **Spaanse**
handsinaas-
appelen
net à 2 kilo

- Shoarmavlees
per 100 gram ~~4.59~~ **1.39**

- Magere speklappen
per 500 gram ~~5.95~~ **3.49**
per kilo **10.90**

- Wintersoeppakket
per 500 gram ~~5.95~~ **4.95**

- Koteletto's
per 8 stuks **6.95**

- Spania Handappelen
"Franse Golden Delicious"
zak 1,5 kilo

- Spania Spaanse
clementina's
net 1 kilo **2.75**

- Stoofperen "Saint Remy"
zak 1,5 kilo **1.65**

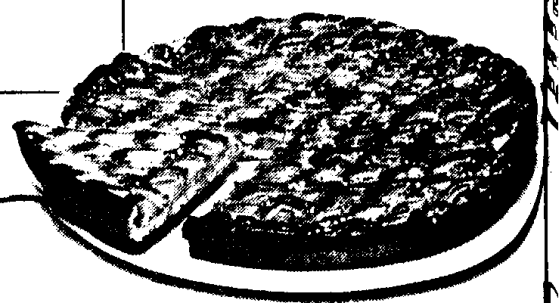
- Bleekselderij
per struik **95**

- Stegeman leverkaas
zuurstofarm verpakt,
per 100 gram ~~1.49~~ **1.25**

- Balkenbrij
verpakt,
per 500 gram ~~4.45~~ **2.95**

- Johma vruchtensalade
Florida
bakje 200 gram ~~2.98~~ **2.65**

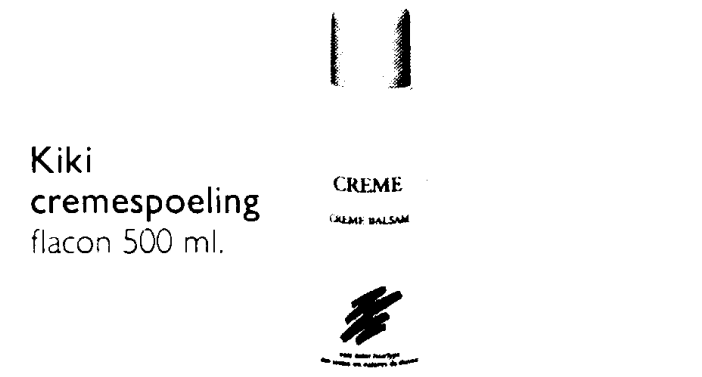
- Brie
verpakt,
puntje 100 gram ~~1.39~~ **1.15**

VLAAI VAN DE WEEK:
Abrikozenvlaai
doorsnede 27 cm.,
verpakt, per stuk **7.25**

**Let op onze
gewijzigde openingstijden**
Met ingang van 2 januari kunnen wij u langer
van dienst zijn. Voor al onze winkels geldt
namelijk nieuwe openingstijden. Let op
speciale biljetten in de winkel.

- Melba toast
pak 100 gram **1.06**
- Bar-le-Duc mineraalwater
koolzuurvrij, pak 2 liter **1.29**
- Ryvitta crackerbread
pak 200 gram **1.29**

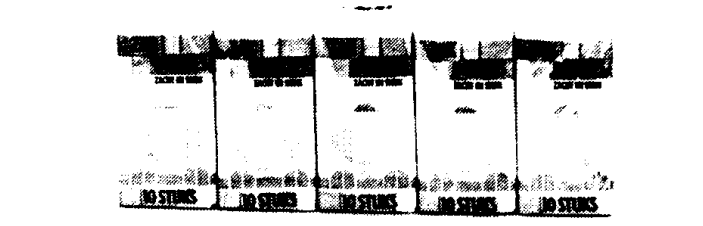

- Kandijkoek
400 gram **1.09**
- EDA H Roomboter
zilververikkel, pakje 250 gram **1.99**
- Golden Regen frituurvet
pak 500 gram **99**
- Vanille vla
houdbaar, pak 1 liter **1.15**
- UHT halfvolle melk
houdbaar, pak 1 liter **97**
- Vruchtenkark
assorti, bekertje 200 gram **65**
- Alaska koolvisfilet
diepvries, pak 400 gram **2.99**

- Rosita
mini verband
pak 20 stuks
- Inlegluiers
pak 30 stuks **2.89**

- EDA H Bibello compact luiers stapsgewijs
girl of boy,
diverse soorten, draagtas **19.79**

- So Soft vloeibare zeep
met pompje, flacon 500 ml. **1.99**

- Zakdoekjes
pak 10 x 10 stuks

ONLANGS IN PRIJS VERLAAGD:

- Heinz spaghetti
pot 450 ml. ~~3.15~~ **2.99**

- Heinz tomatenketchup
fles 450 ml. ~~2.69~~ **2.65**

- Gevulde koeken
pak 6 stuks **1.35**

- Brio margarine
pakje 250 gram ~~96~~ **89**

- Linera halvarine
kuipje 250 gram ~~4.05~~ **94**

- Croma bak en braad
pakje 200 gram ~~99~~ **91**

- Interall slagroom
dagvers, beker 250 ml. ~~1.79~~ **1.65**

- Yogho Yogho drinkyoghurt
diverse smaken, pak 1 liter ~~1.79~~ **1.75**

- Iglo vissticks
diepvries, pak 10 stuks ~~3.75~~ **3.25**

- Kiki shampoo
iedere dag,
flacon 500 ml. ~~1.99~~ **1.99**

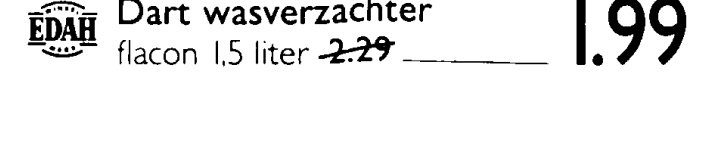

- EDA H Bibello
babydoekjes
boxverpakking, 50 stuks ~~3.29~~ **2.99**

- Dash 3 Ultra
pak 2 kilo ~~16.85~~ **14.99**

- Wasmiddel
groen, zak 2 kilo ~~3.89~~ **3.59**

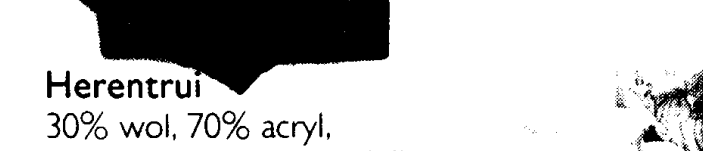
- EDA H Dart wasverzachter
flacon 1,5 liter ~~2.29~~ **1.99**

- Herentruil
30% wol, 70% acryl,
in diverse dessins, modellen
en maten, per stuk **79.00**

- Mokken
set à 4 stuks **9.95**

- Herenpyjama
in diverse dessins
en maten,
per stuk **49.00**

EDA H SERVICELIJN.
Van maandag t/m vrijdag van 10 tot 12 en van 2 tot 4 uur kunt u gratis bellen met onze service-afdeling. Daar kunt u ook terecht voor het adres van de dichtstbijzijnde Edah bij u in de buurt.

Versaanbiedingen zijn geldig t/m zaterdag 23 januari 1993. Zet- en drukfouten en prijswijzigingen t.g.v. overheids- en/of fabrikanenmaatregelen voorbehouden. Ondanks nauwkeurige planningsactiviteiten kan het soms voorkomen dat bepaalde artikelen (tijdelijk) zijn uitverkocht. Hiervoor onze excuses. Prijzen gelden niet voor onze filialen in Helmond en Aarle-Rixtel.

We hebben elk dubbeltje voor u omgedraaid.

Gert-Jan Theunisse: 'Ik mis alleen Frans Maassen'

TVM trots naar de top

DOOR WIEL VERHEESEN

● Gert-Jan Theunisse (links) en de Rus Dimitri Konychev, de speerpunten van TVM.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Berlusconi: nee tegen Eagles

DEVENTER – Silvio Berlusconi, eigenaar van AC Milan, gaat niet akkoord met het plan van voorzitter Ge Voortman van Go Ahead Eagles. De voorzitter van de Deventerense benaderde Berlusconi met het verzoek gezamenlijk in het Twentse Azelo een internationale voetbalschool op te zetten. Berlusconi liet via zijn woordvoerder weten geen heil te zien in het ambitieuze plan. Voortman verklaarde niet teleurgesteld te zijn door de afwijzing uit Italië. Hij kondigde aan de oostelijke clubs te gaan benaderen voor een samenwerkingsverband. Voortman noemde FC Twente, Vitesse, De Graafschap, Heracles en Zwolle.

FIFA tegen Japans plan

TOKIO – De internationale voetbalfederatie staat niet achter het Japanse plan eigen regels te ontwerpen voor zijn nieuwe voetbalcompetitie. De Japanners willen voor het professionele voetbal, dat half mei met tien clubs begint, bij een gelijkspel verlenging en daarna zo nodig strafschoppen om puntendingen uit te sluiten.

Mulder maand uitgeschakeld

ENSCHDEDE – FC Twente zal Youri Mulder vermoedelijk weer een maand moeten missen. De aanvallende middenvelder zal morgen een kijkoperatie aan de rechterknie ondergaan. Gevreesd wordt voor een meniscus. De 23-jarige speler heeft in het lopende seizoen ongekend veel last van blessures gehad. Het begon met een gebroken middenvoetsbeentje, daarna had hij last van zijn spieren in het bovenbeen en de laatste tijd kwamen de problemen met de knie. Zaterdag in de uitwedstrijd tegen MVV stond Mulder het laatste half uur als wisselspeler in het veld.

China profiteert van electriciteit

PEKING – Geen anabolen, maar electriciteit is het geheim van de Chinese zwemsuccessen van de laatste jaren. Kranten in de Volksrepubliek, die al het mogelijke doen het gebruik van verboden stimulerende middelen te ontkennen, hebben iets van het geheim onthuld. Volgens het Dagblad Jiangxi heeft Olympisch kampioene Zhuang Yong een verder nog onbekend elektrisch middel gebruikt om spiergroepen te ontwikkelen. Zhuang, een zeer indrukwekkende verschijning aan de rand van en in het bassin, won in Barcelona goud op de 100 meter vrij en zilver op de 50 meter en de estafette 4 x 100 meter.

Tabak bokst tegen Wales

HOENSBROEK – Jacky Tabak van bokssvereniging Olympia Hoensbroek is door de Nederlandse Boksbond uitgenodigd voor de interland tegen Wales, die gebokst wordt op 30 januari. Tabak kan hierdoor niet deelnemen aan de Zuidnederlandse kampioenschappen in Landgraaf die op dezelfde dag plaatsvinden. Bekeken wordt nu of de Hoensbroekse lichtgewicht op 13 februari tijdens de finales in Den Bosch een prestatiepartij om de titel kan boksen.

Anique Snijders uitgeschakeld

MACALEN – Voor Anique Snijders was de loting voor de eerste ronde van het 10.000 dollar-toernooi in het Texaanse McAllen niet gunstig gezind. Ze moest spelen tegen de nummer 210 van de wereld, de Amerikaanse Joline Watanabe. Deze gravaalpecialiste was met 6-3, 6-4 te sterk voor de Geleense, die zich de rest van de week kan toeleggen op het damesdubbel.

lotto

Duitse midlotto, trekking A: 4 - 27 - 28 - 33 - 39 - 44. Reservegetal: 3. Trekking B: 3 - 4 - 12 - 17 - 30 - 32. Reservegetal: 8. Spel 77: 8751649. Super 6: 920418.

trainerscarrousel

BUNDE – Als opvolger voor de naar Waubach vertrokken trainer Rob Hutting heeft derdeklasser Bunde ED Hendriks gecontracteerd. Hendriks traint momenteel derdeklasser Heidebloem.

sport op tv

VANDAAG 17.05-17.10 Dld 1: Sportschau-Telegram. 17.10-17.15 Dld 2: Sport Heute. 18.30-20.00 BRT 1: Sport. 21.30-22.00 BRT 2: Sport. 22.15-22.30 Ned 3: Studio Sport Journaal. 22.30-22.55 BRT 1: Sport. 22.55-23.35 RTL 4: Match Barend en Van Dorp.

ALS – Gert-Jan Theunisse vliegt zaterdag naar Zuid-Afrika, waar hij in de buurt van Johannesburg de laatste hand legt aan de voorbereiding op het nieuwe wielerseizoen. Gisteren werd de 30-jarige Brabander met achtien ploegmakkers van TVM present in Kasteel Vaalsbroek. Daar vond de presentatie van het team plaats. „Een ploeg, die zeker in de breedte sterker is geworden dan vorig jaar”, aldus chef d'équipe Cees Priem.

versterking werd onder andere feit door het aantrekken van spelers als John Talen, Gerrit de Vries, Danny Nelissen, Maarten den Harten en neoprof Bart Voskamp.

de blijvers behoort naast Gert-Jan Theunisse, Ad Wijnands, Rob

Negentien man bij Cees Priem

ALS – Negentien renners namen dit jaar deel uit van de TVM-ploeg. Cees Priem geleide TVM-ploeg: Gert-Jan Theunisse, Maarten den Bakker, Rob Harmsen, Tristan Hoffman, Danny Nelissen, Eddy Schurer, John Voskamp, Bart Voskamp, Gerrit de Vries, Ad Wijnands (allen België), Johan Capiot, Alain van den Bosch (beiden België), Bo Schaberg, Peter Meinert, Jesper Skibby (allen Denemarken), Dimitri Konychev (Rusland), Otto Lauritzen (Noorwegen), Robert Millar (Schotland), Gert Stuurman (Australië). Cees Priem wordt geassisteerd door de Belgien Guido van Calster en Walter Verlee. Tot het beoogde personeel behoort onder meer verzorger Jan Moors en licht.

Dubbelrol voor Lauritzen

ALS – De Noorse wielprof Otto Lauritzen heeft het komende wielerseizoen twee belangrijke formatie TVM en de organisatie van de wereldtitelstrijd in de baan (baan) en weg (Oslo). De komst van Lauritzen (34) naar Nederland is het gevolg van de adviesgroep van ploegleider Cees Priem bij de organisatie van het WK in Noorwegen. Lauritzen, afgelopen seizoen rijdend voor Motorola, leek zijn loopbaan als beroepsrenner te moeten beëindigen. De Noren wilden hem wel een vooraanstaande rol op hun eigen titelstrijd. Lauritzen was zo vriendelijk de rouwen een contract van een jaar te geven. De kosten: nul. De organisatie van de wereldtitelstrijd zal het salaris voor zijn reke-

Futre terug naar Sporting Lissabon

Van onze correspondent

WORLD – Paulo Futre, een van de bekendste Portugese voetballers, is afgelopen vijf jaar, keert terug naar de club, waar hij ooit zijn debuut maakte.

Zanetti tegen Dielis in Hoensbroek

HOENSBROEK – Marco Zanetti speelt zondag in Hoensbroek tegen Dielis. Het Italiaans-Belgisch is de hoofdpartij van de wedstrijd. Fair Play Centers tegen Mindig Products waarmee de ereditiecompetitie driebanden wordt voortgezet. De mogelijke komst van Zanetti naar Fair Play Centers waspers naar Fair Play Centers werd de onderlinge concurrentie met het team aan. Marco Zanetti heeft een nieuw contract, maar Bessems, de Duitser Norbert van den Dordenaar Ad Kooreman zien hun posities in gevaar komen.

de hand van de individuele spelers in het tweede deel van het seizoen zal worden bepaald wie het drietal moet afvallen. Jean Bessems treedt zondag aan tegen de van Cromvoirt. De andere partij is Ohagen-Habraken en Kooijman-Weijenburg. Fair Play Centers bezet de vierde plaats. Minkels is vijfde. De wedstrijd begint om 13.00 uur.

Hoensbroekse team van Hobru, komende in de eerste divisie, speelt vrijdagavond thuis tegen de eerste equipe van Didactische en Sport, waarin de zonen van Dielis en Nobuaki Kobayashi spelen. Het kwartet van Hobru werd gevormd door Henk de Kleijne van Arkel, Leon Keulen en Heinz Jacobs.

Harmeling, Johan Capiot, nationaal kampioen Tristan Hoffman, Robert Millar, Jesper Skibby, etcetera, ook de Rus Dimitri Konychev. Hij liep weliswaar geruime tijd met een contract rond, dat hij bij het Italiaanse Jolly had getekend, maar werd door Priem op duidelijke wijze aan zijn bestaande verbintenis in Nederland herinnerd.

Blikvangers

Konychev is ook in 1993 een van de blikvangers bij TVM, dat in het achttste jaar van het bestaan als profploeg is uitgegroeid tot de grootste Nederlandse formatie. Priem heeft tien landgenoten en negen buitenlanders in het team. Bij WordPerfect, waarover Raas de scepter zwaait, zijn deze aantallen respectievelijk zeven en negen. De TVM-ploeg, die over een budget van om en nabij zes miljoen gulden beschikt, heeft een nieuwe co-sponsor: Bison Kit. Voorts haalden chef d'équipe Cees Priem en directeur Ad Bos diverse andere Nederlandse geldschietters voor het team binnen zoals Nutricia en Gazelle.

Directeur Bos: „De tijd, dat wij dank zij een gebroken stuur van Roger de Cnijn in Parijs-Roubaix publiciteit kregen ligt al lang achter ons. We zijn een volwaardige ploeg en zonder te beweren, dat wij voor altijd in de wielersport blijven, gaan wij in ieder geval nog menig jaar door.”

Geen Giro

Cees Priem (de overeenkomsten met de sponsors hebben de duur van drie jaar) zette voor zijn renners twee van de drie grote rondes op het programma: Vuelta en Tour. De Ronde van Italië wordt dit jaar door TVM gemed. „Op Theunisse rekenen wij in de Tour”, aldus Priem. „De Ronde van Spanje hoeft hij niet te rijden. Daar zal Robert Millar onze klassementsrenner zijn.” Commentaar van Theunisse: „Als laatste voorbereiding op de Tour neem ik deel aan de Ronde van Zwitserland. Over de sterkte van de ploeg heb ik allesbehalve te klagen. Slechts één renner mis ik: Frans Maassen. Zijn komst naar ons was eerst zeker, maar ging uiteindelijk niet door. De reden is bekend. Hij bleef bij Raas.”

professionele loopbaan begon: Sporting Lissabon, dat momenteel getraind wordt door de voormalige PSV-coach Bobby Robson en waar ook Stan Valkx voor uitkomt. De Portugese international kwam tot afgelopen zaterdag uit voor Atletico Madrid, de tweede club uit de Spaanse hoofdstad. Na afloop van de ontmoeting tussen Atletico en stadgenoot en aartsrivaal Real Madrid - een ontmoeting die in een 1-1 gelijkspel eindigde - haalde trainer Luis Aragones vernietigend uit naar de kleine Portugese driebelaar.

Futre op zijn beurt verklaarde daarop nooit meer voor Atletico te zullen uitkomen, zo lang Aragones daar trainer is. Tegen ieders verwachting in koos de eigenaar en president van Atletico, Jesus Gil y Gil partij voor zijn trainer en kondigde tevens aan dat Futre naar iedere club mocht vertrekken, met uitzondering van Real Madrid. Ook hing Gil een prijskaartje aan de speler van 500 miljoen peseta, circa 8 miljoen gulden.

Futre, die maandag naar Portugal was vertrokken om zich voor te bereiden op een interlandwedstrijd, liet vanuit Lissabon weten, dat hij zijn vader naar Madrid zal sturen om zijn zakelijke belangen te behartigen. Zelf zei hij blij te zijn met zijn terugkeer bij Sporting: „Ik ben hier vertrokken vanwege het grote geld, maar mijn hart is altijd bij de club gebleven”.

● VOETBAL – Andrzej Strelau zal Polen in zijn komende twee oefenwedstrijden zonder 'buitenlanders' laten spelen. De bondscoach heeft in het verleden herhaaldelijk problemen ondervonden bij het oproepen van zijn spelers in dienst van buitenlandse clubs. Polen, in de kwalificatieronde voor het WK 1994 in een groep met Nederland, speelt op 1 februari in Nicosia tegen Cyprus en twee dagen later in Tel Aviv tegen Israël.

Wijnands: 'Zonder motivatie ben je nergens' Tourdebuut voor Nelissen

● Limburgs onderonsje bij de presentatie van de TVM-ploeg in Kasteel Vaalsbroek: links Danny Nelissen, rechts Ad Wijnands. Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Van onze verslaggever

VAALS – Ad Wijnands reed vorig jaar al onder de hoede van Cees Priem in de TVM-ploeg. Een andere Limburger, Danny Nelissen, stond toen nog bij PDM op de loonlijst. Maar ook hij werd door de Zeeuw aangetrokken voor het team, dat als enige overbleef van het bestand waarover ons land in 1992 beschikte: Panasonic, Buckler, PDM en het bescheiden Elro. „De bedoeling is om Danny Nelissen over een paar maanden te laten debuteren in de Tour de France”, aldus Cees Priem.

Het programma, dat de 22-jarige Sittardenaar afwerkt alvorens in la Grande Boucle aan de start te komen, verschilt niet of nauwelijks met dat van Gert-Jan Theunisse. Dat betekent naast een aantal klassiekers diverse rittenkoersen in mei en juni, zoals de Ronde van Asturië, Ronde van Luxemburg en eventueel Midi Libre.

Danny Nelissen, die in de voorbije weken niet alleen veel op de mountainbike reed, maar ook al de nodige trainingskilometers op de weg aflegde, is er van overtuigd dat hij bij TVM meer mogelijkheden heeft dan bij PDM.

„Ik moet uiteraard ook hier in dienst van de kopmannen rijden, maar ik heb meer zekerheid over mijn programma. Tegen voor de Tour zei je? Tweëntwintig is niet te jong. Fignon won in de leeftijd al de Ronde van Frankrijk.”

De eerste koers in dienst van TVM is voor Danny Nelissen de Ruta del Sol, begin februari, gevolgd door de Ronde van Sicilië. „Van de klassiekers staat uiteraard de Amstel Gold Race hoog genoteerd”, aldus Nelissen. „Daarmee wil ik niet beweren, dat ik alles op deze koers zet. Dat doe ik nooit. Je moet meepikken wat je kunt. Wanneer je in een bepaalde wedstrijd de kans hebt op de overwinning of een

goede klassering, moet je je krachten niet sparen omdat je voor jezelf alles op de eerstvolgende koers had gezet.”

Standpunt

Ad Wijnands huldigt hetzelfde standpunt. Als bijna 34-jarige (in onze ploeg is de 36-jarige Lauritzen de oudste) begint de Eijdsenaar aan zijn veertiende profseizoen. Nog steeds plichtsgetrouw en met een prima voorbereiding. „Zonder motivatie ben je nergens”, luidt zijn standpunt. De rol van Wijnands staat vast: koerskapitein. „Vorig jaar was ik dat ook al”, zegt hij. „Het hield in, dat ik in de koers een verlengstuk was van de ploegleiding. Trouwens, mijn twee seizoenen in Duitse dienst (Team Stuttgart en Telekom, respectievelijk in 1990 en 1991 onder leiding van Hennie Kuiper, red.) waren niet anders.”

Meer nog dan in Duitsland hield de functie zeker bij TVM in, dat Wijnands op bepaalde momenten zijn eigen kans mocht gaan als die zich voordeed. „Zo won ik vorig jaar onder andere een etappe in de Catalaanse Week, alsmede een rit in de driedaagse Ronde van de Oise. Alleen door een slechte tijdtit verspeelde ik in deze koers bij Parijs de eindzege.”

Kopenhagen

Ad Wijnands heeft de zesdaagse van Stuttgart achter de rug en start volgende week aan de zijde van zijn Deense ploegmakker Jesper Skibby in de six-jours van Kopenhagen. „Een prima voorbereiding op het wegseizoen, waarin ik misschien wel de Ronde van Spanje, maar zeker niet de Tour de France op mijn programma krijg. De Tour is voor mij verleden tijd. Wie weet begin ik dit jaar ten tijde van de Ronde van Frankrijk aan de voorbereiding op het WK in een of andere baandiscipline. Weer eens iets anders.”

sport kort

● VOETBAL – Naast Alan Shearer (Blackburn) moet Engeland voor de WK-kwalificatiewedstrijd tegen San Marino, in februari op Wembley, mogelijk ook David Hirst van Sheffield Wednesday missen. Hij heeft een spierscheuring opgelopen. Shearer, evenals Hirst aanvallend, onderging onlangs een operatie aan de knie.

● VOETBAL – Het Nederlands elftal voor spelers onder 18 jaar zal van 24 tot 31 januari deelnemen aan een toernooi op de Canarische Eilanden. Bondscoach Dick Advocaat gebruikt dit toernooi als voorbereiding op de wedstrijden tegen Denemarken (14 april en 12 mei) uit de kwalificatieronde van het Europese kampioenschap. De volgende zestien spelers zijn uitgenodigd:

Garrison-Faber 4-6 6-4 6-2, Demongeot-Endo 2-6 6-2 6-2, White-Novotna 4-6 7-5 6-2, Provis-McNeil 3-6 6-1 6-1. Dubbelspel, eerste ronde: Adams/Bolleggraf-Golarsa/Herremann 6-1 6-2.

TENNIS

Melbourne, Australian Open, mannen enkelspel, tweede ronde: Siemerink-Tsjenokov 6-1 6-3 6-4, Witsken-Krajicek 6-4 1-6 6-1 6-4, Korda-Eltingh 7-6 6-2 6-3, Courier-Weiss 6-2 7-5 6-4, Medvedev-Koslowski 6-0 6-1 6-0, Garner-Fitzgerald 6-2 7-5 6-3, Morgan-Damm 7-5 4-6 6-3 6-1, Jones-Mattar 6-4 6-1 4-6 2-6 6-3, Woodbridge-Jarryd 6-1 6-1 2-0 opgave, Carlsen-Filippini 7-5 6-1 6-4, Stich-Santoro 6-7 6-2 6-2 4-6 6-4, Bruguera-Grabb 6-1 6-7 7-5 6-0, Raoux-Gilbert 3-6 7-6 6-4 6-7 6-1, Stoltenberg-Mancini 0-6 4-6 6-1 6-2 6-4, Wheaton-Chang 6-4 6-3 1-6 6-3, Forget-Woodford 6-3 6-2 6-3. Dubbelspel, eerste ronde: Davids/Pimek-Carbonell/Costa 7-6 7-6, Edberg/Siemerink-Perez-Roig 6-3 6-2. Vriemmen enkelspel, tweede ronde: Oremans-Reinach 6-1 6-1, Davenport-Kiene 7-5 6-4, Po-Hy 6-4 6-2, Pierce-Date 6-1 6-1, Gigi Fernandez-Arendt 6-4 7-6, Fendick-Grossman 6-1 7-6, Halard-Kschwendt 6-4 1-6 6-4, Seles-Strandlund 6-2 6-0, Martinez-Javer 7-5 6-1, Dahlmann-Stafford 6-1 6-2, Sabatini-Baudone 6-0 6-1, Tauziat-Probst 6-2 4-6 6-2.

GOLF Plaza d'Aro, Alfred Dunhill Cup, pre-kwalificatietoernooi, stand na eerste dag: 1. Zwitserland (Rey 70, Scopetta 77, Quinci 81) 147 slagen, 2. Nederland (Bos 71, Smits van Waesberghe 78, Loeve 79) 149, 3. Oostenrijk 152, 4. Finland 154, 5. België en Tsjechoslowakije 156.

SCHAKEN

Wijk aan Zee, Hoogovens-toernooi, barrage-duels, tweede ronde: Karpov-Christiansen 1-0 0-1 1/2-1/2 1-0, Sokolov-Oll 1/2-1/2 0-1, Illescas-Gelfand 1-0, Leko-Kortsjnoj 1/2-1/2, Toekmakov-Van der Sterren 1-0, Wolff-Winants 1-0, Van Wely-Cifuentes 1/2-1/2, Rotsien-Adams 0-1, Nijboer-Smirin 1-0, Hoezman-Schmitt 1-0, De Boer-Van der Werf 1/2-1/2, Har-Zvi-Van der Wiel 0-1, Schwartzman-Lposhtian 1/2-1/2, Grooten-Reinderman 0-1. Stand na kop: 1. Hansen 3 punten, 2. Toekmakov, Wolff 2 1/2, 4. Hoezman, Adams, Kortsjnoj, Leko, Nijboer, Van Wely 2.

06-lijnen
Geheime privé (Sex) adressen & telefoonnummers!!! 100 cpm
06-96.45
100% LIVE kunnen we je met een meisje koppelen!!! (100 cpm)
06-9659
06-9511
DUIK in bed met 'n hete meid, vraag haar tel.nr. (37,5 cphm)
Privé-kontakt
Je krijgt direct 'n meisje aan de lijn: 06-9570 (50 cphm)
Rijpe vrouwen willen met jou een live sexgesprek! Laat je doorverbinden! 100 cpm.
06*96*09.
Bij u in de buurt zijn er ook genoeg meiden die het bed in willen!
Luister voor 50 cphm.
06-350.340.77

Rijpe vrouwen
zkn. sexcontact, 50 cphm.
06-350.300.88
Sex-Hotline
snel sexcontact, 50 cphm.
06-340.320.25
Meisjes
zoeken een ervaren vriend
06-320.330.43 (37,5 cphm)
Meisjes willen bijverdienen
sexadressen
06-320.330.60 (37,5cphm)
Hete meisjes
willen snel een sexafspraak!
Direkt
06-320.326.66 (50cphm)
Bi-Sex voor 2
direct apart met een heet meisje of 'n lekkere jongen
06-320.330.87 (37,5cphm)
Leuke meiden
zoeken z.s.m. een vriend.
06-320.330.77 (75 cphm)

Kontakten/Klubs

Mandy.. erotische bodymassage!!!

BIJ LYDIA
óók Anja, Sylvia, Monique, Babsy, Shirley en... MAGGY
bezorgen u een onvergetelijke tijd!!! Tel. 046-749662.

Love Escort ☎045-320905.

Sacha's Escort
Bel. 045-463386
Alle dagen vanaf 19.00-05.00 uur.

Knap meisje 24 jr., slank, DD cup
SPECIALITEIT FRANSE EN RUSSISCHE MASSAGE
☎ 045-228481.
Nu INTIEM al vanaf f 100,-

** Riversideclub **
Zeer luxe club met spiegelkamers, bubblebad, leuke meisjes, gezellige bar en discrete parking. A2 afslag echt-Ohé en Laak. Dijk 2 Ohé en Laak. Open v.a. 14.00 t/m 02.00 uur. Weekend gesloten. Tel. 04755-1854.

!!Angel en Boy escort!!
Deze week stunt! Tel. 045-271920

Escort All-In
045-326191
14.00 t/m 4.00 uur 's Nachts.

Yvonne
Nieuw: erotische h.massage f 50,-. Vrijd., zond. echt lesbisch trio aanb. f 125,- 1/2 u. all-in. Intiem en Franse mass. v.a. f 100,-. Geop. ma.-zat. 11-24 uur. 045-425100, Kapelw. 4, Kerkr.

ZEG ER EENS WAT VAN

Alcohol en verkeer dat kun je niet maken.
Dat vindt bijna iedereen. Toch zijn er nog van die mensen die vinden dat zij zelf wel zullen uitmaken of ze met een slok op gaan rijden.
En wie durft er iets van te zeggen?
Niemand toch... daar bemoei je je toch niet mee. Maar door dat soort automobilisten worden er wel jaarlijks bijna 500 mensen doodgerekend.
Daar moet wat aan veranderen.
ZEG ER EENS WAT VAN VOOR ZE INSTAPPEN want
ALCOHOL EN VERKEER DAT KUN JE NIET MAKEN

VVN Veilig Verkeer Nederland

Twaalf jaar en serieus aan vakantie toe.

Dit Ierse jongetje heet Sean. Hij leeft al twaalf jaar in een oorlog tussen Protestanten en Katholieken. Sean is serieus aan vakantie toe. Voor kinderen als Sean zoekt Europa Kinderhulp voor de komende zomervakantie gastouders. Geef een kind drie weken lang de vakantie van zijn leven.

Steun Europa Kinderhulp. Wordt gastouder of donateur. Tel. 01869-1881. GIRO 9662.

MAKELAARDIJ O.G.

MAKELAARDIJ O.G.

MAKELAARDIJ O.G.

MAKELAARDIJ O.G.

MAKELAARDIJ O.G.

MAKELAARDIJ O.G.

Met een huiscentrale kunt u gratis intern bellen of een gesprek doorverbinden. Bovendien kunt u vanuit meerdere kamers ongestoord telefoneren.

Bij Primafoon vindt u de huiscentrale die precies op uw huis en wensen is afgestemd, want Primafoon heeft maar liefst 4 verschillende huiscentrales met verschillende mogelijkheden

in haar assortiment. Ook als u een zaak of praktijk aan huis hebt, of als u een centrale zoekt voor uw bedrijf, kunt u bij Primafoon terecht.

Het assortiment van PTT Telecom is zo uitgebreid, dat er altijd wel een geschikte centrale voor u bij is. Voor een passende centrale gaat u dus naar Primafoon.

Homevox® 1-5.
Huiscentrale voor één netlijn met vijf aansluitpunten.

Tijdelijk van f 289,- voor 249,-
Ook te huur: per maand f 13,-

Michigan® 50 Memo-recorder. Lichtgewicht (170 gram) dicteerapparaat. Gemakkelijke eenhandsbediening. Werkt op batterij en lichtmet.

149,-

Boston® 300. Compact draadloos toestel, bestaande uit een basisstation en een lichtgewicht inklapbare handset. Bereik: maximaal 50 meter binnenshuis en 150 meter buitenshuis.

898,-

Manhattan® 100. Compact antwoordapparaat. Op afstand te bedienen. In wit en antraciet.

128,-
Ook te huur: per maand f 5,45

Homevox® 1-4 S. Huiscentrale voor één netlijn met vier aansluitpunten. Veel extra mogelijkheden. Onder andere uitbreidingsmogelijkheid tot alarminstallatie.

499,-
Ook te huur: per maand f 15,-

Toronto®. Telefoon en antwoordapparaat in één met o.a. meeluister-luidspreker en handen-vrij kiezen. In wit en zwart.

449,-

Vox Benjamin® 8. Tweelijnstoestel en lijnkiescentrale in één. Uit te breiden tot een centrale voor twee netlijnen met zes toestellen.

517,- (Per toestel)

Bazel®. Compact tafelen wandtoestel met o.a. nummerherhaling. In rood, blauw en ivoor.

89,-

Lausanne® Deluxe. Toestel met veel extra's: onder andere meeluister-luidspreker en handen-vrij kiezen. In drie fraaie kleurencombinaties.

223,-

Op dit nummer kunt u dagelijks van 8.00 tot 18.00 uur, op koopavonden tot 21.00 uur en op zaterdag van 9.00 tot 17.00 uur bestellen (minimumbedrag f 35,-; verzendkosten f 4,50). Bestellingen worden binnen 4 werkdagen geleverd.

Prijswijzigingen voorbehouden. De aanbiedingen zijn geldig t/m 9 februari 1993, zolang de voorraad strekt.

ptt telecom

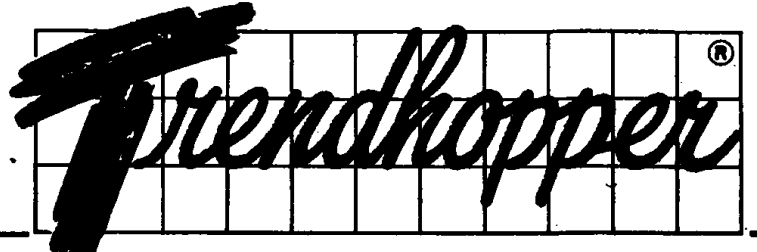
PRIMAFOON, DE WINKEL VAN PTT TELECOM, IS O.A. GEVESTIGD IN HEERLEN, WINKELCENTRUM HET LOON, HOMERUSPASSAGE 11A - MAASTRICHT, MUNTSTRAAT 13 - ROERMOND, MÜNSTER-PLEIN 8A - SITTARD, LIMBRICHTERSTRAAT 20.

Primafoon®
DE WINKEL VAN PTT TELECOM

OPRUIMING MET ÉCHTE KORTINGEN TOT 80%

Wegens plaatsgebrek gaan honderden artikelen weg voor echte weggeefprijzen. Wees er vlug bij want vele artikelen zijn eenmalig!

Linnenkasten, opbergkasten, boekenkasten, ladenkasten, bureau-stoelen, eethoeken, salontafels, bijzettafels, bankstellen, fauteuils, enz...

HEERLEN
WOONBOULEVARD
In de Cramer 182
Telefoon 045 - 754420

OPENINGSTIJDEN:
Maandag: 13.00 - 17.30 uur
Dinsdag t/m Vrijdag: 9.30 - 17.30 uur
Donderdag: 9.30 - 21.00 uur
Zaterdag: 9.30 - 17.00 uur

EK schaatsen: Zandstra en Ritsma binden strijd aan met Johan Olav Koss

INNSBRUCK/DAVOS – Luiheid zou een gemeenschappelijke eigenschap zijn. Van het recht op luiheid maken de twee Friese schaatsers maar spaarzaam gebruik. Want Rintje Ritsma en Falko Zandstra zijn op weg naar de Europese titel. Ze gelden althans als kandidaat voor het eerste internationale schaatskampioenschap van het voor-olympisch seizoen dat komend weekeinde in Heerenveen gehouden wordt. Een jaar geleden stonden ze, samen met de Noor Johann Olav Koss, op het erepodium.

De Dikke en de Dunne van het Nederlandse schaatsen, kan de tarkatuur luiden. Ritsma (22), ruim dertig pond zwaarder dan zijn collega, was er het eerste, maar geniet pas landelijke faam sinds hij vorig jaar in Heerenveen debuteerde als Europa's derde. Zandstra (21) had dankzij een grote natuurlijke gave en twee jeugdwelttitels al tal van titels verworven toen hij de derde dag Thialf op zijn kop zette. De Gespierde Spijker was Europees kampioen geworden.

De Dikke en de Dunne, vooral naar het hun benen betreft. Die van Ritsma moesten dunner, Zandstra dacht wat meer volume te kunnen gebruiken. De Gespierde Spijker versus de Hulk uit Lemmer. Zandstra is de peet van dergelijke kwalificaties voorbij. „De mensen stonden te kijken toen vorig jaar zo'n karminkel op het ijs stapte en wat tijden neerzette. Gespierde Spijker, dat vind ik een aardige schets. Houten Stelt en TL-uis vind ik minder geslaagd. Dit seizoen hoor ik niks, ik ben kennelijk geaccepteerd.” Bij de start van zijn seniorenjaar, november 1992, meldde Zandstra trots dat zijn beenomvang drie centimeter was toegenomen en dat hij drie kilo was aangekomen. „Die benen zijn niet meer gemeten, die zijn wel goed. Ik ben nog wel zwaarder geworden. Anderhalf kilo. Nu heeft er niets meer bij. Ik eet twee keer zo veel als vorig jaar. Als je in de winter een aantal goede tien kilometers wil schaatsen, is dat een must.” Als het gaat om consumptie steekt Zandstra Thomas Bos dit seizoen naar de kroon. Die stond te boek als de grootste eter van de kernploeg.

Ritsma is niet minder gaan eten. „In de hoop dat ik vet zou verliezen, ben ik deze zomer meer gaan fietsen. Niets daarvan. Nu vind ik het allemaal best. Het lijkt een onmogelijke zaak het op natuurlijke wijze af te krijgen. Ik ben zelfs iets aangekomen, twee kilo. Van boven ben ik ontzettend normaal, met mijn onderstel ben ik de vetste schaatsers die in het internationale peloton meedraait. Als ik erwaarder word, komen er alleen maar spieren bij.”

Ritsma noch Zandstra heeft het postuur van de ideale schaatser. wetenschappelijke zijde wordt betwist of die wel bestaat. Eric Heiden? Johann Olav Koss? „De ideale schaatser zit

● Gunda Niemann en Falko Zandstra, regerende Europese kampioenen. Foto: ANP

diep, houdt zijn romp goed horizontaal en levert een groot vermogen.” schrijft biomechanicus Gerrit Jan van Ingen Schenau in een handboek over wedstrijd-schaatsen. Het grote vermogen komt vooral tot stand door de hoeveelheid arbeid per afzet. Daartoe is de rijder in staat door zijn explosieve afzet zo effectief mogelijk benutten. „Hij torst

weinig vet met zich mee. Voor de langere afstanden is de ideale schaatser niet te klein van postuur.”

Ritsma oogt als een sprinter. Op de 500 meter blijkt hij sinds vorig seizoen Zandstra's meerdere.

De vijf en tien kilometer zijn voor Heerenveener. Beiden heb-

ben, evenals hun grote concurrent Koss, een sterke voorkeur voor de 1500 meter. De beste tijd was voor Koss in Hamar: 1.54.31. Zandstra was zaterdag buiten aanwezigheid van de twee anderen in Davos nog een fractie sneller.

Tijdens de wereldtitelstrijd in Calgary benaderde Zandstra het wereldrecord (1.52.06) tot op elfhonderdste seconde. „Het mooiste onderdeel,” oordelen de

twee. Vroeger bekend als de sleutelafstand van klassements-toernooien. Omdat sprinters en allrounders elkaar daar treffen. Al heeft Zandstra zich wel eens laten ontvallen toch een lichte voorkeur te koesteren voor de langste sprintafstand, de 1000 meter.

„Als de omstandigheden in Heerenveen gunstig zijn, is een wereldrecord best mogelijk,” veronderstelt Ritsma. „Falko was er

in Calgary dicht bij. Jammer dat ik toen een paar misslagen had. Een lage drukgebied - geringe luchtweerstand - kan helpen al het om fracties gaat.”

Een wereldrecord van Ritsma is goed voor de balans. Want Zandstra kan al pronken met dat op de kleine vierkamp, alsmede vier mondiale toppers bij de junioren. Beiden zeggen niet bijzonder cijfermatig te zijn ingesteld. In ieder geval op het niveau van stayer Bart Veldkamp, die alle

Deelnemers EK

HEERENVEEN – De deelnemers aan het Europees schaatskampioenschap, dat komend weekeinde in Heerenveen wordt gehouden, zijn:

Bij de heren:

Eminger, Hadschieff, Zakarias en reserve Kreutz (Oostenrijk), Kyncl (Tsjechië), Järvinen (Fin), Kuentz (Frankrijk), Peter Adeberg, Dittrich, Tröger en reserves Kum en Tonat (Duitland), Baroni, Carta en Sighe (Italië), Ritsma, Veldkamp, Zandstra en reserve Schreuder (Ned), Johansen, Koss, Söndraal en reserve Storelid (Noorwegen), Radke, Szafranski en reserve Zygumt (Polen), Horvath en reserve Balo (Roemenië), Pavlov, Sandalov en reserve Snetkov (Rusland), Bentgsson, Schön en reserve Tromet (Zweden), Feigenwinter (Zwitserland) en Sjoelga (Oekraïne).

Bij de vrouwen starten: Antal en Hunyady (Oostenrijk), Yla-Sulka (Finland), Niemann, Pechstein, Warnicke en reserves Ulrike

Adeberg en Mischke (Duitsland), Belci en Pizio (Italië), Ilonda (Letland), De Loo, Van der Voort, Zijlstra en reserve De Jong, Langli, Tönsberg en Yttredal (Noorwegen), Rekas en Walileska (Polen), Balasz, Dascalu en Hordobetu (Roemenië), Bazjanova, Fedotkina en reserve Polozjkova (Rusland), Krohn en Schön (Zweden).

De wereldrecords

VROUWEN

500 m: Bonnie Blair (VSt)	39.10 Calgary, 22-2-1988
1500 m: Karin Kania (Dui)	1.59.30 Medeo, 20-3-1988
3000 m: Gunda Kleemann (Dui)	4.10.80 Calgary, 9-12-1990
5000 m: Yvonne van Gennip (Ned)	7.14.13 Calgary, 28-2-1988
Punten: Karin Kania (Dui)	168.271 Medeo, 21/22-3-1986

MANNEN

500 m: Dan Jansen (VSt)	36.41 Davos, 25-1-1992
1500 m: André Hoffmann (Dui)	1.52.06 Calgary, 20-3-1988
5000 m: Johann Olav Koss (Nor)	6.41.73 Heerenveen, 9-2-1991
10000 m: Johann Olav Koss (Nor)	13.43.54 Heerenveen, 10-2-1991
Punten: Roberto Sighe (Ita)	157.150 Calgary, 21/22-3-92

'Dikke' en 'Dunne' op glad ijs

mogelijke schema's van buiten kent.

Zandstra voelt zich gevleid dat Ritsma zijn stijl dit seizoen enigszins aanpaste. „Hij heeft mijn techniek overgenomen. Hij schaatst meer naar voren. Voor mij was er geen reden iets te wijzigen.” Ritsma heeft de kunst inderdaad afgekeken. „Nu heb ik de ideale slag. Zo weinig mogelijk meters maken. Dat blijft de komende jaren de trend. Vroeger reed bijna iedereen breed. Als je dan moe wordt, ga je te veel duwen. Ik denk dat ik mede door die verandering niet zo'n sprong kan maken als vorig jaar. De tien kilometer blijft voor mij heel moeilijk. Die moet met de jaren beter worden.”

Wopke de Vegt was trainer van het gewest Friesland totdat hij via de razendsnelle opkomst van het inmiddels bijna vergeten talent Annejan Portijk bekendheid kreeg. Zandstra en Ritsma maakten deel uit van De Vegts trainingsgroep. Ritsma, die hij vier jaar onder zijn hoede had, kent hij beter dan Zandstra. Zijn oordeel over beide schaatsers, die hij nu als sprintcoach van een afstand volgt, is in de loop der jaren nauwelijks gewijzigd. „Ik had over beiden weinig kopzorgen. Rintje was altijd bereid hard te werken. Door een stabiele levenswijze bleef hij zich ontwikkelen. Ik wist dat hij aan een loopbaan in het schaatsen werkte. Falko deed niet alles wat de trainer wilde, maar filterde uit de training wat hem beviel. Nu volgt hij de coach wel. Het bracht in ieder geval veel spanning in de training.”

Luiheid is soms goed voor schaatsers is de opvatting van De Vegt. „Die zijn eerder geneigd te veel dan te weinig te trainen.” Te veel, bevestigt Zandstra. „Als ik die lui instelling niet had gehad, was ik nu overtraint geweest.” Volgens De Vegt zijn beide schaatsers zeker van hun zaak. „Ze zijn zeer goed bestand tegen de spanning. Daarin zie ik geen verschillen. Daarnaast is Falko nog de koele killer. Als iedere schaatser zijn grenzen heeft bereikt, blijkt hij nog over reserves te beschikken.”

'Mensen denken dat de kernploeg één groot feest is'

Carla Zijlstra luidt noodklok

DAVOS – Op de route die haar moet voeren naar een topklasse-tijdens de Olympische Spelen in Lillehammer, liep Carla Zijlstra de afgelopen maanden een moeilijke vertraging op. „Als mijn carrière als topsporter wordt beëindigd, trek ik mijn mond open,” verklaart de Groningse studente ontvankelijk op. Daarom verhoef ze haar stem toen de kernploeg geïd te worden opgeheven en ook ze onlangs van leer tegen de ploeggenotes, die met hun vrijlevende gedrag het dames-schaatsen in diskrediet brachten.

De aanloop naar het Europees kampioenschap stroomden de verzoeken tot interviews bij Zijlstra binnen. Het belangrijkste gesprekstema laat zich raden, naar de geboren Friezin wenst niet te laten afleiden door het verleden. „Ik heb geen zin de situatie van nu, af te zetten tegen de situatie van toen. Dat wordt vaak verkeerd begrepen.” Ze is niettemin een groot verspreider van de kernploeg, die bestaat tussen de perioden van de NK in Heerenveen tot wel door haar bevestigd. De situatie was onhoudbaar.

De sfeer was vertroebeld in het skisporters van Gemser. De trainer uit Oudehaske, in september door de vier kernploegleden nog unaniem aangewezen als de best denkbare opvolger van de ontslagen Arie Koops, bleef in dat verband een rol. Lia van Schie en San-

dra Voetelink knapten af op de spartaanse aanpak van Gemser, terwijl Zijlstra en Annemarie Thomas zich onvoorwaardelijk achter de bondscoach schaalden.

Tekenend in dat verband is dat Van Schie na het voor haar mislukte NK in Deventer, haar toevlucht zocht bij ex-bondscoach Jan Wiebe Last. Onder diens leiding eindigde de Stompwijkse drie jaar terug bij het WK in Hamar nog als derde. Voetelink nam een nog drastischer besluit. Enkele uren nadat de strijd in Deventer was beslecht trok zij zich terug uit de kernploeg.

Oranje-kwartet

De resultaten in Deventer wezen het Zijlstra-kamp als winnaar aan. Als enige van het Oranje-kwartet slaagde de Groningse erin zich te plaatsen voor het EK. Dat succes woog evenwel niet op tegen de ergernis uit de voorgaande maanden. „Er zijn mensen die denken dat de kernploeg een groot feest is. Ik kan er niets aan doen, maar ik ondervind er wel last van,” spuwde ze haar gal. Drie weken later blijkt ze van die woorden allerminst spijt te hebben. „Men mag best weten hoe ik ergens over denk. En als mensen zich dan aangesproken voelen, dan is dat mooi meegenomen. Kennelijk heb ik dan geen onzin gesproken.”

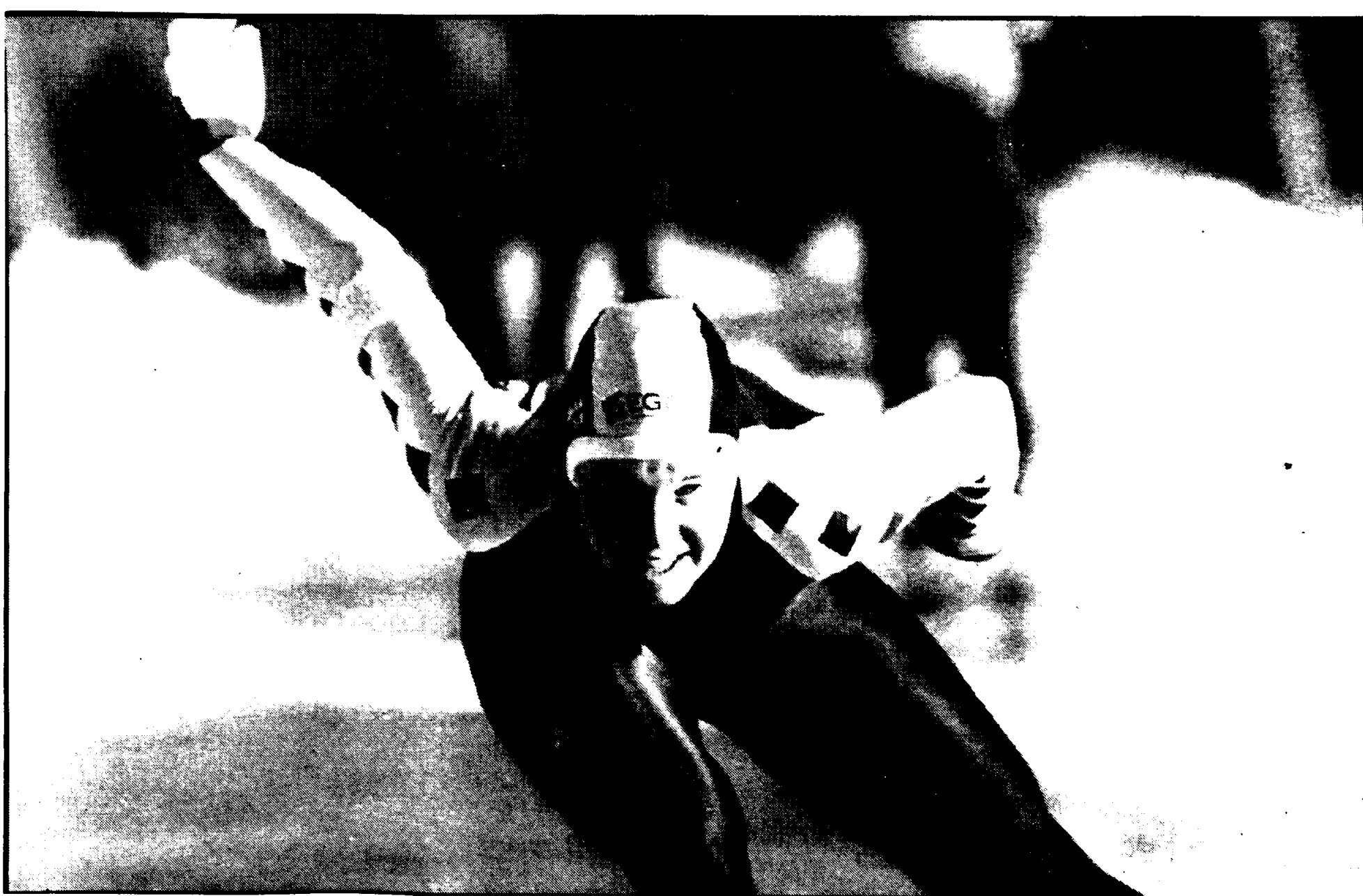
Voelde ze zich in Deventer nog

een eenling die vergeefs probeert een kar met vierkante wielen te trekken, nu Van Schie en Voetelink hun plaatsen hebben moeten afstaan valt het schaatsleven Zijlstra weer een stuk lichter. „Niemand kan de kar in z'n eentje trekken, dat doe je met z'n vieren. Ook ik heb wel eens een mindere dag en op zo'n moment heb je elkaar nodig om toch tot een optimale prestatie te kunnen komen. Als twee van de vier meiden niet fris zijn, kan je moeilijk verwachten dat ze jou op sleeptouw nemen. Barbara de Loo en Ingrid van der Voort zijn wel in vorm en lekker fanatiek. De kar moet nu gaan rollen; denderen zelfs.”

Boze brief

Het seizoen was voor Zijlstra toch al met een kater begonnen. 'Mateloze ergernis' maakte zich van haar meester toen het KNSB-bestuur mei vorig jaar bekend maakte de kernploeg te zullen opheffen. Zijlstra schreef een lange, boze brief naar zowel het bondsbestuur als de BCK.

De bond ging overstag; Zijlstra won. „Het geeft een goed gevoel als door jouw woorden dingen veranderen. Daar haal je tien keer zo veel energie uit als het aan ergernis gekost heeft. Maar dat de gedachte aan het opheffen van de kernploeg bij bepaalde mensen is opgekomen, blijft belachelijk.”

● Carla Zijlstra in volle vlucht. 'Als mijn carrière wordt bedreigd, trek ik mijn mond open.'

Foto: ANP

„Ik deed het niet voor de ploeg, ik deed het voor mezelf. Mijn topsport-carrière, die ik eigenlijk nog maar net was begonnen, werd bedreigd. Dat kan en mag niet. Dan trek ik mijn mond open. Ik wil mezelf later geen verwijten maken. Niet hoeven denken: 'Had ik dit of dat toen maar gezegd of zus en zo gedaan, dan was alles vast beter geweest'.”

Dat mondige sporters veelal niet populair zijn onder mede-sporters en officials laat

haar koud. „Iedereen heeft vijand. Misschien heb ik er na deze affaire nog een paar bij, maar daar lig ik geen moment wakker van.”

In haar tweede volledige kernploegjaar kan Zijlstra zich nu geheel op de verwezenlijking van haar doel richten: zich scharen onder de wereldtop. Vorig seizoen was de 23-jarige studente bewegingswetenschappen nog vooral bezig met leren en het opdoen van indrukken.

„Daardoor verspeel je energie die je niet in het schaatsen kunt steken.” De belangrijkste ontdekking die ze deed, was dat prestaties daadwerkelijk gestuurd kunnen worden. „Ik weet nu dat pieken niet zomaar een term is; pieken bestaat niet echt. Vroeger trainde ik van oktober tot maart op dezelfde manier en reed in die hele periode steeds dezelfde tijden. Vorig jaar stond alles in het teken van de Olympische Spelen. De laatste weken voor Albertville zaten we in Da-

vos en eigenlijk heb ik daar alleen maar geluierd. Moest van Arie. Ik zei regelmatig tegen hem: 'Jeeite, kan dit wel, moeten we niet nog even wat doen'.

Maar in Albertville voelde ik me in topvorm. Ik was zo fit en ik werd met de dag zelfs fitter. Ja, dat was een hele bijzondere ervaring”. En met een zucht: „Als ik de wereldtop wil halen, als ik in Lillehammer bij de top drie wil zitten, dan moet ik nu investeren.”

Wie zegt dat je in januari geen spinazie van de koude grond kunt eten?

Uit de diepvries:
CH Gesneden bladspinazie à la crème,
 pak 450 gram ~~1.95~~ **1.29**

CH Hollandse bruine bonen,
 3/4 pot, 720 gram ~~1.65~~ **1.19**

CH Gebroken sperziebonen fijn,
 3/4 pot, 660 gram ~~1.59~~ **1.19**

CH Appelmoes,
 3/4 pot, 720 gram ~~0.99~~ **99**

CH Extra gevulde soepen,
 erwten, bruine bonen [2.29]
 of goulash [2.89], blik 0.8 liter **1.79**

CH Salustiana sinaasappelen,
 voor pers en hand,
 net 2 1/2 kilo **3.99**

Elstar,
 kilo **1.25**

Bloemkool,
 per stuk **1.99**

Hamlappen,
 500 gram ~~8.75~~ **5.49**
 kilo ~~16.49~~ **9.99**

Slavinken,
 kilo ~~14.90~~ **12.90**
 100 gram ~~1.59~~ **1.39**

CH Kipkarbonade,
 ca. 2000 gram ~~0.99~~ **9.99**

**CH Witte- of tarwebolletjes
 of witte puntjes,** verpakt
 6 stuks ~~1.69~~ **1.29**

CH Sesam ~~0.99~~ **0.99**, - of maan-
 zaadbolletjes ~~0.99~~ **0.99** of vloer-
 kadetten ~~2.19~~ **1.79**, verpakt 6 stuks

Knip volkorenbrood,
 heel ~~2.39~~ **1.99**

CH Mueslislof,
 verpakt 400 gram ~~2.95~~ **2.25**

Bolletje beschuit,
 blauw, 2 rollen à 13 stuks ~~2.38~~ **1.98**

CH Runderrookworst,
 verpakt 250 gram ~~3.89~~ **3.19**

Uit de bedieningsafdeling:
 Alle pâté's, ~~0.99~~ **0.99**
 o.a. knoflook of crème, 100 gram **1.29**

Stegeman cervelaat extra,
 100 gram ~~2.09~~ **1.65**

CH 30+ kaas, 33% minder zout,
 vers van 't mes ~~1.59~~ **1.39**
 of vacuum verpakt, kilo ~~17.50~~ **13.90**

**CH Boerenlandmelk of
 -karnemelk,** pak 1 liter ~~1.55~~ **1.19**

Quaker Cruesli Naturel [6.38] of
Appel [6.58], 2 pakken à 375 g ~~5.99~~ **4.79**

CH Engelse theemengels,
 2 doosjes à 40 zakjes à 4 gram ~~5.30~~ **4.30**

**Suzi-Wan, Pinda Satehsaus en
 Babi Pangangsous of Pinda Satehsaus
 en Kerriesaus,**
 2 blikken samen ~~5.68~~ **4.23**
 Gratis schuifkaart met Chinese dierenriem.

CH Côtes du Roussillon, 'n milde,
 rode droge Franse wijn, fles 1 liter ~~5.95~~ **4.95**

Bulgaarse Cabernet Sauvignon,
 'n volle rode wijn of
Bulgaarse Chardonnay,
 'n droge witte wijn, fles 0.75 liter ~~5.75~~ **4.95**

CH Appelsap, pak 1 liter ~~1.39~~ **99**

CH Pinda's, gezouten of
 ongezouten, zak 250 gram ~~1.79~~ **1.39**

Paturain, knoflook [2.69] ~~0.99~~ **0.99**
 of polvron [2.79] ~~0.99~~ **0.99**, pakje 80 gram **1.98**

CH Brie 60+,
 vers van het mes, 100 gram ~~2.29~~ **1.79**

Mars of Snickers, 5 pack + 1 gratis **3.29**

Ritter Sport,
 chocolade tabletten, diverse smaken,
 pak 3 stuks à 100 gram ~~5.07~~ **2.99**

Kitekat kattevoer,
 diverse smaken,
 3 blikken à 415 gram ~~4.77~~ **3.99**

Fa douche,
 diverse soorten, flacon 250 ml ~~7.88~~ **4.29**
 Met gratis Fa deoroller light à 50 ml

CH Tissue toiletpapier,
 pak 12 rollen ~~6.89~~ **4.99**

Uit onze bloemenafdeling:
 Groene of bloeiende planten,
 keuze uit ± 10 verschillende soorten ~~10.00~~ **10.-**
 3 voor

De tijden zijn veranderd.
 Van maandag t/m vrijdag blijven onze meeste winkels
 een half uurtje langer open. Tot 18.30 uur dus. Informeer
 bij uw eigen AH winkel of deze met de nieuwe tijden
 meedoet. De koopavond blijft tot 21.00 uur.

**Uw spaargeld kan meer opbrengen bij Albert
 Heijn.** Dus... neem deel in het AH Vaste Klanten Fonds.
 Vraag onze folder in de winkel.

AH Service lijn: bel gratis 06-0305. De artikelen in deze
 advertentie kunt u in alle AH winkels kopen, behalve de
 artikelen waar kleine cijfertjes bij staan. Die artikelen
 kunt u alleen kopen in AH winkels waar één van die cij-
 fers op de deur staat. Reclameprijzen gelden t/m zater-
 dag 23 januari a.s.. *Zolang de voorraad strekt.

's Lands grootste kruidenier
 blijft op de kleintjes letten.

Kamer tornt aan aftrekbaarheid steekpenningen

DOOR THEO SNIKERS

DEN HAAG - De praktijk dat bedrijven vooraf met de fiscus afspreken welk bedrag aan steekpenningen zij als aftrekpost mogen opvoeren bij hun belastingaangifte, moet worden beëindigd. „Geen afspraken vooraf meer zoals in het Limburgse,” heeft CDA-Kamerlid Tom Vreugdenhil gisteren in een belangenoverleg aan staatssecretaris Marius van Amelsvoort laten weten. Ook PvdA, VVD en D66 denken daar zo over.

Het CDA wil bovendien dat als bedrijven niet opgeven aan wie zij steekpenningen betalen, zij over het opgegeven bedrag zes procent belasting moeten betalen. PvdA, VVD en D66 in de Tweede Kamer voelen hier ook veel voor, al worden wel kanttekeningen geplaatst.

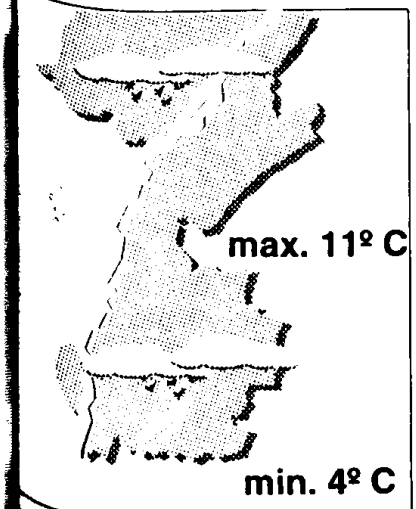
Staatssecretaris Van Amelsvoort zal naar beide zaken 'kijken'. Het ministerie weigert iedere toelichting.

Zie verder pagina 15

Afspraak over 'commissie' met belastingdiensten

VN: Malawi heeft nog voor tien dagen voedsel

PARARE - Malawi, in het zuiden van Afrika met een bevolking van 2 miljoen zielen, heeft nog slechts voor tien dagen voedsel. Hulporganisaties van de Verenigde Naties hebben de buurlanden opgeroepen om voedseloverschotten naar Malawi te sturen. Door de late noodroep om hulp van de Malawische autoriteiten en de trage reactie van Westerse hulporganisaties heeft het land in vergelijking met andere Afrikaanse landen die getroffen zijn door de droogte, het meest te lijden.

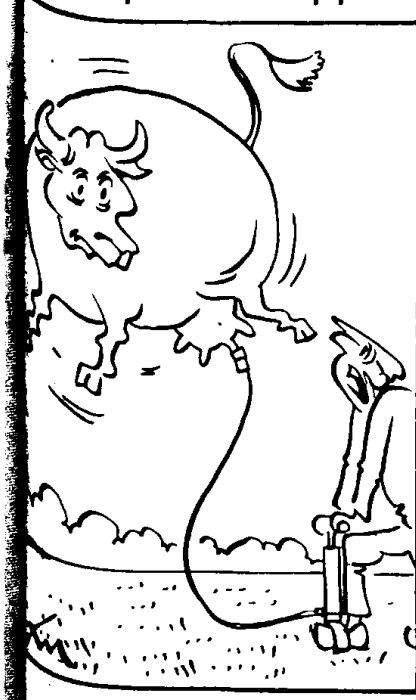
REGEN EN VEEL WIND

Een storing met veel bewolking en regen ligt boven België en Limburg en trekt heel langzaam naar het zuiden. Er staat een vrij krachtige tot krachtige zuidwestenwind. In de ochtend kunnen windstoten voorkomen tot 20 m/sec. Later op de dag draait de wind naar het westen en neemt iets af. De middagtemperatuur ligt rond de 11 graden en komende nacht daalt het kwik naar 4 graden.

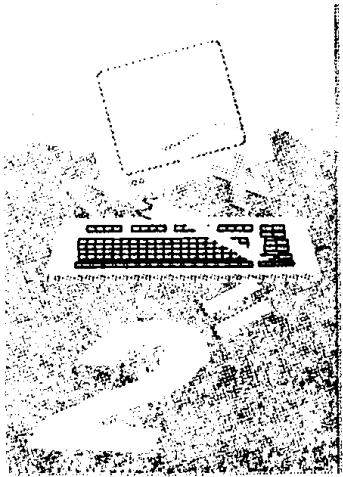
Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-9122346.

ANDAAG:
van op: 08.33 onder: 17.05
aan op: 08.03 onder: 17.10
MORGEN:
van op: 08.32 onder: 17.07
aan op: 08.26 onder: 18.19

Vrees voor inkrimpen weestapel of stoppen

...Nooit...

Het Limburgs Dagblad brengt morgen de jaarlijkse onderwijskrant. Met acht pagina's vol informatie over scholen en opleidingen.

De stille kracht in de Mazda 626
PAGINA 7

Avro kiest voor meer kwaliteit
PAGINA 9

'Goudkust' Lanaken wil nu patrouilles
PAGINA 17

Roda JC hoopt op ommekeer
PAGINA 21

Boris Becker klaagt over hitte
PAGINA 21

Eaters beginnen aan play-offs
PAGINA 23

Overleg tussen CDA en VVD over wao verlopen voorspoedig PvdA dreigt met kabinetscrisis

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG - Een CDA/VVD-voorstel om arbeidsongeschikten aanmerkelijk harder aan te pakken dan het kabinet voorstelt, zal door de PvdA-bewindslieden niet worden geaccepteerd. PvdA-kringen sluiten een kabinetscrisis niet langer uit. De PvdA-fractie vergaderde gisteravond over de strategie die in een dergelijke situatie gevolgd moet worden.

Binnen de PvdA neemt de bereidheid de coalitie te redden af naarmate de onderhandelingen tussen CDA en VVD over een nieuwe wao vorderen. PvdA'ers spreken dreigende taal 'dat het zo niet langer kan'. Gesteld wordt dat een crisis 'heel dichtbij is'. Het CDA wordt 'overspelig gedrag' verweten nu de wao-kwestie tot een eind moet worden gebracht.

Ledental

De sociaal-democraten wijzen erop dat hun partij al heel veel verloren heeft in de pogingen een nieuw wao-wetsvoorstel tot stand te brengen. De PvdA zag haar ledental met zo'n tien procent (10.000 leden) verminderen. De opiniepeilingen zijn nog desastreuzer: de partij zou bij verkiezingen terugvallen van 49 naar circa 25 zetels. Links regeren en onderwijl rechts een gemene zaak maken kan niet, luidt het verwijt richting CDA binnen PvdA-kringen.

Het wekelijkse overleg tussen de PvdA-fractie en de bewindslieden op het ministerie van Financiën werd gisteravond aangegrepen om het ongenoegen over de coalitie-partner te ventileren. Daarbij zijn de verschillende mogelijke resultaten van het Kamerdebat doorsproken, inclusief de reactie daarop.

Varianten

Eerder op de avond betichtte vice-premier en PvdA-leider Kok het CDA gebrek aan politieke wil om uit het wao-conflict te komen. Over een kabinetscrisis wilde hij openlijk niet speculeren. „Ik loop absoluut niet op welke uitkomst dan ook vooruit. Laten we nu eerst maar eens zien waar ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheid mee komt,” aldus Kok.

De onderhandelingen tussen de specialisten van CDA en VVD zijn gisteren in hoog tempo doorgestaan. Nadat enkele bruikbare varianten waren doorgerekend is één model nader uitgewerkt. Rond tien uur gisteravond zijn beide fractievoorzitters geraadpleegd, waarna het overleg is hervat. Omdat nog geen resultaat werd bereikt, gaat het overleg vandaag verder.

Iedere dag meer doden

Politie laat alle verdachten vrij

Opgerold lab maakte nep ecstasy-pillen

Van onze verslaggeefster

HEERLEN - Het amfetaminelaboratorium aan de Heerlense Zandweg dat dinsdagavond door de politie werd opgerold, bleek nep XTC-pillen te produceren. Deze zijn niet bij wet verboden. De drie verdachten zijn gisteren weer vrijgelaten.

Een onderzoek van het Gerechtelijk Laboratorium in Rijswijk wees uit dat het om het middel MDEA ging. Dit is een afgeleide van het MDMA, het zogenaamde XTC (ecstasy), dat veel op houseparties wordt gebruikt. Het MDEA, ook wel Eva

genoemd, heeft dezelfde werking maar is lichter en goedkoper.

Hoofdinspecteur L. Brongers van het Regionaal Recherche-team Limburg-Zuid, geeft aan dat de politie het laboratorium dacht aan te treffen. Hij toont zich echter niet teleurgesteld. „Je komt er pas na een gerechtelijk onderzoek achter om welke stof het precies gaat.” Hij noemt dit dan ook een schoonmaakactie.

Omdat ze zonder vergunning met gevaarlijke stoffen werkten, worden de 36-jarige S.S. uit Heerlen, de 31-jarige H.V. uit Voerendaal en de 47-jarige Heerlenaar F.D. nog wel

vervolgd voor het overtreden van de hinderwet en verschillende milieuwetten.

De inval van dinsdagavond was hoogstwaarschijnlijk het gevolg van de aanhouding van drie personen in Keulen. Die bleken in het bezit te zijn van 20.000 pillen, afkomstig van het lab aan de Beitel. In Duitsland zijn de Eva's wel verboden.

Het laboratorium stond sinds een half jaar op het terrein van de 47-jarige Heerlenaar. Naast zijn paardstal was een blauwe zeecontainer neergezet waarin de stof werd gemaakt. In één van de vele karren op zijn terrein, dat nauwelijks zichtbaar is vanaf de weg, heeft de politie ook een flinke hoeveelheid Eva's gevonden.

In een half jaar tijd zou het lab vijfhonderd kilo MDEA geproduceerd hebben met een straatwaarde van ongeveer twintig miljoen gulden.

Het ministerie van VVC is bezig om middels een wetswijziging ook deze stof in de Opiumwet te laten opnemen.

● De nog altijd voortdurende gevechten tussen Georgië en de opstandige westelijke provincie Abchazië eisen dagelijks nieuwe slachtoffers. Op de foto rouwt een Georgiër bij het dode lichaam van zijn moeder, die bij een mortieraanval om het leven is gekomen. De oorlog op de Kaukasus woedt al sinds augustus vorig jaar.

Foto: AP

Bewakers Grave bedreigd met machinegeweer

Gevangene ontsnapt met gekaapte heli

GRAVE - Uit het huis van bewaring in Grave is gistermiddag een gedetineerde ontsnapt per helikopter. Het gaat om de 28-jarige B. van N. Het is de derde keer in twee jaar dat een gevangene met een heli weet te ontsnappen. De heli was gekaapt in Beuningen. Na de geslaagde ontsnapingsactie in Grave werd de piloot gedwongen te landen in het Brabantse Heesch. De gedetineerde en zijn helper stapten daar uit en verdwenen te voet. De piloot is vervolgens teruggevlogen naar zijn basis, waar hij is verhoord door de politie.

Rond drie uur gistermiddag landde het toestel op de luchtplaats van de inrichting. Op dat tijdstip waren 22 gedetineerden op de luchtplaats. Toen de helikopter was geland rende het personeel naar het toestel, vertelt directeur H. Helgers van het huis van bewaring. „Zij moesten zich echter terugtrekken omdat ze vanuit de helikopter door een man met een riogun werden bedreigd. Deze had ook een wapen gericht op de piloot. Een van de gedetineerden is vervolgens in de helikopter gestapt, waarop het toestel wegvloog.”

De ontsnapping duurde nog gerondertig seconden. Direct daarna is een grootscheepse zoekactie op gang gekomen, waarbij onder andere enkele helikopters werden ingezet door de rijkspolitie. Bij het sluiten van deze editie was de ontsnapping nog voortvluchtig.

De gevangene stond niet bekend als vluchtgevaarlijk. Hij zat voor een aantal fraudedelicten en een ontvoering, had een vonnis van achttien maanden en tweehonderdduizend gulden boete. Hij had nog slechts negen maanden te gaan.

Staatssecretaris Kosto van Justitie hoorde gistermiddag van de spectaculaire ontsnapping tijdens overleg met de bonden van gevangenispersoneel. „Ik voel me helemaal niet voor gek staan,” was zijn eerste reactie. „We zitten nu eenmaal in een samenleving die steeds geweldadiger wordt: er zijn veel wapens in omloop, er is veel geld beschikbaar. Die helikopters kun je huren vervolgens de piloot een pistool in de rug duwen en zeggen 'vlieg maar daarheen'. Dat kan allemaal kenmerkend zijn in deze samenleving.”

Supertanker lekt olie na aanvaring

SINGAPORE - Bij het Indonesische eiland Sumatra is gisteren een Deense supertanker, geladen met ruim 297 miljoen liter ruwe olie, na een aanvaring lek geslagen en in brand gevlagen. Een deel van de olie van de tanker, de Maersk Navigator, is in zee gestroomd, maar de omvang van de olievervuiling is nog niet duidelijk. Ook de olie die uit de 260.000 ton metende supertanker was gestroomd vatte vlam. In Maleisië werd groot alarm geslagen om een milieuramp te voorkomen. Ook Indonesië, Thailand en Singapore maken zich zorgen en vrezen dat de olievlek ook hun kust zal bereiken. Het Nederlandse bergingsbedrijf Smit Tak is ingeschakeld om de tanker te bergen.

De Maersk Navigator, een vrij nieuw supertanker die in 1989 in Zuid Korea van de helling liep, kwam door nog onbekende oorzaken in de Andaman Zee ten noorden van Sumatra in aanvaring met de lege Japanse tanker Sanko Honour. Na de aanvaring vlogen beide tankers in brand.

De 24 bemanningsleden van de supertanker werden door een passender Duits containerschip van boord gehaald. De Maersk Navigator was met zijn in Oman geladene olie op weg naar Japan. De brand op de Sanko Honour kon door de bemanning, die aan boord bleef, worden bedwongen.

limburgs agblad

U LEEST DE KRANT VAN LIMBURG
MAAR U BENT NOG GEEN ABONNEE?

Vul de bon in en stuur hem op. Dan kunt u het Limburgs Dagblad elke dag lezen. De eerste 14 dagen zelfs gratis! En als u daarna automatisch betaalt, spaart u nog eens vele gulden per jaar en ontvangt u bovendien een leuk cadeau naar keuze. Ja, ik kies voor een abonnement op DE KRANT VAN LIMBURG.

Naam: .....
Adres: .....
Postcode/Plaats: .....
Telefoonnr. (i.v.m. controle bezorging): ..... (VEX)

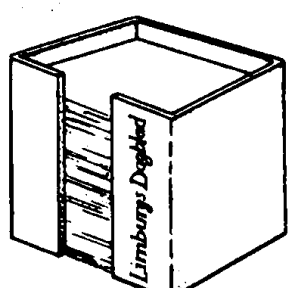
De betaling gebeurt
☐ automatisch: f 28,40 per maand
☐ f 29,65 per maand
☐ f 85,20 per kwartaal
☐ f 86,45 per kwartaal

Mijn bank-/gironummer voor automatische betaling is: .....

Als beloning voor automatische betaling kies ik voor het volgende cadeau:

☐ parkeren
☐ memokubus
☐ luxe handdoek

Stuur deze bon in een open envelop, zonder postzegel, op naar: Limburgs Dagblad Antwoordnr. 46 6400 VB Heerlen

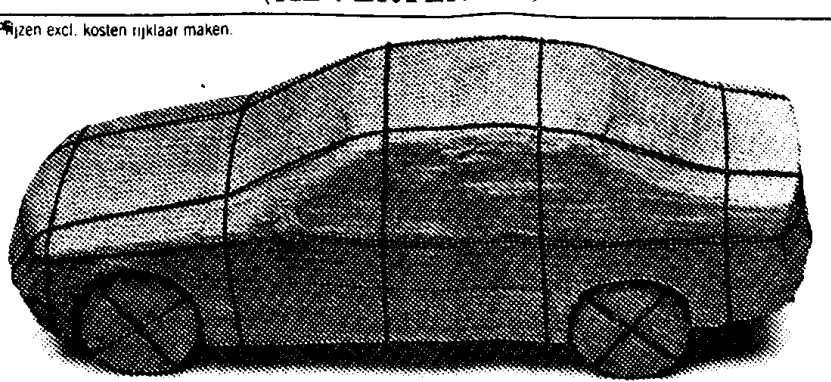

OF GRATIS
06-022 99 11

8 710404 400017

(ADVERTENTIE)

HET NIEUWS VAN DE RAI. NU AL BIJ UW BMW DEALER.

Een primeur: 't prijskaartje van de BMW 316i (f45.950,-). Een auto met o.m. warmterend glas, elektrisch verstelbare buitenspiegels en een in hoogte verstelbare bestuurdersstoel. Voor f49.950,- heeft de 316i zelfs ABS en stuurbekrachtiging. Uw BMW dealer weet er alles van.

BMW MAAKT RIJDEN GEWELDIG.

Kerkrade: Autobedrijf Kera bv, tel. 045-452121.

(ADVERTENTIE)

NIEUW nu fiches vanaf DM 1,- tijdens alle openingsuren

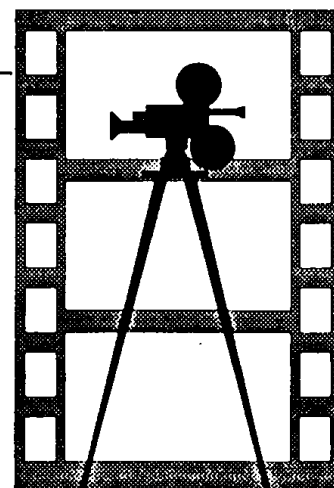
ledere dag geopend van 14.00 u. tot 04.00 u

Casino Grenzhof

24er Roulette Videopoker Nieuwste speelautomaten

Roermonderstraat 137 Herzogenrath (grensovergang Pannesheide-Kerkrade)

'Der Blaue Engel'

'Der Blaue Engel' van Von Sternberg, met in de hoofdrol de legendarische Marlene Dietrich, vormt de hoogtepunt van de filmeducatie die dit weekende gehouden wordt in zowel Maastricht als Venlo. Voorafgegaan door een korte documentaire wordt deze klassieke uitkomst zaterdag vertoond op de Maastrichtse Lumière, Maastricht, aanvang 19.00 uur. Een dag later wordt het programma herhaald in filmhuis Venlo. Maar daar begint het op 20.00 uur. Toegang: f 27,50.

Rutger Hauer in sjofele 'Wedlock'

DOOR RIJK VAN ROTTERDAM

Nederlandse filmmensen die het in Hollywood willen maken zijn alle succes gegund, maar met zijn hoofdrol in de film 'Wedlock' van Lewis Teague geeft Rutger Hauer in zijn acteurschap weinig ontwikkeling te zien. Weer is hij een ruige kerel. 'Wedlock' slingert heen en weer tussen science-fiction, road-movie, thriller en love-story. Op zich hoeft het mixen van dergelijke ingrediënten geen bezwaar te zijn, als de saus wil binden. Dat is in 'Wedlock' niet het geval. 'Wedlock' betekent letterlijk 'huwelijks', maar in de gelijknamige film krijgt die betekenis een schrijnende interpretatie. Een 'wedlock' is in dit geval een elektronische halsband, die gedragen wordt door gedetineerden in een experimentele gevangenis. Wie zo'n niet te verwijderen, 'wedlock' om heeft, weet dat het hem op een gruwelijke manier

letterlijk de kop zal kosten als zich buiten een bepaalde afstand van de gevangenis begeeft. Het is namelijk een explosieve stof in halsband. Een dergelijk gevangenisstelsel is efficiënt en goedkoop. Bewakers zijn nauwelijks nodig, want de gevangenen bekeken elkaar. De bedenker van het systeem, gevangenisdirecteur Holliday (Stephen Tobolowsky) heeft dan ook een fortuin mee te verdienen. Holliday is echter een nogal onduidelijke man. Hij heeft niet zoiets in om lang op dat fortuin te wachten, als hij ene Frank Wedlock (Rutger Hauer) onder zijn hoede krijgt. In het actiefilm-genre heeft 'Wedlock', op de vondst van de explosieve halsband na, geen enkele versing te bieden; zelfs niet wat de speciale effecten. De film doet goed twee uur. Wat mij betreft, u die tijd bij deze gewonnen.

Te zien in H5 Heerlen.

• Rutger Hauer

video vers

DOOR HANS TOONEN

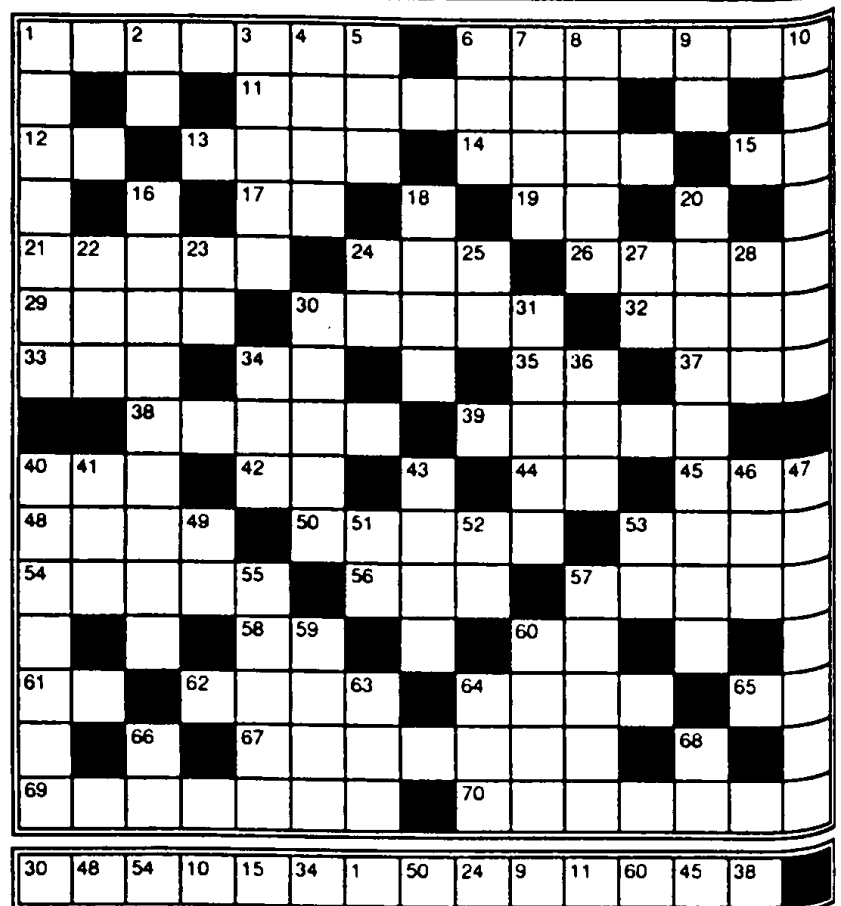
'Beethoven' blaft maar bijt niet door. Dit Lassie-verhaal draait om een kolossale sint-bernhard, die braaf zou moeten luisteren naar de naam Beethoven. Vooral vader George (Charles Grodin) ligt altijd in de clinch met deze harige bengel. Hij was de enige binnen het gezin Newton die bezwaar maakte tegen het adopteren van de 'asielgeloof' puppy. Tijdens het grootgroeien loopt Beethoven aardig wat huisraad omver. Kwijlt op de vloerbedekking, verhaart in bed. En bijt van zich af tegen boosaardige hondendieven. Uiteraard kan ook vader George aan het einde van deze komedie Beethoven niet missen. Wat 'Beethoven' mist, is de betrokkenheid van de kijker bij het wel en wee van deze hond. (Universal/Cic).

Oplossing van gisteren

HORIZONTAAL: 1 journalist; Zeddam; 12 knoest; 14 He; 15 17 kol; 18 oh; 20 alt; 22 naalies; Ale; 26 noot; 28 ratel; 29 paar; Donar; 32 pek; 33 karaf; 34 GT; COB; 37 oer; 38 LS; 39 otter; 40 botaf; 41 AP; 43 ion; 45 rem; 46 47 neger; 49 bob; 51 lavas; 53 54 kopek; 56 tint; 57 als; 58 past; 60 mee; 61 t.o.; 62 pal; 63 ree; 65 66 noriet; 69 kameel; 71 borsthoor. VERTIKAAL: 1 je; 2 ode; 3 Udel; radar; 5 n.m.; 6 LK; 7 inkel; 8 soot; tel; 10 es; 11 zekoot; 13 totaal; handgranaat; 16 citer; 19 herfst; 21 ton; 23 aap; 24 lek; 25 aar; tactiek; 29 paramat; 31 rotor; ketel; 36 ren; 37 oor; 42 perlon; copla; 46 kaneel; 48 gas; 49 bos; beo; 52 vim; 54 kales; 55 koran; pair; 59 demi; 62 pro; 64 een; 67 68 TT; 69 KO; 70 eg.

Winwoord: ROTSTEKENINGEN

puzzel van de dag

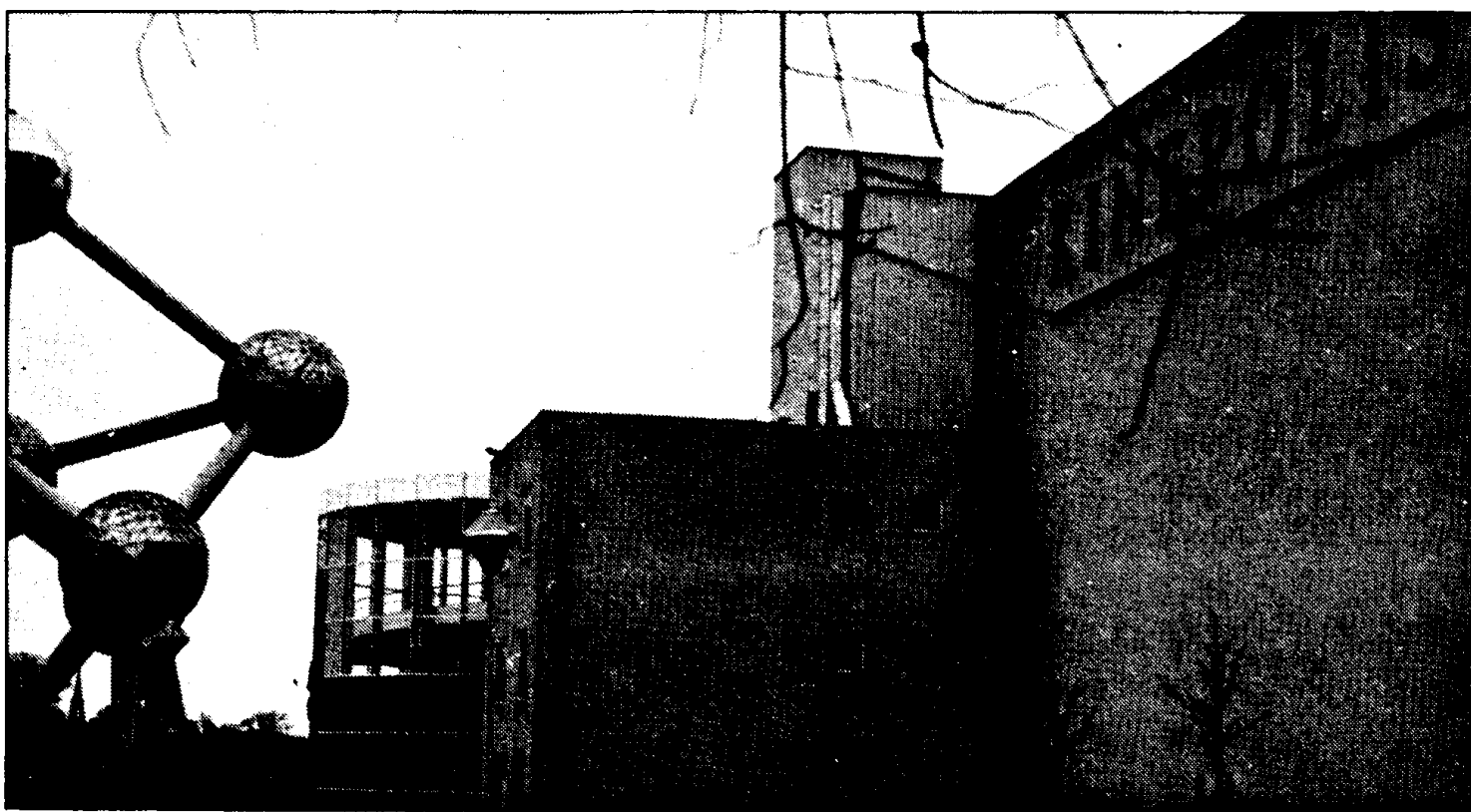

Welk woord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: 1 kort zwaard; 6 muziekinstrument; 11 aandrift; 12 voorz.; 13 wijnsort; 14 opgelegd werk; 15 bolgewas; 17 muzieknoot; 19 per adres; 21 uitoeroep; 24 jong schaap; 26 gangtapij; 29 denkbeeld; 30 beeldverhaal; 32 Surinaamse pad; 33 alvorens; 34 chemisch symb.; 35 voorz.; 37 riv. in Utrecht; 38 stad in Frankrijk; 39 insect; 40 sneeuwschaats; 42 scheepsterm; 44 boom; 45 vreselijk; 48 soort revolver; 50 dubbelzout; 53 voertuig; 54 diefjesmaat; 56 deel van het gezicht; 57 vis; 58 una corda; 60 lidwoord; 61 uitoeroep; 62 razernij; 64 vies; 65 tot rouwbeklag; 67 heraldiek wapen; 69 militair; 70 vis.

VERTIKAAL: 1 zangvogel; 2 laagtij; 3 elektrode; 4 wreedaard; 5 delfstof; 6 voorz.; 7 vlug van begrip; 8 gelijkmatig; 9 landbouwwerktuig; 10 puntlicht; 16 ongeregelde oorlog; 18 hartelijk; 20 eierecht; 22 pl. op de Veluwe; 23 pers. v.w.; 24 militaire rang; 25 muzieknoot; 27 voorz.; 28 pl. op de Veluwe; 30 dans; 31 deel van Europa; 34 smalle strook; 36 niet raak; 40 karg; 41 vrl. rond; 43 vogel; 46 mnl. dier; 47 roddel; 49 voorz.; 51 maanstand; 52 voorz.; 53 sint; 55 dans; 57 riv. in Frankrijk; 59 drank; 60 tweestemmig gezang; 63 huisdier; 64 roofdier; 66 oude lengtemaat; 68 dun.

Kinepolis superbios met keuze uit dertig films

• Kijk op Kinepolis, opgetrokken in de schaduw van het Atomium in Brussel.

Ga eens vanuit Hoensbroek op een willekeurige zaterdagavond naar de bioscoop in Heerlen. Het is nog behoorlijk druk op de weg, dus voordat Heerlen-Centrum is bereikt, zijn er twintig minuten om. De parkeergarages zijn er niet voor het uitgaansleven en dus gesloten, de pleinen staan vol auto's. Pas een kwartier later vind je een plaatsje, op tien minuten lopen van de bioscoop. En nu maar hopen dat de film nog niet is uitverkocht. Wie er nog eens drie kwartier extra reistijd voor over heeft, kan ook voor de Brusselse mega-bioscoop Kinepolis kiezen. Dertig zalen, de nieuwste films en de parkeerplaats voor de deur. De bezoekers komen van heinde en ver.

DOOR RIK VAN DRUTEN

BRUSSEL - Het visitekaartje van Kinepolis is de Imax, een filmweergavetechniek waarbij gebruik wordt gemaakt van een gigantisch filmdoek van pakweg dertig bij twintig meter. Overigens ook niet veel meer dan een visitekaartje, want speelfilms worden met dit high-techproces nauwelijks gemaakt. Op die zaterdag vertoont Kinepolis

op de Imax de documentaire 'Tropical Rainforest' van het Science Museum of Minnesota. Het effect van de zeshonderd vierkante meter filmdoek is bij vliegen adembenemend, alsof de toeschouwer met een luchtballon over de toppen van het regenwoud scheert, maar het blijft een kunstje.

Overall in Kinepolis hangen monitoren, steeds in setjes van drie. Op elke monitor tien filmtitels, de zaal waar hij draait en het aantal nog niet verkochte kaartjes - het echte spektakel van Kinepolis is het enorme filmaanbod.

Als Kinepolis een goede dag heeft, passeren zo'n 15.000 mensen de kas. 'Het record staat op 21.000 mensen op één dag,' vertelt publiciteitsmedewerker Elisabeth Lens. 'Sinds de opening in 1989 hebben

we al meer dan tien miljoen bezoekers geregistreerd. Ruim zestig procent daarvan komt uit de Brusselse agglomeratie.'

Ook Nederlanders weten Kinepolis te vinden. Ze zijn volgens Lens goed voor enkele procenten van de recette. Willen Waalse Brusselaars elders in de stad nog weleens hardnekkig weigeren de Nederlandse taal te hanteren, Kinepolis is geheel tweetalig, al was het maar omdat ook aan Vlamingen geld valt te verdienen. 'Bonsoir, koedennavond...'

Trekker

Kinepolis heeft de dalende trend van het bioscoopbezoek in de Brusselse hoofdstad weten te keren. Lens: 'Het aantal Brusselaars dat naar de bioscoop gaat, stijgt nu weer.'

Het is niet de enige verandering die Kinepolis teweeg heeft gebracht. De megabioscoop is ook de trekker van het amusementspark 'Bruparc' dat aan de voet van het zietogende maar immer nog beeldbepalende Atomium is verzezen. Restaurants van traditioneel tot fastfood-pizzeria, souvenirwinkeltjes en zelfs een carroussel blijken heuse trekkers. Rond elf uur 's avonds is het er op zaterdag nu even druk als het Maastrichtse Vrijthof op een zomeravond.

Het enige dat detoneert is de gemaakt oude stijl waarin Bruparc is opgetrokken. Die heeft Brussel zelf al genoeg - mooier en écht oud. Wat dat betreft is de architectuur van het Kinepoliscomplex zelf meer van deze tijd.

'The last of the Mohicans' vol mooie plaatjes

Kitsch met 'echte' Indianen

DOOR RIJK VAN ROTTERDAM

Indianenverhalen liggen weer goed in de markt, heeft Hollywood ontdekt. Sinds er regelmatig Indianen in de media verschijnen om aandacht te vragen voor het onrecht dat hen is en wordt aangedaan, wil het publiek ook in speelfilms 'echte' Indianen zien. Ze traden met redelijk succes op in 'At play in the fields of the Lord' en 'Medicine man'. Regisseur/producent Michael Mann leek het geen gek idee om dan nu maar weer eens met een remake van 'The last of the Mohicans' te komen.

recensie

De gelijknamige roman van James Fenimore Cooper werd in 1936 al verfilmd door George B. Seltz en in 1977 voor de televisie door James L. Conway. Tussendoor is er ook nog eens een televisie-serie op gebaseerd. Nu komt Mann (in Nederland hoofdzakelijk bekend van de film 'Manhunter') dus met zijn versie en die blijkt op diverse gedachten te hinken.

Eenzijds zijn er die zo authentiek mogelijk ogende Indianen en is er uitgebreid onderzoek gedaan naar historische feiten, aangaande het verhaal, maar ook wat betreft het landschap van het achttiende eeuw-

• Daniel Day (l) en Eric Schweig in 'The last of the Mohicans'.

se Amerika en de architectuur van het in 1757 door de Fransen belegerde Engelse fort William Henry.

Anderzijds nam Mann de dichtelijke vrijheid om van een romance te verhalen, die veel verder gaat en heel anders in elkaar zit dan in Coopers roman. Het resultaat hier-

van is dat een op zich groots en zorgvuldig opgezette productie wordt tot kitsch, nou, vooruit dan, tot edel-kitsch.

Met de Huron-Indiaan Magua (Wes Studi) als gids reizen de halfzusters Cora (Madeleine Stowe) en Alice Munro (Jodhi May) met een groepje

soldaten naar fort William Henry, waarvan hun vader commandant is. Wat niemand weet, is dat Magua pa Munro verantwoordelijk houdt voor de dood van zijn vrouw en kinderen en dus wraak wil. Oftewel, hij leidt het gezelschap regelrecht in een hinderlaag.

Net op tijd springen de laatste der Mohikansen (die toevallig op weg waren naar hun laatste vrouwelijke stamgenoten in Ohio) tussen de bomen vandaan: Chingachgook (Russell Means), zijn zoon Uncas (Eric Schweig) en zijn geadopteerde zoon Hawkeye, voorheen Nathaniel (Daniel Day Lewis). Zij hakken de Hurons in moontjes en begeleiden wat er over is van het groepje Engelsen naar het fort. Intussen heeft Hawkeye een oogje op Cora. Na een tijdje moeten de Engelsen zwichten voor de Fransen, die overigens een vrije aftocht beloven. Maar nog steeds waren de wraakzuchtige Magua en zijn krijgers in de omgeving rond. Zij overvallen de Engelsen en Cora. Alice en Heyward worden gevangen genomen. Zouden de laatste der Mohikansen zich een tweede keer als reddende engelen kunnen ontpoppen? Regisseur Mann mikt in 'The Last of the Mohicans' hoofdzakelijk op mooie plaatjes, heroiek en sentimenten. Daarmee alleen grijp je een kijker nu net niet bij de lurven.

Te zien in Mabi Maastricht.

bioscopen

• HEERLEN

Royal: The Bodyguard, dag 18.15 uur, do tm zo ook 21 uur, ma tm wo 20.30 uur, za zo ook 16.15 uur. Terminator 2, do tm zo en wo 14 uur. Rivoli: Death becomes her, do tm zo 19 en 21.30 uur, ma wo 18.15 en 20.30 uur, di 21 uur, za zo ook 14.30 en 16.30 uur. Maxim: Kleine Nemo, za zo 14.30 uur, wo 14 uur. Single white female, do tm zo 19 en 21.30 uur, ma tm wo 18.15 en 20.30 uur, za zo ook 16 uur. H5: A few good men, dag 14.30 18.15 en 21 uur. Home Alone 2, dag 14.15 18.30 en 21.15 uur. Sister Act, dag 14.30 19 en 21.30 uur, za zo ook 16.30 uur. Midnight Sting, dag 18.45 uur. Belle en het beest, dag 14 uur, za zo wo ook 16 uur. Boomerang, dag 21 uur. Wedlock, dag 14.30 18.45 en 21 uur, za zo wo ook 16 uur. Filmhuis de Spiegel: De Noorderlingen, vr zo 21 uur.

• SCHAESBERG

Autokino: Home Alone 2, vr zo 20 en 22.15 uur, zo 18.30 en 21 uur.

• KERKRADE

Wijngrachttheater: The best intentions, wo 20 uur.

• MAASTRICHT

Mabi: The last of the Mohicans, dag 18.15 uur, do tm zo ook 14.30 uur. Single white female, dag 21.15 uur, do tm zo ook 18.30 uur. Kleine Nemo, za zo wo 14.30 uur. Bodyguard, dag 21.15 uur, do tm zo ook 18.30 uur, za zo wo ook 14.30 uur. Death becomes her, dag 21.15 uur, do tm zo ook 18.30 uur, za zo wo ook 14.30 uur. Cine-K: Bitter Moon, dag 21 uur. Cinema-Palace: A few good men, dag 18 en 21.15 uur, za zo ook 14.30 uur. Sister act, dag 18.45 en 21.45 uur. Belle en het beest, za zo wo 14 en 16.30 uur. Home Alone 2, dag 18 en 21.15 uur, za zo wo ook 14.30 uur. Lumiere: Life on a string, dag 20 uur. Bashu, dag 20.30 uur. Tous les matins du monde, dag 22 uur. Trust, do tm zo ook 14 uur. Kinderfilmhuis Zoom: Het Zakmes, zo 14 uur.

• Voor een riks kun je dit weekende 'Terminator 2' (nog eens) zien in Royal Heerlen.

• GELEEN

Roxy: Home Alone 2, dag 20.30 uur, za zo wo ook 14 uur. Sister Act, dag 20.30 uur, za zo wo ook 14 uur.

• SITTARD

Forum: Death becomes her, dag 20.30 uur, za zo wo ook 14 uur. Belle en het beest, za zo wo 14 uur. Bodyguard, dag 20.30 uur. Filmhuis Sittard: Sweet Emma, dear Bobe, wo 20.30 uur.

• ECHT

Royal-MicroRoyal: Bodyguard, do tm di 20.30 uur. Home Alone 2, do ma di 20.30 uur, za zo wo 14.30 uur. Housesitter, vr tm zo 20.30 uur. Belle en het beest, za zo wo 14.30 uur.

• ROERMOND

Royal: Bodyguard, vr tm zo 19 en 21.30 uur, do en ma tm wo 20.30 uur, zo ook 16.30 uur. Belle en het beest, za zo wo 14.30 uur. Royalline: Home Alone 2, dag 20.30 uur, za zo wo ook 14.30 uur, zo ook 16.30 uur. Filmhuis Roermond: De Noorderlingen, do 20.30 uur.

• VENLO

Filmhuis Perron 55: Sweet Emma, dear Bobe, za 20 uur, do di 20.30 uur.

UITGEVERSMATASCHAPPIJ Limburgs Dagblad B.V.

Directie: mr. F.A.M. van Hellemond K.J. Verwer
Hoofdkantoor: in de Cramer 37, 6411 RS Heerlen
Telefoon: Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739886
Algemeen 045-739911
Piccolo-advertenties 045-719966
Fax: Advertenties 045-739204
Algemeen 045-739364
Redactie 045-739264

Banken: ABN-AMRO Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100
Rayonkantoren: Brunssum 045-256363
Geleen 046-746868
Heerlen-Centrum 045-717719
Kerkrade 045-452932
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 046-515577
Valkenburg 04406-15045

Abonnementsprijzen: Bij vooruitbetaling te voldoen. Bij automatische betaling: per maand f 28,40
per kwartaal f 85,20
Per acceptgiro: per maand f 29,65
per kwartaal f 86,45
losse nummers f 1,65
Bfr. 30
Alle orders worden afgeleverd en geleverd overeenkomstig de Regelen voor het Adverteren en over-
eenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

de gulden harpoen

recept

Makreelmousse

DOOR HUBB MEIJER

Benodigheden voor 6 personen: 3 dl melk, 2 plakken ui, 2 plakken citroen, 1 laurierblaadje, 25 g boter, 30 g bloem, 4 blaadjes gelatine, 2 tl geraspte mierikswortel (potje), stukje ui, ca. 300 g gerookte makreel, 1/2 dl yoghurt, scheutje citroensap, peper en zout, 2 eiwitten. Schenk de melk in de pan, voeg ui, citroen en laurierblaadje toe en breng aan de kook. Neem pan van het vuur en laat melk met kruiden-rijen een half uur staan. Zeef de melk hierna. Maak een blonde roux. Week gelatineblaadjes in ruim water. Neem pan met saus van het vuur en los gelatine al roerend hierin op en laat saus ongeveer 20 minuten afkoelen. Verwijder vel en graten van makreel en pureer in keukenmachine samen met mierikswortel, ui en saus. Meng er tenslotte yoghurt en citroensap door en breng op smaak met peper en zout. Klop eiwitten stijf en spatel deze voorzichtig door mousse. Schep mousse in souffléshaaltjes, strijk oppervlak glad en plaats schaaltes ruim twee uur in koelkast om op te stijven. Garneer na storten met veldsla en plakjes citroen.